

2023

KONSOLIDIRANO

GODIŠNJE

IZVJEŠĆE

O RADU

Agencija Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA)

Konsolidirano godišnje izvješće o radu za 2023.

Donio Upravni odbor eu-LISA-e 20. lipnja 2024.

Dokument 2024-153 REV 2

Sadržaj izvješća

Popis slika i tablica	5	6.2. Poslovna podrška	80
Kratice i pokrate	7	DIO II.:	
Ukratko o agenciji eu-LISA	9	Upravljanje	88
Informacijski sustavi pravosuđa i unutarnjih poslova povjereni eu-LISA-i	14	7.1. Upravni odbor	88
Analiza i procjena Upravnog odbora	17	7.2. Važni događaji	89
Uvodna riječ izvršne direktorice	19	7.3. Proračunsko i financijsko upravljanje	90
Informativni sažetak	21	7.4. Delegiranje i daljnje delegiranje ovlasti izvršenja proračuna na osoblje	95
Uvod	27	7.5. Upravljanje ljudskim resursima	95
DIO I.:		7.6. Strategija za poboljšanje učinkovitosti	98
Postignuća godine	29	7.7. Ocjena rezultata revizija i <i>ex post</i> evaluacija	99
1. Operativno upravljanje i razvoj sustava koji su u funkciji	32	7.8. Praćenje revizijskih preporuka i povezanih akcijskih planova	101
1.1. Šengenski informacijski sustav (SIS)	32	7.9. Mjere praćenja povezane s istragama koje provodi OLAF	102
1.2. Vizni informacijski sustav (VIS)	35	7.10. Praćenje opažanja tijela nadležnog za davanje razrješenice	102
1.3. Europski sustav za usporedbu otisaka prstiju tražitelja azila (Eurodac)	37	7.11. Upravljanje okolišem	108
1.4. Referentni implementacijski računalni program europskog informacijskog sustava kaznene evidencije (ECRIS RI)	39	7.12. Procjena koju je provelo rukovodstvo	108
2. Razvoj novih sustava i inovacija	40	7.13. Vanjska ocjena	108
2.1. Nova strategija rješavanja	40	DIO III.:	
2.2. Novi sustavi u razvoju	41	Ocjena djelotvornosti ICF-a	110
2.3. Interoperabilnost	48	8.1. Djelotvornost okvira za unutarnju kontrolu	110
3. Istraživanje i inovacije	53	8.2. Zaključci ocjene djelotvornosti okvira za unutarnju kontrolu	115
3.1. Istraživanje i inovacije	53	8.3. Izjava voditelja zaduženog za upravljanje rizicima i unutarnju kontrolu	115
3.2. Izgradnja kapaciteta: izvješćivanje i osposobljavanje	54	DIO IV.:	
4. Infrastruktura i mreže	57	Jamstvo rukovodstva	117
4.1. Mreže	57	9. Pregled elemenata na kojima se temelji jamstvo.	117
4.2. Podatkovni centri	59	9.1. Zaključci	118
4.3. Zajednička dijeljena platforma	60	9.2. Zadržke	118
5. Izravna podrška radu	63	DIO V.:	
5.1. Sigurnost i kontinuitet poslovanja	63	Izjava o jamstvu	120
5.2. Rad sustava	65	PRILOZI:	
5.3. Prijelaz na usluge	68	Prilog I. Statistički podatci o glavnim poslovnim aktivnostima	122
5.4. Podrška Europskoj komisiji i državama članicama	69	Prilog II. Statistički podatci o financijskom upravljanju	125
5.5. Operativna vanjska podrška i usluge savjetovanja	69	Prilog III. Organizacijska shema	133
5.6. Operativno osposobljavanje osoblja	70	Prilog IV. Plan radnih mjesta i dodatne informacije o upravljanju ljudskim resursima	134
5.7. Savjetodavne skupine i upravljanje poslovnim odnosima	70	Prilog V. Ljudski i financijski resursi prema aktivnostima	137
6. Poslovne aktivnosti	71		
6.1. Upravljanje	71		

Prilog VI. Sporazumi o doprinosu, dodjeli bespovratnih sredstava i razini usluga	140	Prilog VIII. Godišnja računovodstvena dokumentacija	143
Prilog VII. Upravljanje okolišem	141	Prilog XI. Izvješće o javnom pristupu dokumentima	145
		Prilog X. Izvješće o održivosti	147

Popis slika i tablica

Popis tablica

Tablica 1. Broj incidenata i zahtjeva za uslugu koji su obrađeni 2023.	66
Tablica 2. Podjela incidenata prema prioritetu i sustavu	66
Tablica 3. Raščlamba izmjene proračuna za 2023. (u milijunima EUR)	91
Tablica 4. Opozvane proračunske obveze iz 2023. prema godini nastanka (u milijunima EUR)	92
Tablica 5. Postotak postupaka javne nabave prema vrsti upotrijebljenoj 2023.	95
Tablica 6. Sažetak tema unutarnjih revizija obrađenih 2023.	99
Tablica 7. Revizijske preporuke: napredak u provedbi	101
Tablica 8. Nprovedene revizijske preporuke, uključujući znatna kašnjenja (> 6 mjeseci, na dan 31. prosinca 2023.)	101
Tablica 9. Opažanja tijela nadležnog za davanje razrješnice	104
Tablica 10. Korporativni rizici, stanje na dan 31. prosinca 2023.	114
Tablica 11. Komparativna analize eu-LISA-e za 2023.: članovi osoblja	135
Tablica 12. Komparativna analiza eu-LISA-e za 2023.: vanjski pružatelji usluga (izvođači na licu mjesta) ..	135
Tablica 13. Naknada za prekovremeni rad (prema funkcijskim skupinama)	136
Tablica 14. Ljudski resursi (prema području djelatnosti)	137
Tablica 15. Troškovi na temelju aktivnosti prema sustavu za 2023. (ukupni troškovi sustava)	138
Tablica 16. Kretanje izračuna emisija stakleničkih plinova	142

Popis slika

Slika 1. Putnički kontinuum	30
Slika 2. Arhitektura interoperabilnosti za područje pravosuđa i unutarnjih poslova	49
Slika 3. Potrošnja odobrenih sredstava za preuzimanje obveza C1 (u milijunima EUR)	93
Slika 4. Kretanja u potrošnji odobrenih sredstava i sredstava predviđenih proračunom tijekom 2023. (u milijunima EUR)	93
Slika 5. Izvršenje odobrenih sredstava za preuzimanje obveza iz glave 3. (u milijunima EUR)	93
Slika 6. Potrošnja odobrenih sredstava za plaćanje C1 (u milijunima EUR)	93
Slika 7. Kretanja u potrošnji plaćenih sredstava i sredstava predviđenih proračunom tijekom 2023. (u milijunima EUR)	93
Slika 8. Izvršena odobrena sredstava za plaćanje u okviru glave 3. (u milijunima EUR)	94
Slika 9. Mjesečno kretanje ukupnog vremena plaćanja	94
Slika 10. Plaćanja koja je potrebno izvršiti u roku od 30 dana	94
Slika 11. Plaćanja koja je potrebno izvršiti u roku od 60 dana	94
Slika 12. Ugovori i izmjene ugovora potpisani 2022. i 2023.	94
Slika 13. Procjena statusa nedostatka ICF-a 2023. i 2024.	111
Slika 14. Raščlamba troškova prema sustavu (u milijunima EUR)	138
Slika 15. Udio izravnih troškova za 2023. povezanih s višelokacijskom organizacijom Agencije (u milijunima EUR)	138

Slika 16. Broj dokumenata analiziranih 2023.....	145
Slika 17. Broj stranica analiziranih 2023.....	145

Kratice i pokrate

Informacijski sustavi i komunikacijska infrastruktura

AFIS	Sustav automatske identifikacije otisaka prstiju	ETIAS	Europski sustav za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja
API	Unaprijed dostavljene informacije o putnicima	Eurodac	Europski sustav za usporedbu otisaka prstiju tražitelja azila
BMS	Sustav za uspoređivanje biometrijskih podataka	MID	Detektor višestrukih identiteta
CIR	Zajednički repozitorij podataka o identitetu	Platforma za suradnju ZIT-ova (JIT CP)	Platforma za suradnju zajedničkih istražnih timova
CRRS	Središnji repozitorij podataka za izvješćivanje i statistiku	sBMS	Zajednička usluga uspoređivanja biometrijskih podataka
CSP	Zajednička dijeljena platforma	SERENA	Siguran pristup mreži (okružjima sustava glavnih poslovnih aktivnosti)
DubliNet	Elektronička komunikacijska mreža DubliNet	SIRENE	Zahtjev za dopunske informacije kod nacionalnih unosa
e-CODEX	Komunikacija u okviru e-pravosuđa putem internetske razmjene podataka	SIS	Šengenski informacijski sustav
ECRIS	Europski informacijski sustav kaznene evidencije	TESTA-ng	Sustav transeuropskih usluga za telematiku među upravama – nova generacija
ECRIS RI	Referentni implementacijski računalni program Europskog informacijskog sustava kaznene evidencije	VIS	Vizni informacijski sustav
ECRIS-TCN	Europski informacijski sustav kaznene evidencije za državljane trećih zemalja i osobe bez državljanstva		
EES	Sustav ulaska/izlaska		
ESP	Europski portal za pretraživanje		

Ostale upotrijebljene pokrate

ACFC	Odbor za reviziju, usklađenost i financije Upravnog odbora eu-LISA-e		upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde
AG	Savjetodavna skupina	Eurojust	Agencija Europske unije za suradnju u kaznenom pravosuđu
ALM	Upravljanje životnim ciklusom aplikacija	Europol	Agencija Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva
ALM	Upravljanje životnim ciklusom aplikacija	Frontex	Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu
ALM	Upravljanje životnim ciklusom aplikacija	GU HOME	Glavna uprava za migracije i unutarnje poslove
BCU	Pričuvna centralna jedinica (Sankt Johann im Pongau, Austrija)	GU JUST	Glavna uprava za pravosuđe i zaštitu potrošača
CAF	Zajednički okvir za procjenu (ZOP)	IAC	Odjel za unutarnju reviziju
CBS	Sustavi glavnih poslovnih aktivnosti	IAS	Služba Europske komisije za unutarnju reviziju
CEAS	Zajednički europski sustav azila	ICF	Okvir za unutarnju kontrolu
CEPOL	Agencija Europske unije za osposobljavanje u području izvršavanja zakonodavstva	ITSM	Upravljanje IT uslugama
CSIRT	Tim za odgovor na računalne sigurnosne incidente	JHAAN	Mreža agencija za pravosuđe i unutarnje poslove
CU	Centralna jedinica	JPD	Jedinstveni programski dokument
ECA	Europski revizorski sud	KPI	Ključan pokazatelj uspješnosti
EDPS	Europski nadzornik za zaštitu podataka	MVP	Minimalni održivi proizvod
EMAS	Sustav upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja	OLAF	Europski ured za borbu protiv prijevара
ENISA	Agencija Europske unije za kibersigurnost	PUP	Pravosuđe i unutarnji poslovi
EPRV	Ekvivalent punog radnog vremena	SEMM	Mehanizam evaluacije i praćenja šengenske pravne stečevine
EUAA	Agencija Europske unije za azil	SLA	Sporazum o razini usluga
EUAN	Mreža agencija Europske unije	SNE	Upućeni nacionalni stručnjak
eu-LISA	Agencija Europske unije za operativno		

TCN Državljanin treće zemlje
TEF Okvir za transverzalni inženjering

TOF Okvir za transverzalne operacije
USK Korisnički softverski paket

Ukratko o agenciji eu-LISA

Agencija Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA) nadležna je za pripremu i razvoj opsežnih informacijskih sustava u području pravosuđa i unutarnjih poslova (PUP) te za operativno upravljanje tim sustavima¹. Agencija je osnovana 2012. i doprinosi provedbi politika EU-a u područjima unutarnje sigurnosti, migracija i azila, viza i pravosuđa. Prvenstveno je usmjerena na olakšavanje upravljanja granicama koje se temelji na podacima i učinkovite razmjene informacija među tijelima za pravosuđe i unutarnje poslove u cijeloj Europi kako bi se osigurale sigurnost i zaštita šengenskog područja, uz istodobno pružanje besprijealnog iskustva međunarodnim putnicima.

Glavni je zadatak Agencije zajamčiti učinkovit, siguran i neprekinut rad informacijskih sustava pravosuđa i unutarnjih poslova EU-a u skladu s odgovarajućim pravnim osnovama, uključujući zahtjeve za zaštitu podataka i sigurnost. Stalna dostupnost tih informacijskih sustava ključna je za osiguranje unutarnje sigurnosti EU-a i za olakšavanje slobode kretanja građana i stanovnika EU-a. Agencija eu-LISA trenutačno je odgovorna za upravljanje sljedećim informacijskim sustavima pravosuđa i unutarnjih poslova:

- **šengenskim informacijskim sustavom (SIS)**²
- **viznim informacijskim sustavom (VIS)**³
- **europskim sustavom za usporedbu otisaka prstiju tražitelja azila (Eurodac)**⁴ i
- **referentnim implementacijskim računalnim programom europskog informacijskog sustava kaznene evidencije (ECRIS RI).**

Kako bi dodatno pojednostavnila EU-ovo upravljanje granicama i ojačala unutarnju sigurnost šengenskog područja, eu-LISA razvija nekoliko novih opsežnih informacijskih sustava i sveobuhvatnu arhitekturu interoperabilnosti:

- **sustav ulaska/izlaska (EES)**⁵
- **europski sustav za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (ETIAS)**⁶
- **europski informacijski sustav kaznene evidencije za državljane trećih zemalja i osobe bez državljanstva (ECRIS-TCN)**⁷
- **komponente interoperabilnosti**⁸, tj. zajedničku uslugu uspoređivanja biometrijskih podataka (**sBMS**), europski portal za pretraživanje (**ESP**), zajednički repozitorij podataka o identitetu (**CIR**), detektor višestrukih identiteta (**MID**)
- **središnji repozitorij podataka za izvješćivanje i statistiku (CRRS).**

Agencija je 2023. započela pripreme za preuzimanje operativnog upravljanja **sustavom e-CODEX** (komunikacija u okviru e-pravosuđa putem internetske razmjene podataka), kojim se olakšava sigurna komunikacija među europskim pravosudnim tijelima u prekograničnim građanskim i kaznenim postupcima⁹. Agencija je započela i s pripremama za osmišljavanje i razvoj **platforme za suradnju zajedničkih istražnih timova** (platforma za suradnju ZIT-ova) kako bi osigurala sigurnu elektroničku razmjenu informacija za prekogranične kaznene istrage¹⁰.

Osim toga, eu-LISA bila je zadužena za razvoj **platforme EU-a za podnošenje zahtjeva za vizu** kako bi se digitalizirao postupak izdavanja viza¹¹.

¹ Uredba (EU) 2018/1726, SL L 295, 21.11.2018.

² Uredbe (EU) 2018/1860, 2018/1861 i 2018/1862, SL L 312, 7.12.2018.

³ Uredba (EZ) br. 767/2008; Odluka Vijeća 2004/512/EZ i Odluka Vijeća 2008/633/PUP.

⁴ Uredbe (EU) br. 603/2013 i br. 604/2013; Uredba (EZ) br. 1560/2003.

⁵ Uredba (EU) 2017/2226, SL L 327, 9.12.2017.

⁶ Uredbe (EU) 2018/1240, i 2018/1241, SL L 236, 19.9.2018.

⁷ Uredba (EU) 2019/816, SL L 135, 22.5.2019.

⁸ Uredbe (EU) 2019/817, i (EU) 2019/818, SL L 135, 22.5.2019.

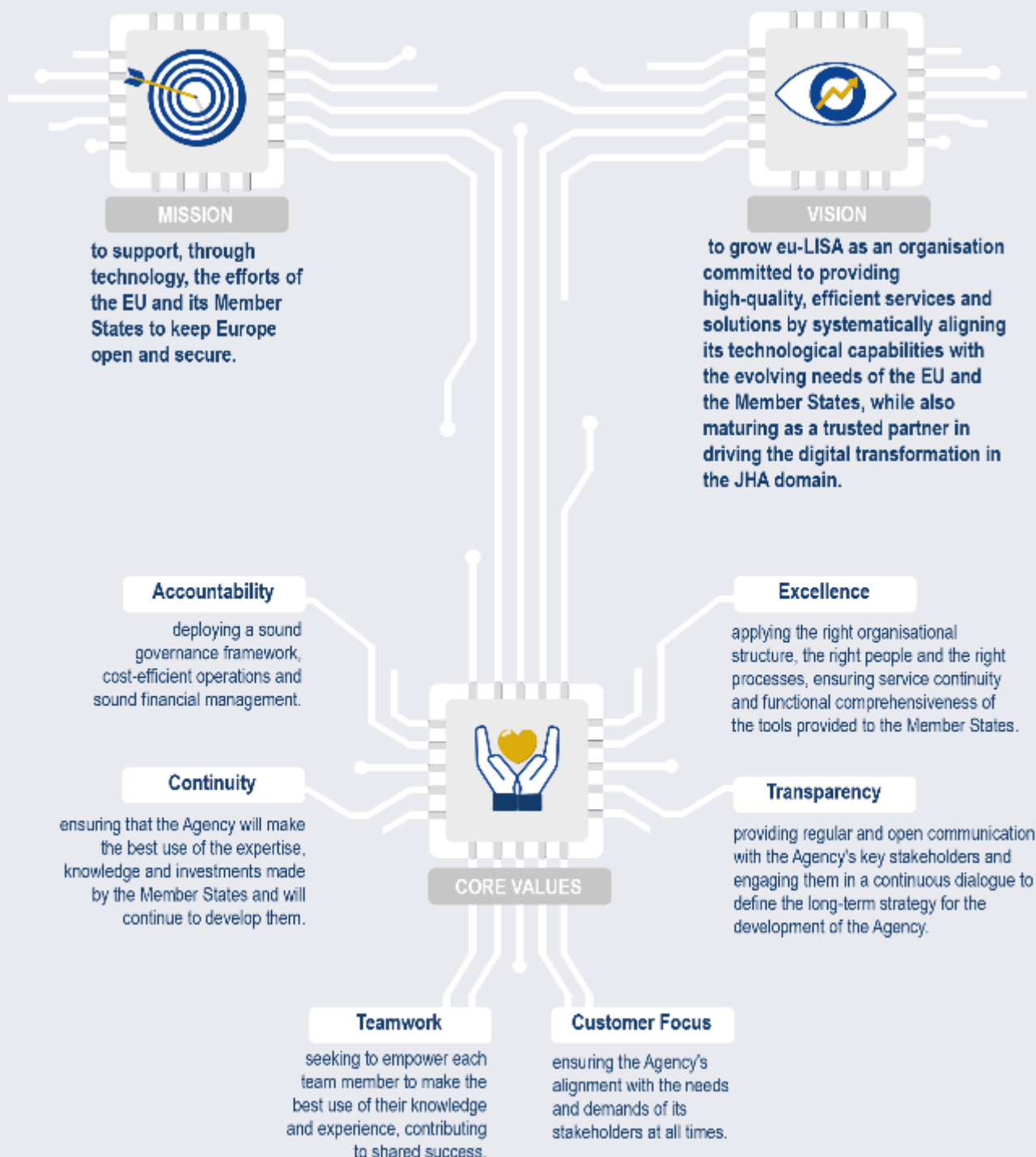
⁹ Uredba (EU) 2022/850, SL L 150, 1.6.2022.

¹⁰ Uredba (EU) 2023/969, SL L 132, 17.5.2023.

¹¹ Uredba (EU) 2023/2667, SL L, 7.12.2023.

Kako bi se pobrinula da njezini ključni dionici – Komisija, države članice i druge agencije EU-a – na raspolaganju imaju najsuvremenije stručno znanje, eu-LISA aktivno prati najnovija kretanja u području istraživanja i inovacija kako bi utvrdila nova tehnološka rješenja, dodatno jačala svoju operativnu učinkovitost i pokretala digitalnu transformaciju u području pravosuđa i unutarnjih poslova. Osim toga, Agencija svim krajnjim korisnicima sustava pruža kvalitetne usluge, uključujući podršku 24 sata dnevno, sedam dana u tjednu i osposobljavanje korisnika¹². Osim toga, Agencija je i dalje transparentna i odgovorna prema svojim dionicima i građanima EU-a.

Misija, vizija i temeljne vrijednosti

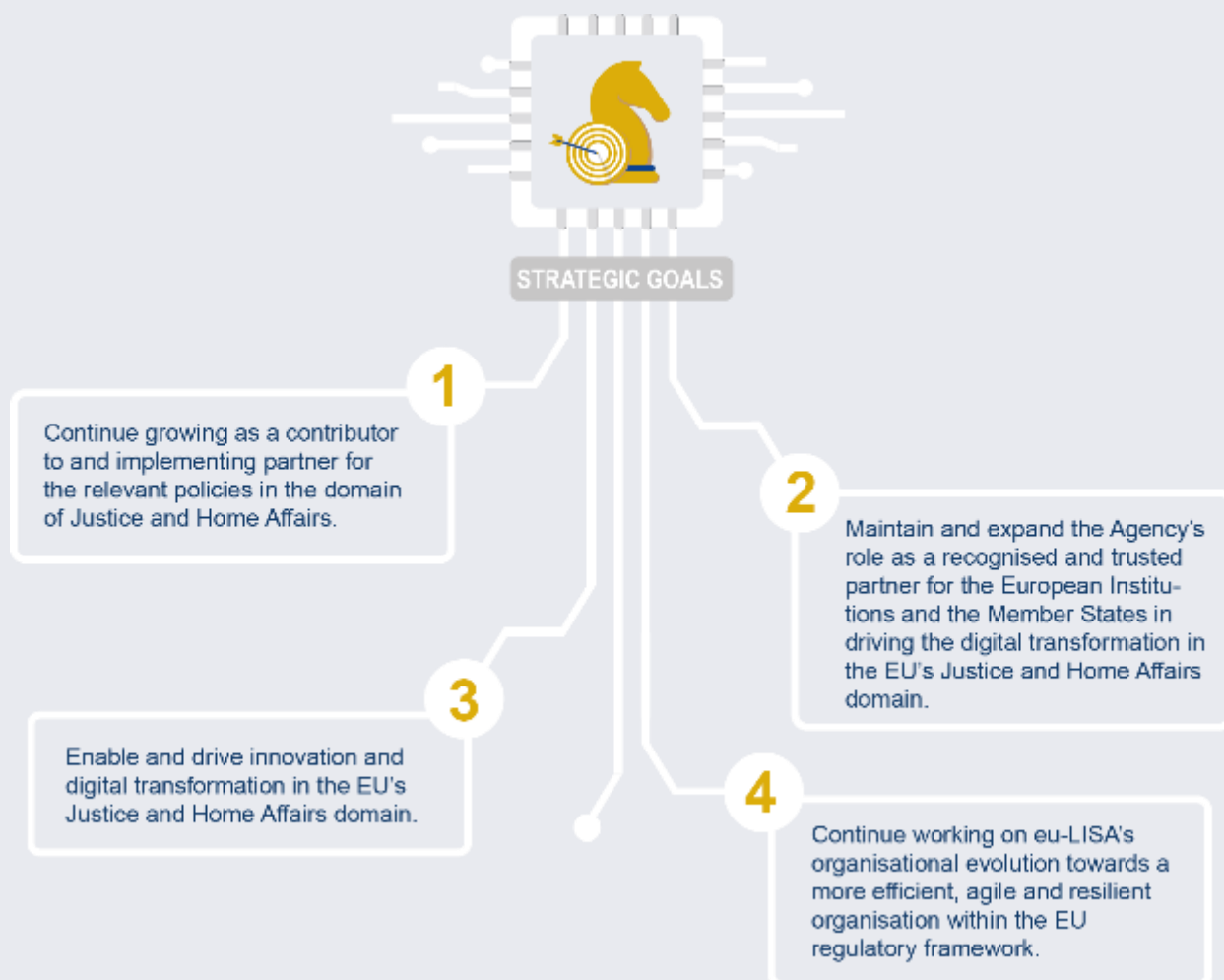
¹² Za e-CODEX Agencija mora osigurati tehničku podršku tijekom radnog vremena.

[OSTAVITI PRAZNO]

Dugoročna strategija

Strateškim ciljevima navedenima u **dugoročnoj strategiji Agencije za razdoblje 2021. – 2027.** jača se primarna zadaća eu-LISA-e, tj. pružanje najsuvremenijih tehnoloških rješenja i nastavak digitalizacije u području pravosuđa i unutarnjih poslova kako bi se njezinim dionicima pružila podrška u nastojanjima da Europa ostane otvorena i sigurna¹³.

Dugoročne i godišnje aktivnosti Agencije temelje se na sljedećim četirima strateškim ciljevima:

SEAT OF THE AGENCY
Tallinn, Estonia

TECHNICAL SITE
Strasbourg, France

LIAISON OFFICE
Brussels, Belgium

TECHNICAL BACK-UP SITE
St Johan im Pongau, Austria

¹³ Strategija eu-LISA-e za razdoblje 2021. – 2027., koju je Upravni odbor donio u studenome 2021.

[OSTAVITI PRAZNO]

Informacijski sustavi pravosuđa i unutarnjih poslova povjereni eu-LISA-i

Svrha sustava	Puštanje u rad	Status	Podatci pohranjeni 2023.	Operacije tijekom 2023.
Azil, migracije i granice				
Eurodac Europski sustav za usporedbu otisaka prstiju tražitelja azila				
Eurodac je baza podataka EU-a koja sadržava digitalizirane otiske prstiju, a služi za upravljanje zahtjevima za azil u skladu s Dablinskom uredbom. Sustav pomaže u utvrđivanju odgovorne države članice tako što provjerava je li osoba prethodno zatražila azil u drugoj državi članici EU-a. Za uspješniju borbu protiv nezakonitih migracija, Agencija će u sklopu velike izmjene sustava uvesti nove funkcije i preoblikovati središnji sustav.	2003. Pod upravljanjem eu-LISA-e od lipnja 2013.	 U funkciji	7,4 milijuna skupova otisaka prstiju	2,6 milijuna prenesenih podataka
Unutarnja sigurnost i granice EU-a				
SIS Šengenski informacijski sustav				
SIS je najveći sustav za razmjenu informacija za upravljanje vanjskim granicama i jamčenje unutarnje sigurnosti šengenskog područja. Sustav SIS olakšava razmjenu informacija o traženim ili nestalim osobama ili predmetima i daje upute nadležnim tijelima o tome što učiniti kad otkriju osobe ili predmete. Stoga je riječ o neprocjenjivom alatu za borbu protiv prekograničnog kriminala i terorizma.	1995. Pod upravljanjem eu-LISA-e od svibnja 2013.	 U funkciji	90,5 milijuna upozorenja	Obavljeno 14,7 milijardi pretraživanja 355 000 pozitivnih rezultata
Šengensko područje, granice i vize				
VIS Vizni informacijski sustav				
Sustav VIS olakšava obradu zahtjeva za vizu i upravljanje vizama za kratkotrajni boravak za državljane trećih zemalja koji putuju u šengensko područje ili izlaze iz njega. Podržava provedbu zajedničke vizne politike EU-a i pomaže u borbi protiv prijevара povezanih s vizama jer pomaže u identifikaciji osoba koje ne ispunjavaju potrebne uvjete za boravak ili ulazak.	2011. Pod upravljanjem eu-LISA-e od prosinca 2012.	 U funkciji	51,2 milijuna zahtjeva za vizu	211 milijuna operacija
EES Sustav ulaska/izlaska				
Sustav EES trebao bi pojednostavniti nadzor državne granice jer će se ručno otiskivanje pečata u putovnice zamijeniti elektroničkom registracijom svih državljana trećih zemalja koji ulaze u šengensko područje i izlaze iz njega. Kad postane operativan, omogućit će bolje praćenje dopuštenih boravaka i identifikaciju osoba koje su možda prekoračile trajanje dopuštenog boravka, što će doprinijeti suzbijanju nezakonitih migracija i jačanju unutarnje sigurnosti, ali i borbi protiv organiziranog kriminala i terorizma.	2024.	 U razvoju	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo
ETIAS Europski sustav za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja				
ETIAS je internetski sustav odobravanja putovanja za državljane trećih zemalja izuzete od obveze posjedovanja vize koji putuju u 30 europskih zemalja. Riječ je o sustavu za provjeru prije putovanja, u okviru kojeg će se usporediti informacije iz svih sustava pravosuđa i unutarnjih poslova te baza podataka Europol i Interpol kako bi se unaprijed utvrdili potencijalni sigurnosni rizici, rizici od nezakonitih migracija ili visoki rizici od epidemije koji mogu biti razlog za odbijanje ulaska u šengensko područje. Odobrenja putovanja u sustavu ETIAS provjeravaju zračni, pomorski i kopneni prijevoznici prije ukrcaja, kao i službenici graničnog nadzora na šengenskim granicama.	2025.	 U razvoju	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo

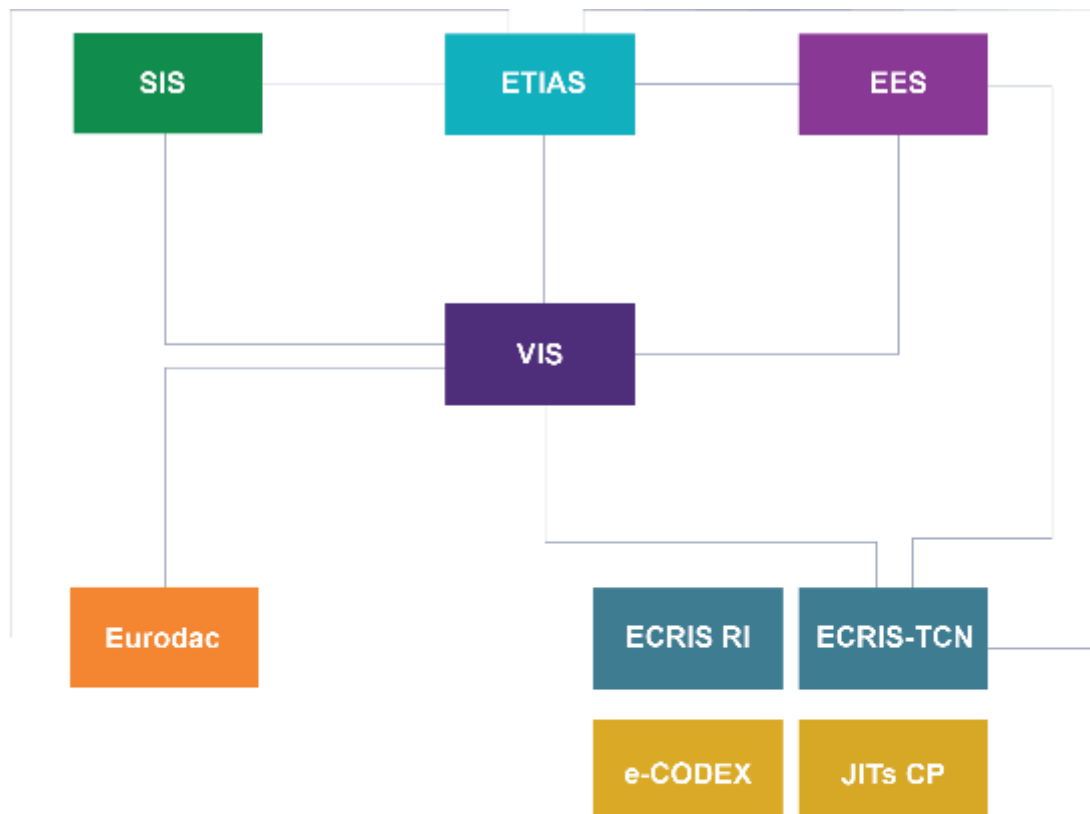
Svrha sustava	Puštanje u rad	Status	Podatci pohranjeni 2023.	Operacije tijekom 2023.
Suradnja u području pravosuđa				
ECRIS RI Referentni implementacijski računalni program sustava ECRIS				
Sustav ECRIS decentralizirani je sustav za razmjenu informacija među državama članicama o kaznenoj evidenciji građana EU-a. ECRIS RI nudi integracijsko sučelje za povezivanje s nacionalnim registrima kaznene evidencije država članica.	2012. Pod upravljanjem eu-LISA-e od travnja 2020.	 U funkciji	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo
ECRIS-TCN Europski informacijski sustav kaznene evidencije za državljane trećih zemalja i osobe bez državljanstva				
Sustavom ECRIS-TCN olakšat će se elektronička razmjena informacija o kaznenim evidencijama državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva. Sustavom se, kao takvim, podržava načelo uzajamnog priznavanja sudskih presuda i odluka u cijeloj Europi.	2025.	 U razvoju	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo
e-CODEX Komunikacija u okviru e-pravosuđa putem internetske razmjene podataka				
e-CODEX je komunikacijska platforma za olakšavanje sigurnog prijenosa elektroničkog sadržaja između pravosudnih tijela i pravnih stručnjaka u prekograničnim postupcima, čime se osigurava učinkovitiji pravosudni postupak za građane i poduzeća u cijeloj Europi. eu-LISA bit će odgovorna za sustav e-CODEX od 3. lipnja 2024. ¹⁴	2013. Pod privremenim održavanjem eu-LISA-e od ožujka 2024. ¹⁵	 U funkciji	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo
Platforma za suradnju ZIT-ova Platforma za suradnju zajedničkih istražnih timova				
Platforma za suradnju zajedničkih istražnih timova olakšat će komunikaciju i suradnju između europskih pravosudnih tijela i tijela za izvršavanje zakonodavstva, relevantnih agencija EU-a i Europskog ureda za borbu protiv prijevара (OLAF) radi veće učinkovitosti i djelotvornosti prekograničnih istraga i kaznenih progona.	2025.	 U razvoju	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo
Interoperabilnost				
Nova arhitektura interoperabilnosti				
Interoperabilnost je sposobnost međusobno povezanih sustava da razmjenjuju podatke i informacije, čime se relevantnim tijelima omogućuje jednostavniji pristup sveobuhvatnim informacijama. Sveobuhvatni sustavi interoperabilnosti područja pravosuđa i unutarnjih poslova omogućit će se s pomoću sljedećih komponenata koje olakšavaju ovlaštena pretraživanja i razmjenu informacija, a to su:	2024. – 2026.	 U razvoju	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo
■ europski portal za pretraživanje (ESP), koji ovlaštenim korisnicima omogućuje izvršavanje pojedinačnih pretraživanja i primanje rezultata iz svih informacijskih sustava pravosuđa i unutarnjih poslova kojima su ovlašteni pristupiti ■ zajednički repozitorij podataka o identitetu (CIR) osigurava zajednički spremnik za podatke o identitetu, podatke o putnim ispravama i biometrijske podatke osoba registriranih u EES-u, VIS-u, ETIAS-u, Eurodacu i ECRIS-TCN-u ■ detektor višestrukih identiteta (MID) stvara i pohranjuje poveznice između podataka u različitim informacijskim sustavima EU-a kako bi se otkrili višestruki identiteti, s dvojnou svrhom olakšavanja provjera identiteta osoba koje putuju u dobroj namjeri i suzbijanja prijevара povezanih s identitetom ■ zajednička usluga uspoređivanja biometrijskih podataka (sBMS) koja uspoređuje biometrijske podatke pojedinaca u raznim sustavima.				

¹⁴Provedbena odluka Komisije (EU) 2023/117 od 13. siječnja 2023. o zahtjevima u pogledu razine usluga za aktivnosti koje treba provoditi agencija eu-LISA u vezi sa sustavom e-CODEX.

¹⁵ Agencija eu-LISA osigurava privremeno održavanje sustava od ožujka 2024. Komisija je u svibnju 2024. proglasila uspješan dovršetak procesa preuzimanja, a 3. lipnja 2024. eu-LISA službeno će preuzeti punu odgovornost za upravljanje sustavom e-CODEX u skladu s Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2024/1272, SL L, 14. svibnja 2024.

Pregled poslovnih odnosa među informacijskim sustavima područja pravosuđa i unutarnjih poslova EU-a kojima upravlja eu-LISA¹⁶

U dijagramu u nastavku prikazane su linije razmjene informacija između postojećih informacijskih sustava pravosuđa i unutarnjih poslova (SIS, VIS, Eurodac i e-CODEX) te novih sustava koji se razvijaju (EES, ETIAS, ECRIS-TCN i platforma za suradnju zajedničkih istražnih timova), zajedno s komponentama koje će omogućiti interoperabilnost svih sustava pravosuđa i unutarnjih poslova kojima upravlja eu-LISA kako bi se olakšalo integrirano upravljanje granicama i poboljšala unutarnja sigurnost šengenskog područja.

¹⁶ * Dijelovi funkcije bit će povezani s arhitekturom interoperabilnosti.

Analiza i procjena Upravnog odbora

Upravni odbor eu-LISA-e analizirao je i ocijenio konsolidirano godišnje izvješće o radu Agencije o njezinim aktivnostima za 2023.¹⁷

Odbor naglašava ključnu ulogu eu-LISA-e za učinkovito funkcioniranje šengenskog područja, kao i njezinu neprocjenjivu podršku politikama EU-a u području nadzora državne granice, viza, migracija i azila, e-pravosuđa, digitalizacije i kibersigurnosti.

Upravni odbor:

- **potvrđuje** napore eu-LISA-e usmjerene na ostvarenje ciljeva postavljenih za 2023. u Jedinstvenom programskom dokumentu za razdoblje 2023. – 2025.
- **zahvaljuje** Agenciji na njezinim stalnim naporima da osigura stabilnu i neprekinutu dostupnost informacijskih sustava EU-a i time doprinese učinkovitom funkcioniranju šengenskog područja
- **čestita** Agenciji na uspješnom puštanju u rad obnovljenog sustava SIS 7. ožujka 2023., neometanoj integraciji Hrvatske u sustav VIS i dovršetku potpune integracije Cipra u SIS
- **izražava žaljenje** zbog toga što se sustav ulaska/izlaska (EES), europski sustav za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (ETIAS), sustav ECRIS-TCN i komponente interoperabilnosti nisu mogli pustiti u rad 2023.
- **pohvaljuje** izvršnu direktoricu zbog predlaganja nove strategije rješavanja (3R) i prevladavanja zastoja povezanog sa sustavom ulaska/izlaska
- **pozdravlja** revidirani plan za interoperabilnost koji je izradila Agencija i koji su podržali Upravni odbor i Vijeće za pravosuđe i unutarnje poslove
- **prepoznaje** kvalitetu i pravodobnost podrške koju je Agencija 2023. pružala državama članicama i Europskoj komisiji
- **prepoznaje** izazov s kojim se suočava Agencija u pogledu usporednog rada na velikom broju međusobno povezanih aktivnosti i napominje da su se obujam i složenost operacija Agencije 2023. nastavili povećavati
- **pohvaljuje** dobar napredak Agencije u zaključivanju neprovedenih revizijskih preporuka, pri čemu je do 31. prosinca postigla ukupnu stopu provedbe od 87 %
- **pozdravlja** napredak u provedbi preporuka Europskog nadzornika za zaštitu podataka (EDPS)
- **pohvaljuje** izvanrednu razinu izvršenja proračuna za odobrena sredstva za preuzimanje obveza i odobrena sredstva za plaćanje za 2023., koja je te godine bila blizu 100 %, te znatno povećanje stope popunjenosti Agencije
- **izražava zabrinutost** zbog opetovanih mišljenja Revizorskog suda o zakonitosti i pravilnosti plaćanja povezanih s računovodstvenom dokumentacijom Agencije, pri čemu napominje da je proračunsko tijelo Agenciji dodijelilo razrješnicu za njezin proračun za 2022.
- **potiče** Agenciju da dodatno ojača učinkovitost i djelotvornost svojeg sustava unutarnje kontrole te da

¹⁷ Vidjeti članak 19. stavak 1. točku (t) Uredbe (EU) 2018/1726 o osnivanju agencije eu-LISA..

zaključiti preostale otvorene dugoročne revizijske preporuke

- **napominje** da se stopa popunjenosti Agencije postupno poboljšava, ali da je krajem 2023. i dalje bilo slobodno 57 radnih mjesta
- **čestita** Agenciji na primitku europske oznake za upravljanje kvalitetom „Učinkovit korisnik ZOP-a” te ističe predanost eu-LISA-e izvrsnosti, poštovanje europskih standarda i stalnu posvećenost Agencije kontinuiranom poboljšanju i
- **izražava zadovoljstvo** cjelokupnim upravljanjem Agencijom tijekom 2023.

Upravni odbor smatra da je u ovom izvješću navedeno dovoljno dokaza da je, unatoč brojnim poteškoćama koje otežavaju pridržavanje zahtjevnih rokova za provedbu, **eu-LISA primijenila sustavan i dosljedan pristup provedbi svojeg mandata**, a svoje financijske i ljudske resurse upotrijebila u skladu sa svrhama utvrđenima u svojem godišnjem programu rada za 2023., kako je naveden u Jedinstvenom programskom dokumentu za razdoblje 2023. – 2025.

S obzirom na informacije navedene u ovom izvješću Upravni odbor:

- ističe **znatan pritisak na osoblje eu-LISA-e** koje radi na složenim projektima za koje su ključni odgovarajući ljudski resursi, kako za operativne tako i za horizontalne funkcije
- nadalje ističe potrebu da eu-LISA smanji **svoju ovisnost o vanjskim izvođačima**
- **podržava Agenciju u njezinim kontinuiranim naporima** u provedbi obveza koje je preuzela u pogledu ispunjavanja revidiranog plana za uvođenje sustava EES, ETIAS i ECRIS-TCN te arhitekture interoperabilnosti
- prepoznaje **međuovisnosti** između rada Agencije za središnje sustave i za države članice na nacionalnoj razini te potiče eu-LISA-u da nastavi blisko surađivati sa svojim dionicima, uključujući Europsku komisiju, kako bi osigurala uspješnu uspostavu novih sustava
- prepoznaje **važnost programa povećanja kapaciteta eu-LISA-e** kako bi se osigurao dostatni kapacitet podatkovnog centra za učinkovito i održivo uvođenje novih informacijskih sustava i upravljanje novim i već postojećim informacijskim sustavima, uz istodobno daljnje jamčenje neprekidne dostupnosti i pravodobnog razvoja svih sustava u njezinoj nadležnosti.

Upravni odbor zahvaljuje izvršnoj direktorici Agencije, Agnès Diallo, bivšem zamjeniku izvršnog direktora, Luci Tagliarettiju, rukovodstvu eu-LISA-e i njezinom cjelokupnom osoblju na njihovoj nepokolebljivoj predanosti i neumornim naporima tijekom ove iznimno zahtjevne godine.

Zsolt Szolnoki,

Predsjednik Upravnog odbora

Uvodna riječ izvršne direktorice

Na mnogo je načina 2023. bila ključna godina za eu-LISA-u.

Agencija je u ožujku uspješno isporučila **novu verziju sustava SIS**, koja sada državama članicama pruža novi skup funkcija i mogućnosti pretraživanja, uključujući biometrijske funkcije i informacije o vraćanju. Taj napredak doprinosi daljnjem jačanju sigurnosti u šengenskom području.

Tijekom 2023. eu-LISA nastavila je osiguravati **neometano operativno upravljanje informacijskim sustavima pravosuđa i unutarnjih poslova** za koje je nadležna (SIS, VIS i Eurodac), pa je osigurala njihovu dostupnost državama članicama 24 sata dnevno, sedam dana u tjednu tijekom cijele godine, pri čemu su vremena odgovora sustava i dalje bila unutar utvrđenih ciljnih vrijednosti.

Našim sustavima 2023. pridružile su se i nove države: Hrvatska je dobila potpuni pristup VIS-u u siječnju, a Cipar je u srpnju u potpunosti integriran u SIS.

Sustavima **EES i ETIAS te arhitekturom interoperabilnosti** Europska unija postavila je ambiciozan cilj uvođenja jednog od najnaprednijih sustava za upravljanje granicama na svijetu kako bi se omogućila veća sigurnost unutar šengenskog područja, uz istodobno olakšavanje neometanog međunarodnog putovanja u EU. Kad sam se prije godinu dana pridružila Agenciji, razvoj tih novih sustava zastao je zbog stalnih kašnjenja njihova puštanja u rad, koje je isprva predviđeno za 2022.

Kako bismo savladali te izazove, u lipnju 2023. definirali smo novu strategiju, interno nazvanu „**3R**”, s ciljevima ponovne mobilizacije naših dobavljača na svim razinama, rješavanja složenosti sustava i obnove naših internih načina rada uvođenjem fleksibilne metodologije, najbolje industrijske prakse i uspostavom međusektorskih timova (engl. **Remobilise, Resolve, Renew**). Tim novim pristupom ubrzo smo ostvarili prve rezultate, što nam je omogućilo da pokrenemo razvoj i do ljeta državama članicama isporučimo prvi funkcionalni sustav. To im je omogućilo da nastave s pripremama.

U jesen je eu-LISA predložila novi pristup za uvođenje arhitekture interoperabilnosti do 2026.: postupno uvođenje novih sustava u četiri faze. Taj je pristup, **novi plan za interoperabilnost**, jednoglasno odobrio Upravni odbor, a zatim i Vijeće za pravosuđe i unutarnje poslove u listopadu. Revidiranim planom za interoperabilnost predviđa se uvođenje novih sustava u četiri faze:

- **EES**, zajedno sa sučeljem za prijevoznike, i zajednička usluga uspoređivanja biometrijskih podataka (**sBMS**) prije kraja 2024.
- **ETIAS**, šest mjeseci nakon toga
- **ECRIS-TCN** do sredine 2025.
- i naposljetku, posljednje **komponente interoperabilnosti** tijekom 2026.

Do kraja 2023. eu-LISA bila je **na dobrom putu s razvojem novih sustava** te je ostvarivala napredak u skladu s tim revidiranim planom.

Kako bi se odmaknula od izoliranog pristupa, Agencija je potražila nadahnuće u najboljoj industrijskoj praksi i uvela **nove načine rada**. Najvažnija promjena u tom je pogledu bila unutarnja reorganizacija timova u transverzalne grupe, uz kontinuirano upravljanje na svim razinama, i integracija naših izvođača kako bi radili zajedno s našim osobljem kao jedan tim pod istim krovom. Na temelju tog uspjeha Agencija je proširila fleksibilni model na sva područja svojeg rada i arhitekturu interoperabilnosti.

Agencija je kao jedan od glavnih prioriteta i dalje smatrala **fizičku sigurnost i kibernsigurnost sustava i podataka koji su u njoj smješteni primjenom zadane sigurnosti, prelaskom na politiku nepovjerenja i osiguranjem zaštite osobnih podataka** u okviru Opće uredbe EU-a o zaštiti podataka te pod nadzorom Europskog nadzornika za zaštitu podataka.

Agencija postupno ulazi i u novo područje rada, podržavajući **digitalizaciju pravosuđa** u Europi. Tijekom 2023. uloženi su napor u pripremu eu-LISA-e za preuzimanje sustava e-CODEX i daljnji napredak u razvoju sustava ECRIS-TCN.

Jedan od ključnih prioriteta eu-LISA-e 2023. bio je **ojačati njezinu usklađenost s pravilima EU-a**, posebno uspostavom ambicioznog akcijskog plana za provedbu otvorenih revizijskih preporuka. Kao rezultat toga, Agencija je stopu provedbe revizijskih preporuka uspjela dovesti do 87 %, čime je otvorila put usklađenijem upravljanju svojim aktivnostima. Veća usklađenost podržana je uvođenjem učinkovitijih alata za upravljanje, bliskom suradnjom između financijskih i operativnih timova te mjesečnim pregledima proračuna na rukovodećoj razini kako bi se potrošnja proračuna do kraja godine dovela na izvrsnu razinu, koja iznosi gotovo 100 % za obveze i plaćanja. Osim toga, 2023. došlo je do znatnog poboljšanja stope popunjenosti osoblja (94,7 %), rodne ravnoteže i provedbe akcijskog plana kako bi eu-LISA postala „odlično mjesto za rad”. Potonje je uključivalo izradu plana za angažman zaposlenika i imenovanje veleposlanika za angažman. Zahvaljujući tim nastojanjima eu-LISA primila je pohvalu na „Nagradama za raznolikost i uključivanje” Mreže agencija EU-a (EUAN) za svoj rad na provedbi inicijativa navedenih u njezinu Akcijskom planu za raznolikost, pravednost i uključivanje za razdoblje 2023. – 2024.

Poboljšanja aktivnosti usklađivanja potvrđena su godišnjom ocjenom okvira za unutarnju kontrolu, koja je sažeta u dijelu 2. ovog dokumenta. Veliko postignuće Agencije bila je dodjela europske **oznake za upravljanje kvalitetom „Učinkovit korisnik ZOP-a”**, kojom se priznaju predanost eu-LISA-e izvrsnosti, poštovanje europskih standarda i stalna posvećenost Agencije kontinuiranom poboljšanju. Naposljetku, proračunsko tijelo Agenciji je dodijelilo razrješnicu za njezinu računovodstvenu dokumentaciju za 2022.

Svim se tim naporima podržava glavne elemente strategije eu-LISA-e za naredne godine, a to su:

- **osigurati učinkovit rad i uvođenje informacijskih sustava pravosuđa i unutarnjih poslova EU-a povjerenih eu-LISA-i** i postupno prijeći na novi način rada, s fleksibilnim metodama i ažuriranim operativnim modelom
- **nastaviti poboljšavati uspješnost Agencije u pogledu usklađenosti**, osiguravajući visoku razinu usklađenosti, učinkovitosti i transparentnosti
- **poticati angažman osoblja tako da eu-LISA postane odlično mjesto za rad kako bi se privukli i zadržali novi talenti**, uz dodatno povećavanje stope popunjenosti i poticanje transparentnosti, uključivanja i etičnosti
- **spremnost za budućnost, uz poboljšanje tehnologije i inovacija**, razmatranje moguće upotrebe novih tehnologija, kao što su rješenja u oblaku i umjetna inteligencija
- **konsolidirati upravljanje Agencijom i odnose s njezinim ključnim dionicima**, posebno s institucijama EU-a, državama članicama, zemljama domaćinima, akademskom zajednicom i industrijom.

Osim što upravlja informacijskim sustavima i razvija ih, Agencija ima važnu ulogu u EU-u jer je osnovica šengenskog područja slobode, sigurnosti i pravde, pruža niz usluga državama članicama i stručnjacima, olakšava rad tijela za izvršavanje zakonodavstva i pravosudnih djelatnika te istodobno pruža znatno bolju uslugu građanima EU-a.

Oslanjajući se na najbolje tehnologije i procese digitalizacije, Agencija je i dalje predana preuzimanju novih zadataka i novih sustava kako bi nastavila igrati ključnu ulogu u uspješnoj digitalnoj transformaciji Europe. S obzirom na aktualne promjene i transformaciju, eu-LISA nastavlja povećavati svoje kapacitete kako bi se mogla nositi s tim novim izazovima, a ponosna je jer pozitivno utječe na živote milijuna ljudi u Europi pružanjem boljih usluga građanima i stručnjacima.

Agnès Diallo,

Izvršna direktorica

Informativni sažetak

Agencija Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA) osnovana je 2011. kako bi preuzela upravljanje trima postojećim informacijskim sustavima razvijenima za šengensko područje. Otada je Agencija postala jedan od ključnih čimbenika koji doprinose zaštiti unutarnje sigurnosti Europe, a ujedno olakšava i jedno od temeljnih prava građana EU-a – slobodu kretanja. Tijekom godina eu-LISA postala je jedan od ključnih pokretača trenutačne digitalne transformacije u području pravosuđa i unutarnjih poslova u EU-u.

U ovom se izvješću razmatra napredak eu-LISA-e u provedbi vrlo zahtjevnih i ključnih zadataka u sve složenijem operativnom okruženju. Agencija je tijekom cijele 2023. i dalje bila pouzdan i predan partner europskih institucija i država članica u provedbi relevantnih politika u području pravosuđa i unutarnjih poslova te jamčenju sigurnosti i cjelovitosti primijenjenih tehnologija.

Među mnogim drugim postignućima, ključna postignuća eu-LISA-e 2023. uključuju:

osmišljavanje strategije rješavanja 3R za omogućivanje isporuke novih sustava PUP-a	novi plan interoperabilnosti za postupno uvođenje novih sustava	primanje europske oznake za upravljanje kvalitetom „ Učinkovit korisnik ZOP-a ”
uspješno pokretanje obnovljenog SIS-a 7. ožujka 2023.	povezivanje Hrvatske sa sustavom VIS i integracija Cipra u SIS	dovršetak priprema za preuzimanje sustava e-CODEX
provedba 87 % neprovedenih revizijskih preporuka	izvršenje proračuna od 99,9 % za obveze i plaćanja	znatno povećanje stope popunjenosti u Agenciji.

Postignuća godine

Agencija eu-LISA nastavila je 2023. ustrajno doprinositi potpuno funkcionalnom i otpornom šengenskom području u korist europskih građana. Budući da svi sustavi pravosuđa i unutarnjih poslova kojima upravlja Agencija **podržavaju provedbu politika EU-a** u područjima upravljanja granicama, viza, migracija i azila i digitalizacije te doprinose borbi protiv organiziranog kriminala i terorizma, njihov kontinuirani razvoj i održavanje ključni su za EU i eu-LISA-u.

U narednim godinama Agencija će proširiti svoj doprinos području pravosuđa i unutarnjih poslova pokretanjem nekoliko novih informacijskih sustava koji se trenutačno razvijaju. Ti novi sustavi i sveobuhvatna **arhitektura interoperabilnosti** za područje pravosuđa i unutarnjih poslova postupno će se uvoditi u četiri faze, kako je utvrđeno u revidiranom planu za interoperabilnost koji je Vijeće za pravosuđe i unutarnje poslove odobrilo u listopadu 2023. Ti interoperabilni sustavi zajedno će preobraziti upravljanje granicama zahvaljujući digitalizaciji, čime će se ostvariti **integrirani inteligentni pristup osiguranju unutarnje sigurnosti Europe**, uz istodobno osiguranje neometanog iskustva za putnike koji putuju u šengensko područje.

S obzirom na nove odgovornosti u području pravosuđa EU-a, eu-LISA nastavila je jačati svoju suradnju s pravosudnom zajednicom nastavkom razvoja novih digitalnih rješenja za aktualnu modernizaciju i digitalizaciju pravosudnih sustava u cijeloj Europi. Agencija je nastavila ulagati veće napore u **poticanje digitalizacije** u području pravosuđa i unutarnjih poslova EU-a, ali se usmjerila i na kibersigurnost i borbu protiv prijetnji u području kibersigurnosti, posebno provedbom potrebnih priprema za obveze koje proizlaze iz novih propisa EU-a o informacijskoj sigurnosti i kibersigurnosti.

Kao agencija EU-a odgovorna za operativno upravljanje informacijskim sustavima pravosuđa i unutarnjih poslova i za njihov razvoj, eu-LISA nastavila je biti **ključni partner** svojim dionicima tako što im je na raspolaganje stavljala najsuvremenije stručno znanje u okviru proaktivne suradnje i razmjene informacija s institucijama, agencijama i državama članicama EU-a.

Općenito, rad Agencije bio je usmjeren na sljedeće godišnje prioritete:

➤ **Prvi prioritet:** osiguranje stabilnog i neprekinutog rada i provedbe promjena sustava kojima upravlja i usluga koje pruža eu-LISA (tj. SIS, VIS, Eurodac, ECRIS RI)

Glavni je cilj eu-LISA-e za 2023. bio osigurati učinkoviti i kontinuirani rad sustava za koje je nadležna, uz istodobno ostvarivanje potrebnih promjena i pripremu za njihovu integraciju s komponentama interoperabilnosti. Agencija je osigurala stabilan rad glavnih sustava pravosuđa i unutarnjih poslova EU-a:

- **šengenskog informacijskog sustava (SIS)** i njegova sustava automatske identifikacije otisaka prstiju (AFIS)
- **viznog informacijskog sustava (VIS)**, njegova sustava za uspoređivanje biometrijskih podataka (BMS) i funkcije VIS Mail
- **europskog sustava za usporedbu otisaka prstiju tražitelja azila (Eurodac)**, zajedno s DubliNetom i
- **referentnog implementacijskog računalnog programa europskog informacijskog sustava kaznene evidencije (ECRIS RI).**

Osim toga, eu-LISA osigurala je učinkovito operativno upravljanje temeljnom infrastrukturom, mrežama i uslugama, što je dopunila uslugama podrške krajnjim korisnicima sustava 24 sata dnevno, sedam dana u tjednu.

Osim određenih kratkotrajnih nedostupnosti i kašnjenja, sustavi su radili u skladu s odgovarajućim ciljnim vrijednostima u pogledu razine usluge, pri čemu je dostupnost sustava SIS iznosila **99,67 %**, a sustava VIS **99,97 %**. Dostupnost sustava Eurodac, na koju je utjecalo nekoliko kritičnih incidenata, bila je ispod ciljne vrijednosti (99,47 %). Iako se **upotreba sustava** nastavila povećavati tijekom cijele godine (tj. pretraživanja u SIS-u, operacije VIS-a, prijenosi podataka u Eurodacu), samo je upotreba VIS-a i dalje bila ispod razine prije pandemije.

Zajedničkim radom eu-LISA-e, država članica i Komisije **obnovljeni sustav SIS pušten je u rad 7. ožujka 2023.**, čime je uveden novi skup funkcija i mogućnosti pretraživanja te osigurano da su nadležnim tijelima dostupne potpunije i pouzdanije informacije. U okviru obnovljenog SIS-a eu-LISA zaključila je projekt „druge faze AFIS-a”, pa je uvela **nove biometrijske funkcije**, kao što je mogućnost pohrane otisaka dlanova i latentnih otisaka prstiju (otisaka prstiju na površinama). Trenutačna šengenska struktura, kojom upravlja eu-LISA, dodatno je ojačana **integracijom Cipra u srpnju 2023.**, čime se broj korisnika sustava SIS povećao na 34. Agencija je istodobno nastavila podržavati Frontex u razvoju tehničkih komponenti potrebnih za postizanje spremnosti za pristupanje sustavu SIS. Agencija je 2023. podržala i integraciju Hrvatske u sustav VIS.

Od 1. siječnja 2023. **Hrvatska ima potpuni pristup VIS-u**, što omogućuje ukidanje graničnih kontrola na unutarnjim granicama s drugim zemljama šengenskog područja. To označava prvo proširenje od 2011., kada je zoni bez granica pristupio Lihtenštajn. Agencija je nastavila i s provedbom **revidiranog VIS-a**, što je trajalo znatno dulje nego što je isprva predviđeno zbog složenosti tehničkih zahtjeva koji utječu na planirane aktivnosti projekta. U lipovnu 2023. eu-LISA provela je **provjeru sigurnosti i kontinuiteta poslovanja VIS-a** kako bi ispitala i dodatno poboljšala otpornost sustava.

Kako bi podržala provedbu **zajedničkog europskog sustava azila (CEAS)**, Agencija je nastavila održavati **Eurodac** i provela je ključne nadogradnje sustava u očekivanju predstojećeg donošenja **novog pakta o migracijama i azilu i preinačene Uredbe o Eurodacu**. Agencija je 2023. dovršila projekt povećanja kapaciteta Eurodaca i proširila maksimalni **kapacitet pohrane** sustava sa 7 na 9 milijuna zapisa te je ujedno povećala dnevni **propusni kapacitet** s 15 000 na 24 000 transakcija.

Nadalje, s obzirom na to da je analizom sigurnosti **aplikacije ECRIS RI** otkriveno nekoliko **mogućih sigurnosnih problema**, Agencija je započela rasprave s Komisijom i relevantnim dionicima o mogućem preoblikovanju tog sustava kako bi se ublažili eventualni preostali sigurnosni rizici radi zaštite puštanja sustava ECRIS-TCN u rad.

Kad je riječ o infrastrukturi, Agencija je u svibnju 2023. postigla važnu ključnu točku jer je **određena kao lokalni internetski registar (LIR)** te je postala članica regionalnog internetskog registra Europe. Stoga Agencija sada može distribuirati IP adrese krajnjim korisnicima kao pružatelj usluga ili ih upotrebljavati za svoju infrastrukturu. Kako bi podržala tu aktivnost, eu-LISA stekla je ključne internetske resurse za povezivanje s internetom i pružanje javnih usluga sustava pravosuđa i unutarnjih poslova, kao što su internetske usluge EES-a/ETIAS-a.

Osim toga, kako bi povećala operativnu učinkovitost, eu-LISA uvela je poseban **alat za upravljanje infrastrukturom podatkovnih centara** kako bi poboljšala optimizaciju infrastrukture i upravljanje energijom. Kako bi se zadovoljile buduće potrebe za kapacitetima, eu-LISA nastavila je optimizirati i reorganizirati svoje podatkovne centre te je ostvarila napredak u pripremama za svoj **budući modularni podatkovni centar u Strasbourgu**.

Agencija je osigurala i neprekinuti rad i pružanje usluga **zajedničke dijeljene infrastrukture (CSP)** uspostavom kontejnerske platforme na licu mjesta kako bi se automatizacijom skratilo vrijeme isporuke i utvrdila je plan za kontinuiranu integraciju, isporuku i uvođenje (CI/CD) kako bi poboljšala učinkovitost i vrijeme uvođenja novih aplikacija. Nadalje, eu-LISA radila je na **sveobuhvatnoj platformi u oblaku** kako bi ispitala i provjerila upotrebu tehnologija u oblaku za smještaj odgovarajućeg radnog opterećenja i osmislila je **protočnu strukturu za izradu mobilnih aplikacija**, potrebnu za razvoj aplikacija za nove sustave.

Osim operativnog upravljanja informacijskim sustavima pravosuđa i unutarnjih poslova, eu-LISA nastavila je izvršavati i druge usko povezane statutarne zadatke, kao što su osposobljavanje država članica o upotrebi informacijskih sustava pravosuđa i unutarnjih poslova, priprema statutarne izvješća o njihovoj tehničkoj učinkovitosti i godišnjih statističkih podataka te izrada popisa imenovanih tijela.

➤ **Drugi prioritet:** nastavak uspostave i razvoja novih informacijskih sustava pravosuđa i unutarnjih poslova (tj. sustava EES, ETIAS, ECRIS-TCN) i arhitekture interoperabilnosti

U svibnju 2023. eu-LISA donijela je novi pristup, koji se interno naziva **strategija rješavanja 3R** (ponovna mobilizacija, rješavanje i obnova) kako bi se prevladao dugotrajni zastoj u razvoju sustava ulaska/izlaska (**EES**), koji je počeo utjecati na razvoj i pravodobnu isporuku drugih novih sustava, tj. europskog sustava za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (**ETIAS**), europskog informacijskog sustava kaznene evidencije za državljane trećih zemalja (**ECRIS-TCN**) i komponenata interoperabilnosti. U relativno kratkom razdoblju novim se pristupom znatno **poboljšalo upravljanje problemima i omogućila učinkovitija primjena korektivnih mjera** za usmjeravanje provedbe projekata, izbjegavanje nedostataka u učinkovitosti i svih novih znatnih kašnjenja. Kao rezultat toga, Agencija je uspjela ubrzati razvoj EES-a i državama članicama omogućila stabilnije uvjete za nastavak priprema.

Kako bi se osiguralo uspješno uvođenje novih sustava pravosuđa i unutarnjih poslova i sveobuhvatne arhitekture interoperabilnosti, eu-LISA poduzela je odlučne korake kako bi preoblikovala svoj postojeći pristup razvoju sustava uvođenjem **pristupa u fazama**. Tim novim pristupom predviđa se uvođenje novih sustava pravosuđa i unutarnjih poslova i arhitekture interoperabilnosti u četiri faze, počevši od 2024. do 2027., pri čemu je svaka uzastopna faza usmjerena na postizanje tehničke spremnosti za jedan ključni sustav i popratne usluge.

- 2024. | 1. faza** **EES**, zajedno sa zajedničkim internetskim uslugama (uključujući sučelje za prijevoznike) i zajedničkom uslugom uspoređivanja biometrijskih podataka (**sBMS**)
- 2025. | 2. faza** **ETIAS**, zajedno s mrežnim uslugama za državljane trećih zemalja; dvije komponente interoperabilnosti: europski portal za pretraživanje (ESP) i zajednički repozitorij podataka o identitetu (CIR) te središnji repozitorij podataka za izvješćivanje i statistiku (CRRS)
- 2025. | 3. faza** **ECRIS-TCN** s komponentama interoperabilnosti
- 2026. | 4. faza** dovršetak **arhitekture interoperabilnosti PUP-a** (uključujući završnu komponentu interoperabilnosti: detektor višestrukih identiteta, **MID**) i **revidiranog VIS-a**

Kako bi nadgledala uspješnu provedbu svake faze, Agencija je osnovala posebnu radnu skupinu usmjerenu na obavljanje posla primjenom pristupa „jedan tim pod jednim krovom” koji se temelji na metodologiji fleksibilnog upravljanja projektima. Taj je pristup osmišljen kako bi se u redovitim vremenskim razmacima postigli opipljivi rezultati postupnim uvođenjem **minimalnih održivih proizvoda** – privremene inačice konačnog proizvoda uvedene u stabilnom okruženju, koja državama članicama omogućuje testiranje i nastavak priprema.

Razvoj i testiranje sustava **EES** nastavili su se tijekom cijele godine. Agencija je u suradnji s izvođačem ispravila tehničke probleme koji su državama članicama onemogućavali napredak u testiranju i pripremi njihovih nacionalnih sustava. Od uvođenja novog pristupa u okruženja za testiranje država članica instalirane su tri glavne inačice EES-a, uz znatno manji broj nedostataka softvera, što ukazuje na bolju kvalitetu razvoja i testiranja. Nadalje, novouspostavljenim zajedničkim mehanizmom upravljanja visokih performansi nastavilo se redovito pratiti napredak i primjenjivale su se korektivne mjere za usmjeravanje provedbe, što je omogućilo rješavanje većine neriješenih ugovornih pitanja.

Agencija je nastavila i s razvojem **internetskih usluga EES-a/ETIAS-a**, pri čemu se usmjerila na internetski portal, testiranje kvalitete i zahtjeva softvera za sučelje za prijevoznike te mobilnu aplikaciju, aplikaciju koju je eu-LISA razvila interno.

Uvođenje **ETIAS-a** ostalo je 2023. u **fazi analize i dizajna** zbog ovisnosti o komponentama zajedničkim s EES-om (tj. internetskim uslugama) i specifikacija za interoperabilnost koje su blokirale dovršetak dizajna za njihovu integraciju. Međutim, Agencija je u studenome dovršila **platformu okruženja za testiranje**. Osim toga, Agencija je 2023. dovršila praćenje tehnoloških rješenja za „**bijeli popis**” **sigurnih sredstava za audiokomunikaciju i videokomunikaciju** koja će nacionalne jedinice ETIAS-a upotrebljavati za intervju s tražiteljima azila u slučajevima kada konzularne službe nisu dostupne.

Agencija je ujedno nastavila i s razvojem sustava **ECRIS-TCN**, iako su **aktivnosti analize, dizajna i razvoja** napredovale sporije nego što je predviđeno zbog ovisnosti o komponentama zajedničkim s EES-om. Državama članicama tijekom 2023. za testiranje su isporučene dvije verzije **integriranog simulatora** sustava ECRIS-TCN (u kojem se kombiniraju središnji sustav, softver sučelja, dijelovi referentnog implementacijskog računalnog programa sustava ECRIS i simulator ESP-a).

Kako bi se olakšala razmjena informacija između novih i postojećih informacijskih sustava, eu-LISA razvit će **sveobuhvatnu arhitekturu interoperabilnosti za područje pravosuđa i unutarnjih poslova**. Nakon što postane operativna, interoperabilnost sustava PUP-a podržat će integrirano upravljanje granicama i unutarnju sigurnost. Program interoperabilnosti ostao je u **fazi provedbe** zbog ovisnosti o programu razvoja EES-a.

Tijekom godine eu-LISA nastavila je s uvođenjem komponenata interoperabilnosti, pri čemu se usmjerila na razvoj funkcija sBMS-a povezanih s migracijama i preinakama sustava, npr. nastavila je s **migracijom podataka** iz različitih sustava pravosuđa i unutarnjih poslova u sBMS kako bi omogućila međusektorsku identifikaciju, te na proširenje zajedničkog repozitorija podataka o identitetu (CIR) i detektora višestrukih identiteta (MID) za područje pravosuđa. Agencija je u lipnju isporučila **inačicu sBMS-a usklađenu s najnovijim softverom** i novu verziju integracijskog sloja. U studenome je dovršila razvoj i tvorničko ispitivanje prihvatljivosti **prve velike inačice MVP-a za ESP, CIR i CRRS**, kojom se u potpunosti podržava potrebe ETIAS-a.

U suradnji sa Švedskom, eu-LISA dovršila je **pilot-projekt sBMS USK VIS** za zahtjeve za vizu, usmjeren na dobivanje ocjene kvalitete izračunate za svaki pokušaj uzimanja otiska prstiju ili snimanja prikaza lica kako bi se utvrdilo mogu li dogovoreni pragovi kvalitete dovesti do nekoliko pokušaja uzimanja otiska prstiju ili snimanja prikaza lica tijekom obrade zahtjeva i kako bi se procijenio učinak provjera kvalitete na ukupno trajanje uzimanja otiska prstiju ili snimanja prikaza lica. Analiza vrijednosti kvalitete otisaka prstiju pokazala je da bi kombinirana strategija kvalitete koja se upotrebljava u sustavu sBMS USK poboljšala trenutni postupak uzimanja otiska prstiju ili snimanja prikaza lica na radnim stanicama za podnošenje zahtjeva za vizu jer bi naglasak bio samo na zapisima u VIS-u za koje je potrebno ponovno uzeti otiske prstiju ili snimiti prikaze lica. U okviru pilot-projekta potvrđena je i ukupna kvaliteta skupova podataka o kvaliteti prikaza lica te je utvrđena mogućnost smanjenja vremena potrebnog za snimanje prikaza lica.

➤ **Treći prioritet: pružanje podrške i tematskog stručnog znanja Komisiji i državama članicama**

Agencija eu-LISA uvijek je spremna pružiti podršku državama članicama, Komisiji i agencijama EU-a u pogledu pitanja povezanih s razvojem i unapređivanjem informacijskih sustava pravosuđa i unutarnjih poslova za koje je nadležna, uključujući podršku savjetodavnim skupinama i odborima za upravljanje programima. Osim toga, eu-LISA svoje tehničko stručno znanje usmjerava na organiziranje redovitih tečajeva za obuku o radu i tehničkoj upotrebi sustava pravosuđa i unutarnjih poslova te ih prilagođava potrebama i utvrđenim nedostacima u znanju država članica i drugih dionika. Izvješća o tehničkom radu sustava i statistički podatci koje dostavlja eu-LISA upotrebljavaju se u **šengenskom barometru+** koji je Komisija izradila radi poboljšanja informiranosti o stanju i sposobnosti predviđanja na razini EU-a.

Kako bi se osigurao kontinuirani razvoj informacijskih sustava pravosuđa i unutarnjih poslova, eu-LISA nastavlja pratiti i provoditi istraživanja (uključujući projekte provjere koncepta) te istodobno promicati standardizaciju i koordinirati aktivnosti otvaranja prema industriji i akademskoj zajednici radi poticanja inovacija i digitalizacije. Točnije, Agencija je nastavila razvijati svoje kapacitete i stručno znanje u području umjetne inteligencije zaključivanjem **projekta provjere koncepta za rješenje koje se temelji na umjetnoj inteligenciji za prediktivnu analitiku IT infrastrukture i mreža** kako bi se poboljšala dostupnost infrastrukture i skratilo trajanje prekida rada.

Tijekom 2023. eu-LISA je nastavila aktivno doprinosti **europskom inovacijskom centru za unutarnju sigurnost** raspoređivanjem člana osoblja u Europol radi podrške tajništvu tog centra te kartiranjem relevantnih projekata i nedostataka u znanju i kapacitetima u području pravosuđa i unutarnjih poslova.

Osim toga, eu-LISA nastavila je razvijati svoj biometrijski portfelj ulaganjem u aktivnosti primijenjenog

istraživanja i inovacija kao i ciljane rješenja kako bi povećala kvalitetu biometrijskih aspekata te svojim dionicima pružila brzu i kvalitetnu podršku. U okviru kontinuiranog rada na standardizaciji kvalitete podataka u svim sustavima pravosuđa i unutarnjih poslova, Agencija je u bliskoj suradnji sa Zajedničkim istraživačkim centrom Komisije (JRC) **pokrenula novu međunarodnu normu za otiske prstiju** (latentni otisci prstiju). Nastavila je raditi i na tome da postane međunarodno priznati stručnjak u području upravljanja biometrijskim podacima i identitetom. Kako bi promicala standardizaciju na međunarodnoj razini i poboljšala usluge koje nudi Agencija, **iznijela je prijedlog novog mjerila kvalitete otisaka prstiju**. To su veliki pomaci ne samo u poboljšanju interoperabilnosti u svim sustavima pravosuđa i unutarnjih poslova, već i u sprječavanju ovisnosti o dobavljačima i postizanju bolje prenosivosti biometrijskih proizvoda među okvirnim ugovorima / dobavljačima.

Nadalje, agencija eu-LISA u travnju je na 11. Međunarodnoj radionici o biometriji i forenzici (IWBF), održanoj u Barceloni, predstavila svoj **prvi znanstveni istraživački rad – opsežno istraživanje kvalitete podataka o otiscima prstiju**.

Agencija je nastavila održavati i **okrugle stolove s dionicima iz industrije** kako bi promicala razmjenu stajališta o konkretnim prioritetnim područjima, predstavila inovativne tehnologije, proizvode i usluge iz industrije te odgovorila na potrebe i nedostatke u kapacitetima država članica. Agencija je 2023. organizirala dva okrugla stola s dionicima iz industrije, jedan o **kiberotpornosti** i drugi o **digitalizaciji pravosuđa**.

➤ **Četvrti prioritet: povećanje doprinosa Agencije području pravosuđa EU-a**

Agencija je tijekom cijele godine nastavila širiti svoju ulogu u poticanju digitalne transformacije u području pravosuđa EU-a. Ključni cilj Agencije 2023. bio je **preuzeti operativno upravljanje sustavom e-CODEX** (komunikacija u okviru e-pravosuđa putem internetske razmjene podataka). Agencija eu-LISA i konzorcij odgovoran za upravljanje sustavom e-CODEX 8. prosinca 2023. podnijeli su Komisiji zajednički zahtjev za proglašenje uspješnog dovršetka procesa predaje i preuzimanja. Komisija je službeno proglasila dovršetak procesa predaje i preuzimanja 7. svibnja 2024., a eu-LISA službeno je preuzela operativno upravljanje sustavom e-CODEX 3. lipnja 2024.

Sljedeći je veliki razvojni projekt Agencije za područje pravosuđa **platforma za suradnju zajedničkih istražnih timova**, čiji je cilj poboljšati učinkovitost prekograničnih istraga i kaznenih progona. Nakon što je u lipnju 2023. na snagu stupila Uredba o platformi za suradnju zajedničkih istražnih timova, Agencija je započela s pripremama osnivanjem upravljačkih tijela za usmjeravanje provedbe projekata i pokrenula projekt za rad na razvoju. Agencija je tijekom cijele godine nastavila jačati svoju suradnju s pravosudnom zajednicom EU-a i uspostavljala je jača partnerstva.

➤ **Peti prioritet: napredak drugog proširenja tehničkog centra Agencije u Strasbourgu (program povećanja kapaciteta)**

Nakon što je 2021. konsolidirala nekoliko međusobno povezanih infrastrukturnih projekata u okviru **programa povećanja kapaciteta**, eu-LISA je nastavila raditi na drugom proširenju svojeg tehničkog centra u Strasbourgu radi širenja dostupnog uredskog prostora. Međutim, zbog proračunskih ograničenja projekt izgradnje odgođen je za sljedeće razdoblje višegodišnjeg financijskog okvira.

Kako bi se odgovorilo na hitne poslovne potrebe prije dovršetka drugog proširenja, Program za povećanje kapaciteta uključuje dva druga projekta: instalaciju **modularnog podatkovnog centra** u kontejnerima (fleksibilno i prilagodljivo rješenje koje ne zahtijeva nikakve građevinske aktivnosti) i **nadogradnju sustava opskrbe električnom energijom i hlađenja** kako bi se zadovoljile kratkoročne i dugoročne potrebe za električnom energijom i hlađenjem tehničkog centra u Strasbourgu.

Agencija je 2023. dovršila anketu o nabavi za **modularni podatkovni centar** u kontejnerima kako bi u okviru pripreme za pokretanje faze planiranja dobila pregled tržišnih opcija i potencijalnih dobavljača. Projekt je trenutačno u fazi planiranja i usmjeren je na definiranje konačnog dizajna, sigurnosnih zahtjeva te građevinskih i električnih radova.

Kad je riječ o **nadogradnji sustava opskrbe električnom energijom i hlađenja**, u lipnju je provedena studija predizvedivosti za optimizaciju kapaciteta za hlađenje, a Agencija je odabrala dva scenarija: prvi omogućuje učinkovitiju upotrebu postojeće infrastrukture za hlađenje u kratkoročnom razdoblju, dok je drugi srednjoročno rješenje koje se temelji na geotermalnom pristupu za smanjenje ugljičnog otiska. Provedbom tih dvaju scenarija povećat će se ukupna učinkovitost potrošnje energije (PUE) u skladu sa smjernicama EU-a za poboljšanje energetske učinkovitosti podatkovnih centara.

➤ **Šesti prioritet:** priprema za redovitu ocjenu Agencije u skladu s člankom 39. Uredbe o osnivanju eu-LISA-e

U skladu s člankom 39. Uredbe o osnivanju agencije eu-LISA Komisija ocjenjuje uspješnost agencije eu-LISA u pogledu njezinih ciljeva, mandata, lokacija i zadataka kako bi utvrdila preporuke za sve moguće izmjene mandata Agencije.

Agencija je 2023. nastavila s neovisnim postupkom komparativne analize pokrenutim 2022. na zahtjev Komisije kako bi se pripremila za predstojeću vanjsku ocjenu eu-LISA-e. Vanjski izvođač procijenio je ukupnu operativnu uspješnost Agencije, primjerenost raspodjele i upotrebe ljudskih resursa te doprinos Agencije ciljevima relevantnih politika EU-a u području pravosuđa i unutarnjih poslova. Kako bi pružila sveobuhvatan uvid u mogući tijek razvoja i unapređenje eu-LISA-e u narednim godinama, Agencija je od izvođača naručila dodatne zadatke tako što je izvješće prenijela na višu stratešku razinu, s preporukama za poboljšanje u srednjoročnoj perspektivi. Zbog proširenog opsega tog postupka završno izvješće dovršeno je u siječnju 2024.

Procjena upravljanja i unutarnjih kontrola

U drugom i trećem dijelu ovog izvješća iznosi se pregled upravljanja Agencije tijekom 2023., uključujući sažetak godišnjeg izvješća o ocjeni okvira unutarnje kontrole (ICF), sažeti pregled revizija te korake poduzete na temelju opažanja tijela nadležnog za davanje razrješnice.

Agencija razvija složen skup temeljitih opsežnih informacijskih sustava, a sama se razvija u dinamičnom okruženju koje zahtijeva prilagodljivost i usklađenost s pravilima EU-a. Te okolnosti stvaraju dodatne poteškoće i pritisak na rad Agencije i njezinu organizaciju. Upravni odbor eu-LISA-e u siječnju 2023. zaključio je da puštanje u rad sustava ulaska/izlaska u svibnju 2023. više nije izvedivo. Od tada je Agencija uspostavila novu strategiju rješavanja 3R (ponovna mobilizacija, rješavanje i obnova) kako bi prevladala zastoje i pripremila je novi plan za interoperabilnost, s postupnom provedbom u četiri faze u razdoblju od 2024. do 2026.

U svibnju 2023. eu-LISA-i dodijeljena je oznaka „Učinkovit korisnik ZOP-a”, čime je, u trenutku pisanja ovog izvješća, postala jedina agencija EU-a s valjanom potvrdom zajedničkog okvira za procjenu (ZOP). Oznaka nije samo priznanje za obavljeni rad, već služi i kao zajednička obveza uprave i osoblja Agencije da nastave težiti kvaliteti i izvrsnosti. Kad je riječ o budućnosti, nastavlja se raditi na temelju **plana za poboljšanje ZOP-a**, u kojem se navodi popis mjera za poboljšanje kojima se podržava organizacijski razvoj te poboljšavaju kvaliteta i uspješnost upravljanja na svim razinama. Nadalje, Agencija je 2023. postigla izvanrednu razinu izvršenja proračuna za obveze i plaćanja (gotovo 100 %) te je znatno povećala stopu popunjenosti osoblja.

U izvješću o procjeni ICF-a za 2023. zaključeno je da je **sustav unutarnje kontrole eu-LISA-e u funkciji i djelotvoran, iako su i dalje potrebna određena poboljšanja**. U raznim revizijama, uključujući revizije koje je proveo Revizorski sud, također su utvrđena područja u kojima su potrebna poboljšanja. Agencija je tijekom 2023. ostala u potpunosti predana poboljšanju utvrđenih nedostataka, pri čemu je bila usmjerena na upravljanje ugovorima povezanim s operativnim programima i projektima. Nastojala je na najučinkovitiji način zaključiti preostale revizijske preporuke, pri čemu je prioritet dala najhitnijim preporukama i onima koje najdulje nisu provedene. Stoga je Agencija do 31. prosinca 2023. zaključila 33 od 38 (87 %) neprovedenih revizijskih preporuka. Agencija je obvezna poduzeti brze i odlučne korake kako bi riješila problem kašnjenja provedbe preostalih neprovedenih preporuka.

Uvod

U konsolidiranom godišnjem izvješću o radu agencije eu-LISA za 2023. iznosi se strukturirani pregled provedbe godišnjeg programa rada Agencije za 2023. i postizanja ciljeva navedenih u Jedinstvenom programskom dokumentu za razdoblje 2023. – 2025.¹⁸

Izvješće slijedi strukturu koju je Europska komisija uspostavila za sve agencije EU-a¹⁹ i u skladu je sa zahtjevima iz članka 48. financijskih pravila eu-LISA-e²⁰.

- U **prvom poglavlju** iznosi se detaljan pregled **postignuća** u operativnom upravljanju informacijskim sustavima pravosuđa i unutarnjih poslova i njihovu razvoju, razvoju novih sustava te drugim aktivnostima.
- U **drugom poglavlju** utvrđuju se glavni elementi **upravljanja eu-LISA-om**, uključujući proračun i ljudske resurse.
- U **trećem poglavlju** navode se ocjena djelotvornosti **okvira za unutarnju kontrolu** i glavni korporativni rizici u razdoblju izvješćivanja.
- U **četvrtom i petom poglavlju** daju se relevantne **izjave o jamstvu**.
- U **prilozima** ovom izvješću pružaju se detaljniji pregled upotrebe resursa i dodatna transparentnost u pogledu rada i poslovanja Agencije.

✎ PRAVNA OSNOVA

U skladu s člankom 24. stavkom 3. točkom (g) Uredbe (EU) 2018/1726 izvršni direktor nakon savjetovanja sa savjetodavnim skupinama mora sastaviti nacrt konsolidiranog godišnjeg izvješća o radu Agencije i dostaviti ga Upravnom odboru radi ocjene i donošenja.

Člankom 19. stavkom 1. točkom (t) te Uredbe propisuje se da Upravni odbor ocjenjuje i donosi konsolidirano godišnje izvješće o radu Agencije za prethodnu godinu, u kojem se daje sveobuhvatan pregled postignutih rezultata u usporedbi s ciljevima iz godišnjeg programa rada.

Upravni odbor izvješće zajedno sa svojom ocjenom mora podnijeti Europskom parlamentu, Vijeću, Komisiji i Revizorskom sudu do 1. srpnja te ga staviti na raspolaganje javnosti.

Struktura godišnjeg izvješća o radu

Aktivnosti Agencije temelje se na **portfeljima** kako bi se uzeli u obzir operativni model eu-LISA-e i međuovisnosti različitih projekata i aktivnosti. Tim se pristupom ostvaruje bolja koordinacija kako bi se omogućile sinergija i ekonomija razmjera te poboljšala učinkovitost upravljanja resursima i sljedivosti.

U skladu s tim pristupom „**portfelj**” se odnosi na skup aktivnosti, pojedinačnih projekata i neprojektnih zadataka koji zajednički doprinose ostvarenju strateških ciljeva eu-LISA-e. Svaki portfelj sastoji se od nekoliko **područja aktivnosti** za koordinaciju upravljanja međusobno povezanim projektima i neprojektnim aktivnostima.

Agencija je 2023. svoj program rada strukturirala na temelju sljedećih portfelja²¹:

- operativno upravljanje i razvoj sustava koji su u funkciji
- razvoj novih sustava i inovacija
- inovacije, istraživanje i razvoj
- infrastruktura i mreže
- izravna podrška radu i
- poslovne aktivnosti.

¹⁸ Jedinstveni programski dokument za razdoblje 2023. – 2025..

¹⁹ Komunikacija Komisije o [smjernicama za jedinstveni programski dokument i konsolidirano godišnje izvješće o radu](#), COM(2020) 2297 final

²⁰ [Financijska pravila eu-LISA-e](#), odluka Upravnog odbora br. 2019-198, stupila na snagu 1. rujna 2019.

²¹ Broj portfelja nije fiksni i mijenja se ovisno o razvoju poslova dodijeljenih eu-LISA-i.

I

POSTIGNUĆA

Pregled glavnih postignuća eu-LISA-e u operativnom upravljanju informacijskim sustavima pravosuđa i unutarnjih poslova i njihovu razvoju, razvoju novih informacijskih sustava, istraživanju i inovacijama te drugim ključnim aktivnostima

Postignuća godine

Agencija eu-LISA nastavila je 2023. ustrajno doprinositi potpuno funkcionalnom i otpornom šengenskom području u korist europskih građana. Kao Agencija nadležna za operativno upravljanje informacijskim sustavima pravosuđa i unutarnjih poslova EU-a koji olakšavaju integrirano upravljanje granicama i suradnju među tijelima za izvršavanje zakonodavstva, aktivnosti eu-LISA-e doprinose unutarnjoj sigurnosti EU-a i slobodnom kretanju te utječu na milijune ljudi koji putuju u Europu iz cijelog svijeta.

Mandat i glavne operativne aktivnosti eu-LISA-e doprinose provedbi **političkih smjernica za Europsku komisiju za razdoblje 2019. – 2024.**²² Na temelju **strategije Komisije za potpuno funkcionalno i otporno šengensko područje**²³ i revidiranog mehanizma evaluacije i praćenja šengenske pravne stečevine (**SEMM**)²⁴, program rada Agencije doprinosi jačanju i poboljšanju otpornosti i integriteta šengenskog područja. Sustavi pravosuđa i unutarnjih poslova kojima upravlja eu-LISA olakšavaju brzu, učinkovitu i pouzdanu razmjenu informacija **ključnu za održavanje i jačanje područja slobode, sigurnosti i pravde EU-a**. U tu svrhu šengenski informacijski sustav (SIS) olakšava nadzor državne granice i suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva, dok vizni informacijski sustav (VIS) olakšava izdavanje i provjeru viza.

U okviru **strategije EU-a za sigurnosnu uniju** za razdoblje 2020. – 2025.²⁵ Agencija je usmjerena na aktivnosti koje doprinose izgradnji **snažnog europskog sigurnosnog ekosustava**, uključujući olakšavanje policijske suradnje i razmjene informacija, osiguranje jakih vanjskih granica i sudjelovanje u istraživanjima i inovacijama povezanim sa sigurnošću. Postojeća šengenska struktura kojom upravlja i koju održava eu-LISA, dodatno je ojačana potpunom provedbom **obnovljenog SIS-a u ožujku 2023. Integracijom Cipra u srpnju 2023.** broj korisnika sustava SIS povećao se na 34. Osim toga, Agencija je 2023. podržala integraciju Hrvatske u sustav VIS. Podržala je i provedbu inicijative EMPACT 2022. – 2025. sudjelovanjem u trima operativnim akcijskim planovima o sljedećim temama: krijumčarenju migranata, vatrenom oružju i kibernapadima²⁶.

U očekivanju predstojećeg donošenja **novog pakta o migracijama i azilu**²⁷, posebno **preinake Uredbe o Eurodacu**²⁸, eu-LISA nastavila je s ključnim nadogradnjama sustava Eurodac kako bi podržala primjenu Dablinske uredbe²⁹, jednog od središnjih instrumenata za provedbu zajedničkog europskog sustava azila (**CEAS**)³⁰.

Budući da svi sustavi pravosuđa i unutarnjih poslova kojima upravlja Agencija **podržavaju provedbu politika EU-a** u područjima upravljanja granicama, viza, migracija i azila i digitalizacije te doprinose borbi protiv organiziranog kriminala i terorizma, njihov kontinuirani razvoj i održavanje ključni su za EU i eu-LISA-u.

U narednim godinama Agencija će proširiti svoj doprinos području pravosuđa i unutarnjih poslova pokretanjem nekoliko novih informacijskih sustava koji se trenutačno razvijaju: sustava ulaska/izlaska (**EES**), europskog sustava za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (**ETIAS**) i europskog informacijskog sustava kaznene evidencije za državljane trećih zemalja (**ECRIS-TCN**). Ti novi sustavi i sveobuhvatna **arhitektura interoperabilnosti** za područje pravosuđa i unutarnjih poslova **postupno će se uvoditi u četiri faze**, u skladu s revidiranim planom za interoperabilnost koji je Vijeće za pravosuđe i unutarnje poslove odobrilo u listopadu 2023.³¹ Ti interoperabilni sustavi zajedno će preobraziti upravljanje granicama zahvaljujući digitalizaciji, čime će se ostvariti **integrirani inteligentni pristup** osiguranju unutarnje sigurnosti Europe, uz istodobno osiguranje neometanog iskustva za putnike koji putuju u šengensko područje (vidjeti Slika 1. Putnički kontinuum).

²² Političke smjernice za sljedeću Europsku komisiju 2019. – 2024., studeni 2019.

²³ Komunikacija Komisije „Strategija za potpuno funkcionalno i otporno šengensko područje”, COM(2021) 277 final

²⁴ Uredba Vijeća (EU) 2022/922 o uspostavi i funkcioniranju **mehanizma evaluacije i praćenja šengenske pravne stečevine**

²⁵ Komunikacija Komisije o **strategiji EU-a za sigurnosnu uniju**, COM(2020) 605 final

²⁶ Više informacija dostupno je na stranici Komisije o inicijativi **EMPACT** (Europska multidisciplinarna platforma za borbu protiv kaznenih djela).

²⁷ Komunikacija Komisije o **novom paktu o migracijama i azilu**, COM(2020) 609 final

²⁸ Uredba (EU) 2024/1358 o uspostavi sustava „Eurodac” za usporedbu biometrijskih podataka radi djelotvorne primjene uredaba (EU) 2024/1351 i (EU) 2024/1350 Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Vijeća 2001/55/EZ te radi utvrđivanja identiteta državljana treće zemlje i osoba bez državljanstva s nezakonitim boravkom i o zahtjevima tijela za izvršavanje zakonodavstva država članica i Europolu za usporedbu s podacima iz Eurodaca, SL L, 2024/1358, 22. svibnja 2024.

²⁹ Uredba (EU) br. 604/2013, SL L 180, 29.6.2013., str. 31-59.

³⁰ Više informacija nalazi se na posebnoj stranici Glavne uprave za unutarnje poslove o **zajedničkom europskom sustavu azila (CEAS)**.

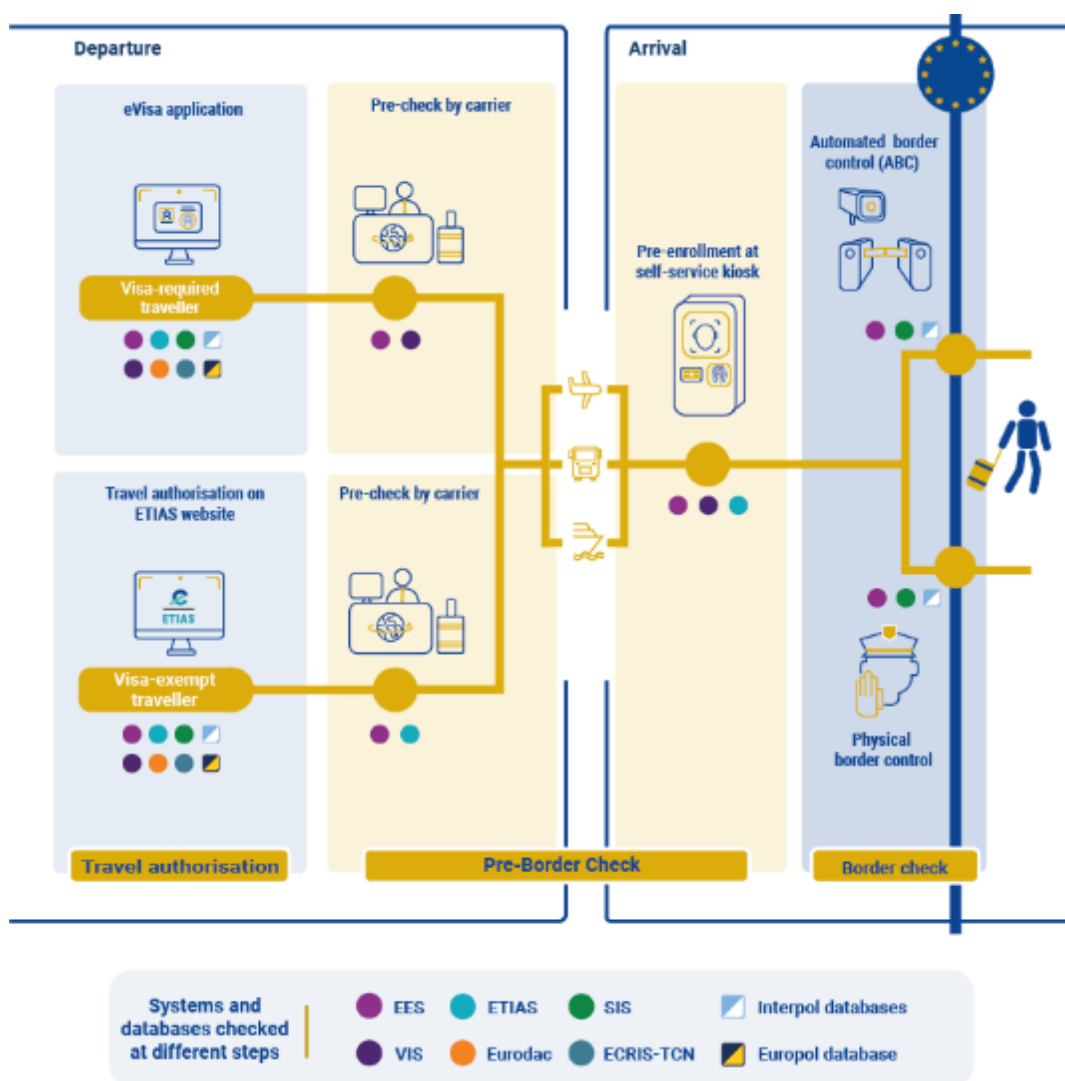
³¹ Za više informacija vidjeti **Glavne rezultate Vijeća za pravosuđe i unutarnje poslove, 19. – 20. listopada 2023.**

Osim toga, Agencija je nastavila proširivati svoj **doprinos području pravosuđa EU-a**. Agencija eu-LISA i konzorcij odgovoran za upravljanje sustavom **e-CODEX** 8. prosinca 2023. podnijeli su Komisiji zajednički zahtjev za proglašenje uspješnog dovršetka procesa predaje i preuzimanja³². Od 3. lipnja 2024. eu-LISA bit će odgovorna za operativno upravljanje sustavom e-CODEX i nastaviti će s razvojem **platforme za suradnju zajedničkih istražnih timova** kojom će se poboljšati učinkovitost prekograničnih istraga i kaznenih progona. Agencija je tijekom 2023. nastavila jačati svoju suradnju s pravosudnom zajednicom EU-a i uspostavljala je jača partnerstva.

Agencija je nastavila ulagati veće napore u **poticanje digitalizacije u području pravosuđa i unutarnjih poslova EU-a**, ali se usmjerila i na kibersigurnost i borbu protiv prijetnji u području kibersigurnosti, posebno provedbom potrebnih priprema za obveze koje proizlaze iz novih propisa EU-a o informacijskoj sigurnosti i kibersigurnosti³³.

Kao agencija EU-a odgovorna za operativno upravljanje informacijskim sustavima pravosuđa i unutarnjih poslova i za njihov razvoj, agencija eu-LISA **ključan je partner institucija i agencija EU-a u području PUP-a te država članica** jer im na raspolaganje stavlja najsuvremenije stručno znanje u okviru proaktivne razmjene informacija i suradnje.

Slika 1. Putnički kontinuum³⁴

³² Agencija eu-LISA službeno će preuzeti odgovornost za sustav e-CODEX 3. lipnja 2024. u skladu s [Provedbenom odlukom Komisije \(EU\) 2024/1272](#) od 7. svibnja 2024. o izjavi o dovršetku procesa predaje i preuzimanja sustava e-CODEX.

³³ Prijedlog uredbe o **sigurnosti podataka** u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije, COM(2022) 119 final i Prijedlog uredbe o mjerama za **visoku zajedničku razinu kibersigurnosti** u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije, COM(2022) 122 final.

³⁴ U ovoj infografici prikazano je putovanje putnika iz perspektive državljanina trećih zemalja koji planiraju kratkotrajni boravak u šengenskom području te je predstavljen pregled načina na koji će novi sustavi doprinijeti integriranom upravljanju vanjskim granicama EU-a.

[OSTAVITI PRAZNO]

1. Operativno upravljanje i razvoj sustava koji su u funkciji

U sljedećem odjeljku iznosi se pregled aktivnosti eu-LISA-e koje se odnose na operativno upravljanje informacijskim sustavima pravosuđa i unutarnjih poslova i njihov razvoj u područjima upravljanja granicama, migracija i azila, unutarnje sigurnosti, izvršavanja zakonodavstva i suradnje u području pravosuđa. Glavni je prioritet Agencije osigurati djelotvorno i učinkovito upravljanje svim sustavima u njezinoj nadležnosti – šengenskim informacijskim sustavom (SIS), viznim informacijskim sustavom (VIS), europskim sustavom za usporedbu otisaka prstiju tražitelja azila (Eurodac) i referentnim implementacijskim računalnim programom europskog informacijskog sustava kaznene evidencije (ECRIS RI) – u skladu s relevantnim propisima i sporazumima o razini usluga, uz osiguranje neprekidne dostupnosti sustava.

1.1. Šengenski informacijski sustav (SIS)

SIS je najveći i najviše korišteni informacijski sustav za unutarnju sigurnost i upravljanje granicama u Europi. Njime se uglavnom koriste nadležna nacionalna tijela za razmjenu informacija o traženim ili nestalim osobama ili predmetima, kao što su osobne isprave ili vozila. SIS od 2018. ima funkciju biometrijskog pretraživanja, odnosno **sustav automatske identifikacije otisaka prstiju (AFIS)**, koji omogućuje identifikaciju osoba na temelju njihovih otisaka dlanova i prstiju. SIS je kao takav jedna od okosnica šengenske strukture, jer olakšava upravljanje vanjskim granicama EU-a te ujedno pruža podršku izvršavanju zakonodavstva i pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima u cijeloj Uniji.

KLJUČNA OSTVARENJA

- Agencija eu-LISA postigla je **7. ožujka 2023.** važnu ključnu točku **puštanjem u rad obnovljenog sustava SIS**. To je bilo najopsežnije ažuriranje sustava od 2014., koje zajednici pravosuđa i unutarnjih poslova EU-a nudi širok raspon novih funkcija i mogućnosti pretraživanja za identifikaciju ljudi i predmeta.
- Agencija eu-LISA dovršila je **25. srpnja potpunu integraciju Cipra u sustav SIS**, čime se ukupan broj korisnika sustava SIS povećao na 34.

Operativno upravljanje sustavom SIS

Glavni je cilj 2023. bio osigurati učinkovit i kontinuiran rad **središnjeg sustava SIS-a** i njegove biometrijske funkcije AFIS kako bi se krajnjim korisnicima sustava osigurali neprekidna dostupnost i kontinuitet u skladu s relevantnim propisima i sporazumima o razini usluga. Agencija je pružala podršku državama članicama u upravljanju njihovim nacionalnim sustavima te je ujedno provela potrebne nadogradnje i razvoj.

Uspješnost sustava SIS i AFIS-a ostala je unutar potrebnih ciljnih vrijednosti u pogledu razine usluge, s **dostupnošću od 99,67 %** i **vremenom odgovora od 99,99 %**, uz iznimku triju kritičnih incidenata u središnjem sustavu SIS-a, koji su rezultirali ukupnom nedostupnošću od 13 sati i 46 minuta.

Upotreba sustava³⁵

Upotreba sustava i **ukupan broj upozorenja u SIS-u povećani su 2023.** u odnosu na 2022., što ukazuje na njegovu vrijednost za policijsku suradnju u cijelom šengenskom području. Od puštanja obnovljenog SIS-a u rad većina država članica upotrijebila je gotovo sve nove kategorije upozorenja, pri čemu je većina unijela upozorenja o vraćanju i nekoliko upozorenja o nepoznatim traženim osobama. Aktivno su se upotrebljavale i druge nove funkcije, npr. izmjena razloga za zahtjev za upozorenje i mjera koje treba poduzeti. Gotovo sve države članice upotrebljavale su i pretraživanja u AFIS-u (za otiske prstiju). Povećanje broja automatiziranih pretraživanja (sustavi za automatsko prepoznavanje registarskih pločica i slično), koje je zabilježeno u posljednjih nekoliko godina, nastavilo se i 2023.

³⁵ Usporedba s prethodnim godinama složena je jer je sustav obnovljen u ožujku 2023., pri čemu je uvedeno nekoliko promjena, kao što su dodatne kategorije upozorenja, izmijenjene ili proširene kategorije podataka, proširena prava pristupa i obveze izvješćivanja.

POHRANJENI PODATCI

90,5 milijuna
ukupan broj pohranjenih
upozorenja

- **povećanje od 5 %** u odnosu na 2022.
- 98 % upozorenja o predmetima, 1,5 % upozorenja o osobama

OPERACIJE

14,7 milijardi
ukupno izvršenih
pretraživanja

- **povećanje od 16 %** u odnosu na 2022.
- dnevni prosjek: više od 40 milijuna
- pretraživanja u AFIS-u: 4 milijuna (oko 11 000 dnevno)

**357 013 pozitivnih
rezultata**
ukupan broj pozitivnih
rezultata

- **povećanje od 36 %** u odnosu na 2022.
- dnevni prosjek: više od 970 pozitivnih rezultata

Nadogradnja i razvoj sustava SIS

Preinačenim **uredbama o sustavu SIS** uvedene su nove kategorije upozorenja i funkcije za policijsku i pravosudnu suradnju, granične kontrole i vraćanja³⁶. Kao rezultat zajedničkog rada eu-LISA-e, država članica i Komisije **obnovljeni sustav SIS pušten je u rad 7. ožujka 2023.**, a nudi novi skup funkcija i mogućnosti pretraživanja za identifikaciju ljudi i predmeta³⁷. U okviru te nadogradnje eu-LISA uvela je i **nove biometrijske funkcije**, npr. mogućnost pohrane i pretraživanja otisaka dlanova i latentnih otisaka prstiju (otisaka na površinama). Agencija je ujedno ažurirala popise nacionalnih ureda za SIS i ureda SIRENE³⁸ te popis nadležnih tijela ovlaštenih za izravno pretraživanje podataka u SIS-u³⁹.

U srpnju 2023. eu-LISA dovršila je **potpunu integraciju Cipra u sustav SIS**⁴⁰. Agencija je istodobno nastavila podržavati Frontex u razvoju tehničkih komponenti potrebnih za postizanje spremnosti za pristupanje sustavu SIS.

Spremnost za interoperabilnost

Tijekom 2023. eu-LISA bila je usmjerena na uvođenje sučelja potrebnih za osiguranje spremnosti sustava SIS za interoperabilnost, s posebnim naglaskom na međusobnoj povezanosti sustava SIS i **europskog sustava za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja** (ETIAS) putem europskog **portala za pretraživanje** (ESP) kako bi se olakšala biometrijska i alfanumerička pretraživanja i unakrsne provjere u svim informacijskim sustavima pravosuđa i unutarnjih poslova. Agencija je tijekom 2023. razvijala modul za međusobno povezivanje i ažurirala središnji sustav SIS-a kako bi omogućila interoperabilnost sa sustavom ETIAS i povezivanje s drugim sustavima i komponentama.

Kad je riječ o drugim **komponentama interoperabilnosti** (ESP, MID) i CRRS-u, eu-LISA počela je analizirati poslovne zahtjeve i dizajn na visokoj razini za uspostavu veza sa SIS-om te je započela s pripremama za **migraciju sustava AFIS u SIS-u** na zajedničku uslugu uspoređivanja biometrijskih podataka (sBMS).

Ključni pokazatelji uspješnosti

Pokazatelji uspješnosti	Ciljna vrijednost uspješnosti	Status pokazatelja uspješnosti
Dostupnost središnjeg sustava SIS	≥ 99,99 %	Djelomično u skladu s ciljnom vrijednošću 99,67 % Izvor: Sporazum o razini usluga i mjesečna izvješća o uslugama
Vrijeme odgovora središnjeg sustava SI	≥ 99,50 %	U skladu s ciljnom vrijednošću 99,99 % Izvor: Sporazum o razini usluga i mjesečna izvješća o uslugama

³⁶ Detaljniji pregled nalazi se u [sažetku preinačenih uredbi o SIS-u na EUR-Lexu](#).

³⁷ Priopćenje za medije Europske komisije „[Sigurnosna unija: obnovljeni sustav SIS pušten u rad](#)“, 7. ožujka 2023.

³⁸ Više informacija o uredu SIRENE nalazi se na posebnom mrežnom mjestu Komisije o [suradnji ureda SIRENE](#).

³⁹ Popisi nadležnih tijela objavljeni su u [Službenom listu EU-a](#), godište 66, C 85, 7. ožujka 2023.

⁴⁰ Više informacija nalazi se u priopćenju za medije eu-LISA-e „[Cipar u potpunosti integriran u SIS](#)“, 25. srpnja 2023.

Napredak prema zadatku i projektu⁴¹

Projektni/neprojektni zadatak	Ključna postignuća tijekom razdoblja izvješćivanja
Operativno upravljanje sustavom SIS	
Održavanje sustava SIS Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ korektivno, adaptivno, perfektivno i preventivno održavanje ■ redovite provjere dosljednosti podataka, finalizirano poboljšanje upravljanja emitiranjem i podjela izvješća o stanju
Održavanje sustava AFIS u sustavu SIS Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ korektivno, adaptivno, perfektivno i preventivno održavanje
Podrška državama članicama u pogledu sustava SIS Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ uvođenje nove inačice 7. ožujka, uključujući bazu podataka i nadogradnje tražilice ■ potpuna integracija Cipra 25. srpnja ■ pripreme za integraciju Frontexa ■ testiranje i poslovna podrška pružena Europolu ■ kontinuirana podrška za testiranje i kvalifikaciju, usmjerenost na testove spremnosti i usklađenosti za funkcije iz druge faze preinake SIS-a i AFIS-a ■ novi alati za testiranje za države članice
Nadogradnje i razvoj sustava SIS	
Prošireni kapacitet sustava SIS projekt: datum završetka prema JPD-u: 2023.	Provedeno ■ nadogradnja tražilice, nadogradnja baze podataka prelaskom na novi poslužitelj
SIS: nova tražilica i nadogradnja sustava Oracle projekt: datum završetka prema JPD-u: 2023.	U tijeku – odgođeno ■ nadograđena tražilica ■ u tijeku je nadogradnja središnje baze podataka SIS-a
Novo upozorenje s informacijama u sustavu SIS⁴² projekt: datum završetka prema JPD-u: 2024.	U tijeku – novi datum isporuke 2025. ■ započela je faza javne nabave na temelju stabilnih provedbenih akata
Migracija sustava AFIS u SIS-u na sBMS projekt: datum završetka prema JPD-u: 2025.	U tijeku – novi datum isporuke 2026. ■ dovršene su pripreme ugovora o migraciji AFIS-a
Spremnost sustava SIS za interoperabilnost	
Međusobno povezivanje središnjeg sustava SIS-a sa svim komponentama interoperabilnosti (osim sBMS-a) projekt: datum završetka prema JPD-u: 2023.	U tijeku – novi datum isporuke 2026. ■ kasni zbog ovisnosti o drugim projektima SIS-a i programu interoperabilnosti ■ započela je faza analize i dizajna
Generički modul središnjeg sustava SIS-a za međusobno povezivanje (sučelje kojim će se omogućiti povezivanje s drugim sustavima i interoperabilnost s ETIAS-om) projekt: datum završetka prema JPD-u: 2023.	U tijeku – novi datum isporuke 2025. ■ dovršeni analiza i dizajn, odobreni poslovni zahtjevi i dizajn na visokoj razini ■ nastavak provedbe, pripremanje specifikacija i alata za testiranje ■ započela faza izgradnje s instalacijom hardvera ■ razrađeni potpuni zahtjevi za korespondenciju između podataka radi otkrivanja višestrukih identiteta⁴³ ■ rad u tijeku: procjena učinka na zaštitu podataka, kontrola sigurnosti i sučelja te dokumenti s detaljnim tehničkim specifikacijama (kontrolni dokument sučelja / detaljne tehničke specifikacije), razrada aspekata za korespondenciju između podataka

⁴¹ U skladu s Jedinstvenim programskim dokumentom eu-LISA-e za razdoblje 2023. – 2025.

⁴² Uredba (EU) 2022/1190 u pogledu unosa u SIS upozorenja s informacijama o državljanima trećih zemalja u interesu Unije

⁴³ Delegirana uredba Komisije (EU) 2023/332 od 11. srpnja 2022. u pogledu utvrđivanja slučajeva u kojima se podatci o identitetu smatraju istima ili sličnima za potrebe otkrivanja višestrukih identiteta, SL L 47, 15.2.2023., str. 6-16.

1.2. Vizni informacijski sustav (VIS)

Kao jedan od ključnih elemenata šengenske strukture, VIS povezuje granične prijelaze na vanjskim granicama EU-a s konzulatima država članica u zemljama koje nisu članice EU-a i podržava tijela za izdavanje viza u upravljanju vizama za kratkotrajni boravak za državljane trećih zemalja koji putuju ili prolaze kroz šengensko područje. Sustav uključuje **sustav za uspoređivanje biometrijskih podataka** (BMS) koji omogućuje provjeru identiteta na granicama. Uz obradu viza, VIS pomaže u borbi protiv prijevара povezanih s vizama s pomoću identificiranja osoba koje možda ne ispunjavaju ili više ne ispunjavaju uvjete za ulazak, boravak ili boravište u šengenskom području.

KLJUČNA OSTVARENJA

- **Hrvatska** je 1. siječnja 2023. **postala 27. zemlja koja je u potpunosti službeno pristupila šengenskom području**, što označava prvo proširenje od 2011., kada se zoni bez granica pridružio Lihtenštajn.

Operativno upravljanje sustavom VIS

Ključni je cilj 2023. bio osigurati učinkovit i kontinuiran rad središnjeg sustava VIS-a, njegova sustava za uspoređivanje biometrijskih podataka (BMS) i funkcije VIS Mail kako bi se krajnjim korisnicima sustava osigurali neprekidna dostupnost i kontinuitet u skladu s relevantnim propisima i sporazumima o razini usluga. Agencija je pružala podršku državama članicama u upravljanju njihovim ekvivalentnim nacionalnim sustavima te je ujedno provela potrebne nadogradnje i razvoj. Osim toga, kvaliteta podataka u sustavu VIS znatno se poboljšala na temelju rezultata praćenja i povratnih informacija država članica.

Uspješnost središnjeg sustava VIS-a ostala je unutar potrebnih ciljnih vrijednosti, s **dostupnošću od 99,97 %** i **vremenom odgovora od 99,98 %**, uz iznimku dvaju slučajeva nedostupnosti u ukupnom trajanju od 2 sata i 25 minuta.

Agencija je 5. listopada provela **provjeru sigurnosti i kontinuiteta poslovanja VIS-a** kako bi ispitala i poboljšala otpornost sustava. Provjera je bila usmjerena na suradnju i mjere odgovora na neočekivane događaje i incidente koji uzrokuju poremećaje, kao što su ispitni scenariji za degradaciju sustava, učinak velikih hakerskih napada, hibridni napad.

Upotreba sustava

Tijekom 2023. upotreba VIS-a, odnosno **broj zahtjeva za vizu i graničnih operacija**, nastavila se povećavati, ali je i dalje bila ispod razine prije pandemije. Osim toga, autentifikacije putem otisaka prstiju i dalje su bile ispod očekivanog praga, pri čemu je upotreba otisaka prstiju za granične kontrole prve linije također bila znatno niža od očekivane.

POHRANJENI PODATCI

51,3 milijuna
ukupan broj
pohranjenih
zahtjeva za vizu

- **smanjenje od –9,7 %** u odnosu na 2022.
- pohranjeno 51,2 milijuna prikaza lica
- pohranjeno 46,8 milijuna skupova otisaka prstiju

OPERACIJE

211 milijuna
ukupan broj
operacija

- **povećanje od 39 %** u odnosu na 2022.
- **8,6 milijuna viza koje su izdale** države članice
- **granične operacije:** 1,6 milijuna mjesečno (1,2 milijuna 2022.)
- 21,6 milijuna alfanumeričkih pretraživanja
- 7 milijuna biometrijskih pretraživanja
- 6 milijuna biometrijskih autentifikacija

Nadogradnja i razvoj sustava VIS

Donošenje revidirane Uredbe o VIS-u u srpnju 2021. zahtijevalo je znatno ažuriranje središnjeg sustava i preoblikovanje poslovnih procesa kako bi se integrirale **vize za dugotrajni boravak i boravišne dozvole**⁴⁴. Agencija eu-LISA nastavila je 2023. provoditi **projekt revidiranog VIS-a**, prikupljanjem zahtjeva, pripremom slučajevne poslovne upotrebe i sastavljanjem kontrolnog dokumenta sučelja (ICD). Agencija je ujedno Komisiji pružala tehničku podršku u pripremi **sekundarnog zakonodavstva** o tehničkoj provedbi novih funkcija⁴⁵. Taj proces traje znatno dulje nego što je isprva predviđeno zbog složenosti tehničkih zahtjeva, što je utjecalo na provedbu planiranih aktivnosti projekta.

Važna ključna točka postignuta je 1. siječnja 2023. – **Hrvatska je dobila potpuni pristup VIS-u** te je postala 27. zemlja koja je u potpunosti službeno pristupila šengenskom području, što označava prvo proširenje u više od deset godina⁴⁶. Sljedeće su na redu Bugarska i Rumunjska, pa je Agencija započela tehničke pripreme kako bi omogućila njihov potpuni pristup VIS-u.

Spremnost za interoperabilnost

Agencija eu-LISA nastavila je s projektom **interoperabilnosti VIS-a** pokrenutim 2022. kako bi se pojednostavnila učinkovitost graničnih kontrola, kako je predviđeno u revidiranoj Uredbi o VIS-u. To će podrazumijevati uspostavu veza s komponentama interoperabilnosti i **izravni komunikacijski kanal sa sustavom ulaska/izlaska (EES)**, što je potrebno kako bi se omogućilo automatsko dohvaćanje podataka povezanih s vizama iz VIS-a (npr. valjanost vize i provjera identiteta), dok istodobno tijelima nadležnima za vize omogućava uvid u EES pri obradi zahtjeva. Iako su kašnjenja povezana s programom razvoja EES-a utjecala na provedbu, eu-LISA usmjerila se na konfiguriranje različitih okruženja kako bi osigurala neometano **integralno (engl. end-to-end) testiranje**⁴⁷.

Kako bi se omogućilo istodobno pretraživanje VIS-a i **europskog sustava za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (ETIAS)**, mora se uspostaviti interoperabilna veza između VIS-a i **europskog portala za pretraživanje (ESP)**, kako je predviđeno posljedičnim izmjenama ETIAS-a donesenima u srpnju 2021.⁴⁸ Agencija radi na novoj ugovornoj strukturi kako bi nastavila s povećanjem i proširenjem projekta interoperabilnosti VIS-a.

Agencija je 2023. započela s priprema za migraciju **funkcije biometrijskog pretraživanja VIS-a na zajedničku uslugu uspoređivanja biometrijskih podataka (sBMS)**. Osim toga, eu-LISA započela je razvoj zajedničkog sučelja između VIS-a i **središnjeg repozitorija podataka za izvješćivanje i statistiku (CRRS)**.

Ključni pokazatelji uspješnosti

Pokazatelji uspješnosti	Ciljna vrijednost uspješnosti	Status pokazatelja uspješnosti
Dostupnost središnjeg sustava VIS-a	≥ 99,99	Djelomično u skladu s ciljnom vrijednošću 99,97 % <i>Izvor: Sporazum o razini usluga i mjesečna izvješća o uslugama</i>
Vrijeme odgovora središnjeg sustava VIS-a	100 %	Djelomično u skladu s ciljnom vrijednošću 99,98 % <i>Izvor: Sporazum o razini usluga i mjesečna izvješća o uslugama</i>

Napredak prema zadatku i projektu

Projektni/neprojektni zadatak	Ključna postignuća tijekom razdoblja izvješćivanja
Operativno održavanje sustava VIS	
Održavanje sustava VIS Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ korektivno, adaptivno, perfektivno i preventivno održavanje ■ dovršetak prijelaza sustava VIS na okvir za transverzalni inženjering i okvir za transverzalne operacije (TEF/TOF)
Nadogradnja i razvoj sustava VIS	

⁴⁴ Uredba (EU) 2021/1134 od 7. srpnja 2021. u svrhu **reformе viznog informacijskog sustava**, SL L 248, 13.7.2021., str. 11.

⁴⁵ Provedbeni i delegirani akti o tehničkoj provedbi novih funkcija, o mjerama potrebnima za razvoj središnjeg sustava VIS-a te o priručniku s postupcima i pravilima za upite, provjere i procjene.

⁴⁶ Odluka Vijeća (EU) 2022/2451 o punoj primjeni odredaba šengenske pravne stečevine u Republici Hrvatskoj.

⁴⁷ Agencija je u veljači 2024. dostigla ključnu točku uspješnim pokretanjem ispitivanja usklađenosti država članica.

⁴⁸ Uredba (EU) 2021/1152 o pristupu drugim informacijskim sustavima EU-a za potrebe ETIAS-a.

Projektni/neprojektni zadatak	Ključna postignuća tijekom razdoblja izvješćivanja
VIS: integracija Hrvatske projekt: datum završetka prema JPD-u: 2023.	Provedeno ■ Hrvatskoj je odobren potpuni pristup sustavu VIS
Razvoj preinake VIS-a (uključujući konfiguraciju aktivne replikacije) projekt: datum završetka prema JPD-u: 2025.	U tijeku – novi datum isporuke 2026. ■ u tijeku je prikupljanje zahtjeva i osmišljavanje dizajna na visokoj razini ■ suradnja s državama članicama na pitanju dostupnosti okruženja za testiranje ■ doprinos finalizaciji sekundarnog zakonodavstva
Spremnost sustava VIS za interoperabilnost	
Integracija VIS-a s komponentama interoperabilnosti projekt: datum završetka prema JPD-u: 2024.	U tijeku – novi datum isporuke 2026. ■ u tijeku je prikupljanje zahtjeva i osmišljavanje dizajna na visokoj razini ■ aktivnost je spojena s razvojem preinake VIS-a

1.3. Europski sustav za usporedbu otisaka prstiju tražitelja azila(Eurodac)

Eurodac podržava primjenu **Dablinske uredbe**⁴⁹, jednog od instrumenata za provedbu **zajedničkog europskog sustava azila (CEAS)**⁵⁰. Eurodac pruža pomoć državama članicama u utvrđivanju zemlje nadležne za obradu zahtjeva za azil uspoređivanjem otisaka prstiju novih tražitelja azila s onima koji su već registrirani u bazi podataka. Eurodac se upotrebljava i za utvrđivanje identiteta osoba uhićenih u vezi s nezakonitim prelascima granica i osoba za koje je utvrđeno da nezakonito borave u šengenskom području. Pod strogim uvjetima i kao krajnja mjera za suzbijanje, otkrivanje ili istragu terorističkih ili teških kaznenih djela, nacionalnim agencijama za izvršavanje zakonodavstva i Europolu odobren je pristup Eurodacu.

KLJUČNA OSTVARENJA

- Agencija je u lipnju dovršila projekt povećanja kapaciteta Eurodaca, čime je proširila maksimalni **kapacitet pohrane** sustava sa 7 na 9 milijuna zapisa i povećala dnevni **propusni kapacitet** s 15 000 na 24 000 transakcija.

Operativno upravljanje Eurodacom

Glavni je cilj eu-LISA-e 2023. bio osigurati učinkovit i kontinuiran rad središnjeg sustava Eurodaca i **DubliNeta**⁵¹ kako bi se krajnjim korisnicima sustava osigurali neprekidna dostupnost i kontinuitet u skladu s relevantnim propisima i sporazumima o razinama usluga. Agencija je pružala podršku državama članicama u upravljanju njihovim nacionalnim sustavima te je ujedno provela potrebne nadogradnje i razvoj.

Uspješnost Eurodaca ostala je nešto ispod potrebnih ciljnih vrijednosti u pogledu razine usluge, s **dostupnošću od 99,47 %** i **vremenom odgovora od 99,99 %**. DubliNet je funkcionirao u okviru potrebnih ciljnih vrijednosti u pogledu razine usluge bez prekida u radu. Na dostupnost Eurodaca utjecalo je nekoliko kritičnih incidenata, pri čemu je ukupna nedostupnost iznosila približno 35 sati, uključujući planiranu nedostupnost za potrebe provedbe projekta.

Upotreba sustava

Tijekom 2023. količina **zapisa pohranjenih** u bazi podataka Eurodaca nastavila se povećavati, a promet (podatci koji se prenose putem Eurodaca) bio je relativno visok zbog tekućih migracijskih tokova.

⁴⁹ Uredba (EU) br. 604/2013, SL L 180, 29.6.2013., str. 31-59.

⁵⁰ Više informacija nalazi se na posebnoj stranici Glavne uprave za unutarnje poslove o [zajedničkom europskom sustavu azila \(CEAS\)](#).

⁵¹ DubliNet je sigurna elektronička mreža za razmjenu podataka među nacionalnim tijelima koja obrađuju zahtjeve za azil.

POHRANJENI PODATCI⁵²

7,4 milijuna
ukupan broj
pohranjenih
skupova otisaka
prstiju

- **povećanje od 13 %** u odnosu na 2022.
- **tražitelji azila (prva kategorija):**
7 milijuna pohranjenih otisaka prstiju,
povećanje od 11 % u odnosu na 2022.
- **nezakoniti prelasci granica (druga kategorija):**
428 000 pohranjenih otisaka prstiju,
povećanje od 57 % u odnosu na 2022.

OPERACIJE

1,7 milijuna
ukupna količina
prenesenih podataka

- **povećanje od 20 %** u odnosu na 2022.
- **povećanje prometa prema kategoriji:** prva kategorija za 8 % / druga kategorija za 57 % / treća kategorija za 33 % / četvrta kategorija za 7 %

Nadogradnja i razvoj Eurodaca

U očekivanju predstojećeg donošenja novog **pakta o migracijama i azilu**⁵³ koji uključuje **preinaku Uredbe o Eurodacu**⁵⁴, eu-LISA je nastavila s ključnim nadogradnjama sustava Eurodac kako bi podržala primjenu Dablinske uredbe. Agencija se usmjerila na provedbu dvaju projekata nadogradnje sustava Eurodac koji su pokrenuti već 2022. – jednog za nadogradnju kapaciteta, a drugog za pokrivanje minimalnih nadogradnji.

- **Projekt nadogradnje kapaciteta Eurodaca**, s ciljem povećanja maksimalnog kapaciteta **pohrane sustava** sa 7 na 9 milijuna zapisa i dnevnog **propusnog kapaciteta** s 15 000 na 24 000 transakcija kako bi se prilagodio brzom povećanju količine zapisa koji se pohranjuju.⁵⁵ Agencija je 2023. nadgradila hardver sustava i premjestila postojeće datoteke na zajedničku dijeljenu platformu. Puštanje u rad dovršeno je u lipnju, kako se sustav približavao gornjoj granici kapaciteta od 7 milijuna zapisa, nakon određenih kašnjenja zbog dugotrajnih rasprava o najboljem tehničkom rješenju.
- **Projekt minimalne nadogradnje sustava Eurodac**, čiji je cilj nadogradnja alata za uspoređivanje biometrijskih podataka, sustava za upravljanje bazom podataka, mehanizma za sinkronizaciju između centralnih i pričuvnih centralnih jedinica te zamjena hardverskih komponenti za koje su dobavljači uskoro trebali prestati pružati podršku; ispitivanje rješenja u pretprodukcijskom okruženju dovršeno je u studenome.

Spremnost za interoperabilnost

Izmijenjenim prijedlogom preinake Uredbe o Eurodacu predviđa se integracija Eurodaca s komponentama interoperabilnosti kako bi se omogućili pretraživanje i unakrsna provjera identiteta u svim informacijskim sustavima pravosuđa i unutarnjih poslova kojima upravlja eu-LISA. Integracija Eurodaca s komponentama interoperabilnosti ovisit će o napretku u donošenju preinake Uredbe o Eurodacu.

Ključni pokazatelji uspješnosti

Pokazatelji uspješnosti	Ciljna vrijednost uspješnosti	Status pokazatelja uspješnosti
Dostupnost središnjeg sustava Eurodaca	≥ 99,99 %	Ispod ciljne vrijednosti 99,47 % Nešto ispod ciljne vrijednosti zbog incidenata koji su utjecali na dostupnost, uključujući i planiranu nedostupnost za potrebe provedbe projekata. <i>Izvor: Sporazum o razini usluga i mjesečna izvješća o uslugama</i>
Vrijeme odgovora središnjeg sustava Eurodaca	≥ 99,45 %	U skladu s ciljnom vrijednošću 99,99 % <i>Izvor: Sporazum o razini usluga i mjesečna izvješća o uslugama</i>

⁵² Skupovi podataka o otiscima prstiju pohranjeni u Eurodacu grupirani su u pet glavnih kategorija: 1. zahtjevi za azil, 2. nezakoniti prelasci granica, 3. osobe za koje je utvrđeno da nezakonito borave unutar šengenskog područja, 4. usporedna pretraživanja nacionalnih tijela za izvršavanje zakonodavstva i 5. usporedna pretraživanja Europolu.

⁵³ Novodonesenim zakonodavnim paketom znatno će se proširiti opseg Eurodaca i postojeća baza podataka pretvorit će se u punopravnu bazu podataka o azilu i migracijama. Više informacija nalazi se na posebnoj stranici Glavne uprave za unutarnje poslove o novom [paktu o migracijama i azilu](#).

⁵⁴ [Uredba \(EU\) 2024/1358](#) o uspostavi sustava „Eurodac” za usporedbu biometrijskih podataka radi djelotvorne primjene uredaba (EU) 2024/1351 i (EU) 2024/1350 Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Vijeća 2001/55/EZ te radi utvrđivanja identiteta državljana treće zemlje i osoba bez državljanstva s nezakonitim boravkom i o zahtjevima tijela za izvršavanje zakonodavstva država članica i Europolu za usporedbu s podacima iz Eurodaca, SL L, 22. svibnja 2024.

⁵⁵ Agencija eu-LISA procjenjuje da bi se nova gornja granica kapaciteta od 9 milijuna zapisa mogla dosegnuti između 2028. i 2029.

Napredak prema zadatku i projektu

Projektni/neprojektni zadatak	Ključna postignuća tijekom razdoblja izvješćivanja
Operativno održavanje sustava Eurodac	
Održavanje sustava DubliNet u okviru Eurodaca Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ korektivno, adaptivno, perfektivno i preventivno održavanje ■ obnovljene su potvrde za Eurodac i DubliNet kako bi se osigurala maksimalna usklađenost sa sigurnosnim standardima, najboljom praksom i revizijskim preporukama EDPS-a ■ Eurodac je prešao na okvir za transversalni inženjering i okvir za transversalne operacije (TEF/TOF), a primopredaja je dovršena u veljači 2024.
Nadogradnje i razvoj sustava Eurodac	
Provedba preinake Eurodaca (uključujući integraciju s komponentama interoperabilnosti) projekt: datum završetka prema JPD-u: 2025.	Odgođeno ■ provedba ovisi o donošenju preinake Uredbe o Eurodacu U tijeku – novi datum isporuke 2024. ■ provedba projekta minimalne nadogradnje sustava Eurodac odgođena je zbog ovisnosti o projektu nadogradnje kapaciteta; uvedeno je preprodukcijско okruženje i dovršena rekonfiguracija, dovršeno zajedničko ispitivanje rješenja sustava u preprodukcijском okruženju Provedeno ■ projekt nadogradnje kapaciteta Eurodaca: puštanje u rad (lipanj), dovršeno u studenome

1.4. Referentni implementacijski računalni program europskog informacijskog sustava kaznene evidencije (ECRIS RI)

U skladu s pravom Unije nacionalni sudovi pri donošenju presuda u kaznenim predmetima moraju uzeti u obzir prethodne osuđujuće presude, a **europski informacijski sustav kaznene evidencije (ECRIS)** uspostavljen je kako bi se olakšala razmjena informacija među europskim pravosudnim tijelima. ECRIS RI nudi integracijsko sučelje koje omogućuje povezivanje s nacionalnim registrima kaznene evidencije država članica radi razmjene informacija o kaznenim evidencijama⁵⁶.

Operativno upravljanje sustavom ECRIS RI

Agencija je 2023. osigurala učinkovit i kontinuiran rad sustava ECRIS RI i krajnjim je korisnicima osigurala neprekidnu dostupnost i kontinuitet u skladu s relevantnim propisima i sporazumima o razinama usluga te je ujedno provela potrebne promjene.

Uspješnost sustava ECRIS RI ostala je unutar potrebnih ciljnih vrijednosti u pogledu razine usluge, pri čemu su svi prijavljeni incidenti obrađeni u skladu s utvrđenim ciljnim vrijednostima. Kako bi osigurala prilagođeniju uslugu, eu-LISA prikupila je od država članica ažurirane informacije o okruženju sustava ECRIS RI.

Nadogradnja i razvoj sustava ECRIS RI

Analizom sigurnosti sustava ECRIS RI, provedenom 2022., otkriveno je nekoliko mogućih sigurnosnih problema⁵⁷. Agencija eu-LISA podijelila je sigurnosne preporuke s državama članicama i započela rasprave s Komisijom i relevantnim dionicima o mogućem preoblikovanju sustava ECRIS RI kako bi se ublažili eventualni preostali sigurnosni rizici, a da to ne utječe na puštanje sustava ECRIS-TCN u rad.

Ključni pokazatelji uspješnosti

Pokazatelji uspješnosti	Ciljna vrijednost uspješnosti	Status pokazatelja uspješnosti
Usklađenost sa sporazumom o razini usluga	Potpuna usklađenost s ključnim pokazateljima uspješnosti definiranim u sporazumu o razini usluga	U skladu s ciljnom vrijednošću <i>Izvor: mjesečna izvješća o uslugama</i>

⁵⁶ Većina država članica EU-a trenutačno je povezana sa sustavom ECRIS putem referentnog implementacijskog računalnog programa sustava ECRIS koji održava eu-LISA, dok četiri države članice upotrebljavaju vlastita nacionalna provedbena rješenja (NI).

⁵⁷ U skladu s mišljenjem Komisije i odlukom Upravnog odbora eu-LISA-e, Komisija je izvješće o ranjivosti sustava ECRIS RI podijelila s nadležnim tijelima Ujedinjene Kraljevine kako bi im pružila podršku u pripremi njihove sigurnosne analize softvera koji se upotrebljava za razmjenu podataka sa sustavom ECRIS.

Napredak prema zadatku i projektu

Projektni/neprojektni zadatak	Ključna postignuća tijekom razdoblja izvješćivanja
Operativno održavanje sustava ECRIS RI	
Održavanje sustava ECRIS RI	Provedeno
Uobičajene aktivnosti	■ korektivno održavanje ■ nastavak prijenosa održavanja sustava ECRIS RI u okvir za transverzalne operacije (TOF) ■ u tijeku su rasprave o razvoju i nadogradnjama s dionicima, uključujući Komisiju

2. Razvoj novih sustava i inovacija

U sljedećem odjeljku iznosi se pregled aktivnosti eu-LISA-e koje se odnose na razvoj novih sustava i sveobuhvatne arhitekture interoperabilnosti za područje pravosuđa i unutarnjih poslova EU-a.

Razvoj tih novih sustava – sustava ulaska/izlaska (EES) i europskog sustava za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (ETIAS) – jedan je od ključnih prioriteta Agencije od donošenja odgovarajućih uredbi o njihovoj uspostavi 2017. i 2018. Ti novi sustavi olakšat će pametnije upravljanje vanjskim granicama EU-a osiguranjem sigurnog i neometanog pristupa informacijama o putnicima za sve ovlašteno osoblje, npr. službenike graničnog nadzora, tijela za izvršavanje zakonodavstva i tijela nadležna za vize i imigraciju.

Osim toga, Agencija izvršava svoju nadležnost u području pravosuđa EU-a, pa doprinosi razvoju novih digitalnih rješenja koja potiču modernizaciju i digitalizaciju pravosudnih sustava koje su u tijeku u cijeloj Europi. Razvojem europskog informacijskog sustava kaznene evidencije za državljane trećih zemalja i osobe bez državljanstva (ECRIS-TCN) i preuzimanjem odgovornosti za operativno upravljanje sustavom e-CODEX, elektroničkom komunikacijskom platformom za olakšavanje prekograničnih sudskih postupaka, Agencija je počela jačati svoj doprinos digitalizaciji pravosuđa, čiji je cilj poboljšati suradnju među europskim pravosudnim tijelima te građanima i poduzećima EU-a omogućiti bolji pristup pravosuđu. Nakon što je u lipnju 2023. na snagu stupila Uredba o platformi za suradnju zajedničkih istražnih timova, Agencija je započela s pripremama osnivanjem upravljačkih tijela i pokrenula je projekt za potreban rad na razvoju.

Kako bi se olakšala razmjena informacija između novih i postojećih informacijskih sustava, eu-LISA razvit će i sveobuhvatnu arhitekturu interoperabilnosti za područje pravosuđa i unutarnjih poslova. Nakon što postane operativna, interoperabilnost sustava PUP podržat će integrirano upravljanje granicama i unutarnju sigurnost, što će znatno doprinijeti strategiji EU-a za sigurnosnu uniju.

1.

2.1. Nova strategija rješavanja

U svibnju 2023. eu-LISA donijela je novi pristup, koji se interno naziva strategija rješavanja 3R, kako bi prevladala dugotrajni zastoj u razvoju sustava ulaska/izlaska (EES). Cilj je bio ubrzati razvoj sustava stvaranjem stabilnijih uvjeta kako bi države članice mogle nastaviti s pripremama. Ta se strategija temelji na sljedećim trima stupovima:

ponovnoj mobilizaciji pružatelja usluga: ponovno pokrenuti dijaloge i surađivati s pružateljima usluga na svim razinama, uključujući svakodnevnu interakciju i praćenje napretka putem strogo utvrđenog ritma upravljanja, čime će se povećati broj i kvaliteta resursa dostupnih za provedbu

operativnom rješavanju: pragmatično riješiti složenosti sustava i prevladati najteže tehničke izazove kako bi se državama članicama što prije ponudile nove funkcije kako bi one dovršile svoje pripreme

obnovi načina rada: uvesti najbolju praksu iz industrije uz jaču suradnju među timovima (grupama), primjenom fleksibilne metodologije za brže ostvarivanje rezultata, poticanjem suradnje osoblja i izvođača na licu mjesta pod jednim krovom.

U relativno kratkom razdoblju novim se pristupom znatno poboljšalo upravljanje problemima i komunikaciju s konzorcijem zaduženim za razvoj novih sustava. Agencija je uspostavila i zajednički mehanizam upravljanja visokih performansi, koji se sastoji od stručnjaka iz eu-LISA-e i konzorcija, kako bi se poboljšalo praćenje napretka tehničkih i ugovornih aspekata. To je omogućilo učinkovitiju primjenu korektivnih mjera za usmjeravanje provedbe i izbjegavanje nedostataka u učinkovitosti i svih novih znatnih kašnjenja.

Kako bi se ubrzalo rješavanje i usmjerilo zajednički rad na opipljive rezultate u okviru postupnog pristupa, Agencija je definirala elemente minimalnog održivog proizvoda – privremene inačice konačnog proizvoda

uvedene u stabilnom okruženju, koja državama članicama omogućuje testiranje i nastavak priprema⁵⁸. Agencija je osmislila opseg svake inačice što je moguće bliže konačnoj verziji, uz kontinuirano poboljšanje kvalitete i stabilnosti, čime se poboljšavaju uvjeti potrebni da bi se države članice pripremile za puštanje u rad.

Kako bi se pripremila za predstojeće poteškoće, eu-LISA prilagodila je svoj pristup izgradnji arhitekture interoperabilnosti pravosuđa i unutarnjih poslova uvođenjem **pristupa u fazama**, koji počinje 2024. i traje do 2027. Tim se novim pristupom razvoj interoperabilnosti sustava pravosuđa i unutarnjih poslova provodi u četiri faze, pri čemu je svaka faza usmjerena na tehničku spremnost jednog ključnog sustava i nove usluge koje se pružaju korisnicima:

- **1. FAZA: EES**, zajedno sa **zajedničkim internetskim uslugama** (uključujući sučelje za prijevoznike) i zajedničkom uslugom uspoređivanja biometrijskih podataka (**sBMS**)
- **2. FAZA: ETIAS**, zajedno s mrežnim uslugama za državljane trećih zemalja; dvije komponente interoperabilnosti – europski portal za pretraživanje (**ESP**) i zajednički repozitorij podataka o identitetu (**CIR**); te središnji repozitorij podataka za izvješćivanje i statistiku (**CRRS**)
- **3. FAZA: ECRIS-TCN** s komponentama interoperabilnosti
- **4. FAZA:** dovršetak **arhitekture interoperabilnosti PUP-a** (uključujući završnu komponentu interoperabilnosti: detektor višestrukih identiteta, **MID**) i **revidirani VIS**.

Vijeće za pravosuđe i unutarnje poslove odobrilo je 19. listopada 2023. predloženi novi vremenski okvir za uvođenje i interoperabilnost informacijskih sustava pravosuđa i unutarnjih poslova – **novi plan za interoperabilnost**⁵⁹.

Kako bi ostvarila taj ambiciozni plan, Agencija je osnovala posebnu **radnu skupinu za provedbu strategije rješavanja 3R** (ponovna mobilizacija, rješavanje i obnova), čiji je cilj ostvarivanje rezultata primjenom pristupa „jedan tim pod jednim krovom” koji se temelji na metodologiji fleksibilnog upravljanja projektima. Zbog složenosti situacije model radne skupine kasnije je proširen kako bi uključivao dva tima: jedan tim u potpunosti usmjeren na isporuku EES-a i drugu radnu skupinu posvećenu koordinaciji isporuke sljedećih faza, tj. ETIAS-a, komponenta interoperabilnosti, sustava ECRIS-TCN i uspostave veza sa SIS-om i VIS-om.

Dosad je **radna skupina** ostvarila znatan napredak u rješavanju pitanja koja ometaju razvoj EES-a te su dovela do kašnjenja u razvoju svih drugih novih sustava i arhitekture interoperabilnosti. Novi se pristup pokazao uspješnim, što je vidljivo iz znatnog napretka postignutog u relativno kratkom razdoblju.

2.2. Novi sustavi u razvoju

Agencije je 2023. prvenstveno bila usmjerena na nastavak što bržeg uvođenja novih sustava. Agencija je u bliskoj suradnji s državama članicama i Komisijom uložila maksimalan trud u osmišljavanje mjera za ublažavanje učinka i pronalaženje rješenja kako bi se izbjegla dodatna znatna kašnjenja. **Novom strategijom rješavanja 3R** Agencija je počela primjenjivati postupan pristup „izgradnje” sa sigurnijim vremenskim okvirom i prilagodljivijim metodama rada, čime je stabilizirala uvođenje novih sustava, posebno EES-a, te dodala vrijednost za krajnje korisnike kako bi oni ubrzali svoje pripreme.

2.2.1. Sustav ulaska/izlaska (EES)

EES je jedan od dvaju informacijskih sustava koji bi trebali modernizirati upravljanje vanjskim granicama EU-a zamjenom trenutačne prakse ručnog otiskivanja pečata u putovnice **elektroničkom registracijom svih državljana trećih zemalja** koji ulaze u šengensko područje i izlaze iz njega, uključujući podatke o odbijanju ulaska. Sustavom EES omogućit će se i **praćenje odobrenih kratkoročnih boravaka** (za posjete u trajanju do 90 dana u bilo kojem razdoblju od 180 dana) jer će se automatski izračunavati trajanje boravka i izdavati upozorenja nakon njegova isteka. Sustavom se stoga podržava suzbijanje nezakonite imigracije i jačanje unutarnje sigurnosti doprinosom borbi protiv organiziranog kriminala i terorizma. Nakon što započne s radom, posljedična automatizacija graničnih kontrola pomoći će državama članicama u upravljanju protokom putnika, ali i u optimizaciji broja službenika graničnog nadzora na graničnim prijelazima.

KLJUČNA OSTVARENJA

⁵⁸ **Minimalni održivi proizvod (MVP)** međuproizvod je koji državama članicama daje postupnu vrijednost, čime se stvaraju uvjeti za bolju pripremu za puštanje u rad. Postupno se isporučuju nove inačice, čime se državama članicama daje veća vrijednost.

⁵⁹ Za više informacija vidjeti [Glavne rezultate Vijeća za pravosuđe i unutarnje poslove, 19. – 20. listopada 2023.](#)

- Agencija eu-LISA poduzela je odlučne mjere za prevladavanje dugotrajnog zastoja u razvoju sustava EES uvođenjem **strategije rješavanja 3R** i novog pristupa za **postupno uvođenje novih sustava**.
- **Revidirani vremenski okvir** koji je predložila eu-LISA **odobrilo je Vijeće za pravosuđe i unutarnje poslove** 19. listopada 2023.
- Kako je planirano, državama članicama isporučene su tri nove inačice kako bi napredovale u svojoj pripremi na nacionalnoj razini.

Provedba

Razvoj i testiranje sustava EES nastavili su se tijekom 2023., pri čemu se nastojalo riješiti pitanja intrinzične složenosti funkcija sustava, međuovisnosti komponenata i kašnjenja izvođača. Agencija je cijele godine radila na prevladavanju zastoja, donijela je novi strateški pristup i predložila revidirani vremenski okvir za provedbu. Kao dokaz **uspjeha strategije**, Agencija je ostvarila prve pozitivne rezultate uz postupnu isporuku potpunog opsega aplikacije putem dobro definiranih dijelova (minimalni održivi proizvod, MVP):

- **stabilna okruženja:** Agencija je u suradnji s izvođačem ispravila tehničke probleme koji su državama članicama onemogućavali napredak u testiranju i pripremi njihovih nacionalnih sustava
- **nove inačice s manje nedostataka:** nakon uvođenja novog pristupa, u okruženja za testiranje država članica instalirane su tri glavne inačice, uz znatno manji broj nedostataka softvera, što ukazuje na bolju kvalitetu razvoja i testiranja⁶⁰
- **bolje praćenje sustava:** uspostavljenim zajedničkim mehanizmom upravljanja visokih performansi kontinuirano se pratio napredak, primjenjivane su korektivne mjere za usmjeravanje provedbe i riješena je većina neriješenih ugovornih pitanja.

Spremnost za interoperabilnost

Kako bi se poboljšala i pojednostavnila učinkovitost graničnih kontrola, potrebno je uspostaviti interoperabilne veze sa sustavom VIS (kako bi se omogućilo automatsko dohvaćanje podataka povezanih s vizama) te s europskim portalom za pretraživanje (ESP) radi istodobnog pretraživanja EES-a i ETIAS-a. Tijekom 2023. nastavljen je rad na razvoju sučelja s komponentama interoperabilnosti, pa su provedene aktivnosti testiranja. Upotrebom stvarnih sustava Agencija je testirala sveukupne funkcije sustava ažuriranog **središnjeg sustava VIS-a te EES-a i sBMS-a** te je nastavila s testiranjem poslovnih funkcija i procesa država članica. Agencija je ujedno nastavila s aktivnostima migracije podataka iz VIS-s na sBMS kako bi 2024. dovršila sveobuhvatnu (engl. *end-to end*) probu.

Mrežne usluge sustava EES/ETIAS

Kako bi se olakšala integrirana i pojednostavnjena obrada za putnike koji su državljani trećih zemalja na šengenskim granicama, EES će imati zajedničku mrežnu uslugu s ETIAS-om. Zajedničke mrežne usluge obuhvaćat će nekoliko modula namijenjenih javnosti, uključujući posebna **internetska sučelja i mobilne aplikacije za putnike i prijevoznike**, što će omogućiti provjeru valjanosti odobrenja putovanja prije ukrcaja.

Kao i kod sustava EES, eu-LISA uvela je pristup postupnog razvoja, pri čemu će prvi minimalni održivi proizvod uključivati internetski portal i sučelje za velike prijevoznike (npr. zračni prijevoznici), a očekuje se da će se uvesti zajedno s EES-om 2024. Službeno mrežno mjesto i mobilna aplikacija za prijevoznike za državljane trećih zemalja isporučit će se zajedno s ETIAS-om 2025. Agencija je nastavila s razvojem internetskog portala⁶¹ i usmjerila se na testiranje kvalitete i zahtjeva **softvera za sučelje za prijevoznike**⁶² te **mobilne aplikacije**, prve aplikacije koju je eu-LISA razvila interno.

Tijekom 2023. nastavilo se s **registracijom prijevoznika** i registrirano je 79 novih poduzeća, pa je sada registrirano ukupno 1056 putničkih prijevoznika (894 zračna prijevoznika, 52 pomorska prijevoznika, 110 kopnenih prijevoznika), pri čemu je otprilike 40 % iz EU-a. S obzirom na to da se broj registracija kreće sporijim tempom od očekivanoga, Agencija je u suradnji s Komisijom i udruženjima putničkih prijevoznika nastavila naglašavati važnost rane registracije jer bi se prijevoznici koji se priključe kasnije mogli suočiti s poteškoćama u pogledu rasporeda i provedbe ugovora.

⁶⁰ Agencija je krajem siječnja 2024. dosegla još jednu ključnu točku tako što je državama članicama i Europolu radi ispitivanja usklađenosti isporučila potpunu verziju sustava EES bez blokiranja nedostataka.

⁶¹ Internetski portal za prijevoznike isporučen je 11. travnja 2024.

⁶² Okruženja središnjeg sustava za testiranje između sustava za registrirane prijevoznike postala su dostupna 17. siječnja 2024., a nekoliko pružatelja usluga dovršilo je svoja testiranja do 9. veljače 2024.

Ključni pokazatelji uspješnosti

Pokazatelji uspješnosti	Ciljna vrijednost uspješnosti	Status pokazatelja uspješnosti
Troškovi projekta	Ukupno odstupanje ≤ 5 %	U skladu s ciljnom vrijednošću <i>Izvor: Sporazum o razini usluga i mjesečna izvješća o projektu</i>
Projektni rokovi	Ukupno odstupanje ≤ 5 %	Ispod ciljne vrijednosti <i>Izvor: Sporazum o razini usluga i mjesečna izvješća o projektu</i>
Opseg projekta	Nema odstupanja	U skladu s ciljnom vrijednošću <i>Izvor: Sporazum o razini usluga i mjesečna izvješća o projektu</i>

Napredak prema zadatku i projektu

Projekt/neprojekt zadatak	Ključna postignuća tijekom razdoblja izvješćivanja
Operativno održavanje EES-a i mrežnih usluga	
Održavanje središnjeg sustava EES-a Uobičajene aktivnosti	Odgođeno ■ nije započelo zbog kašnjenja u puštanju EES-a u rad
Održavanje mrežnih usluga Uobičajene aktivnosti	Odgođeno ■ nije započelo zbog kašnjenja u puštanju EES-a u rad
Uvođenje EES-a i mrežnih usluga	
Konačno prihvaćanje sustava (FSA) za uspostavu središnjeg sustava EES-a projekt: datum završetka prema JPD-u: 2023.	U tijeku – novi datum isporuke sredinom 2025. ■ isporuka prve inačice MVP-a u srpnju pružila je državama članicama okruženje za testiranje, kvaliteta testiranja poboljšana za sljedeće inačice koje će se isporučiti u kolovozu i listopadu ■ nadograđena je tehnička okruženja / temeljna infrastruktura (središnji sustav i nacionalna jedinstvena sučelja) kako bi se osiguralo da sustav radi na ažuriranoj platformi ■ ažurirani kontrolni dokument sučelja, uključujući ispravke iz ispitivanja rješenja sustava ■ podrška Komisiji u izmjeni sekundarnog zakonodavstva koje utječe na razvoj EES-a kako bi se uključili zahtjevi iz drugih uredbi, npr. revidiranog VIS-a ■ probe za testiranja operativne spremnosti započele su u prosincu ■ pripreme za prijelaz na rad: tehnički sastanci s državama članicama, osnivanje skupine za aktivnosti prelaska na sustave EES i VIS, koja se sastoji od predstavnika eu-LISA-e i država članica kako bi se osigurao neometan prijelaz, tj. dovršetak izrade priručnika za operatere, planiranje proba, uspostava komunikacijskih kanala s državama članicama
Dovršetak uvođenja mrežnih usluga projekt: datum završetka prema JPD-u: 2023.	U tijeku – novi datum isporuke: internetski portal i sučelje za prijevoznike s EES-om 2024., službeno mrežno mjesto i mobilna aplikacija za prijevoznike za državljane trećih zemalja s ETIAS-om 2025. ■ razvoj središnjeg sustava, uključujući službeno mrežno mjesto i internetski portal; dovršetak tvorničkog ispitivanja prihvatljivosti softvera za povezivanje sustava, u tijeku ispitivanje za mobilnu aplikaciju ■ dovršena uspostava infrastrukture za okruženja za testiranje za prijevoznike i testiranje uspješnosti ■ redoviti koordinacijski sastanci s Frontexom i Komisijom; sastanci radne skupine za prijevoznike (podijeljeni na zasebne sastanke za zračne prijevoznike te za kopnene i pomorske prijevoznike)⁶³ ■ pripreme ugovora za razvoj internetske registracije prijevoznika, alata i usluga za podršku prijevoznicima, prijelaz u rad i podršku prijevoznicima tijekom testiranja ■ dovršetak standardnih operativnih postupaka za podršku prijevoznicima

⁶³ Više informacija dostupno je na posebnoj mrežnoj stranici eu-LISA-e: [Radna skupina za prijevoznike](#).

Projektni/neprojektni zadatak	Ključna postignuća tijekom razdoblja izvješćivanja
Spremnost sustava EES za interoperabilnost	
Prilagodbe EES-a za komponente interoperabilnosti projekt: datum završetka prema JPD-u: 2023.	U tijeku – novi datum isporuke: EES za ETIAS sredinom 2025., komponente interoperabilnosti 2026. ■ interoperabilnost EES-a s VIS-om: testiranje zajedničkog rješenja između središnjeg sustava ažuriranog VIS-a i EES-a te sBMS-a s pomoću stvarnih sustava; nastavak aktivnosti testiranja država članica (prethodna usklađenost, integralno testiranje. Konfiguracija pretprodukcijskog okruženja dovršena na središnjoj razini, početak konfiguracije produkcijskog okruženja; sveobuhvatna proba migracije podataka iz VIS-a na sBMS ■ interoperabilnost EES-a s ETIAS-om: ugovorne rasprave i pripreme za prilagodbu EES-a ETIAS-u kako bi se dovršio dizajn izmjene softvera ■ nastavak priprema prilagodbe komponentama interoperabilnosti ■ ažurirane procjene učinka na zaštitu podataka kako bi se uzele u obzir preporuke EDPS-a o testiranju točnosti sBMS-a upotrebom stvarnih biometrijskih podataka (otisaka prstiju i prikaza lica) ■ procjena učinka o kvaliteti latentnih otisaka i otisaka dlanova, kojom su obuhvaćene sve operacije sustava EES, VIS, ECRIS-TCN i SIS ■ rad na samostalnoj funkciji izvješćivanja kako bi se obuhvatilo prvo razdoblje rada EES-a prije njegove integracije s CRRS-om

2.2.2. Europski sustav za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (ETIAS)

ETIAS, internetski sustav izdavanja odobrenja prije putovanja za državljane trećih zemalja izuzete od obveze posjedovanja vize, uvest će **odobrenje putovanja kao novi uvjet za ulazak u šengensko područje** radi kratkotrajnog boravka. Osim pojednostavnjenja postupaka prelaska granice za državljane trećih zemalja, ETIAS će doprinijeti i unutarnjoj sigurnosti EU-a jer će omogućiti **utvrđivanje potencijalnih sigurnosnih, migracijskih i javnozdravstvenih rizika**. Odobrenja putovanja u ETIAS-u provjeravat će zračni, pomorski i kopneni prijevoznici prije ukrcaja, a kasnije i službenici graničnog nadzora koji će donijeti konačnu odluku o odobravanju ili odbijanju ulaska na vanjskim graničnim prijelazima EU-a. Nacionalne agencije za izvršavanje zakonodavstva i Europol također će moći pristupiti bazi podataka sustava ETIAS radi suzbijanja, otkrivanja ili istraživanja terorističkih prijetnji ili teških kaznenih djela.

Sustav je osmišljen kao dopuna **sustavu ulaska/izlaska (EES)**, a ta će dva sustava imati **zajedničke mrežne usluge** s internetskim sučeljima za prijevoznike i putnike.

KLJUČNA OSTVARENJA

- Dovođeno praćenje tehnoloških rješenja za „**bijeli popis**” **sigurnih sredstava za audiokomunikaciju i videokomunikaciju** koja će nacionalne jedinice ETIAS-a upotrebljavati za intervju s tražiteljima azila u slučajevima kada konzularne službe nisu dostupne.
- Agencija je u studenome dovršila **platformu okruženja za testiranje**.

Provedba

Tijekom 2023. eu-LISA nastavila je s **analizom i dizajnom** za razvoj ETIAS-a. Zbog ovisnosti o vanjskim elementima povezanim s komponentama zajedničkim s EES-om (npr. mrežne usluge) i specifikacije interoperabilnosti koje blokiraju dovršetak dizajna za njihovu integraciju u ETIAS, Agencija se odlučila za postupni pristup provedbi i revidirani raspored isporuke u skladu s planom za interoperabilnost, u kojem je sredina 2025. određena kao rok za tehničku spremnost ETIAS-a.

Kako bi se ublažio rizik od kašnjenja faza koje slijede nakon analize i dizajna, eu-LISA primjenjivat će **iterativni pristup** provedbom razvoja ETIAS-a usporedno s dizajnom, pri čemu će se usmjeriti na stabilne elemente. Agencija je nastavila s dovršetkom **oglednih snimki zaslona softvera ETIAS-a**, zatvorila je preostala poslovna pitanja s Komisijom i Frontexom te je zaključila osnovne zahtjeve za korisničko sučelje. **Privremena inačica** podijeljena je s državama članicama u svibnju 2023.

Agencija je nastavila i s pripremama za ispitivanje usklađenosti. U travnju je primila **mrežnu i hardversku opremu za okruženje za testiranje**, uključujući okruženje igrališta, što je potrebno za početak **testiranja rješenja sustava**. U studenome 2023. dovršena je platforma okruženja za testiranje. Agencija se u prosincu počela pripremati za sljedeći korak uvođenja aplikacije.

Kad je riječ o **mrežnim uslugama**, eu-LISA primjenjuje horizontalni pristup kako bi osigurala učinkovitu provedbu. Komponente se uvode u okviru planiranog razvoja mrežne usluge za EES i ponovno će ih upotrebljavati ETIAS jer će služiti i EES-u i ETIAS-u (vidjeti odjeljak 2.2.1.).

Osim toga, Agencija je dovršila praćenje tehničkih rješenja za „bijeli popis” sigurnih sredstava za audiokomunikaciju i videokomunikaciju koja bi nacionalne jedinice ETIAS-a mogle upotrebljavati za intervjue s tražiteljima azila u slučajevima kada konzularne službe nisu dostupne. U veljači 2023., nakon demonstracija uz fizičku prisutnost, završno izvješće (uključujući preporučene alate) dostavljeno je državama članicama. Agencija je nastavila i s provedbom ETIAS-ova popisa za praćenje te je surađivala s državama članicama na zahtjevima za autentifikaciju.

Spremnost za interoperabilnost

Kako bi pružila podršku unakrsnoj provjeri informacija u svim sustavima pravosuđa i unutarnjih poslova, povrh ugovornih rasprava o prilagodbi EES-a ETIAS-u radi istodobnog postavljanja upita koje su u tijeku, Agencija je počela raditi na novoj ugovornoj strukturi za provedbu interoperabilnosti između VIS-a i ETIAS-a. Osim toga, eu-LISA započela je s fazom analize i dizajna za povezivanje ETIAS-a sa SIS-om kako bi podržala upite u ETIAS-u i omogućila razmjenu automatiziranih obavijesti putem europskog portala za pretraživanje (ESP). Agencija je nastavila rasprave s Komisijom o temama povezanim sa SIS-om, tj. o korespondenciji u pogledu podataka, zadržavanju i usklađivanju identifikacijskih oznaka.

Osim toga, Agencija je ostvarila daljnji napredak u integraciji ETIAS-a s komponentama interoperabilnosti (ESP, CIR i MID), pri čemu je u prosincu od izvođača primila prvu podinačicu ETIAS-a.

Ključni pokazatelji uspješnosti

Pokazatelji uspješnosti	Ciljna vrijednost uspješnosti	Status pokazatelja uspješnosti
Troškovi projekta	Ukupno odstupanje ≤ 5 %	U skladu s ciljnom vrijednošću <i>Izvor: Sporazum o razini usluga i mjesečna izvješća o projektu</i>
Projektne rokovi	Ukupno odstupanje ≤ 5 %	Ispod ciljne vrijednosti <i>Izvor: Sporazum o razini usluga i mjesečna izvješća o projektu</i>
Opseg projekta	Nema odstupanja	U skladu s ciljnom vrijednošću <i>Izvor: Sporazum o razini usluga i mjesečna izvješća o projektu</i>

Napredak prema zadatku i projektu

Projektne/neprojektne zadatke	Ključna postignuća tijekom razdoblja izvješćivanja
Uvođenje sustava ETIAS	
Dovršetak uvođenja sustava ETIAS projekt: datum isporuke prema JPD-u: 2023.	U tijeku – novi datum isporuke sredinom 2025. (uključujući komponente interoperabilnosti ESP, CIR i CRRS) ■ početak instalacije infrastrukturne opreme za okruženje za testiranje ■ privremena inačica oglednog softvera ETIAS-a ■ privremene inačice: dovršena tvornička ispitivanja prihvatljivosti ■ razvoj inačica ■ ažuriranje zahtjeva za sustav ETIAS (uključujući slučajeve poslovne upotrebe), isporuka ažuriranih verzija kontrolnog dokumenta sučelja (uključujući ažuriranja kanonskog modela podataka CIR-a i unosa podataka u ETIAS-ovu popis za praćenje) ■ zatvaranje nekoliko otvorenih poslovnih točaka i procjena dodatnih zahtjeva koji izvorno nisu bili dio trenutnog opsega ETIAS-a ■ u siječnju 2023. eu-LISA podijelila je s državama članicama, Frontexom i Europolom ažuriranu procjenu učinka na zaštitu podataka u ETIAS-u, osvrnuvši se na primjedbe EDPS-a, i nastavila je zaključivati preostala otvorena pitanja ■ isporučen popis preporučenih sredstava za audiokomunikaciju i videokomunikaciju za vođenje razgovora podrška Komisiji u izmjeni sekundarnog zakonodavstva o zahtjevima i specifikacijama u skladu s posljedičnim izmjenama ETIAS-a ⁶⁴ te mogući učinak revidiranog provedbenog akta o VIS-u na novi postupak ispitivanja viza
ETIAS – praćenje najnovije tehnologije Uobičajene aktivnosti datum isporuke prema JPD-u: 2026.	Ostalo ■ odgođeno; provest će se nakon puštanja ETIAS-a u rad, kao dio aktivnosti: dovršetak uvođenja ETIAS-a

⁶⁴ Uredba (EU) 2021/1152 u pogledu utvrđivanja uvjeta za pristup drugim informacijskim sustavima EU-a za potrebe ETIAS-a, SL L 249, 14.7.2021., str. 15-37.

2.2.3. Europski informacijski sustav kaznene evidencije za državljane trećih zemalja (ECRIS-TCN)

Sustav ECRIS-TCN centralizirani je sustav koji funkcionira prema načelu „pronađen rezultat” / „nije pronađen rezultat” kojim se europski informacijski sustav kaznene evidencije (ECRIS) dopunjuje informacijama o kaznenim evidencijama državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva kojima je izrečena osuđujuća presuda u EU-u. Ti će sustavi (ECRIS i ECRIS-TCN) zajednički pomoći sudcima, tužiteljima i drugim relevantnim tijelima u prikupljanju sveobuhvatnih informacija o kaznenoj evidenciji državljana trećih zemalja, bez obzira na državu članicu u kojoj su prethodno bili osuđeni. Kao rezultat toga, ECRIS-TCN doprinijet će i provedbi načela uzajamnog priznavanja presuda i sudskih odluka u cijelom EU-u.

KLJUČNA OSTVARENJA

- Isporuka dviju verzija **integriranog simulatora** sustava ECRIS-TCN (u kojem se kombiniraju središnji sustav, softver sučelja, dijelovi referentnog implementacijskog računalnog programa sustava ECRIS i simulator ESP-a) državama članicama radi testiranja.

Provedba

Tijekom 2023. eu-LISA nastavila je s uvođenjem sustava ECRIS-TCN unatoč činjenici da su **aktivnosti analize, dizajna i razvoja** napredovale sporije nego što je predviđeno zbog ovisnosti o komponentama zajedničkim s EES-om. Agencija je utvrdila novi vremenski okvir za **puštanje u rad sustava ECRIS-TCN**, pri čemu je cilj postići tehničku spremnost do prvog tromjesečja 2025., tj. sustav spreman za prijenos podataka država članica. U novom se vremenskom okviru uzimaju u obzir vrijeme i rad potrebni za djelomično ublažavanje ovisnosti o EES-u (tj. provedba novog arhitektonskog pristupa kako bi se maksimalno smanjila ovisnost o vanjskim sustavima) i provedba labavo povezane arhitekture između sustava ECRIS RI i ECRIS-TCN (što je potrebno kako bi se izbjeglo širenje mogućih sigurnosnih problema sustava ECRIS RI na sustav ECRIS-TCN).

Agencija eu-LISA dovršila je 2023. ažuriranje i **procjenu funkcionalnih i nefunkcionalnih zahtjeva** te počela ažurirati dizajn na visokoj razini. Usporedno s time Agencija je ostvarivala stabilan napredak s **integriranim simulatorom** sustava ECRIS-TCN (u kojem se kombiniraju središnji sustav, softver sučelja, dijelovi referentnog implementacijskog računalnog programa sustava ECRIS i simulator ESP-a) te je državama članicama isporučila dvije verzije radi testiranja.

Nakon što je u svibnju pokrenula **pripreme za aktivnosti testiranja**, Agencija je krajem godine primjenom iterativnog pristupa počela uspostavljati infrastrukturu za ispitivanje usklađenosti (tj. postupak utvrđivanja veličine kapaciteta kako bi se olakšala uspostava okruženja i priprema strukture oblaka za okruženje za testiranje).

Kako bi smanjila izloženost sustava ECRIS-TCN **mogućim sigurnosnim problemima utvrđenima u aplikaciji ECRIS RI** tijekom sigurnosne analize iz 2022., eu-LISA predložila je tehničko rješenje (tj. labavo povezanu arhitekturu), koje je ključno u kontekstu integracije sustava ECRIS RI i ECRIS-TCN (vidjeti odjeljak 1.4.).

Spremnost za interoperabilnost

Kao dio sveobuhvatne arhitekture interoperabilnosti za područje pravosuđa i unutarnjih poslova, sustav ECRIS-TCN povezat će se s komponentama interoperabilnosti, čime će se drugim sustavima, posebno sustavima ETIAS i VIS, omogućiti pretraživanje državljana trećih zemalja kako bi se utvrdilo postojanje osuđujućih presuda za terorizam ili druga teška kaznena djela. Agencija je cijele godine surađivala s državama članicama i Komisijom kako bi pronašla rješenje za evidencije s oznakama za identifikaciju državljana trećih zemalja osuđenih za teška kaznena djela ili terorizam, koje je potrebno za puštanje u rad jer će i ETIAS i VIS pretraživati zajednički repozitorij podataka o identitetu (CIR) kako bi pronašli informacije o državljanima trećih zemalja.

Agencija je ostvarila napredak i u integraciji s relevantnim komponentama interoperabilnosti, tj. sBMS-om, ESP-om, CIR-om i CRRS-om. Kako bi ublažila učinak nedostupnosti vanjskih komponenti koje se dijele s EES-om, Agencija je radila na **alternativnom arhitektonskom pristupu**.

Agencija će morati redovito pratiti **biometrijsku točnost** u sustavu ECRIS-TCN, tj. stope lažno pozitivnih/negativnih identifikacija. Kako bi integrirala funkciju korisničkog softverskog paketa (USK) za provjeru kvalitete otisaka prstiju, eu-LISA predložila je pokretanje pilot-projekta o korisničkom softverskom paketu sBMS-a za ECRIS-TCN, sličnog onima provedenima za EES i VIS, kako bi se osiguralo da države članice imaju sve potrebne funkcije, tj. za testiranje, potvrđivanje graničnih vrijednosti za kvalitetu otisaka prstiju i optimizaciju funkcija. Međutim, dosad nijedna država članica nije izrazila interes za sudjelovanje u tom pilot-projektu.

Ključni pokazatelji uspješnosti

Pokazatelji uspješnosti	Ciljna vrijednost uspješnosti	Status pokazatelja uspješnosti
Troškovi projekta	Ukupno odstupanje ≤ 5 %	Djelomično u skladu s ciljnom vrijednošću <i>Izvor: Sporazum o razini usluga i mjesečna izvješća o projektu</i>
Projektne rokovi	Ukupno odstupanje ≤ 5 %	Ispod ciljne vrijednosti <i>Izvor: Sporazum o razini usluga i mjesečna izvješća o projektu</i>
Opseg projekta	Nema odstupanja	Djelomično u skladu s ciljnom vrijednošću <i>Izvor: Sporazum o razini usluga i mjesečna izvješća o projektu</i>

Napredak prema zadatku i projektu

Projektne/neprojektne zadatke	Ključna postignuća tijekom razdoblja izvješćivanja
Operativno održavanje sustava ECRIS-TCN	
Održavanje sustava ECRIS-TCN Uobičajene aktivnosti	Odgođeno ■ nije započelo uglavnom zbog kašnjenja povezanih s EES-om i interoperabilnošću
Uvođenje sustava ECRIS-TCN	
Dovršetak uvođenja sustava ECRIS-TCN projekt: datum isporuke prema JPD-u: 2023.	U tijeku – novi datum isporuke 2025. (uključujući komponente interoperabilnosti i CRRS) ■ izmijenjen tehnički opseg kako bi se uklonile utvrđeni mogući sigurnosni problemi i smanjila ovisnost o EES-u (vidjeti prethodno navedeno) ■ u kolovozu potpisan novi posebni ugovor za razvoj novog sučelja ECRIS-a kako bi se ublažila izloženost referentnog implementacijskog računalnog programa sustava ECRIS na sustav ECRIS-TCN ■ isporučene dvije verzije integriranog simulatora sustava ECRIS-TCN (u lipnju i rujnu), koje su države članice testirale, uključujući popratnu dokumentaciju kako bi se olakšao razvoj na razini država članica, pripreme za konačnu isporuku simulatora ■ ažuriran kontrolni dokument sučelja kako bi odražavao promjene novog kanonskog modela podataka CIR-a i MID-a, ESP-a i integriranog simulatora; ažuriran dizajn softverske arhitekture ■ ažuriranje dizajna na visokoj razini, dovršetak sigurnosnih rezultata ■ pripreme za testiranje: utvrđivanje plana testiranja i upravljanja kvalitetom, priprema platforme za testiranje, zaključivanje studije izvedivosti automatizacije ■ podrška Komisiji u izmjeni sekundarnog zakonodavstva o tehničkom razvoju i provedbi, npr. zahtjevi za upotrebu prikaza lica za potvrdu identiteta

2.2.4. e-CODEX (komunikacija u okviru e-pravosuđa putem internetske razmjene podataka)

Sustav e-CODEX pruža digitalnu infrastrukturu za sigurnu i interoperabilnu komunikaciju i razmjenu podataka među europskim pravosudnim tijelima te služi kao ključni tehnološki čimbenik za modernizaciju suradnje u prekograničnim građanskim i kaznenim postupcima⁶⁵.

KLJUČNA OSTVARENJA

- Agencija eu-LISA i konzorcij za e-CODEX podnijeli su 8. prosinca 2023. Komisiji **zajednički zahtjev za proglašenje uspješnog dovršetka procesa predaje i preuzimanja**⁶⁶.

Postupak preuzimanja

Ključni cilj Agencije 2023. bio je **preuzeti operativno upravljanje sustavom e-CODEX**. Službeni proces predaje/preuzimanja započeo je dostavom nacrtu zajedničkog dokumenta o predaji agenciji eu-LISA u prosincu 2022. Dana 24. siječnja 2023. održan je uvodni sastanak između eu-LISA-e i konzorcija Me-

⁶⁵ Više informacija nalazi se na posebnoj mrežnoj stranici o [e-CODEX-u](#) na mrežnom mjestu eu-LISA-e.

⁶⁶ Nakon Komisijina službenog proglašenja u svibnju 2024., eu-LISA službeno će preuzeti odgovornost za sustav e-CODEX 3. lipnja 2024.

CODEX III (održavanje e-CODEX-a), čiji je domaćin bilo Ministarstvo pravosuđa Sjeverne Rajne-Vestfalije u Düsseldorfu u Njemačkoj.

U bliskoj suradnji s konzorcijem Agencija je 2023. dovršila **zajednički dokument o predaji** (pregled sve imovine i predmeta koje treba predati) te je surađivala na **prijenosu tehničkih komponenti** i znanja u okviru niza stručnih predavanja. Osim toga, Agencija je pojasnila tehnološki skup koji se upotrebljava u e-CODEX-u i tehničke specifikacije za **okruženje za usluge udomljavanja s pristupom internetu**. Prijenos svih komponentata dovršen je do 30. studenoga 2023., uključujući ITSM alat za prijavljivanje incidenta, alat za upravljanje konfiguracijama, poveznik i pristupnik. Pretproduksijsko okruženje bilo je spremno od 8. prosinca 2023., nakon uspješnih testiranja s konzorcijem Me-CODEX III.

Agencija eu-LISA i konzorcij podnijeli su 8. prosinca 2023. Komisiji **zajednički zahtjev za proglašenje uspješnog dovršetka procesa predaje i preuzimanja**. Komisija je službeno proglasila dovršetak procesa predaje i preuzimanja 7. svibnja 2024., a eu-LISA preuzela je odgovornost za sustav e-CODEX 3. lipnja 2024.⁶⁷

Ključni pokazatelji uspješnosti

Pokazatelji uspješnosti	Ciljna vrijednost uspješnosti	Status pokazatelja uspješnosti
Usklađenost sa zahtjevima za razinu usluge	100 %	Ostalo: preuzimanje nije dovršeno <i>Izvor: Sporazum o razini usluga i mjesečna izvješća o uslugama</i>

Napredak prema zadatku i projektu

Projektni/neprojektni zadatak	Ključna postignuća tijekom razdoblja izvješćivanja
Proces preuzimanja sustava e-CODEX	
Primopredaja i naknadno održavanje e-CODEX-a Uobičajene aktivnosti datum isporuke prema JPD-u: 2023.	Provedeno ■ dovršetak aktivnosti predaje i preuzimanja, uključujući dovršetak zajedničkog dokumenta o predaji, plana preuzimanja s Komisijom i konzorcijem me-CODEX ■ održana stručna predavanja za prijenos znanja s konzorcijem me-CODEX o organizacijskoj i infrastrukturnoj arhitekturi, sigurnosti sustava, pristupniku, povezniku, alatu za upravljanje konfiguracijama i središnjoj platformi za testiranje, dizajn poslovne suradnje ■ rad na izradi digitalnih postupovnih standarda (DPS) i upravljanju tim standardima ■ dostava izvješća o preuzimanju: podneseno Komisiji 30. lipnja 2023., s detaljnim opisom aktivnosti provedenih tijekom procesa preuzimanja⁶⁸ ■ uspostavljeno okruženje za smještaj e-CODEX-a ■ isporučena sredstva za razvoj i omogućen rad usluge, uključujući odabir osoblja ■ izrađen priručnik za operatere za korisnike e-CODEX-a ■ uspostavljena upravljačka tijela za e-CODEX: prvi sastanak savjetodavne skupine 17. siječnja 2023.; sastanak Odbora za upravljanje programom 18. siječnja 2023.

2.3. Interoperabilnost

Učinkovito upravljanje unutarnjom sigurnošću i vanjskim granicama Europe oslanja se na mogućnost informacijskih sustava da razmjenjuju podatke i informacije. Kako bi se olakšala suradnja među nacionalnim tijelima u cijeloj Europi, eu-LISA je nadležna za razvoj arhitekture interoperabilnosti za uključene informacijske sustave EU-a kojima ona upravlja: SIS, VIS, Eurodac, EES, ETIAS i ECRIS-TCN. Nakon što postane operativna, ta će arhitektura interoperabilnosti omogućiti fleksibilnije i učinkovitije pružanje usluga zajednici u području pravosuđa i unutarnjih poslova, uz istodobno jačanje unutarnje sigurnosti EU-a⁶⁹.

Arhitektura interoperabilnosti obuhvaćat će sljedeće komponente:

- **europski portal za pretraživanje (ESP)**, koji ovlaštenim korisnicima omogućuje pojedinačna pretraživanja i primanje rezultata iz svih informacijskih sustava pravosuđa i unutarnjih poslova kojima su ovlašteni pristupiti
- **zajednički repozitorij podataka o identitetu (CIR)** osigurava zajednički spremnik za podatke o identitetu,

⁶⁷ Provedbena odluka Komisije (EU) 2024/1272 od 7. svibnja 2024. o izjavi o dovršetku procesa predaje i preuzimanja sustava e-CODEX, SL L, 2024/1272, 14.5.2024.

⁶⁸ Ažurirana verzija poslana je u siječnju 2024. nakon zajedničkog zahtjeva i zahtjeva Komisije.

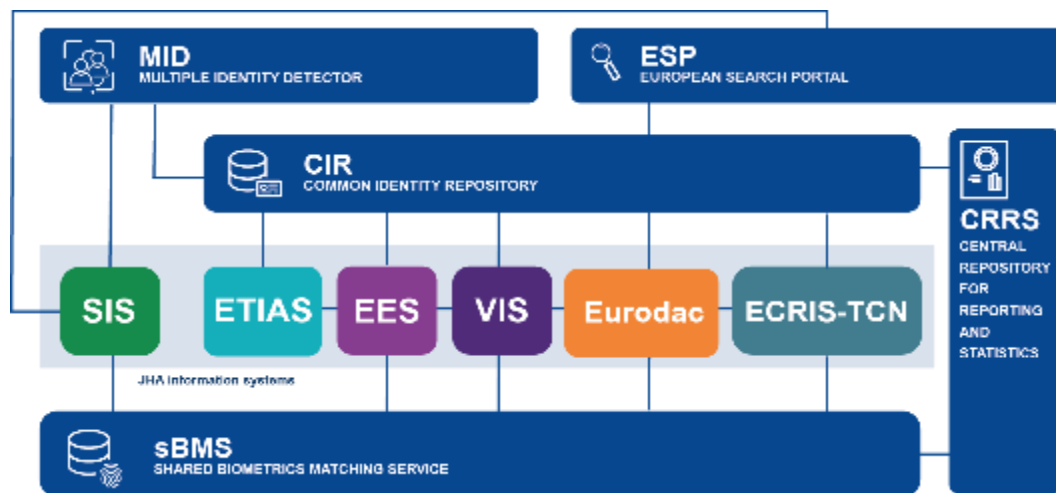
⁶⁹ Vijeće za pravosuđe i unutarnje poslove odobrilo je 19. listopada 2023. predloženi novi vremenski okvir za uvođenje i interoperabilnost informacijskih sustava pravosuđa i unutarnjih poslova – **novi plan za interoperabilnost**. Za više informacija vidjeti [Glavne rezultate Vijeća za pravosuđe i unutarnje poslove, 19. – 20. listopada 2023.](#)

podatke o putnim ispravama i biometrijske podatke osoba registriranih u EES-u, VIS-u, ETIAS-u, Eurodacu i ECRIS-TCN-u

- **detektor višestrukih identiteta (MID)** stvara i pohranjuje poveznice između podataka u različitim informacijskim sustavima EU-a kako bi se otkrili višestruki identiteti, s dvojnog svrhom olakšavanja provjera identiteta osoba koje putuju u dobroj namjeri i suzbijanja prijevara povezanih s identitetom
- **zajednička usluga uspoređivanja biometrijskih podataka (sBMS)** koja uspoređuje biometrijske podatke pojedinaca u raznim sustavima.

Osim toga, Agencija razvija i **središnji repozitorij podataka za izvješćivanje i statistiku (CRRS)** radi dobivanja međusustavnih statističkih podataka i omogućivanja analitičkog izvješćivanja o svim informacijskim sustavima pravosuđa i unutarnjih poslova za potrebe politike, operativne potrebe i potrebe kvalitete podataka.

Slika 2. Arhitektura interoperabilnosti za područje pravosuđa i unutarnjih poslova

2.3.1. Zajednička usluga uspoređivanja biometrijskih podataka (sBMS)

Zajednička usluga uspoređivanja biometrijskih podataka (sBMS), koja pohranjuje biometrijske modele proizvedene iz podataka pohranjenih u zajedničkom repozitoriju podataka o identitetu (CIR) i SIS-u, omogućit će pretraživanje upita o biometrijskim podacima u različitim informacijskim sustavima pravosuđa i unutarnjih poslova i bit će jedan od najvećih biometrijskih sustava na svijetu. Kao takav predstavlja jednu od okosnica sustava unutarnje sigurnosti i upravljanja granicama EU-a.

KLJUČNA OSTVARENJA

- U lipnju je **isporučena inačica sBMS-a radi usklađivanja s najnovijom verzijom softvera** i novom verzijom integracijskog sloja.

Provedba

Agencija je 2023. nastavila s razvojem sBMS-a. Krajem siječnja, nakon poteškoća sa stabilnošću platforme za testiranje usklađenosti, sBMS je uveden u svim **okruženjima za ispitivanje usklađenosti i okruženjima igrališta**, čime je postao dostupan svim državama članicama. Agencija je nastavila s instalacijom softverskih rješenja za platforme za pretprodukciju i produkciju kako bi nastavila s preostalim aktivnostima testiranja tijekom 2024. (uključujući testiranje migracije podataka iz VIS-a), koje su odgođene zbog nedostupnosti okruženja za testiranje kao posljedica ovisnosti o komponentama zajedničkim s EES-om.

Agencija je u lipnju isporučila **inačicu sBMS-a radi usklađivanja s najnovijom verzijom softvera** i novom verzijom integracijskog sloja. Ta je inačica ušla u tok minimalnog održivog proizvoda EES-a. Međutim, trenutna verzija sBMS-a ažurirat će se radi puštanja EES-a u rad.

Agencija eu-LISA ujedno se usmjerila na razvoj funkcija sBMS-a povezanih s migracijama i preinakama sustava te nastavak **migracije podataka** iz različitih sustava pravosuđa i unutarnjih poslova kako bi omogućila međusektorsku identifikaciju i na proširenje CIR-a i MID-a za područje pravosuđa. Osim toga, eu-LISA je provela pripreme za **migraciju podataka iz VIS-a na sBMS** i nastavila s provedbom alata za migraciju podataka iz VIS-a. Agencija je 2023. započela sa sveobuhvatnom probom, a početak migracije u produkcijskom okruženju predviđen je za 2024.

Budući da je za **ispitivanje točnosti** sBMS-a potrebna upotreba stvarnih biometrijskih podataka, eu-LISA se

savjetovala s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka (EDPS) o upotrebi stvarnih podataka iz VIS-a. Mišljenje EDPS-a omogućuje eu-LISA-i da nastavi s podskupom podataka o otiscima prstiju i prikazima lica iz VIS-a.

Agencija je u suradnji sa Švedskom dovršila **pilot-projekt sBMS USK VIS**, koji se sastojao od dobivanja ocjene kvalitete izračunate tijekom svakog pokušaja uzimanja otiska prstiju ili snimanja prikaza lica za svaki zahtjev za vizu kako bi se utvrdilo omogućuju li dogovoreni pragovi kvalitete neometan postupak uzimanja otiska prstiju ili snimanja prikaza lica na nacionalnim granicama, a da pritom ne dođe do nekontrolirano velikog broja ponovnih uzimanja i snimanja te kako bi se procijenio učinak provjera kvalitete tijekom postupka prikupljanja podataka. Analiza je pokazala da bi strategija kvalitete koja se upotrebljava u korisničkom softverskom paketu sBMS-a poboljšala postupak uzimanja otiska prstiju ili snimanja prikaza lica na radnim stanicama za podnošenje zahtjeva za vizu jer bi naglasak bio samo na zapisima u VIS-u za koje je potrebno ponovno uzeti otiske prstiju ili snimiti prikaze lica. U okviru pilot-projekta potvrđena je i ukupna kvaliteta skupova podataka o kvaliteti prikaza lica, uz smanjenje vremena potrebnog za snimanje prikaza lica.

Razvoj biometrijskog portfelja

Tijekom 2023. eu-LISA nastavila je razvijati svoj biometrijski portfelj praćenjem istraživanja i ulaganjem u inovacijske aktivnosti i ciljna rješenja kako bi povećala kvalitetu različitih aspekata biometrijskih rješenja te ujedno pružila brzu i kvalitetnu podršku svojim dionicima. U okviru kontinuiranog rada na standardizaciji kvalitete podataka u svim sustavima pravosuđa i unutarnjih poslova, Agencija je u bliskoj suradnji sa Zajedničkim istraživačkim centrom Komisije **pokrenula novi međunarodni standard kvalitete za otiske prstiju** (latentni otisci prstiju). Kao prvi standard takve vrste, on predstavlja veliko postignuće za poboljšanje interoperabilnosti sustava pravosuđa i unutarnjih poslova.

Biometrija je ključno prioritetno područje za Agenciju, pa je ona predana tome da postane međunarodno priznati stručnjak za teme u području biometrije i upravljanja identitetom. U tu je svrhu Agencija aktivno doprinijela radu pododbora ISO-a za biometriju⁷⁰ i pratila razvoj relevantnih normi u cijelom svijetu. U toj je ulozi eu-LISA **iznijela prijedlog za novo mjerilo kvalitete otisaka prstiju** kako bi promicala standardizaciju na međunarodnoj razini i poboljšala usluge koje nudi eu-LISA. Prijedlog, koji je važan i u kontekstu sustava SIS i Ugovora iz Prüma, dobio je znatnu podršku i otvorio put novoj normi ISO. Riječ je o velikom postignuću ne samo u pogledu poboljšanja interoperabilnosti u svim sustavima pravosuđa i unutarnjih poslova kojima upravlja eu-LISA, već i u pogledu sprječavanja ovisnosti o dobavljačima i bolje prenosivosti biometrijskih proizvoda među okvirnim ugovorima / dobavljačima.

Osim toga, Agencija je u suradnji s njemačkim Saveznim uredom za informacijsku sigurnost (BSI) predložila normu za kvalitetu prikaza lica – odobrenje norme s bibliotekom otvorenog koda (tj. kvaliteta prikaza lica otvorenog koda, OFIQ) bit će u ključna točka za biometrijsku zajednicu jer će omogućiti upotrebu otvorenog, besplatnog, pravednog i učinkovitog algoritma za izračun kvalitete prikaza lica.

Kao dio aktivnog doprinosa radu ISO-a u području biometrije, eu-LISA bila je domaćin sastanaka radnih skupina pododbora krajem lipnja u Tallinnu. Radne skupine ostvarile su znatan napredak u pogledu nekoliko međunarodnih normi veoma važnih za Agenciju, npr. zajednički rječnik, procjena kvalitete, testiranje biometrijske učinkovitosti i sustavi za biometrijsku identifikaciju.

Ključni pokazatelji uspješnosti

Pokazatelji uspješnosti	Ciljna vrijednost uspješnosti	Status pokazatelja uspješnosti
Troškovi projekta	Ukupno odstupanje ≤ 5 %	U skladu s ciljnom vrijednošću <i>Izvor: Sporazum o razini usluga i mjesečna izvješća o projektu</i>
Projektni rokovi	Ukupno odstupanje ≤ 5 %	Ispod ciljne vrijednosti <i>Izvor: Sporazum o razini usluga i mjesečna izvješća o projektu</i>
Opseg projekta	Nema odstupanja	U skladu s ciljnom vrijednošću <i>Izvor: Sporazum o razini usluga i mjesečna izvješća o projektu</i>

Napredak prema zadatku i projektu

Projektni/neprojektni zadatak	Ključna postignuća tijekom razdoblja izvješćivanja
Operativno održavanje sustava sBMS	
Održavanje sustava sBMS Uobičajene aktivnosti	Odgođeno ■ nije započelo zbog kašnjenja u puštanju EES-a u rad
Biometrija kao usluga (BaaS)	Provedeno

⁷⁰ ISO/IEC JTC 1/SC 37 je pododbor za normizaciju Međunarodne organizacije za normizaciju (ISO), zadužen za normizaciju generičkih biometrijskih tehnologija za podršku interoperabilnosti i razmjeni podataka između IT sustava i aplikacija.

Projektni/neprojektni zadatak	Ključna postignuća tijekom razdoblja izvješćivanja
Uobičajene aktivnosti	- poboljšanje kvalitete usluga, podrške dionicima i međunarodnog ugleda - održana osposobljavanja za europske partnerske agencije, npr. CEPOL
Razvoj i poboljšanja biometrijskog portfelja Uobičajene aktivnosti	Provedeno - sudjelovanje u tematskoj raspravi Europolu o temi „<i>Biometrija u izvršavanju zakonodavstva</i>” u veljači, sudjelovanje na Simpoziju o biometriji u listopadu - studija o izradi reprezentativnih skupova sintetičkih otisaka prstiju i prikaza lica (uključujući simulacije povezanih parova) kako bi se smanjila ovisnost o stvarnim biometrijskim podacima - suradnja s Nacionalnim institutom za norme i tehnologiju SAD-a (NIST) - radionica o kvaliteti prikaza lica, organizirana u suradnji s NIST-om i Europskim udruženjem za biometriju (studeni) - dizajn na visokoj razini budućeg alata za mjerenje točnosti između sustava glavnih poslovnih aktivnosti i unutar njih
Praćenje i doprinos radu radne skupine za ISO SC37 Uobičajene aktivnosti	Provedeno - domaćin sastanka o standardizaciji biometrijskih podataka u okviru ISO-a - doprinos izradi novog standarda kvalitete za latentne otiske prstiju (ISO/IEC 29794-12), procjenu kvalitete otisaka prstiju (ISO/IEC 29794: otisci prstiju, prikazi lica i kao novo, nepoznati otisci prstiju) i prikaza lica (ISO/IEC 29794-5), prikaz (ISO/IEC 30107) i preklapanje (ISO/IEC 20059), testiranje biometrijske učinkovitosti i izvješćivanje (ISO/IEC 19795; uključujući varijacije među demografskim skupinama kako bi se spriječila pristranost – potrebno radi postizanja pravednosti) te sustavi za biometrijsku identifikaciju (ISO/IEC 9868; subjekti pasivnog prikupljanja) - kontinuirana analiza i dizajn rješenja za provedbu ispitivanja točnosti za biometrijske operacije u području interoperabilnosti i izvršavanja zakonodavstva
Uvođenje sBMS-a	
Dovršetak uvođenja EES BMS-a / sBMS-a projekt: datum isporuke prema JPD-u: 2023.	U tijeku – novi datum isporuke 2024. - riješena pitanja stabilnosti platforme za ispitivanje usklađenosti - dovršena instalacija hardverskih komponenata - u tijeku je instalacija softverskih rješenja za pretprodukcijske i produkcijske platforme - pripreme za alate i postupke - ažurirane procjene učinka na zaštitu podataka podrška Komisiji u pripremi provedbenih akata i priručnika o interoperabilnosti
Uvođenje biometrijskih funkcija preinake VIS-a u sBMS projekt: datum isporuke prema JPD-u: 2025.	U tijeku - u tijeku su pripreme za isporuku i migraciju podataka - riješena pitanja stabilnosti platforme za ispitivanje usklađenosti - dovršena instalacija hardverskih komponenata - u tijeku je instalacija softverskih rješenja za pretprodukcijske i produkcijske platforme - pripreme za alate i postupke, pokretanje ažuriranja skupa alata za migraciju
Razvoj ECRIS-TCN-a u sBMS-u projekt: datum isporuke prema JPD-u: 2024.	U tijeku – novi datum isporuke 2025. testiranje ovisi o dostupnosti sustava ECRIS-TCN i CIR
Funkcionalna integracija SIS-a i sBMS-a te migracija biometrijskih podataka radi interoperabilnosti projekt: datum isporuke prema JPD-u: 2024.	U tijeku - uvođenje u tijeku, dovršavanje zahtjeva i dizajna - pripreme za isporuku sljedeće inačice
Funkcionalna integracija Eurodaca i sBMS-a te migracija podataka projekt: datum isporuke prema JPD-u: 2025.	U tijeku – novi datum isporuke 2026. aktivnost nije započela, ovisi o donošenju preinake Uredbe o Eurodacu
Replikacija Europolove baze podataka otisaka prstiju u sBMS-u (prva faza) projekt: datum isporuke prema JPD-u: 2024.	Ostalo nakon niza rasprava s Europolom na tehničkoj i poslovnoj razini zaključeno je da projekt nije potreban i vraćen je Europolu
Utjecaj MID-a na sBMS projekt: datum isporuke prema JPD-u: 2024.	U tijeku – novi datum isporuke 2026. - u tijeku je analiza utjecaja MID-a na sporazum o razini usluga sBMS-a - strategija za točnost operacija biometrijske identifikacije u kontekstu MID-a

2.3.2. Komponente interoperabilnosti (ESP, CIR, MID) i CRRS

Uz sBMS, arhitektura interoperabilnosti PUP-a EU-a obuhvaća **europski portal za pretraživanje** (ESP), **zajednički repozitorij podataka o identitetu** (CIR), **detektor višestrukih identiteta** (MID) i **središnji repozitorij podataka za izvješćivanje i statistiku** (CRRS).

KLJUČNA OSTVARENJA

- Agencija je u studenome dovršila razvoj i tvorničko ispitivanje prihvatljivosti **prve velike inačice MVP-a za ESP, CIR i CRRS**, kojom se u potpunosti podržava potrebe ETIAS-a.

Provedba

Tijekom 2023. eu-LISA nastavila je s uvođenjem komponenata interoperabilnosti ESP, CIR i MID te CRRS-a. Budući da su kašnjenja u razvoju sustava EES utjecala na provedbu, Agencija je revidirala vremenski okvir i odredila 2026. kao rok za dovršetak arhitekture interoperabilnosti, u skladu s planom za interoperabilnost, a posljednje nadogradnje i razvoji predviđeni su za 2027.

U ožujku 2023. potpisan je prvi ugovor kojim je obuhvaćena **priprema za testiranje**. Istodobno je započeo rad na okruženjima za testiranje koja podržavaju interno testiranje ESP-a, CIR-a i CRRS-a. Agencija je u studenome dovršila razvoj i tvorničko ispitivanje prihvatljivosti prve velike inačice za ESP, CIR i CRRS, kojom se u potpunosti podržava potrebe ETIAS-a. Agencija je ostvarila napredak i s MID-om, pa se priprema za isporuku prve inačice MVP-a krajem 2024. Do kraja 2023. eu-LISA potpisala je ugovore za testiranje interoperabilnosti u okviru druge faze (funkcionalno i nefunkcionalno testiranje rješenja sustava komponenata interoperabilnosti) i podršku testiranju za ETIAS (testiranje zajedničkog rješenja sustava).

Ključni pokazatelji uspješnosti

Pokazatelji uspješnosti	Ciljna vrijednost uspješnosti	Status pokazatelja uspješnosti
Troškovi projekta	Ukupno odstupanje ≤ 5 %	U skladu s ciljnom vrijednošću <i>Izvor: Sporazum o razini usluga i mjesečna izvješća o projektu</i>
Projektni rokovi	Ukupno odstupanje ≤ 5 %	Ispod ciljne vrijednosti <i>Izvor: Sporazum o razini usluga i mjesečna izvješća o projektu</i>
Opseg projekta	Nema odstupanja	U skladu s ciljnom vrijednošću <i>Izvor: Sporazum o razini usluga i mjesečna izvješća o projektu</i>

Napredak prema zadatku i projektu

Projektni/neprojektni zadatak	Ključna postignuća tijekom razdoblja izvješćivanja
Provedba komponenata interoperabilnosti	
Uspostava interoperabilnosti (podrška aktivnostima konačnog prihvaćanja sustava za ESP/CIR/MID/CRRS) projekt: datum isporuke prema JPD-u: 2023.	U tijeku – novi datum isporuke: ESP, CIR i CRRS 2025., MID 2027. ■ aktivnosti održavanja za dizajn na visokoj razini, repozitorij zahtjeva i sigurnosni rezultati, s naglaskom na ključnim elementima, tj. dokument o softverskoj arhitekturi, detaljne projektne specifikacije ■ ažurirani kontrolni dokumenti sučelja za interoperabilnost, uključujući najnovije izmjene provedbenih akata o povezivanju podataka i profila u ESP-u ■ započelo prikupljanje zahtjeva i procjena učinka središnjeg alata MID-a za rješavanje žutih poveznica ■ dovršena tvornička ispitivanja prihvatljivosti za prve glavne inačice (ESP, CIR, CRRS) ■ nastavak interakcije ESP-a, CIR-a, MID-a i CRRS-a sa sustavima SIS, VIS, EES, ETIAS i ECRIS-TCN kao priprema za četvrtu fazu ■ podrška Komisiji u pripremi provedbenih/delegiranih akata i priručnika o interoperabilnosti

3. Istraživanje i inovacije

U sljedećem odjeljku iznosi se pregled aktivnosti eu-LISA-e u području istraživanja i inovacija kako bi se dodatno poboljšali kapaciteti za kontinuirani razvoj i unapređivanje informacijskih sustava.

3.1. Istraživanje i inovacije

Agencija aktivno prati najnovija istraživanja i tehnološka dostignuća kako bi dodatno poboljšala svoju operativnu izvrsnost i učinkovitost informacijskih sustava pravosuđa i unutarnjih poslova u svojoj nadležnosti te ujedno poboljšala stručno znanje radi daljnjeg pružanja dodane vrijednosti dionicima.

KLJUČNA OSTVARENJA

- Agencija eu-LISA u travnju je na 11. Međunarodnoj radionici o biometriji i forenzici (IWBF), održanoj u Barceloni, predstavila svoj **prvi znanstveni istraživački rad – opsežno istraživanje kvalitete podataka o otiscima prstiju**.
- Agencija je organizirala dva uspješna okrugla stola s dionicima iz industrije, jedan o **kiberotpornosti** i drugi usmjeren na **digitalizaciju pravosuđa**.

Praćenje istraživanja i tehnologije

Agencija je nastavila pratiti istraživanja i tehnološke inovacije te promicati standardizaciju kako bi osigurala kontinuirani razvoj informacijskih sustava pravosuđa i unutarnjih poslova. Ujedno je koordinirala svoje aktivnosti otvaranja prema industriji i akademskoj zajednici u području digitalizacije i inovacija.

Agencija je 2023. započela s izradom nove **istraživačke strategije** kako bi osigurala strukturiraniji pristup u skladu sa svojim strateškim ciljevima. Strategiju, zajedno s planom za razdoblje 2024. – 2027., izradila je uz savjetovanje s raznim dionicima i donijet će je 2024. Osim toga, Agencija je pripremila **izvješće o praćenju istraživanja i tehnologije u području upravljanja identitetom u kontekstu putovanja i migracija**, koje će objaviti 2024.

Agencija je tijekom 2023. nastavila pratiti provedbu **Plana za standardizaciju za potrebe kvalitete podataka** i dostavila je 4. i 5. izvješće o napretku Radnoj skupini Vijeća za razmjenu informacija u području PUP-a (IXIM). Agencija je bila posebno aktivna u području **standardizacije biometrijskih podataka**, čime je doprinijela radu pododbora ISO-a za biometriju. U travnju je na 11. Međunarodnoj radionici o biometriji i forenzici (IWBF), održanoj u Barceloni, predstavila svoj **prvi znanstveni istraživački rad – opsežno istraživanje kvalitete podataka o otiscima prstiju**⁷¹.

Agencija je nastavila doprinositi i **Okvirnom programu EU-a za istraživanja i inovacije** te je pružala podršku Komisiji i Izvršnoj agenciji za istraživanje u provedbi Okvirnog programa Obzor Europa ocjenjivanjem projektnih prijedloga o biometrijskim podacima za granične kontrole⁷². Osim toga, eu-LISA je surađivala u istraživačkim i inovacijskim projektima koji su u tijeku i koje financira Komisija, sa Zajednicom europskih istraživanja i inovacija za sigurnost (CERIS) te sa širom akademskom i profesionalnom zajednicom putem prezentacija na konferencijama i manifestacijama, npr. na Skupu za istraživanja u području sigurnosti (SRE) 2023.⁷³

Agencija eu-LISA nastavila je aktivno doprinositi **europskom inovacijskom centru za unutarnju sigurnost**⁷⁴ raspoređivanjem člana osoblja u tajništvo centra smješteno u Europolu. Agencija je sudjelovala u nekoliko projekata centra, pa je doprinijela prvom izvješću centra o šifriranju i pristala predsjedati klasterom centra za biometrijske podatke.

Kako bi promicala razmjenu mišljenja i predstavila nove tehnologije, proizvode i usluge, Agencija je nastavila sa svojim aktivnostima otvaranja organiziranjem **polugodišnjih okruglih stolova s dionicima iz industrije** koji su poslužili kao forum na kojem je šira zajednica mogla raspravljati o izazovima, nedostacima u pogledu kapaciteta i mogućim praktičnim rješenjima:

⁷¹ J. Galbally i dr. (2023.) „Kvaliteta otisaka prstiju prema vrsti pojedinačnog prsta: opsežno istraživanje o stvarnim operativnim podacima”, Zbornik radova 11. Međunarodne radionice o biometriji i forenzici (IWBF), travanj 2023., str. 1–6.

⁷² Poziv na podnošenje prijedloga „**Nadmašivanje najsuvremenije ‚biometrije u pokretu‘ za granične kontrole**” ([HORIZON-CL3-2023-BM-01-03](#))

⁷³ SRE 2023.: „**Društvena transformacija, digitalizacija i klimatske promjene – nova paradigma za istraživanja u području sigurnosti?**”, listopad 2023.

⁷⁴ Više informacija nalazi se na mrežnom mjestu [europskog inovacijskog centra za unutarnju sigurnost](#).

- Prvi okrugli stol 2023. bio je usmjeren na jačanje **kiberotpornosti informacijskih sustava**. Manifestacija je održana u lipnju u Stockholmu (Švedska), na kojoj je fizički sudjelovalo 100 sudionika i više od 160 dodatnih sudionika putem interneta, koji su predstavljali više od 30 zemalja iz cijelog svijeta.⁷⁵
- Drugi okrugli stol s dionicima iz industrije, organiziran u suradnji sa španjolskim predsjedništvom Vijeća EU-a u studenome u Madridu (Španjolska) To je bila **prva manifestacija eu-LISA-e posvećena području pravosuđa** i bila je usmjerena na **digitalizaciju pravosuđa**. Predstavljena su praktična rješenja za poteškoće s kojima se suočavaju pravosudna tijela u državama članicama. Manifestacija je privukla zainteresirane strane iz 30 zemalja iz cijelog svijeta, pri čemu se više od 110 sudionika osobno pridružilo manifestaciji, a gotovo 200 putem interneta⁷⁶.

Osim toga, Agencija je podržala Europsko udruženje za biometriju (EAB) u organizaciji godišnje konferencije o istraživačkim projektima koja je bila usmjerena na upravljanje identitetom i biometrijsku tehnologiju u području unutarnje sigurnosti⁷⁷, pri čemu je izvršna direktorica Diallo održala glavni govor.

Agencija je nastavila razvijati svoje kapacitete u području **umjetne inteligencije**. Kako bi poboljšala dostupnost infrastrukture i smanjila vrijeme prekida u radu, Agencija je dovršila projekt provjere koncepta rješenja koje se temelji na umjetnoj inteligenciji za prediktivnu analitiku za utvrđivanje kvarova i oporavak svoje informacijske infrastrukture i mreža.

Ključni pokazatelji uspješnosti

Pokazatelji uspješnosti	Ciljna vrijednost	Status
Provedba projekata provjere koncepta	Najmanje jedan započeti projekt provjere koncepta do sredine 2023. i drugi u planu	U skladu s ciljnom vrijednošću <i>Izvor: Radna skupina za umjetnu inteligenciju</i>

3.2. Izgradnja kapaciteta: izvješćivanje i osposobljavanje

Agencija eu-LISA organizira redovite tečajeve za obuku o radu i upotrebi informacijskih sustava pravosuđa i unutarnjih poslova EU-a te ih prilagođava posebnim potrebama krajnjih korisnika i utvrđenim nedostacima u znanju. Osim toga, Agencija objavljuje i izvješća o tehničkoj učinkovitosti sustava pravosuđa i unutarnjih poslova te agregirane statističke podatke o njihovoj upotrebi.

Statistički podatci i izvješćivanje

Agencija je zadužena za izradu i objavljivanje izvješća o uspješnosti i agregiranih statističkih podataka o upotrebi i tehničkom radu informacijskih sustava PUP-a koji su u njezinoj nadležnosti. Te informacije upotrebljavaju se i u **šengenskom barometru+** koji je Komisija izradila radi poboljšanja informiranosti o stanju i sposobnosti predviđanja na razini EU-a.

Agencija je 2023. objavila **godišnja statistička izvješća** za SIS⁷⁸ i Eurodac⁷⁹, **godišnja izvješća o uspješnosti** rada Eurodaca⁸⁰ i sustava SIS II.⁸¹ U ožujku je objavila novi popis **imenovanih tijela** koja imaju pristup SIS-u (uključujući ured SIRENE)⁸², koji je ažuriran dva puta (u kolovozu i studenome). Popis tijela Eurodaca ažuriran je i objavljen na mrežnom mjestu eu-LISA-e u svibnju⁸³.

Kako bi ispunila obveze izvješćivanja koje proizlaze iz preinačenih uredbi o SIS-u, eu-LISA je prikupila tromjesečne podatke od država članica i dostavila **tromjesečne statističke podatke** relevantnim dionicima u srpnju i listopadu.

Oposobljavanje za države članice

Agencija je nastavila nuditi obuku primjerenu svrsi za države članice o tehničkom radu sustava pravosuđa i unutarnjih poslova, prilagođavajući ih potrebama i nedovoljnom poznavanju sustava koje su utvrdili krajnji korisnici te održavajući izvrsnu razinu zadovoljstva. Tijekom 2023. **provela je 41 aktivnost osposobljavanja** (uz fizičku prisutnost i na internetu), uključujući 17 aktivnosti koje prvotno nisu bile planirane, ali su organizirane

⁷⁵ „Pogled u budućnost. Osiguranje kiberotpornosti informacijskih sustava EU-a protiv novih prijetnji”, lipanj 2023., Stockholm, Švedska

⁷⁶ „Digitalizacija pravosuđa: Pretvaranje izazova u mogućnosti”, studeni 2023., Madrid, Španjolska

⁷⁷ Priopćenje za medije eu-LISA-e „eu-LISA suorganizira konferenciju o istraživačkim projektima EAB-a za 2023.”, rujan 2023.

⁷⁸ Godišnji statistički podatci o sustavu SIS II za 2022. i informativni sažetak, veljača 2023.

⁷⁹ Godišnji statistički podatci o Eurodacu za 2022. i informativni sažetak, svibanj 2023.

⁸⁰ Godišnje izvješće o Eurodacu za 2022. i informativni sažetak, kolovoz 2023.

⁸¹ Izvješće o tehničkom radu sustava SIS II za razdoblje 2021. – 2022. i informativni sažetak, prosinac 2023.

⁸² Popisi nadležnih tijela objavljeni su u Službenom listu EU-a, godište 66, C 85, 7. ožujka 2023.

⁸³ Popis imenovanih tijela za Eurodac za 2023., svibanj 2023.

kao odgovor na nove potrebe koje su istaknule države članice.

Ukupno je 2023. u aktivnostima osposobljavanja eu-LISA-e sudjelovalo više od **4110 osoba**, što je najveći broj ikada. Kako bi se pristupilo sustavu Agencije za upravljanje učenjem na internetu izrađeno je više od 780 novih računa i registrirano je gotovo 3000 novih upisa u internetsko osposobljavanje. Kako bi podržala **pokretanje obnovljenog SIS-a**, eu-LISA je uz podršku lokalnog ureda SIRENE organizirala obuku uz fizičku prisutnost u Sofiji u lipnju (novi SIS za SIRENE) i u Vilniusu u studenome (AFIS u novom SIS-u za SIRENE). Agencija je primijenila novi pristup (koristeći se simulacijskom vježbom uz podršku zemlje domaćina). Uzimajući u obzir izvrsne rezultate i povratne informacije primljene od sudionika, Agencija planira nastaviti primjenjivati taj novi pristup.

Iako se uoči predstojeće interoperabilnosti sustava aktivnosti osposobljavanja usmjerene na više sustava povećavaju, osposobljavanje je uglavnom usmjereno na završetak niza internetskih tečajeva pod nazivom „Osnove” za sve sustave kojima upravlja ili koje je razvila eu-LISA⁸⁴. Ti su tečajevi dostupni svim novim sudionicima zainteresiranim za učenje o osnovnim značajkama određenog sustava. Tijekom 2023. eu-LISA je ažurirala osnovne tečajeve za obnovljeni SIS i SIRENE.

Agencija je tijekom 2023. redovito ažurirala **godišnji plan osposobljavanja** dodavanjem novih aktivnosti osposobljavanja prema potrebi, uz ponovno kalibriranje rasporeda osposobljavanja na temelju ažuriranog rasporeda isporuke novih sustava. Održana su tri sastanka s **nacionalnim kontaktnim točkama za osposobljavanje**: internetski sastanci u ožujku kako bi se predstavio plan osposobljavanja za 2023. i u lipnju kako bi se predstavilo izvješće u sredini programskog razdoblja i godišnja analiza potreba za osposobljavanjem. Godišnji sastanak u listopadu, u hibridnom obliku uz fizičko sudjelovanje u Tallinnu (Estonija), bio je usmjeren na aktivnosti za 2023. i nacrt plana osposobljavanja za 2024. Osim toga, nacionalne kontaktne točke iz Francuske i Finske podijelile su svoje prakse osposobljavanja i istaknule način na koji integriraju aktivnosti i resurse eu-LISA-e u svoje nacionalne programe.

Važna ključna točka za eu-LISA-u bio je **preuređeni sustav za upravljanje učenjem**. Krajem lipnja predstavljena je nova, pristupačnija i korisnicima prilagođena internetska platforma za učenje. Nova platforma nudi internetske resurse za osposobljavanje koji su posebno osmišljeni za države članice i osigurava stalan pristup znanju i materijalima za osposobljavanje. To je ključan element strategije osposobljavanja jer danas 96 % sudionika osposobljavanja eu-LISA-e tečajeve pohađa na internetu.

Agencija je blisko surađivala s CEPOL-om i Frontexom kako bi osigurala zajedničku obuku i razmjenu stručnog znanja u područjima od zajedničkog interesa, pri čemu je dobiveno 28 rezultata, s posebnim naglaskom na EES-u i ETIAS-u.

Ključni pokazatelji uspješnosti

Pokazatelji uspješnosti	Ciljna vrijednost	Status
Razina zadovoljstva osposobljavanjem	Prosječna ocjena iznad 4 (na ljestvici od 1 do 6)	U skladu s ciljnom vrijednošću 5,34 <i>Izvor: ocjene ponuđene obuke</i>

Evaluacije šengenskog područja

Učinkovito funkcioniranje šengenskog područja temelji se na složenom regulatornom i političkom okviru te upravljanju. Kako bi se osigurala pravilna provedba šengenske pravne stečevine, eu-LISA pruža svoje stručno znanje kao promatrač za **evaluacije šengenskog područja** usmjerene na suradnju sustava SIS/SIRENE i zajedničku viznu politiku (uključujući VIS). Nakon toga stručnjaci eu-LISA-e doprinose evaluacijskim izvješćima.

Agencija eu-LISA sudjelovala je 2023. u pet evaluacija šengenskog područja na licu mjesta za SIS/SIRENE u Litvi (svibanj), Finskoj (lipanj), Latviji i Cipru (listopad) te Estoniji (studenj). Za svaku od tih evaluacija organizirala je poseban internetski seminar za tim za evaluaciju, koji se obično održavao tjedan dana prije posjeta na licu mjesta. Agencija je u listopadu sudjelovala i u osposobljavanju koje je CEPOL organizirao u Češkoj.

Kad je riječ o evaluacijama zajedničke vizne politike (uključujući VIS), eu-LISA je 2023. podržala četiri evaluacije na licu mjesta u konzularnim uredima: Španjolska (u Ekvadoru i Santo Domingu u veljači), Finska (u Ujedinjenim Arapskim Emiratima u lipnju), Litva (u Kazahstanu i Armeniji u lipnju) i Hrvatska (u Turskoj i Južnoj Africi u prosincu). Osim toga, Agencija je pružila podršku godišnjoj vježbi osposobljavanja u području vizne politike, koju je Komisija organizirala u Turskoj u listopadu.

Nadalje, eu-LISA je doprinijela tematskoj evaluaciji šengenskog područja usmjerenoj na ulaznu trgovinu

⁸⁴ Videozapis eu-LISA-e: [Predstavljanje „osnovnih tečajeva”](#).

drogom pružanjem pomoći u izradi upitnika, analizom doprinosa država članica i pružanjem pomoći u terenskim posjetima u lukama koje se nalaze u Belgiji, Francuskoj i Njemačkoj (u listopadu).

Napredak prema zadatku i projektu

Projektni/neprojektni zadatak	Ključna postignuća tijekom razdoblja izvješćivanja
Praćenje istraživanja i tehnologije	
Praćenje istraživanja i tehnologije Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ praćenje novih tehnologija i tehnologija u razvoju (iz akademske zajednice i industrije) ■ prvi akademski dokument predstavljen u travnju na konferenciji IWB2023 ■ dva okrugla stola s dionicima iz industrije: kiberotpornost (lipanj) i digitalizacija pravosuđa (studeni) ■ izrada godišnjeg izvješća o praćenju istraživanja i tehnologije u području upravljanja identitetom ■ izrada istraživačke strategije (savjetovanja s GU-om HOME, Europolom, EMCDDA-om, Frontexom, FRA-om) ■ europski inovacijski centar za unutarnju sigurnost: doprinosi zajedničkim projektima, npr. AP4AI⁸⁵ ■ podatkovni prostor EU-a u području pravosuđa i unutarnjih poslova: razvoj novih slučajeva upotrebe i osposobljavanje.
Razvoj kapaciteta umjetne inteligencije, uključujući uspostavu centra izvrsnosti Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ podrška provedbi projekta provjere koncepta o umjetnoj inteligenciji za operacije
Podrška provedbi dijelova Okvirnog programa EU-a za istraživanja i inovacije Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ doprinos Skupu za istraživanja u području sigurnosti 2023. koji je u listopadu organizirao GU HOME ■ suorganizacija Konferencije o istraživačkim projektima 2023. Europskog udruženja za biometriju održane u rujnu ■ doprinos nekolicini manifestacija u okviru Zajednice europskih istraživanja i inovacije za sigurnost (CERIS) koje je organizirao GU HOME⁸⁶ ■ sudjelovala u ocjeni prijedloga u području unutarnje sigurnosti
Integracija rezultata istraživanja u životne cikluse aplikacija Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ doprinos sastancima radne skupine eu-LISA-e za biometriju ■ doprinos radu europskog inovacijskog centra za unutarnju sigurnost: kartiranje relevantnih projekata, nedostataka u znanju i kapacitetima u području pravosuđa i unutarnjih poslova Plan za standardizaciju za potrebe kvalitete podataka: 4. i 5. izvješće o napretku ■ u bliskoj suradnji sa Zajedničkim istraživačkim centrom Komisije (JRC) doprinijela projektu razvoja mjerila kvalitete prikaza lica
Osposobljavanje za države članice	
Osposobljavanje za države članice Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ ukupno je provedena 41 aktivnost osposobljavanja (uključujući tečaje uz fizičku prisutnost i internetske tečajeve) ■ ažuriranje godišnjeg plana osposobljavanja u skladu s novonastalim potrebama i održavanje godišnjeg sastanka uz fizičku prisutnost s mrežom nacionalnih kontaktnih točaka (NCP) (listopad) ■ pokretanje preuređene platforme eu-LISA-e za učenje i osposobljavanje ■ suradnja s CEPOL-om i Frontexom kako bi osigurala zajedničku obuku o upotrebi sustava PUP-a i razmjenu stručnog znanja u područjima od zajedničkog interesa, pri čemu je dobiveno 28 rezultata za aktivnosti osposobljavanja, s posebnim naglaskom na EES-u i ETIAS-u.
Statistički podatci i izvješćivanje	
Izrada izvješća i agregiranih statističkih podataka o informacijskim sustavima pravosuđa i unutarnjih poslova Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ objavljivanje propisanih statističkih izvješća i izvješća o tehničkom radu za sustave Eurodac i SIS II ■ sastavljanje i objavljivanje popisa imenovanih tijela za SIS i Eurodac ■ unutarnja politika o razmjeni statističkih podataka koju treba predstaviti Upravnom odboru ■ prikupljanje podataka za izvješće o tehničkoj učinkovitosti sustava VIS za razdoblje

⁸⁵ Projekt **Načela odgovornosti za umjetnu inteligenciju (AP4AI)** jedan je od pet pilot-projekata u okviru centra, a cilj mu je razviti globalni okvir za odgovornost u području umjetne inteligencije u policijskom radu, sigurnosti i pravosuđu. Više informacija dostupno je na [službenom mrežnom mjestu projekta AP4AI](#).

⁸⁶ Više informacija dostupno je na [službenom mrežnom mjestu CERIS-a](#).

Projektni/neprojektni zadatak	Ključna postignuća tijekom razdoblja izvješćivanja
	2022. – 2023.
	■ kontinuirana podrška Komisiji u mrežnim inicijativama Plana.
Evaluacije šengenskog područja	
Doprinos mehanizmu evaluacije šengenske pravne stečevine	Provedeno
Uobičajene aktivnosti	■ obrada zahtjeva Komisije u vezi s evaluacijama šengenskog područja u utvrđenim rokovima ■ sudjelovanje u pet postupaka evaluacije šengenskog područja za SIS/SIRENE u Litvi (svibanj), Finskoj (lipanj), Islandu (kolovoz), Cipru i Latviji (listopad) ■ sudjelovanje u evaluacijama zajedničke vizne politike (uključujući VIS) koje se provode u trećim zemljama: Španjolska (veljača), Finska i Litva (lipanj) i Hrvatska (prosinac) ■ sudjelovanje u tematskoj evaluaciji šengenskog područja usmjerenoj na ulaznu trgovinu drogom, s tri terenska posjeta (Belgija, Njemačka i Francuska) u listopadu ■ sudjelovanje u vježbama osposobljavanja: SIS/SIRENE u Češkoj (listopad) i zajednička vizna politika (uključujući VIS) u Turskoj (listopad)

4. Infrastruktura i mreže

U sljedećem odjeljku iznosi se pregled aktivnosti eu-LISA-e koje se odnose na pružanje pouzdane infrastrukture za smještaj svih sustava te osiguranje sigurne komunikacije i prijenosa podataka. Agencija mora osigurati visoku razinu sigurnosti i neprekinutu dostupnost svih sustava pravosuđa i unutarnjih poslova za krajnje korisnike u dvama tehničkim centrima, jednom u Strasbourgu u Francuskoj i drugom u mjestu Sankt Johann im Pongau u Austriji, te istodobno pružati tehničke usluge potrebne za rad sustava i osigurati operativnu podršku krajnjim korisnicima 24 sata dnevno, sedam dana u tjednu.

4.1. Mreže

Komunikacijska infrastruktura omogućuje **siguran i pouzdan prijenos podataka** između sustava pravosuđa i unutarnjih poslova i njihovih krajnjih korisnika, odnosno država članica i relevantnih agencija EU-a. Osim toga, omogućava i vezu od točke do točke između glavnog tehničkog centra Agencije u Strasbourgu (centralna jedinica – CU) i pričuvne centralne jedinice (BCU) u mjestu Sankt Johann im Pongau u Austriji.

Komunikacijska infrastruktura upotrebljava **mrežu TESTA-ng** (transeuropske telematske usluge među upravama – nova generacija), koja je jezgrena mreža odvojena od javnog interneta⁸⁷. Na mreži TESTA-ng eu-LISA upotrebljava tri domene za rad sustava pravosuđa i unutarnjih poslova: SIS domenu za SIS i SIRENE Mail⁸⁸, VIS domenu za VIS (uključujući VIS Mail⁸⁹), EES i ETIAS te EuroDomain za Eurodac, DubliNet i ECRIS-TCN⁹⁰. Krajnji korisnici povezuju se sa svakom domenom zasebno (koje su i fizički odvojene u prostorijama korisnika), obično putem dviju zasebnih pristupnih točaka prema načelu „ključ u ruke” (TAP-ovi).

KLJUČNA OSTVARENJA

- U svibnju 2023. Agencija je **određena kao lokalni internetski registar** (LIR) i postala je članica regionalnog internetskog registra Europe.

Operativno upravljanje komunikacijskom infrastrukturom

Ključni cilj za 2023. bio je upravljanje komunikacijskom infrastrukturom u skladu s relevantnim propisima i sporazumima o razini usluga, pri čemu je dostupnost komunikacijske infrastrukture sustava SIS i VIS iznosila

⁸⁷ Komisija upravlja ugovorom s privatni pružateljem usluga koji upravlja **mrežom TESTA-ng**. Komisija je 2018. započela s pripremama za razvoj okvirnog ugovora za mrežu TESTA, što je 2023. trebalo dovesti do dizajna i uspostave novih usluga komunikacijske infrastrukture. Međutim, Komisija je u travnju obavijestila Agenciju o poništenju postupka nakon naloga potpredsjednika Suda EU-a da se suzdrži od potpisivanja ugovora, nakon što je napomenuo da situacija ima ozbiljan i negativan učinak na program TESTA. U tijeku su rasprave s Komisijom kako bi se osigurao kontinuitet poslovanja dok se ne uspostavi nova infrastruktura mreže TESTA.

⁸⁸ **SIRENE Mail** je komunikacijski mehanizam kojim se koriste nacionalni uredi SIRENE za dodatne informacije povezane s upozorenjima u SIS-u.

⁸⁹ **VIS Mail** je mehanizam za razmjenu informacija koji nacionalna tijela nadležna za vize upotrebljavaju za savjetovanja u vezi sa zahtjevima za izdavanje šengenske vize.

⁹⁰ Agencija će upotrebljavati komponente interoperabilnosti u svim trima domenama.

99,99 %.

Kako bi se osigurala sigurnost podataka u sustavima SIS i SIRENE Mail, uz šifriranje podataka koje osigurava pružatelj usluga mreže TESTA-ng, eu-LISA upravljala je drugim slojem šifriranja za domenu sustava SIS i VIS, čija je razina dostupnosti iznosila **100 %**.

Nakon integracije Cipra u sustav SIS i pružanja potpunog pristupa Hrvatske sustavu VIS, Agencija je **proširila pristup novih država članica sustavima SIRENE Mail i VIS Mail**.

Agencija eu-LISA cijele je godine nastavila pružati podršku državama članicama koordiniranjem i upravljanjem prijenosom postojećih pristupnih točaka prema načelu „ključ u ruke” na nove lokacije podatkovnih centara te instalacijom novih i stavljanjem izvan pogona starih pristupnih točaka. Agencija je upravljala mrežnim uslugama i unutarnjim promjenama mrežnih komponenti potrebnima kako bi se održala i razvila infrastruktura TESTA-ng i zajamčio kontinuitet rada. Točnije, **ojačala je otpornost mreže TESTA-ng** poboljšanjem ulaznih linija u svojim tehničkim centrima i u nekim državama članicama.

Nadogradnja i razvoj komunikacijske infrastrukture

Agencija je u svibnju 2023. postigla važnu ključnu točku jer je **određena kao lokalni internetski registar (LIR)** te je postala članica regionalnog internetskog registra Europe. Agencija sada može distribuirati IP adrese krajnjim korisnicima kao pružatelj usluga ili ih upotrebljavati za svoju infrastrukturu. Kako bi podržala tu aktivnost, eu-LISA stekla je ključne internetske resurse (npr. broj autonomnih sustava, blokovi IPv6 i IPv4 adresa) za povezivanje s internetom i pružanje javnih usluga pravosuđa i unutarnjih poslova, npr. internetske usluge EES-a/ETIAS-a.

Ključni pokazatelji uspješnosti

Pokazatelji uspješnosti	Ciljna vrijednost	Status
Dostupnost mreže širokog područja (WAN) (za SIS i VIS) ⁹¹	≥ 99,99 %	U skladu s ciljnom vrijednošću 99,99 % <i>Izvor: Sporazumi o razini usluga i tromjesečna izvješća o uspješnosti TESTA-e</i>

Napredak prema zadatku i projektu

Projektni/neprojektni zadatak	Ključna postignuća tijekom razdoblja izvješćivanja
Operativno upravljanje komunikacijskom infrastrukturom	
Operativno upravljanje komunikacijskom infrastrukturom Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ upravljanje komunikacijskom infrastrukturom, rješavanje zahtjeva i incidenata ■ upravljanje promjenama komunikacijske infrastrukture, uključujući nove pristupne točke prema načelu „ključ u ruke”, premještanja pristupnih točaka, nadogradnje kapaciteta pristupnih točaka i raznolikost linija ■ upravljanje rješenjima drugog sloja šifriranja za sustave SIS i VIS, uključujući osvježavanje rješenja drugog sloja šifriranja za sustav VIS ■ Hrvatska dodana u sustav VIS Mail, Cipar u sustav SIRENE Mail; u tijeku su pripreme za dodavanje Frontexa ■ dizajn komponenata za nove sustave i komponenata interoperabilnosti ■ nadzor i upravljanje ugovorima i proračunima za razvoj mreže koji je u tijeku i koji provodi pružatelj mreže TESTA za EES (uključujući internetske usluge), sBMS i interoperabilnost sustava VIS i EES ■ konfiguracije i uvođenja za infrastrukturu središnjeg sustava EES-a, VIS-a i sBMS-a, uključujući nacionalna jedinstvena sučelja i internetsku zonu ■ povezivanje EES-a s komunikacijskom infrastrukturom VIS-a kako bi započela testiranja s državama članicama
Korektivno održavanje i praćenje centralizirane infrastrukture za smještaj sustava VIS Mail i SIRENE Mail Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ praćenje infrastrukture sustava PUP-a 24 sata dnevno, sedam dana u tjednu ■ provedeno manje adaptivno održavanje ■ obnova licencija, održavanje hardvera i komercijalnog standardnog softvera
Nadogradnja i razvoj komunikacijske infrastrukture	
Planiranje mrežnih kapaciteta i operativna poboljšanja projekt: datum isporuke prema JPD-u: 2024.	U tijeku ■ finalizacija dizajna na visokoj razini i popisa materijala (komponente, upute, zahtjevi) ■ poslan je zahtjev za ponudu

⁹¹ Za **pokazatelj uspješnosti za EuroDomain** odgovorna je Glavna uprava Komisije za digitalne usluge (**DIGIT**).

4.2. Podatkovni centri

Podatkovni centri Agencije, centralna jedinica u Strasbourgu u Francuskoj i pričuvena centralna jedinica (BCU) u mjestu St. Johann im Pongau u Austriji, infrastruktura su koja fizički istodobno pruža usluge smještaja za sve opsežne IT sustave kojima upravlja eu-LISA te pruža smještaj i za operativne i neoperativne sustave potrebne za razvoj ili testiranje. Kao takvi, oni čine temeljnu imovinu Agencije i od ključne su važnosti za izvršenje njezina mandata.

KLJUČNA OSTVARENJA

- Agencija eu-LISA uvela je poseban **alat za upravljanje infrastrukturom podatkovnih centara** kako bi poboljšala učinkovitost optimizacije infrastrukture i upravljanja energijom.

Operativno upravljanje podatkovnim centrima

Ključni je cilj 2023. bio osigurati visoko dostupan podatkovni centar u skladu sa sporazumom o razini usluga. Agencija je poduzela sve potrebne mjere kako bi obje jedinice bile stalno operativne, što je doprinos uspješnosti sustava na visokoj razini, posebno njihovoj **dostupnosti 24 sata dnevno, sedam dana u tjednu**⁹². Na objema lokacijama eu-LISA transparentno je upravljala pristupom podatkovnim centrima i isporukama za sve dionike putem posebne mrežne usluge.

Tijekom 2023. eu-LISA u potpunosti je održala ključnu imovinu, objekte i opremu u funkciji i poboljšala je njihove ukupne performanse i prilagodljivost. Točnije, započela je stavljanje izvan pogona zastarjelih sustava kako bi se smanjila ovisnost o fizičkom pristupu podatkovnim centrima i olakšao daljinski pristup. U tu je svrhu postupno omogućena podrška za usluge sučelja i upravljanje procesima za sve sustave i operativna okruženja tehničke infrastrukture.

Kako bi pružila podršku aktivnostima i projektima, Agencija je nastavila s razvojem i provedbom pristupa podatkovnog centra kao usluge kako bi centralizirala operativno upravljanje, praćenje i planiranje kapaciteta temeljne informacijske infrastrukture koju upotrebljavaju sustavi pravosuđa i unutarnjih poslova. Kako bi poboljšala operativnu učinkovitost Agencija je uvela poseban **alat za upravljanje infrastrukturom podatkovnih centara (DCIM)** koji uključuje nekoliko modula, kao što su optimizacija infrastrukture i upravljanje energijom.

Nadogradnja i razvoj podatkovnog centra

Kako bi stvorila dodatne ili privremene kapacitete potrebne za zadovoljavanje budućih potreba za kapacitetima, eu-LISA nastavila je optimizirati i reorganizirati svoje podatkovne centre strukturiranim kabliranjem i izmjenom rasporeda ormara radi optimizacije hlađenja. Kako bi optimizirala prostor u podatkovnom centru u Strasbourgu, Agencija je ocijenila sve energetske instalacije. Osim toga, ostvarila je napredak u pripremama za **budući modularni podatkovni centar u Strasbourgu** koji će omogućiti dodatni kapacitet potreban za buduća ažuriranja glavnog rasporeda podatkovnog centra. Zahvaljujući tom modularnom podatkovnom centru kapacitet za smještaj novih sustava pravosuđa i unutarnjih poslova povećat će se za 50 %.

Agencija je ujedno uvela i poboljšala praćenje potrošnje energije tako što je omogućila pojedinačna očitavanja potrošnje energije i opterećenja opremljenih serverskih ormara. Dodatno je unaprijedila potpunu uspostavu internetskog **sustava za kontrolu okruženja** s mrežom bežičnih senzora temperature, vlage i tlaka u podatkovnom centru. U pričuvenj centralnoj jedinici u mjestu Sankt Johann im Pongau, u bliskoj suradnji s austrijskim tijelima, raspoloživi kapacitet hlađenja maksimalno je povećan prilagodbom hidraulike i crpki zajedno s drugim nadogradnjama.

Osim toga, eu-LISA nastavila je pružati usluge smještaja za pričuvene sustave Frontexa i Agencije EU-a za azil (EUAA) u skladu s odgovarajućim bilateralnim sporazumima te je Frontexu pružala podršku u 35 navrata, a Agenciji EU-a za azil u 20 navrata.

Ključni pokazatelji uspješnosti

Pokazatelji uspješnosti	Ciljna vrijednost	Status
Dostupnost pričuvene centralne jedinice (BCU)	Lokacija pričuvene centralne jedinice uspostavljena je i radi 24 sata dnevno, sedam dana u tjednu	Djelomično u skladu s ciljnom vrijednošću Izvor: alat za praćenje SM9

⁹² Usluge su u funkciji. Postupno uvođenje novih poslovnih sustava povećava potražnju za lokacijskim kapacitetima. S obzirom na vrijeme potrebno za provedbu, privremene mjere poduzete u skladu s odlukama uprave trenutačno su i dalje na snazi.

Napredak prema zadatku i projektu

Projektni/neprojektni zadatak	Ključna postignuća tijekom razdoblja izvješćivanja
Operativno upravljanje podatkovnim centrima	
Operativni i tekući troškovi pričuvene centralne jedinice (BCU) Uobičajene aktivnosti	Provedeno - kontinuirano održavanje lokacije pričuvene centralne jedinice - kontrola pristupa putem posebnih mrežnih usluga, uključujući praćenje isporuke i registraciju - podrška austrijskim nadležnim tijelima u pravodobnoj provedbi tehničkog/organizacijskog rješenja kako bi se ispunili zahtjevi za znatne kapacitete
Konsolidacija fizičke mrežne infrastrukture Uobičajene aktivnosti	Provedeno - poboljšanje ukupne kvalitete i uspješnosti usluga - ažuriranje i poboljšanje ključne fizičke infrastrukture uz održavanje njezine neprekidne dostupnosti, posebno za produkcijsko okruženje (PRD) - prijenos starih instalacija u dobro dokumentirano strukturirano kabliranje, pri čemu je utvrđen i uklonjen veliki broj postojećih kabela i jednofaznih prekidača, čime je stvoren prostor za nove projekte s većim zahtjevima za električnu energiju - novi alat za upravljanje infrastrukturom podatkovnih centara: integracija podataka, uključujući 3025 zapisa unesenih 2023.
Nadogradnje i razvoj podatkovnih centara	
Operativne aktivnosti te razvoj i poboljšanja centralne jedinice i pričuvene centralne jedinice Uobičajene aktivnosti	Provedeno - podrška dionicima u predviđanju i planiranju svih aktivnosti - tehnički pregledi nakon provedbe kao usluga kojom se osigurava poštovanje standarda - podrška projektima o standardima, pravnim i regulatornim obvezama - suradnja s jedinicom za upravljanje imovinom kako bi se utvrdili troškovi usluga - instalacija infrastrukture BCP-a dovršena u listopadu 2023.

4.3. Zajednička dijeljena platforma⁹³

Zajednička dijeljena platforma je prilagodljiva, fleksibilna i standardizirana infrastrukturna platforma koja pruža osnovne tehničke usluge potrebne za upravljanje svim informacijskim sustavima kojima upravlja eu-LISA⁹⁴. Primjenom najsuvremenijih tehnologija platforma nudi okvir kojim se učinkovito iskorištavaju resursi, pojednostavnjuju razvojni i operativni zadatci (s kanalom za uvođenje usmjerenim na DevOps) i nudi visok stupanj automatizacije za upravljanje infrastrukturom (infrastruktura kao kôd).

KLJUČNA OSTVARENJA

- Agencija je osigurala neprekinuti rad i pružanje usluga **zajedničke dijeljene platforme**.
- Agencija je uspostavila kontejnersku platformu na licu mjesta kako bi se automatizacijom skratilo vrijeme isporuke i utvrdila je plan za kontinuiranu integraciju, isporuku i uvođenje (CI/CD) za veću učinkovitost i kraće vrijeme uvođenja novih aplikacija.
- Agencija je pokrenula **sveobuhvatnu platformu u oblaku** kako bi ispitala i provjerila tehnologije u oblaku za smještaj odgovarajućeg radnog opterećenja.

Operativno upravljanje infrastrukturom

Glavni je cilj 2023. bio osigurati kontinuirani rad mreže i infrastrukture Agencije pružanjem korektivnog održavanja (uključujući isključivo održavanje hardvera i obnovu licencija za komercijalni standardni softver) i upravljanjem pristupom sustavima pravosuđa i unutarnjih poslova putem sigurne mreže za upravljanje. Tijekom 2023. eu-LISA uspješno je **održavala zajedničku dijeljenu platformu** koja opslužuje sve sustave glavnih poslovnih aktivnosti – platforma je bila u potpunosti dostupna, a sve su poteškoće riješene unutar rokova utvrđenih u odgovarajućim sporazumima o razini usluga. Nadalje, eu-LISA osigurala je **adaptivno održavanje u cikličkim inačicama**, održavajući sve sustave ažuriranima i točno procjenjujući sve potrebne zamjene.

Kako bi odgovorila na potrebu za daljnjim rastom i učinkovitijom izgradnjom, isporukom i radom udomljavanja

⁹³ Prethodno se nazivala **zajednička dijeljena infrastruktura**.

⁹⁴ Na zajedničkoj dijeljenoj platformi trenutačno je smješteno nekoliko manjih sustava (npr. SIRENE Mail i VIS Mail) i svi novi sustavi (npr. VIS za EES, sBMS). U budućnosti će na njoj biti smješteni svi sustavi zajedno sa svim drugim platformama u nadležnosti Agencije.

sustava glavnih poslovnih aktivnosti, eu-LISA je pokrenula **inicijativu „pametno udomljavanje”**, kojom je uvela nove koncepte i tehnologiju za udomljavanje opsežnih informacijskih sustava koji su usmjereni na načela 5S: prilagodljivost, održivost, stabilnost, sigurnost i suverenitet (engl. *scalability, sustainability, stability, security* i *sovereignty*). To uključuje **ustopu koutejnerske platforme na licu mjesta** kako bi se automatizacijom znatno skratilo vrijeme isporuke i **utvrđivanje plana za CI/CD** (kontinuirana integracija, isporuka i uvođenje) kako bi se poboljšala učinkovitost i skratilo vrijeme potrebno za uvođenja novih aplikacija. Agencija će to upotrebljavati za izgradnju i uvođenje ETIAS-a, komponenata interoperabilnosti i budućih sustava.

Nadalje, eu-LISA je radila na **sveobuhvatnoj platformi u oblaku** (CCP) kako bi ispitala i provjerila upotrebu tehnologija u oblaku za smještaj odgovarajućeg radnog opterećenja. Osim toga, osmislila je **protočnu strukturu za izradu mobilnih aplikacija** potrebnu za izradu aplikacija za nove sustave.

Agencija je nastavila i s uvođenjem nacionalnih jedinstvenih sučelja (NUI) za EES u državama članicama i internetske zone za EES, ETIAS i e-CODEX.

Ključni pokazatelji uspješnosti

Pokazatelji uspješnosti	Ciljna vrijednost	Status
Vrijeme za potvrdu prijavljenog incidenta	Produkcijska okruženja (CU/BCU): kritično/visoko: < 10 minuta; umjereno/nisko < 30 minuta Ostala okruženja (CU/BCU): kritično/visoko < 15 minuta; umjereno/nisko < 60 minuta	U skladu s ciljnom vrijednošću <i>Izvor: SM9</i>
Vrijeme rješavanja incidenta	Produkcijska okruženja: kritično < 4 sata, visoko < 8 sati, umjereno < 6 dana, nisko < 30 dana Ostala okruženja: kritično < 4 sata, visoko < 8 sati, umjereno < 8 radnih dana, nisko < 1 mjesec	U skladu s ciljnom vrijednošću <i>Izvor: SM9</i>
Dostupnost sustava/usluge	Preprodukcijka okruženja: 99,50 % Produkcijsko okruženje: 99,99 %	U skladu s ciljnom vrijednošću <i>Izvor: SM9</i>

Napredak prema zadatku i projektu

Projektni/neprojektni zadatak	Ključna postignuća tijekom razdoblja izvješćivanja
Operativno upravljanje	
Korektivno održavanje i praćenje komponenata CSI-ja centralizirane infrastrukture za smještaj sustava glavnih poslovnih aktivnosti (CBS) <i>Uobičajene aktivnosti</i>	Provedeno ■ praćenje infrastrukture sustava 24 sata dnevno, sedam dana u tjednu, uključujući manje adaptivno održavanje ■ migracija na novog izvođača za pomoć u održavanju ■ obnova licencija, održavanje hardvera i komercijalnog standardnog softvera
Korektivno održavanje i praćenje centralizirane infrastrukture za smještaj e-CODEX-a <i>Uobičajene aktivnosti</i>	U tijeku ■ uvođenje pripremnog okruženja (engl. <i>staging environment</i>) ■ čeka se uvođenje produkcijskog sustava
Korektivno održavanje i praćenje centralizirane infrastrukture za smještaj ECRIS-a <i>Uobičajene aktivnosti</i>	U tijeku ■ u pripremi je dizajn infrastrukture ■ definirana je infrastrukturna platforma
Korektivno održavanje i praćenje centralizirane infrastrukture za smještaj EES-a <i>Uobičajene aktivnosti</i>	U tijeku – novi datum isporuke 2024. ■ definirana je infrastrukturna platforma ■ u tijeku je uvođenje preprodukcijskog okruženja i okruženja za testiranje
Korektivno održavanje i praćenje centralizirane infrastrukture za smještaj Eurodaca <i>Uobičajene aktivnosti</i>	Provedeno ■ praćenje infrastrukture 24 sata dnevno, sedam dana u tjednu ■ manje adaptivno održavanje i osvježavanje poslužitelja
Korektivno održavanje i praćenje centralizirane infrastrukture za smještaj SBMS-a <i>Uobičajene aktivnosti</i>	U tijeku – novi datum isporuke 2024. ■ definiran je dizajn infrastrukturne platforme ■ u tijeku je uvođenje preprodukcijskog i produkcijskog okruženja
Korektivno održavanje i praćenje centralizirane infrastrukture za smještaj VIS-a <i>Uobičajene aktivnosti</i>	Provedeno ■ praćenje infrastrukture 24 sata dnevno, sedam dana u tjednu, provedeno manje adaptivno održavanje ■ migracija na novog izvođača za održavanje

Projektni/neprojektni zadatak	Ključna postignuća tijekom razdoblja izvješćivanja
	■ obnova licencija, održavanje hardvera i komercijalnog standardnog softvera
Razvoj, osvježavanje i adaptivno održavanje centralizirane infrastrukture za smještaj CBS- Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ praćenje infrastrukture 24 sata dnevno, sedam dana u tjednu, provedeno manje adaptivno održavanje ■ obnova licencija, održavanje hardvera i komercijalnog standardnog softvera
Operativno upravljanje infrastrukturom sustava za upravljanje konfiguracijom Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ održavanje i ažuriranje baze podataka za upravljanje konfiguracijom (CMDDB), uključujući uvođenje novih inventara sustava glavnih poslovnih aktivnosti ■ dostava izvješća i statističkih podataka o upravljanju konfiguracijom ■ zatvaranje nekoliko otvorenih revizijskih preporuka
Upravljanje radom infrastrukture za pristup operativnim platformama (usluge EUWS-a) Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ ažurirana infrastruktura za radne stanice krajnjih korisnika (EUWS) ■ pružanje krajnjih točaka EUWS-a i povezanih usluga ■ uvođenje rješenja VPN-a SERENA (siguran pristup na daljinu)
Obnova održavanja licencija za Oracle za sustave glavnih poslovnih aktivnosti (CBS) Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ propisno obnovljena licencija za održavanje baze podataka ■ migracija SIS-a na novu tehnologiju baze podataka, u tijeku je daljnja nadogradnja ■ osigurana zajednička kontejnerska platforma za ETIAS, ECRIS-TCN i interoperabilnost

5. Izravna podrška radu

U sljedećem odjeljku iznosi se pregled podrške za operativno upravljanje sustavima pravosuđa i unutarnjih poslova. To uključuje osiguranje sigurnosti i kontinuiteta poslovanja te pružanje osnovnih IT usluga, kao što su upravljanje poslovnim odnosima i prijelaz na usluge. Te aktivnosti zajedno pružaju pouzdana i isplativa rješenja i usluge državama članicama i drugim korisnicima informacijskih sustava pravosuđa i unutarnjih poslova EU-a.

5.1. Sigurnost i kontinuitet poslovanja

Agencija kontinuirano prati sigurnosne rizike i upravlja njima te osigurava da su uspostavljene sigurnosne kontrole za informacijske sustave povjerene eu-LISA-i učinkovite, da se pravilno provode i da se njima pravilno upravlja, uključujući kontinuirano poboljšanje mjera kibersigurnosti.

KLJUČNA OSTVARENJA

- **Provjera oporavka sustava VIS u slučaju katastrofe** uspješno je provedena u listopadu 2023.
- Agencija je osnovala **tim za odgovor na računalne sigurnosne incidente (CSIRT)**.

Naglasak je 2023. bio na tome da se zajamči da svi informacijski sustavi, uključujući korporativne sustave s pristupom internetu, primjenjuju pristup „**dubinske obrane**” koji se temelji na procjeni rizika, u okviru kojeg Agencija uspostavlja više slojeva sigurnosnih mjera radi otpornosti na incidente i kibernapade.

Kako bi se osiguralo pravodobno utvrđivanje **kiberprijetnji** i odgovor na njih, eu-LISA upravlja i održava platformu za praćenje sigurnosti, plan za kibersigurnosne incidente, pravila za odgovor i mehanizme pripravnosti 24 sata dnevno, sedam dana u tjednu. U suradnji s CERT-EU-om (timom za hitne računalne intervencije europskih institucija, tijela i agencija) upravlja i sustavom za upravljanje sigurnosnim informacijama i događajima (SIEM) kako bi utvrdila kiberprijetnje i odgovorila na njih u svojim informacijskim sustavima. U tom je području u prvom planu bilo jačanje obrambene spremnosti eu-LISA-e s obzirom na sve veće aktivnosti kiberratovanja određenih zemalja. Uz podršku i smjernice CERT-EU-a Agencija je nastavila povećavati svoju razinu kibersigurnosti, jačati svoju kiberobranu i poboljšavati svoje sposobnosti za otkrivanje i brzo reagiranje na kiberoperacije.

Tijekom 2023. Agencija je bila usmjerena i na jačanje i nadogradnju **sigurnosnog okvira i postupaka** za opsežne informacijske sustave i komunikacijske mreže kojima upravlja eu-LISA. U okviru operativnog upravljanja sustavima pravosuđa i unutarnjih poslova Agencija je kontinuirano pratila sigurnosne rizike i upravljala njima te je ispitivala i unapređivala sigurnosne kontrole kako bi osigurala **učinkovitu sigurnosnu poziciju**. S obzirom na aktualnu rusku agresiju na Ukrajinu, osigurala je stalno praćenje sigurnosnih prijetnji, pri čemu se posebno usmjerila na hibridne prijetnje. Geopolitička situacija pomno se razmatrala i zbog geografske raspodjele eu-LISA-e u četiri države članice EU-a (Estonija, Francuska, Austrija i Belgija), uz znatne razlike u razinama prijetnji, uglavnom fizičkih prijetnji i kiberprijetnji. Agencija je istodobno nastavila poboljšavati svoj sustav upravljanja kontinuitetom poslovanja i organizacijsku otpornost kako bi na odgovarajući način odgovorila na sve incidente koji uzrokuju poremećaje u radu i osigurala kontinuitet usluga. U tom je kontekstu prvenstveno bila usmjerena na pripreme (ciljevi i scenarij) za provjeru oporavka sustava VIS u slučaju katastrofe, koja je organizirana u listopadu 2023. U toj je provjeri sudjelovalo više od 120 osoba (njih 70 kao akteri), uključujući ENISA-u, šest država članica i pružatelja usluga TESTA-ng (više informacija dostupno je u odjeljku o viznom informacijskom sustavu).

Sastavni je dio razvoja **novih informacijskih sustava** osiguranje integrirane i zadane sigurnosti. Tijekom 2023. u prvom je planu bilo prikupljanje sigurnosnih zahtjeva na kojima će se temeljiti razvoj **sveobuhvatne sigurnosne arhitekture** za informacijske sustave pravosuđa i unutarnjih poslova. Agencija je radila i na referentnom **modelu arhitekture organizacijske sigurnosti** za sustave pravosuđa i unutarnjih poslova. Nadalje, provela je aktivnosti testiranja sigurnosti povezana s EES-om, VIS-om i sBMS-om, a sve potrebne kapacitete za to testiranje (alati i sposobnosti) uključila je u svoj portfelj DevSecOps (razvoj, sigurnost i rad).

Agencija je 2023. ostvarila napredak u **provedbi preporuka povezanih sa sigurnošću** iz nekoliko revizija i procjena (npr. revizija Službe za unutarnju reviziju u području IT sigurnosti za 2020., inspekcija Eurodaca koju je proveo Europski nadzornik za zaštitu podataka) te u provedbi preporuka iz prethodnih provjera sigurnosti i kontinuiteta poslovanja koje je provela s državama članicama.

Agencija eu-LISA donijela je nekoliko standarda i smjernica za poboljšanje svojeg sustava **upravljanja informacijskom sigurnošću**. U okviru upravljanja sigurnosnim rizicima Agencija je dovršila procjene rizika, sigurnosne planove i planove kontinuiteta poslovanja za Eurodac, EES i sBMS. Uz interne stručnjake, te su planove preispitali stručnjaci za sigurnost iz Komisije, država članica i Frontexa u okviru Mreže službenika za sigurnost (SON). Osim toga, Agencija je u rujnu 2023. pružila stručno znanje i posebnu tehničku podršku Agenciji EU-a za azil (EUAA) u pripremi vježbe JHAAN-a za upravljanje krizama. To je bio prvi put da su sve agencije u području PUP-a sudjelovale u zajedničkoj vježbi u području kibersigurnosti.

Agencija je nastavila razmjenjivati znanja i najbolju praksu s drugim agencijama i institucijama EU-a o pitanjima povezanim s kontinuitetom poslovanja, posebno u kontekstu ruske agresije na Ukrajinu. Kako bi bila u tijeku s najnovijim sigurnosnim pitanjima, eu-LISA sudjeluje u inicijativama međuinstitucijske skupine za osposobljavanje i osviještenost u području sigurnosti te surađuje s Mrežom službenika za sigurnost. Agencija je u svibnju u Italiji organizirala 17. sastanak Mreže službenika za sigurnost, usmjeren na prijetnje EU-u, najnovije izazove u području kibersigurnosti i regulatorne promjene. U listopadu je u Tallinnu organizirala 18. sastanak o otpornosti u području kibersigurnosti, pri čemu su u prvom planu bili trendovi i prijetnje u području umjetne inteligencije. Osim toga, u skladu sa sigurnosnim pravilima eu-LISA-e o zaštiti komunikacijskih i informacijskih sustava, njezina radna skupina za IT sigurnost sastajala se svaka dva mjeseca kako bi raspravljala o najnovijim informacijama o pitanjima povezanim sa sigurnošću.

U skladu s odlukama Komisije o postupku suradnje za osiguranje interoperabilnosti sustava pravosuđa i unutarnjih poslova, Agencija je osnovala **tim za odgovor na računalne sigurnosne incidente (CSIRT)**⁹⁵. Kako bi dodatno ojačala svoje kapacitete za upravljanje sigurnosnim incidentima, eu-LISA aktivno se savještovala i sa savjetodavnom skupinom za interoperabilnost te je u postupku izrade svojeg postupka suradnje u sigurnosnim incidentima i smjernica za provedbu predsjedala i zajednički vodila Skupinu za suradnju u području sigurnosti mrežnih i informacijskih sustava. U tom kontekstu eu-LISA aktivno doprinosi **dvama zakonodavnim prijedlozima** koje je Komisija predložila u ožujku 2022. za poboljšanje **informacijske sigurnosti**⁹⁶ i **kibersigurnosti**⁹⁷ u institucijama, tijelima, uredima i agencijama EU-a.

Ključni pokazatelji uspješnosti

Pokazatelji uspješnosti	Ciljna vrijednost	Status
Postotak provedenih propisanih ciljeva u pogledu sigurnosti	100 %	U skladu s ciljnom vrijednošću <i>Izvor: Pregled jamstva sigurnosti, izvješća o provedbi</i>
Postotak procjena sigurnosnih rizika provedenih u odnosu na sustave (projektiranje, razvoj, produkcija)	100 %	U skladu s ciljnom vrijednošću <i>Izvor: Pregled jamstva sigurnosti</i>

Napredak prema zadatku i projektu

Projektni/neprojektni zadatak	Ključna postignuća tijekom razdoblja izvješćivanja
Sigurnost i kontinuitet poslovanja	
Upravljanje uslugama IT sigurnosti Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ upravljanje zahtjevima, postupcima, problemima, događajima, upozorenjima, incidentima i povezanim popratnim aktivnostima ■ praćenje ranjivosti i sigurnosne pozicije infrastrukture ■ provedba procjene ranjivosti
Kontinuitet operativnog poslovanja Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ model organizacijske arhitekture sigurnosti za sustave pravosuđa i unutarnjih poslova ■ tim za odgovor na računalne sigurnosne incidente (CSIRT) ■ doprinosi Mreži službenika za sigurnost, Mreži službenika za sigurnost u području PUP-a (JHASON), radnoj skupini za IT sigurnost, pilot-projektu ENISA-e za regulaciju kibersigurnosti ■ pružanje stručnog znanja EUAA-i (predsjedanje JHAAN-om 2023.) za provedbu vježbe upravljanja krizama u rujnu 2023.

⁹⁵ Provedbene odluke Komisije [C(2021)6663 i C(2021)6664 od 16. rujna 2021.] o utvrđivanju specifikacija za postupak suradnje u pogledu sigurnosnih incidenata koji imaju ili bi mogli imati utjecaj na rad komponenata interoperabilnosti ili na dostupnost, cjelovitost i povjerljivost podataka, u skladu s člankom 43. stavkom 5. Uredbe (EU) 2019/817 i člankom 43. stavkom 5. Uredbe (EU) 2019/818

⁹⁶ Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o **sigurnosti podataka** u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije, COM/2022/119 final

⁹⁷ Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o mjerama za **visoku zajedničku razinu kibersigurnosti** u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije, COM/2022/122 final

Projektni/neprojektni zadatak	Ključna postignuća tijekom razdoblja izvješćivanja
Usluge povezane s informacijskom sigurnošću, jamstvima i operacijama u području kibersigurnosti Uobičajene aktivnosti	Provedeno informacijska sigurnost i osiguranje: ■ provedene relevantne preporuke IAS-a i EDPS-a ■ definiranje sigurnosnih zahtjeva za arhitekturu interoperabilnosti ■ testiranje sigurnosnih zahtjeva za na nove sustave pravosuđa i unutarnjih poslova ■ vođenje planiranih procjena rizika ■ poboljšanje sigurnosnog okvira eu-LISA-e sigurnosne operacije i odgovor: ■ osiguranje sigurnosti za sve sustave pravosuđa i unutarnjih poslova kojima upravlja eu-LISA ■ razvoj procesa i mehanizama za praćenje sigurnosti, upravljanje incidentima, sigurnu konfiguraciju i jačanje, kontinuirano upravljanje mogućim sigurnosnim problemima i zakrpama ■ provedba nalaza i preporuka vanjskih revizija i inspekcija kibersigurnost: ■ upravljanje kibersigurnošću kako bi se ublažile kiberprijetnje ■ poboljšanje zrelosti razine kibersigurnosti u skladu sa smjernicama CERT-EU-a, međunarodnim standardima i dobrom praksom ■ tim za odgovor na računalne sigurnosne incidente (CSIRT) ■ pripreme za akreditaciju sposobnosti CIRT-a za praćenje kibersigurnosti, odgovor na sigurnosne incidente i suradnju u skladu s postupkom TF-Introducer ■ redovite vježbe plavog tima / crvenog tima za kibersigurnost i stožerne vježbe za odgovor na incidente ■ novi sigurnosni pristup koji se temelji na portfelju DevSecOps za osiguranje tehnologija osmišljenih za oblak ■ upravljanje sigurnosnim informacijama i događajima (SIEM)
Kombinirana provjera oporavka u slučaju katastrofe za VIS i EES Projekt: datum isporuke prema JPD-u: 2024.	Provedeno ■ provjera sustava VIS 2023. provedena je u listopadu (provjera je obuhvaćala samo sustav VIS jer sustav EES još nije operativan)

5.2. Rad sustava

Kako bi informacijski sustavi pravosuđa i unutarnjih poslova u njezinoj nadležnosti bili stalno dostupni, Agencija svim krajnjim korisnicima sustava pruža podršku putem službe za korisničku podršku eu-LISA-e koja je dostupna 24 sata dnevno, sedam dana u tjednu. Služba za korisničku podršku odgovorna je za obradu zahtjeva za uslugu (standardni postupci) i koordinira rješavanje incidenata (poremećaj u pružanju usluga) i problema (istraga temeljnih uzroka). Za učinkovite operacije Agencija održava i **alate za upravljanje IT uslugama (ITSM)**.

KLJUČNA OSTVARENJA

- Ankete o zadovoljstvu korisnika dosljedno su pokazivale pozitivno kretanje kvalitete usluga, koja je 2023. dosegla ukupnu ocjenu zadovoljstva od **97,3 %**.
- Agencija je pružila sveobuhvatnu podršku 24 sata dnevno, sedam dana u tjednu, 365 dana u godini za sve produkcijske sustave, osiguravajući stabilnost i neprekinutu uslugu tijekom cijele godine.

Operativna podrška

Glavni je cilj 2023. bio osigurati **kontinuiranu i kvalitetnu podršku prve i druge razine za krajnje korisnike sustava**. Tijekom razdoblja izvješćivanja služba za korisničku podršku eu-LISA-e obradila je 1404 zahtjeva za usluge i 2336 incidenata u svim sustavima pravosuđa i unutarnjih poslova koji su u funkciji. Krajnji korisnici sustava prijavili su ukupno 1019 incidenata, a još je 2681 incident prijavljen interno, tijekom rutinskog praćenja sustava ili su ih podnijeli izvođači koji rade u poslovnim prostorima Agencije.

Tablica 1. Broj incidenata i zahtjeva za uslugu koji su obrađeni 2023.

	SIS	VIS	Eurodac	Ukupno
Incidenti⁹⁸	1230	403	703	2336
koje su prijavile države članice	184	83	308	575
prijavljeni unutar Agencije	1046	320	395	1721
Zahtjevi za uslugu	864	206	334	1404
koje su prijavile države članice	172	75	197	444
prijavljeni unutar Agencije	692	131	137	960

Tablica 2. Podjela incidenata prema prioritetu i sustavu

Prioritet ⁹⁹	SIS	VIS	Eurodac	Ukupno
nizak	149	120	91	360
umjeren	902	255	552	1709
visok	170	28	53	251
kritičan	9	0	7	16
Ukupno	1230	403	703	2336

Tijekom razdoblja izvješćivanja SIS je premještan među centrima četiri puta, VIS tri puta, a Eurodac dva puta. Iako je zabilježeno nekoliko kritičnih incidenata, zahvaljujući kvalitetnim postupcima i učinkovitoj suradnji između timova za podršku Agencije i drugih operativnih timova te s vanjskim izvođačima, omogućena je dobra razina dostupnosti sustava zajednici pravosuđa i unutarnjih poslova. Osim toga, timovi za operativnu podršku sudjelovali su u pripremi složenih novih izdanja (npr. obnovljeni SIS) i započeli su osposobljavanje o novim sustavima (npr. EES, sBMS).

Alati za operativne usluge

Još jedan cilj za 2023. bio je osigurati **učinkovito praćenje sustava pravosuđa i unutarnjih poslova** kojima upravlja eu-LISA. Agencija se u tu svrhu usmjerila na razvoj alata potrebnih za poboljšanje sposobnosti reagiranja i kvalitete podrške prve i druge razine, odnosno alata za upravljanje IT uslugama (ITSM), priručnika za e-operatore (eOPM) i sustava za upravljanje događajima.

Alat za upravljanje IT uslugama dodatno je poboljšán provedbom novih zahtjeva krajnjih korisnika i novih tijekova rada u skladu s transverzalnim operativnim modelom. U očekivanju kraja vijeka trajanja trenutačnog alata (SM9), Agencija je pokrenula provedbu novog **sustava za upravljanje događajima**, koji će pružiti sveobuhvatan, pojednostavljen pogled na informacijsko okruženje eu-LISA-e, uz upotrebu umjetne inteligencije i algoritama strojnog učenja kako bi se olakšalo potpuno nadziranje tehnološkog skupa.

Kad je riječ o **alatu eOPM**, eu-LISA dovršila je studiju kako bi zamijenila alat „kućne izrade” za koji ne postoji podrška, koji služba za korisničku podršku eu-LISA-e trenutačno upotrebljava za interakciju s državama članicama SIS-a. Novo se rješenje može jednostavno proširiti na sve sustave pravosuđa i unutarnjih poslova kojima trenutačno upravlja Agencija i kojima će upravljati u budućnosti.

Nakon što je preuzela odgovornost za održavanje **statističkog alata sustava SIS** kojim se izrađuju i oblikuju javna izvješća sustava, Agencija je isporučila novu inačicu usklađenu sa zahtjevima iz preinake sustava SIS i integracijom Cipra u sustav SIS.

Agencija je dovršila provedbu **jedinstvenog integriranog rješenja za praćenje** (SIMS). Služba za korisničku podršku stoga ima novi mobilni zid za praćenje i dodatna radna mjesta spremna za obavljanje aktivnosti povezanih s novim sustavima i interoperabilnošću. Agencija je zaključila procjenu uvođenja SIMS-a u pričuvenu centralnu jedinicu i započela s provedbom rješenja za praćenje svjetlosti. Agencija istodobno razmatra upotrebu infrastrukture virtualne radne površine koju je uvela SERENA kako bi se smanjio obujam prostora koji zauzimaju radne stanice SIMS-a i poboljšalo administrativno i korisničko iskustvo.

Ključni pokazatelji uspješnosti

Pokazatelji uspješnosti	Ciljna vrijednost	Status
Uspješnost službe za korisničku podršku eu-LISA-e	≥ 75 %	U skladu s ciljnom vrijednošću 100 % <i>Izvor: Izvješće o uspješnosti službe za korisničku podršku</i>
Zadovoljstvo korisnika Postotak država članica zadovoljnih / vrlo zadovoljnih pruženom uslugom	≥ 80 %	U skladu s ciljnom vrijednošću 97,33 % SIS 97 %, VIS 96 %, Eurodac 99 % <i>Izvor: godišnja anketa o zadovoljstvu korisnika</i>

⁹⁸ Incident je izolirani neplanirani događaj koji uzrokuje poremećaj u pružanju usluga; problem je temeljni uzrok jednog incidenta ili njih više.

⁹⁹ Prioritet incidenta utvrđuje se na temelju poslovnog učinka na zahvaćenu uslugu i hitnosti rješavanja incidenta.

Napredak prema zadatku i projektu

Projektni/neprojektni zadatak	Ključna postignuća tijekom razdoblja izvješćivanja
Operativna podrška	
Podrška prve razine za operativno upravljanje sustavima 24 sata dnevno, sedam dana u tjednu (služba za korisničku podršku eu-LISA-e) Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ pružanje podrške prve razine za krajnje korisnike sustava pravosuđa i unutarnjih poslova 24 sata dnevno, sedam dana u tjednu, uključujući pouzdanu komunikaciju s korisnicima i dionicima ■ aktivno sudjelovanje u pripremi priručnika za operatere EES-a (uključujući mrežne usluge) i standardnog operativnog postupka ■ usklađivanje priručnika za operatere u svim našim sustavima radi standardizacije postupaka, smanjenja zabune i osiguranja kvalitetne podrške, uključujući utvrđivanje standarda za nove sustave ■ doprinos tehničkom osposobljavanju s državama članicama
Podrška druge razine za aplikacije koja se pruža 24 sata dnevno, sedam dana u tjednu za operativno upravljanje sustavima pravosuđa i unutarnjih poslova Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ pružanje tehničke podrške 24 sata dnevno, sedam dana u tjednu za sustave pravosuđa i unutarnjih poslova koji su u funkciji ■ sudjelovanje u uvođenju inačica i aktivno praćenje incidenata i problema povezanih s produkcijskim okruženjima ■ doprinos preispitivanju novih sustava (sBMS, EES, ETIAS, ECRIS, e-CODEX) ■ podrška za uvođenje preinake sustava SIS, integraciju Cipra u sustav SIS te povezivanje Hrvatske sa sustavom VIS ■ migriranje zastarjelih sustava na platformu zajedničke dijeljene infrastrukture ■ preispitivanje kvalitete upravljanje IT uslugama
Exadata i Zero Data Recovery Appliance Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ migracija hardvera s X6 na X8: dovršen rad na neprodukcijskim okruženjima, produkcija sljedeće godine ■ na razini softvera kako bi se postigla najnovija verzija dostupna za tu platformu ■ pokretanje migracije baze podataka AFIS u SIS-u na Exadata ■ pokretanje migracije baze podataka Eurodaca na Exadata s dovršetkom u narednim mjesecima
Alati za operativne usluge	
Uobičajene aktivnosti Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ upravljanje resursima, tehničko upravljanje alatima, pružanje podrške krajnjim korisnicima, osposobljavanje
Provedba zamjene eOPM-a Projekt: datum isporuke prema JPD-u: 2024.	U tijeku ■ na temelju rezultata studije, kupovina i provedba novog rješenja (Jira društva Atlassian) ■ migracija trenutačnog tijeka rada sustava SIS
Upravljanje događajima (kupovina, uvođenje i održavanje glavnog sustava) Projekt: datum isporuke prema JPD-u: 2023.	U tijeku – odgođeno Uvođenje sustava za upravljanje događajima započelo je krajem 2023. Kašnjenje zbog dugotrajnog postupka zapošljavanja voditelja projekta. ■ srpanj 2023.: završena studija o upravljanju događajima, pokrenuta provedba ■ kupovina i uvođenje sustava za upravljanje događajima ■ podrška za sekvencijalnu integraciju postojećih sustava pravosuđa i unutarnjih poslova
Operativno izvješćivanje – osposobljavanje krajnjih korisnika Uobičajene aktivnosti	Odgođeno ■ aktivnost ovisi o puštanju CRRS-a u rad (odgođeno)
Migracija alata SM9 na SMAX – provjera koncepta Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ studija za odabir zamjenskog rješenja za alat za upravljanje IT uslugama
Migracija alata SM9 na SMAX – provedba Uobičajene aktivnosti	Odgođeno za 2024. ■ kupovina i uvođenje novog alata za upravljanje IT uslugama ■ migracija postojećih postupaka upravljanja IT uslugama na novi proizvod
Podrška dobavljačima za korektivno adaptivno i razvojno održavanje Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ osigurana podrška dobavljača administratorima SM9 pri provedbi korektivnih, adaptivnih i razvojnih promjena

5.3. Prijelaz na usluge

U okviru kontinuiranog razvoja sustava pravosuđa i unutarnjih poslova EU-a jedan je od ključnih zadataka eu-LISA-e aspekt kontrole kvalitete, koja se obavlja putem upravljanja operativnim promjenama, testiranja, upravljanja životnim ciklusom aplikacija, upravljanja inačicama i uvođenjem.

KLJUČNA OSTVARENJA

- Agencija eu-LISA započela je s provedbom **skupa alata za analizu poslovnih zahtjeva** kako bi poboljšala učinkovitost i točnost analize zahtjeva i potvrđivanja testnih slučajeva automatiziranjem radno intenzivnih zadataka.
- Agencija je uvela VIS4EES (VIS za EES) u pretprodukcijskom okruženju upotrebom procesa interne automatizacije eu-LISA-e na temelju **portfelja DevSecOps** (za izgradnju i uvođenje), čime je smanjila ovisnost o izvođačima i poboljšala operativnu stabilnost.

Glavni ciljevi 2023. bili su nastavak pružanja podrške i održavanja za sve sustave pravosuđa i unutarnjih poslova i njihove komunikacijske infrastrukture te centraliziranu infrastrukturu na kojoj su ti sustavi smješteni, zajedno s platformom za upravljanje životnim ciklusom aplikacija. To uključuje nadogradnje sustava i ključne preinake te pružanje kontinuirane operativne podrške državama članicama. Agencija je konsolidirala interne alate i procese te se bavila poteškoćama povezanim s primjenom fleksibilnog pristupa upravljanju puštanjem u rad, promjenama i ispitivanjima/kvalifikacijama. U okviru projekta životnog ciklusa razvoja sustava (SDLC) Agencija je dovršila prikupljanje zahtjeva i provjeru koncepta za **skup alata za analizu poslovnih zahtjeva** te je započela s provedbom, čime će se poboljšati praćenje zahtjeva i potvrđivanja testnih slučajeva.

Suočena s eksponencijalnim rastom projekata i novih tehnologija, pri čemu ujedno nastoji smanjiti svoju ovisnost o izvođačima, Agencija je prilagodila svoj način rada, što je dovelo do **prve važne ključne točke bez podrške izvođača**: uvođenja sustava VIS4EES (VIS za EES) u pretprodukcijskom okruženju upotrebom procesa interne automatizacije eu-LISA-e na temelju portfelja DevSecOps (za izgradnju i uvođenje).

Ključni pokazatelji uspješnosti

Pokazatelji uspješnosti	Ciljna vrijednost	Status
Postotak testiranja završenih prema planu	> 90 %	U skladu s ciljnom vrijednošću: zastarjeli sustavi: 100 %, novi sustavi: nije dostupno <i>Izvor: planovi testiranja i sažeta izvješća o testiranju</i>
Potpuna pokrivenost zahtjeva	> 95 %	U skladu s ciljnom vrijednošću: novi sustavi 100 %, zastarjeli sustavi: nije primjenjivo (zahtjevi nisu u potpunosti definirani) <i>Izvor: interna izvješća</i>
Postotak stvarno provedenih operativnih promjena dovršenih tijekom godine (tj. od kojih se nije odustalo ili nisu otkazane)	> 75 %	U skladu s ciljnom vrijednošću <i>Izvor: interna izvješća</i>

Napredak prema zadatku i projektu

Projektni/neprojektni zadatak	Ključna postignuća tijekom razdoblja izvješćivanja
Prijelaz na usluge	
Usluge upravljanja aplikacijama Uobičajene aktivnosti	Provedeno - tehnički savjeti i pregledi dokumenata kako bi se osigurala kvaliteta dizajna - redovito ažuriranje Kataloga IT tehnologije eu-LISA-e
Upravljanje operativnim promjenama Uobičajene aktivnosti	Provedeno - promjene operativnih sustava: kvalifikacija, provedba, pregled nakon provedbe - pripreme za nove sustave u tijeku: EES, ETIAS, sBMS - fleksibilniji pristup sustavima u izgradnji predstavljen je rukovodstvu eu-LISA-e - informiranje o upravljanju operativnim promjenama (interno i s izvođačima)
Upravljanje inačicama i uvođenjem te prelazak na operativnu fazu Uobičajene aktivnosti	Provedeno - uvođenje izdanja (tj. najnovijih funkcija i zakrpa) u skladu s predviđenim planovima izdanja za operativne sustave, npr. VIS i Eurodac - uvođenje izdanja za preinaku sustava SIS u ožujku 2023. - provedba fleksibilnijeg i automatiziranog pristupa upravljanju izdanjima - planovi/aktivnosti za prijelaz sustava EES/VIS/sBMS u operativnu fazu (unutarnji/vanjski dionici)

Projektni/neprojektni zadatak	Ključna postignuća tijekom razdoblja izvješćivanja
Podrška platformi za upravljanje životnim ciklusom aplikacija (ALM) i povezanim alatima (protočna struktura za izgradnju, alati za testiranje) Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ protočna struktura za izgradnju: EES, sBMS i VIS-EES uvedeni u protočnu strukturu za izgradnju (kao dio lanca alata za kontinuiranu integraciju na platformi ALM) ■ kanal za uvođenje: uspješno uvođenje sustava EES, sBMS i VIS-EES u PPE CU, upotrebom lanca alata za kontinuirano uvođenje integriranog u okviru projekta za EES ■ alati za testiranje: pružena podrška u pogledu tehničkih pitanja kako bi se osigurala njihova dostupnost ■ pripreme za integraciju sustava ETIAS i ECRIS-TCN te komponenta interoperabilnosti u protočnu strukturu za izgradnju i kanal za uvođenje
Upravljanje testiranjem Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ upravljanje testiranjem: VIS, SIS, Eurodac, EES, sBMS, ETIAS, ECRIS-TCN, interoperabilnost ■ usklađivanje politika i postupaka testiranja sa stvarnim stanjem, redoviti koordinacijski sastanci, uključujući nekoliko sastanaka stručne skupine za testiranje radi testiranja EES-VIS-a i ETIAS-a ■ podrška i razvoj alata za testiranje, uključujući alate u oblaku kako bi se pojednostavilo izvješćivanje te rješavanje nedostataka i problema povezanih s testiranjem, što dovodi do veće upotrebe alata i centralizacije izvješća, čime se proširuju alati država članica za podršku testiranju za SIS i Eurodac

5.4. Podrška Europskoj komisiji i državama članicama

Kako je navedeno u Uredbi o osnivanju eu-LISA-e, Agencija je spremna pružiti podršku državama članicama, Komisiji i drugim relevantnim agencijama EU-a u pripremi, razvoju ili operacionalizaciji informacijskih sustava pravosuđa i unutarnjih poslova koji su joj povjereni.

Agencija je tijekom razdoblja izvješćivanja nastavila upravljati opsežnim informacijskim sustavima EU-a za koje je nadležna i dodatno ih razvijati te izvršavati zadatke i usluge utvrđene u relevantnim propisima.

5.5. Operativna vanjska podrška i usluge savjetovanja

Kako bi osigurala kontinuirani rad i učinkovito upravljanje, Agencija nabavlja usluge vanjske podrške ili savjetovanja u područjima u kojima su potrebne specijalizirane sposobnosti ili poslovno iskustvo.

Glavni je cilj 2023. bio osigurati stalnu dostupnost eksternaliziranih inženjerskih i operativnih usluga za informacijske sustave. U tu se svrhu Agencija usmjerila na definiranje i upravljanje provedbom donesenog plana nabave i postupaka za prijenos odgovornosti i znanja s trenutačnih izvođača na njihove sljednike putem mehanizma predaje i preuzimanja.

Ključni pokazatelji uspješnosti

Pokazatelji uspješnosti	Ciljna vrijednost uspješnosti	Status pokazatelja uspješnosti
Troškovi projekta	Ukupno odstupanje ≤ 5 %	U skladu s ciljnom vrijednošću <i>Izvor: izvješća o projektima</i>
Projektni rokovi	Ukupno odstupanje ≤ 5 %	U skladu s ciljnom vrijednošću <i>Izvor: izvješća o projektima</i>
Opseg projekta	Nema odstupanja	U skladu s ciljnom vrijednošću <i>Izvor: izvješća o projektima</i>

Napredak prema zadatku i projektu

Projektni/neprojektni zadatak	Ključna postignuća tijekom razdoblja izvješćivanja
Tranzicija inženjerskih i operativnih eksternaliziranih usluga u sklopu okvira za transverzalni inženjering i transverzalne operacije (TEF/TOF) Projekt: datum isporuke prema JPD-u: 2026.	Provedeno ■ strategija nabave i model usluga, prilagođen prvi skup sustava pravosuđa i unutarnjih poslova (SIS, VIS, Eurodac, ECRIS RI) obuhvaćenih aktivnostima prijelaza na usluge ■ definiranje operativnog modela, uzimanjem u obzir transverzalnog modela nabave usluga koji se temelji na TEF-u/TOF-u ■ priprema i izvršenje prijelaza na usluge u TEF/TOF za izlazne sustave U tijeku ■ prilagodba plana prijelaza novom pristupu u fazama za sustave u razvoju

5.6. Operativno osposobljavanje osoblja

Kako bi zadržala najvišu razinu stručnog znanja među svojim osobljem, eu-LISA redovito nudi širok raspon tehničke obuke o informacijskim sustavima pravosuđa i unutarnjih poslova za koje je nadležna. Kako bi dodatno poboljšala uspješnost osoblja i kvalitetu usluga, Agencija redovito analizira potrebe za osposobljavanjem, uglavnom praćenjem aktivnosti osposobljavanja i izvješćivanjem o rezultatima.

Glavni je cilj 2023. bio pružiti podršku glavnim poslovnim uslugama eu-LISA-e razvojem potrebnih stručnih kompetencija putem interne obuke koja je na raspolaganju osoblju. Tijekom prve polovine godine utvrđen je **godišnji plan osposobljavanja**, a za osoblje je održana odgovarajuća obuka-

Ključni pokazatelji uspješnosti

Pokazatelji uspješnosti	Ciljna vrijednost	Status
Stopa zadovoljstva (aktivnostima osposobljavanja/razvoja)	> 85 %	Ispod ciljne vrijednosti (82 %) stopa odgovora bila je preniska se donijeli zaključci <i>Izvor: iLearn</i>

Napredak prema zadatku i projektu

Projektni/neprojektni zadatak	Ključna postignuća tijekom razdoblja izvješćivanja
Aktivnosti razvoja kompetencija Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ priprema godišnjeg plana osposobljavanja; katalog učenja objavljen na platformi iLearn ■ informativni sastanci za osoblje (uključujući sastanke prilagođene jedinicama/sektorima) ■ provedena osposobljavanja o temeljnoj metodologiji: Prince2, Lean IT, ITIL, DevOps

5.7. Savjetodavne skupine i upravljanje poslovnim odnosima

Agencija podržava i koordinira rad unutarnjih i vanjskih dionika radi koordinacije rasprava o poslovnim uvjetima i zahtjevima kako bi se osiguralo da eu-LISA razumije potrebe dionika. To uključuje organizaciju sastanaka različitih upravljačkih tijela eu-LISA-e, tj. savjetodavnih skupina, odbora za upravljanje programima i raznih drugih radnih skupina, te predsjedanje tim sastancima.

Upravljanje poslovnim odnosima

Funkcija upravljanja poslovnim odnosima Agencije služi kao sučelje između eu-LISA-e i njezinih dionika, tj. država članica, drugih agencija EU-a i industrije. Ta aktivnost obuhvaća usluge upravljanja za sve sustave pravosuđa i unutarnjih poslova kojima upravlja eu-LISA te podršku i smjernice dionicima u upravljanju zahtjevima, za analizu poslovanja i koordinaciju procjene poslovnih zahtjeva unutar Agencije¹⁰⁰.

Odbori za upravljanje programima, savjetodavne skupine i radne skupine

Tijekom razdoblja izvješćivanja eu-LISA nastavila je pružati kvalitetnu administrativnu i logističku podršku svojim savjetodavnim skupinama, odborima za upravljanje programima i raznim radnim skupinama. Tijekom 2023. uspostavljena su upravljačka tijela za dva nova sustava: e-CODEX i platformu za suradnju zajedničkih istražnih timova.

Ključni pokazatelji uspješnosti

Pokazatelji uspješnosti	Ciljna vrijednost	Status
Sastanci održani prema planu (prema godišnjem kalendaru)	sastanci organizirani u skladu sa zahtjevima	U skladu s ciljnom vrijednošću: svi sastanci (106) održani u skladu sa zahtjevima <i>Izvor: Kalendar sastanaka za 2023.</i>
Stopa zadovoljstva dionika (anketa o zadovoljstvu)	> 70 % (zadovoljstvo pruženom organizacijskom i tajničkom podrškom)	U skladu s ciljnom vrijednošću 99,3 % <i>Izvor: anketa među dionicima</i>

¹⁰⁰ Agencija je uspostavila **inicijativu za upravljanje potražnjom** kako bi bolje procijenila učinak svih zahtjeva dionika, osigurala kontrolu nad opsegom i zaštitila provedbu pristupa u fazama, uključujući davanje procjena resursa za sve nove zakonodavne prijedloge ili inicijative, kad ih zatraže Komisija ili države članice.

Napredak prema zadatku i projektu

Projektni/neprojektni zadatak	Ključna postignuća tijekom razdoblja izvješćivanja
Upravljanje poslovnim odnosima	
Upravljanje poslovnim odnosima, zahtjevima i potražnjom Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ predsjedanje nad 37 savjetodavnih skupina, uključujući razne radne i stručne skupine i podskupine ■ koordinacija aktivnosti dionika i izvješćivanja na svim razinama upravljanja (savjetodavne skupine, odbori za upravljanje programima, Upravni odbor eu-LISA-e) i na razini institucija EU-a (63 izvješća) ■ osiguranje sveobuhvatne analize poslovanja kako bi se podržalo donošenje odluka ■ razmatranje poslovnih potreba/zahtjeva vanjskih dionika, jamčenje veće učinkovitosti i kvalitete te kraćeg vremena do stavljanja na tržište, uključujući radnu skupinu za inicijativu za upravljanje potražnjom ■ uspostava i održavanje učinkovitih i produktivnih poslovnih odnosa upravljanjem suradnjom putem strukturiranog pristupa i kontroliranih interakcija s dionicima, čime se osigurava da eu-LISA razumije očekivanja i pruža potrebne usluge, dok dionici razumiju opća ograničenja, uključujući izvedivost promjena, planiranje, raspored isporuke, potrebne resurse (ljudske/financijske) ■ kontinuirano poboljšanje usluga/procesa za upravljanje brojnim zahtjevima za potražnju
Savjetodavne skupine	
Administrativna podrška savjetodavnim skupinama Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ 106 sastanaka: 59 sastanaka savjetodavnih skupina, uključujući izvanredan zajednički sastanak savjetodavne skupine za EES-ETIAS i savjetodavne skupine za VIS radi rasprave o planu za EES-VIS4EES i izvanredan sastanak savjetodavne skupine za e-CODEX radi rasprave o postupku kreiranja slučajeva upotrebe ■ 47 sastanaka odbora za upravljanje programima, uključujući dva izvanredna sastanka: odbor za upravljanje programom EES-a radi procjene statusa i odbor za upravljanje programom e-CODEX-a radi rasprave o napretku u pogledu predaje i preuzimanja ■ pružanje podrške skupini za suradnju za sigurnosne incidente povezane s interoperabilnošću, radnim skupinama eu-LISA-e za prijevoznike i biometriju, neformalnim stručnim skupinama za testiranje (TEG) ETIAS-a, zajedničkoj stručnoj skupini za testiranje VIS-a i EES-a, forumima za upravljanje VIS-om i SIS-om, radnoj skupini eu-LISA-e za umjetnu inteligenciju ■ organiziranje sastanaka radnih skupina (u okviru mandata odgovarajućih savjetodavnih skupina) i tehničkih radionica te raznih <i>ad hoc</i> manifestacija na zahtjev dionika
Administrativna podrška drugim sastancima i službenim putovanjima Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ pružanje učinkovite administrativne podrške radu osoblja eu-LISA-e, uključujući konferencije, manifestacije, brifinge dionika, redovite i <i>ad hoc</i> sastanke, prema potrebi

6. Poslovne aktivnosti

U sljedećem se odjeljku daje pregled poslovnih aktivnosti Agencije kojima se podržava učinkovito i isplativo upravljanje organizacijom te se istodobno jača sposobnost eu-LISA-e da odgovori na sve veće zahtjeve svojih dionika i promjene političkih prioriteta u području pravosuđa i unutarnjih poslova EU-a.

6.1. Upravljanje

Glavni je cilj Agencije osigurati učinkovito i isplativo upravljanje. U tu svrhu eu-LISA provodi pouzdan sustav poslovnog upravljanja, kojim se osigurava transparentan i odgovoran rad koji se temelji na donošenju odluka utemeljenih na podacima, te uvodi poboljšanja na temelju revizijskih preporuka. To područje uključuje strateško i operativno planiranje, praćenje uspješnosti i izvješćivanje o njoj, zaštitu podataka te svakodnevnu administraciju, opću podršku i pravodobnu komunikaciju o aktivnostima eu-LISA-e.

KLJUČNA OSTVARENJA

- U svibnju je eu-LISA-i dodijeljena oznaka „Učinkovit korisnik ZOP-a”, čime je, u trenutku pisanja ovog izvješća, postala jedina agencija EU-a s valjanom potvrdom zajedničkog okvira za procjenu (ZOP).
- Agencija je ostvarila znatan napredak u zaključivanju neprovedenih revizijskih preporuka, pri čemu je do 31. prosinca 2023. postigla stopu provedbe od 87 %.

6.1.1. Upravljanje, planiranje, standardi i upravljanje IT uslugama (ITSM)

Kako bi ispunila svoje godišnje i višegodišnje ciljeve i odgovorila na zahtjeve i očekivanja svojih dionika, Agencija redovito usklađuje svoje resurse i kapacitete, poboljšava svoje usluge i postupke, jača svoj upravljački okvir te potiče donošenje odluka koje se temelji na podacima. Agencija je tijekom 2023. osigurala sustavnu usklađenost s regulatornim okvirom EU-a i praksom dobrog upravljanja jačanjem sposobnosti strateškog upravljanja, a ujedno je osigurala učinkovitost i usklađenost zahvaljujući upravljanju kvalitetom i funkcionalnim unutarnjim kontrolama. Tijekom 2023. svi pravno propisani dokumenti dostavljeni su na vrijeme. Agencija je uvela **novi alat za planiranje**, Anaplan, kako bi olakšala unutarnju koordinaciju planiranja i osigurala jedinstveni izvor podataka o raspodjeli resursa u cijeloj organizaciji.

Agencija eu-LISA nastavila je s provedbom **zajedničkog okvira za procjenu (ZOP)** za organizacije javnog sektora te je provela temeljitu vanjsku procjenu koja je u svibnju rezultirala dodjelom oznake „**Učinkovit korisnik ZOP-a**”, čime je, u trenutku pisanja ovog izvješća, postala **jedina agencija EU-a s valjanom potvrdom ZOP-a**. Oznaka nije samo priznanje za obavljeni rad, već služi i kao zajednička obveza uprave i osoblja da nastave težiti kvaliteti i izvrsnosti. Nastavlja se raditi na temelju **plana za poboljšanje ZOP-a**, u kojem se navodi popis mjera za poboljšanje kojima se podržava daljnji organizacijski razvoj te poboljšavaju uspješnost i kvaliteta upravljanja na svim razinama. Odbor za kvalitetu eu-LISA-e raspravlja će o tromjesečnim izvješćima o napretku kako bi se osigurala odgovornost, ojačale obveze i prema potrebi pružila podrška.

Ključni pokazatelji uspješnosti

Pokazatelji uspješnosti	Ciljna vrijednost	Status
Dostava zakonom propisanih dokumenata za planiranje i izvješćivanje	u skladu s propisanim zahtjevima i rokovima	U skladu s ciljnom vrijednošću Upravni odbor donio je zakonske programske dokumente i izvješća bez većih izmjena, u skladu s regulatornim zahtjevima i u odgovarajućim rokovima <i>Izvor: odluka Upravnog odbora</i>

Napredak prema zadatku i projektu

Projektni/neprojektni zadatak	Ključna postignuća tijekom razdoblja izvješćivanja
Upravljanje	
Poslovno upravljanje, planiranje, izvješćivanje i procjene Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ koordinacija godišnjeg/višegodišnjeg planiranja i postupaka izvješćivanja, izrada nacrti zakonom propisanih dokumenata za planiranje (Jedinstveni programski dokument za razdoblje 2024. – 2026., Jedinstveni programski dokument za razdoblje 2025. – 2027., Konsolidirano godišnje izvješće o radu za 2022., privremeno izvješće za 2023.), uključujući provedbu novog alata za planiranje (Anaplan) radi poboljšanja raspodjele resursa ■ praćenje i koordinacija povezani s okvirom za unutarnju kontrolu (ICF) ■ provedba okvira za ukupno upravljanje kvalitetom – Zajedničkog okvira za procjenu (ZOP), primjena plana za poboljšanje ZOP-a, dobivanje oznake „Učinkovit korisnik ZOP-a” ■ ocjenjivanje djelotvornosti okvira za unutarnju kontrolu, uključujući odvajanje znatnih resursa i napora za praćenje, rješavanje i uklanjanje svih nedostataka utvrđenih u godišnjoj procjeni okvira za unutarnju kontrolu ■ izrada strategije unutarnje kontrole kako bi se osiguralo izvršavanje zakonskih ovlasti i ispunjavanje potreba dionika u skladu s pravnim zahtjevima, primjena djelotvornog sustava upravljanja rizicima i učinkovitog sustava unutarnjih kontrola ■ vođenje registra iznimaka i neusklađenosti, pružanje podrške i smjernica za izvješćivanje, praćenje korektivnih i preventivnih mjera te sastavljanje dvaju izvješća (uključujući informacije o daljnjim aktivnostima) ■ kartiranje unutarnjih i vanjskih upravljačkih struktura i definiranje sveobuhvatnog hijerarhijskog okvira upravljačkih dokumenata Agencije ■ nastavak projekta komparativne analize kojim se podržava vanjsko ocjenjivanje eu-LISA-e (tj. operativni model i raspodjela ljudskih resursa, uključujući pregled ključnih korporativnih pokazatelja uspješnosti kako bi se poboljšalo mjerenje učinka Agencije u provedbi relevantnih politika EU-a) ■ dovršetak povelja za pododjele eu-LISA-e, tj. odjele, jedinice i sektore
Upravljanje, planiranje i izvješćivanje u Odjelu za operativne aktivnosti Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ doprinos postupku godišnjeg/višegodišnjeg planiranja i izvješćivanja, uključujući provedbu novog alata za planiranje (Anaplan), usklađivanje operativnih aktivnosti s novim pristupom u fazama ■ koordiniranje doprinosom eu-LISA-e novim pravnim inicijativama Komisije (uključujući API, DTC, preinaku Eurodaca, uredbu o provjerama, Ugovor iz Prüm-a, digitalne vize), pregled postojećeg postupka ■ pregled aktivnosti Odjela za operativne aktivnosti u strateškom planu za razdoblje 2021. – 2027. ■ nastavak projekta komparativne analize usmjeren na aktivnosti Odjela za operativne aktivnosti kako bi se pružila podrška pripremi vanjske ocjene eu-LISA-e
Okvir za usluge i postupke eu-LISA-e Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ upravljanje katalogom proizvoda i usluga (PSCAT), osiguranje ažuriranog popisa svih proizvoda i usluga koje se nude dionicima ■ ključni pokazatelji uspješnosti postupaka: redovito praćenje, izvješće za 2022. doneseno u srpnju, praćenje akcijskog plana ■ ojačan je proces upravljanja znanjem eu-LISA-e; dovršen je projekt alata za upravljanje znanjem, a alat je pokrenut u listopadu 2023. ■ registar CSI-ja: provedba poboljšane funkcije, uključujući plan za poboljšanje ZOP-a
Kontinuirano poboljšanje usluga i postupaka eu-LISA-e kako bi se odgovorilo na nove zahtjeve sustava pravosuđa i unutarnjih poslova projekt: datum isporuke: 2023.	Provedeno ■ preispitivanje i ažuriranje modela usluga i postupaka eu-LISA-e (dvogodišnji ciklus) dovršeno u kolovozu 2023. sa 69 postupaka (operativnih i korporativnih), uključujući revidirane ključne pokazatelje uspješnosti postupaka ■ katalog proizvoda i usluga eu-LISA-e ažuriran je s 20 proizvoda i 80 usluga ■ ažurirani okvir za usluge i postupke eu-LISA-e koji je upravljački odbor donio u listopadu 2023.
Kontinuum poslovne arhitekture Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ nastavak provedbe poslovne arhitekture, uz usmjeravanje na optimalno usklađivanje arhitektonskih, projektnih i razvojnih inicijativa s glavnim ciljevima eu-LISA-e ■ izrađen nacrt vizije arhitekture koji uključuje ciljeve za interoperabilnost i neprekinutu dostupnost, dopunjen ažuriranom tehnološkom strategijom eu-LISA-e (veljača 2024.) ■ sustavno ažuriranje kataloga tehnologije eu-LISA-e ■ u tijeku je definiranje postupaka i usluga poslovne arhitekture (faza kontinuuma poslovne arhitekture)

6.1.2. Upravljanje dionicima i komunikacija s njima

Kako bi zadržala i povećala vidljivost i ugled eu-LISA-e kao pouzdanog i provjerenog partnera u njezinim područjima stručnosti, Agencija nastavlja poboljšavati svoju razmjenu informacija i potiče bliske radne odnose sa svojim dionicima u području pravosuđa i unutarnjih poslova EU-a, posebno s državama članicama, institucijama i agencijama EU-a (i na bilateralnoj razini i putem mreža), prvenstveno u području pravosuđa i unutarnjih poslova EU-a. U tom kontekstu eu-LISA daje informacije i stručno znanje o relevantnim zakonodavnim inicijativama, ali i stručna mišljenja o tehničkim pitanjima. Kako bi učinkovitije podržala upravljanje odnosima s dionicima i potaknula blisku suradnju, eu-LISA ažurirala je svoju **Strategiju upravljanja dionicima za razdoblje 2023. – 2027.** i podnijela ju je Komisiji na savjetovanje.

Partnerstva s državama članicama i institucijama EU-a

Agencija je nastavila poticati bliska i konstruktivna partnerstva s institucijama EU-a i državama članicama. Kontakti s ključnim dionicima Agencije, uključujući prijateljske i uvodne posjete, intenzivirani su nakon što je **nova izvršna direktorica** eu-LISA-e, Agnès Diallo, preuzela dužnost sredinom ožujka 2023.

Agencija je nastavila blisko surađivati s **Europskom komisijom** u postupku izrade nacrtu sekundarnog zakonodavstva i pripreme zakonodavnih inicijativa koje će utjecati na mandat Agencije i njezine buduće aktivnosti. Bliska suradnja Agencije s Komisijom bila je vidljiva i na bilateralnim sastancima s Glavnom upravom za migracije i unutarnje poslove (GU HOME) i Glavnom upravom za pravosuđe i zaštitu potrošača (GU JUST).

Kad je riječ o **Vijeću Europske unije**, Agencija je nastavila doprinositi strateškim raspravama koje vode relevantne radne skupine i na sastancima Vijeća za pravosuđe i unutarnje poslove. To je uključivalo bliske radne odnose s državama članicama koje su predsjedale rotirajućim predsjedništvom Vijeća EU-a. Agencija je ujedno nastavila pomno pratiti aktivnosti raznih **odbora Europskog parlamenta**. Što je najvažnije, izvršna direktorica eu-LISA-e sudjelovala je 28. lipnja na sastanku Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (LIBE) radi rješavanja pitanja uvođenja nove arhitekture interoperabilnosti za područje pravosuđa i unutarnjih poslova EU-a.

Partnerstva s drugim agencijama EU-a

Tijekom 2023. eu-LISA nastavila je surađivati s drugim **agencijama EU-a**, i na bilateralnoj razini i putem mreža, kao što su **Mreža agencija za pravosuđe i unutarnje poslove** (JHAAN) i **Mreža agencija EU-a** (EUAN).

U okviru **Mreže agencija za pravosuđe i unutarnje poslove** eu-LISA je surađivala s CEPOL-om i Mrežom agencija EU-a kao dio **trija predsjedništva**, oblikovanjem svojih prioriteta i razradom zajedničkih inicijativa. Osim toga, Agencija je 2023. aktivno podržala prioritete Mreže agencija za pravosuđe i unutarnje poslove i svojim je stručnim znanjem doprinijela međuagencijskim vježbama u području kibersigurnosti. Što je najvažnije, zajednica Mreže agencija za pravosuđe i unutarnje poslove nastavila je svoj snažan angažman u pružanju pomoći državama članicama EU-a u kontekstu ruske agresije na Ukrajinu, uključujući zajednički dokument o solidarnosti EU-a s Ukrajinom¹⁰¹.

Kad je riječ o njezinu doprinosu **Mreži agencija EU-a**, eu-LISA sudjelovala je na svim redovitim sastancima na visokoj razini i u brojnim radnim skupinama kako bi podijelila svoje stručno znanje i raspravljala o mogućoj suradnji radi povećanja učinkovitosti i sinergije među agencijama EU-a. Osim toga, redovito je doprinosila zahtjevima za informacije i najboljoj praksi drugih agencija EU-a, čime je koordinirao Ured za zajedničku podršku Mreže agencija EU-a.

Kad je riječ o **bilateralnoj međuagencijskoj suradnji**, eu-LISA je nastavila dijeliti svoje stručno znanje s **Agencijom EU-a za azil** (EUAA) i podržavati rad Dablinske mreže pod vodstvom EUAA-a, uglavnom u okviru postupka obnavljanja sigurnosnih potvrda za DubliNet i pružanjem podrške u drugim tehničkim pitanjima.

Nastavila se i bliska suradnja s **Frontexom** i **Europolom**, usmjerena na provedbu novih sustava pravosuđa i unutarnjih poslova: sustava EES i ETIAS te arhitekture interoperabilnosti. Suradnja s Europolom nastavila se i u kontekstu SIS-a i Europske multidisciplinarnе platforme za borbu protiv kaznenih djela (**IMPACT**).

Kad je riječ o suradnji s drugim agencijama za pravosuđe i unutarnje poslove, eu-LISA je nastavila suradnju s **Eurojustom**, uglavnom u području sustava ECRIS-TCN i e-CODEX te u pripremi za platformu za suradnju zajedničkih istražnih timova. U okviru suradnje s Agencijom EU-a za osposobljavanje u području izvršavanja zakonodavstva (**CEPOL**) eu-LISA je doprinijela obukom o sustavu o SIRENE i umjetnoj inteligenciji. Suradnja s Agencijom EU-a za kibersigurnost (**ENISA**) nastavila se putem podrške ENISA-e sigurnosnim vježbama eu-LISA-e (sporazum o razini usluga obnovljen u lipnju).

¹⁰¹ Doprinos agencija za pravosuđe i unutarnje poslove solidarnosti EU-a s Ukrajinom, zajednički dokument JHAAN-a, 31. ožujka 2023.

U skladu s dobrom praksom, Agencija Europske unije za temeljna prava (**FRA**) i eu-LISA nastavile su savjetovanje o relevantnim izvješćima. Agencija eu-LISA surađuje i s Europskim institutom za ravnopravnost spolova (**EIGE**) u pitanjima kibersigurnosti, otpornosti i kontinuiteta poslovanja.

Vanjska i unutarnja komunikacija

Agencija je svoju vanjsku komunikaciju usmjerila na pružanje transparentnih, objektivnih, pouzdanih i jasnih informacija kako bi povećala svoju ukupnu vidljivost i informiranost javnosti o svojim aktivnostima. Upotrebom internetskih i izvanmrežnih medijskih formata i informacijskih platformi, eu-LISA je promicala svoju ulogu i postignuća u upravljanju informacijskom tehnologijom i **zagovaranju informacijske tehnologije kao ključnog pokretača provedbe politika EU-a u području pravosuđa i unutarnjih poslova**. Dodatni napor uloženi su u brendiranje poslodavca kako bi se privukli novi talenti i bolje informiralo javnost o načinu na koji Agencija služi interesima građana EU-a. Agencija je tijekom 2023. doprinijela zajedničkim komunikacijskim kampanjama u području pravosuđa i unutarnjih poslova isticanjem zajedničkih stajališta i širenjem svojeg djelovanja.

U veljači su napore eu-LISA-e za poboljšanje vidljivosti prepoznali grad Tallinn i estonski ured za konferencijski turizam dodjelom **Nagrade za konferenciju**, čime je odano priznanje vodećim manifestacijama koja je Agencija organizirala 2022. radi obilježavanja svoje 10. obljetnice.

Ključni pokazatelji uspješnosti

Pokazatelji uspješnosti	Ciljna vrijednost	Status
Učinak vanjske komunikacije eu-LISA-e	mrežno mjesto: održati početnu vrijednost društvene mreže: +200 pratitelja na svakoj platf godišnjoj razini	Djelomično u skladu s ciljnom vrijednošću LinkedIn: +4013 Twitter: +404 Facebook: +403 YouTube: +89 YouTube zaostaje zbog objave sadržaja u oblicima koji su prilagođeni Twitteru/LinkedInu/Facebook <i>Izvor: internetska analitika</i>
	manifestacije za poticanje angažmana: - zadovoljstvo > 90 % - sudjelovanje na manifestacijama: > 95 %	Ostalo: godišnja konferencija nije održana 2023. Ostalo: godišnja konferencija nije održana 2023.
Učinak unutarnje komunikacije eu-LISA-e	stopa sudjelovanja zaposlenika u anketi: > 51 % razina zadovoljstva kanalima i aktivnostima unutarnje komunikacije > 70 %	U skladu s ciljnom vrijednošću 58 % <i>Izvor: godišnja anketa o zadovoljstvu</i> U skladu s ciljnom vrijednošću 89 % <i>Izvor: godišnja anketa o zadovoljstvu</i>
Provedba godišnjih akcijskih planova za unutarnju i vanjsku komunikaciju	u skladu s ciljevima, ključnim točkama i rokovima	U skladu s ciljnom vrijednošću <i>Izvor: polugodišnje izvješće o provedbi</i>

Napredak prema zadatku i projektu

Projektni/neprojektni zadatak	Ključna postignuća tijekom razdoblja izvješćivanja
Upravljanje dionicima	
Upravljanje dionicima i koordinacija politika Uobičajene aktivnosti	Provedeno - praćenje Službenog lista, institucijske komunikacije i istraživanja (uključujući predstojeće zakonodavstvo/inicijative EU-a koje bi mogle utjecati na mandat i aktivnosti eu-LISA-e) i vođenje unutarnje analize (analiza politika, zakonodavstva, učinka) kako bi se informiralo upravu i dionike eu-LISA-e (ured za vezu interno je podijelio 90 relevantnih materijala o politikama) - zastupanje eu-LISA-e u odborima i stručnim skupinama u okviru Komisije, Parlamenta i Vijeća te drugih relevantnih dionika, izvješćivanje o sastancima i daljnjim mjerama - koordinacija s institucijama i agencijama EU-a, državama članicama, akademskom zajednicom, skupinama za strateško promišljanje, industrijom i drugim relevantnim dionicima o pitanjima od zajedničkog interesa - radni odnosi s državama članicama koje su predsjedale rotirajućim predsjedništvom Vijeća EU-a: Švedskom i Španjolskom, uključujući sastanke, posjete i tematske radionice usmjerene na njihove programe/prioritete, istraživanje mogućnosti za suradnju - koordinacija i doprinos analizi učinka eu-LISA-e, stajalištima ili mišljenjima o razvoju zakonodavstva ili politika - domaćin rukovoditeljskih i stručnih posjeta u sjedištu u Tallinnu, u Strasbourgu i u uredu za vezu u Bruxellesu, npr. GU HOME Komisije, direktor NATO-ova Centra izvrsnosti za kooperativnu kibernetičku obranu te pravosudna tijela i tijela za izvršavanje zakonodavstva OESS-a
Administrativna podrška Upravnom odboru Uobičajene aktivnosti	Provedeno - pružanje administrativne podrške - organiziranje sastanaka: jedan sastanak s Upravnim odborom, dva sastanka s ACFC-om (uključujući jedan izvanredni)

Projektni/neprojektni zadatak	Ključna postignuća tijekom razdoblja izvješćivanja
Upravljanje institucionalnim odnosima i koordinacija politika Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ aktivni doprinos Mreži agencija za pravosuđe i unutarnje poslove, među ostalim u okviru triju predsjedništva; pripreme za predstojeće predsjedanje eu-LISA-e Mrežom agencija za pravosuđe i unutarnje poslove 2024. ■ doprinos Mreži agencija EU-a: radionice na visokoj razini o budućem upravljanju Mrežom agencija EU-a; redoviti sastanci na visokoj razini (u veljači i listopadu 2023.) i radne skupine Mreže agencija EU-a ■ revidirani radni dogovor s Frontexom podnesen Komisiji na savjetovanje ■ dovršen plan suradnje s Mrežom agencija EU-a za razdoblje 2023. – 2025.; planovi suradnje s FRA-om i Europolom u pripremi ■ strategija upravljanja dionicima za razdoblje 2023. – 2027. podnesena Komisiji ■ suradnja s institucijama i agencijama EU-a, državama članicama, akademskom zajednicom, skupinama za strateško promišljanje, industrijom i drugim relevantnim dionicima ■ doprinos dokumentima i analizi koje su pripremile institucije i agencije EU-a, uključujući predstavljanje na relevantnim forumima (uključujući radne skupine, odbore, stručne skupine)
Komunikacija	
Unutarnja komunikacija Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ olakšavanje unutarnje komunikacije, uključujući informativne kampanje na razini EU-a, 20 informativnih sastanaka i 45 biltena ■ organiziranje okupljanja osoblja i posebnih internih brifinga¹⁰² ■ unutarnje promicanje društvenih kampanja na razini EU-a (npr. Dan Europe, Dan digitalnog čišćenja, Mjesec raznolikosti i uključivanja, Mjesec kibersigurnosti itd.) ■ komunikacijski planovi i planovi domaćina za predsjedanje Mrežom agencija za pravosuđe i unutarnje poslove 2024. ■ gotovo 250 vanjskih zahtjeva za informacije i upita
Vanjska komunikacija Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ jačanje odnosa sa zemljama domaćinima i širenje prisutnost na internetu (internet i društvene mreže) ■ glavne manifestacije za povećanje vidljivost: okrugli stol s dionicima iz industrije u studenome (povećanje broja pratitelja na internetu) ■ doprinos komunikacijskim kampanjama Komisije za EES i ETIAS¹⁰³ ■ slanje poruka o brendu, npr. novi videozapis „Mi smo eu-LISA” ■ izrada i širenje informacija o doprinosima eu-LISA-e na manifestacijama ■ komunikacijski prioriteti i planovi za predsjedanje Mrežom agencija za pravosuđe i unutarnje poslove 2024. ■ u tijeku je razvoj novog mrežnog mjesta
Poslovna administrativna podrška Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ pružanje podrške administrativnom upravljanju i koordinaciji različitih sastanaka

6.1.3. Usklađenost (uključujući zaštitu podataka, unutarnju reviziju i računovodstvo)

Agencija je predana osiguranju maksimalne usklađenosti s primjenjivim načelima računovodstva, unutarnje revizije i zaštite podataka kako bi provodila pouzdano, transparentno i odgovorno upravljanje, dok istodobno intenzivira rad na provedbi revizijskih preporuka.

Zaštita podataka

Agencija je nastavila osiguravati najvišu razinu zaštite podataka redovitim praćenjem usklađenosti sa svim primjenjivim zahtjevima za zaštitu podataka i unutarnje kontrole u skladu sa zakonodavstvom EU-a o zaštiti podataka¹⁰⁴, uključujući posebne odredbe za svaki sustav pravosuđa i unutarnjih poslova koji je povjeren eu-LISA-i. U tu je svrhu eu-LISA vodila **dva registra za obradu podataka**: jedan za postupke obrade podataka za koje je odgovorna, a drugi za aktivnosti obrade podataka koje se provode u ime voditelja obrade.

U ožujku je Upravnom odboru eu-LISA-e dostavljeno **Godišnje izvješće o radu službenika za zaštitu**

¹⁰² Internetski sastanci na kojima jedinice eu-LISA-e predstavljaju svoj tim i dužnosti ostatku Agencije.

¹⁰³ Agencija je pojačavala aktivnost GU-a HOME na društvenim mrežama tako što je dijelila i ponovno objavljivala posebne sadržaje o ETIAS-u, npr. seriju videozapisa „Mitovi o ETIAS-u”, doprinosila je tromjesečnom biltenu o ETIAS-u i redovno je promovirala službena mrežna mjesta EES-a i ETIAS-a.

¹⁰⁴ Uredba (EU) 2018/1725 o zaštiti pojedinaca u vezi s **obradom osobnih podataka** u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka

podataka za 2022., u kojem se daje pregled aktivnosti i usklađenosti Agencije u području zaštite podataka¹⁰⁵.

Agencija je tijekom cijele 2023. osigurala neometanu koordinaciju **EDPS-ove inspekcije SIS-a**, koja je provedena u prosincu, uz istodobno praćenje neprovedenih preporuka i pružanje podrške u njihovoj provedbi. Do kraja 2023. provedene su sve prethodne preporuke EDPS-a, a sve ostale preporuke i dalje su bile na dobrom putu ili se očekuje da će biti dovršene u roku koji je odredio EDPS.

Agencija je i dalje bila usmjerena na svoje glavne izazove u području zaštite podataka, tj. na upotrebu tehnologije za usporedbu biometrijskih podataka i mjera za smanjenje rizika, pa je radila na učinkovitim i usklađenim rješenjima kako bi osigurala poštovanje privatnosti i osobnih podataka. Osim toga, eu-LISA je revidirala svoju metodologiju procjene učinka na zaštitu podataka.

Odjel za unutarnju reviziju

Putem svojeg **Odjela za unutarnju reviziju (IAC)** eu-LISA poboljšava svoj upravljački okvir, poboljšava sustav unutarnjih kontrola i osigurava da dionici na odgovarajući način razumiju preostale rizike.

Na temelju Plana unutarnje revizije za 2023. Odjel za unutarnju reviziju eu-LISA-e preispitao je upravljanje pravima pristupa sustavu ABAC, dostavio je potrebna izvješća o praćenju revizijskih preporuka i daljnjim postupcima u tom smislu te koordinirao aktivnosti povezane s revizijom godišnje financijske dokumentacije za 2022. koju je proveo Revizorski sud.

U usporedbi s Planom revizije Odjel za unutarnju reviziju zaostajao je s preispitivanjem projekta ETIAS-a: razvoj rješenja (napredak od 50 %) i s procjenom rizika u okviru godišnje revizije Odjela za unutarnju reviziju (napredak od 10 %). Ta su kašnjenja uglavnom posljedica znatnih napora potrebnih za koordinaciju revizije godišnje računovodstvene dokumentacije Revizorskog suda i dodatnih mjera koje je uprava uvela kako bi osigurala brzu provedbu neprovedenih revizijskih preporuka. Voditelj Odjela za unutarnju reviziju preispituje plan revizije kako bi utvrdio načine za ostvarivanje napretka u temama s kojima se kasni.

U veljači i svibnju voditelj Odjela za unutarnju reviziju izvijestio je Odbor za reviziju, usklađenost i financije (ACFC) Upravnog odbora o temama povezanim s revizijom. Upravni odbor donio je godišnje izvješće o radu Odjela za unutarnju reviziju za 2022. u ožujku, a u lipnju je primio na znanje izvješće Odjela za unutarnju reviziju o statusu provedbe revizijskih preporuka čiji je rok za provedbu istekao.

Računovodstvo

Agencija je osigurala pravilno održavanje dobrog sustava računovodstvene kontrole i pravilan prikaz svojeg financijskog položaja. U lipnju je Upravni odbor donio godišnju računovodstvenu dokumentaciju eu-LISA-e za 2022.

Komparativna analiza

Agencija je nastavila s neovisnom komparativnom analizom pokrenutom 2023. kako bi se pripremila za predstojeću ocjenu koju će provesti Europska komisija, kako je utvrđeno u članku 39. njezine Uredbe o osnivanju. Vanjski izvođač procijenio je ukupnu operativnu uspješnost eu-LISA-e i primjerenost raspodjele i upotrebe ljudskih resursa, zajedno s njezinim doprinosom ciljevima politika u području pravosuđa i unutarnjih poslova. Kako bi pružila sveobuhvatan uvid u mogući tijek razvoja i buduće unapređenje eu-LISA-e, Agencija je od izvođača naručila više strateških preporuka za poboljšanje u srednjoročnoj perspektivi. Zbog proširenog opsega tog postupka završno izvješće dovršeno je u siječnju 2024.

Ključni pokazatelji uspješnosti

Pokazatelji uspješnosti	Ciljna vrijednost	Status
Računovodstvo: pravodobna dostava privremene, konsolidirane i završne računovodstvene dokumentacije proračunskom tijelu i Revizorskom sudu	Privremena računovodstvena dokumentacija: 1. ožujka Završna računovodstvena dokumentacija: 1. srpnja	U skladu s ciljnom vrijednošću Privremena računovodstvena dokumentacija dostavljena do 1. ožujka, a završna do 30. lipnja

¹⁰⁵ Godišnje izvješće o radu službenika za zaštitu podataka eu-LISA-e za 2022., ožujak 2023.

Pokazatelji uspješnosti	Ciljna vrijednost	Status
Unutarnja revizija: broj i starost neprovedenih preporuka	Manje od šest mjeseci: ≤ 4 Između šest mjeseci i jedne godine: ≤ 2 Više od jedne godine: ≤ 1	Izvor: Izvješće voditelja Odjela za unutarnju reviziju o radu za 2023. U skladu s ciljnom vrijednošću 0 U skladu s ciljnom vrijednošću 2 Ispod ciljne vrijednosti 3 eu-LISA znatno je napredovala prema ostvarenju ciljne vrijednosti, pri čemu je 2023. zabilježen najbolji napredak u proteklim godinama
Postotak revizijskih preporuka provedenih u okviru propisanih rokova	Ključne: 100 % Vrlo važne: ≥ 90 % Važne: ≥ 80 %	U skladu s ciljnom vrijednošću 100 % (3 od 3) Ispod ciljne vrijednosti 80 % (16 od 20) eu-LISA znatno je napredovala prema ostvarenju ciljne vrijednosti, pri čemu je 2023. zabilježen najbolji napredak u proteklim godinama
Postotak postupaka s osiguranim rezultatom koji ispunjava ciljne vrijednosti unutar dopuštenih odstupanja	Najmanje 80 % preispitanih operativnih postupaka ispunjava ciljne vrijednosti unutar dopuštenog odstupanja	U skladu s ciljnom vrijednošću 93 % (14 od 15) Ostalo: Odjel za unutarnju reviziju ne može izmjeriti taj pokazatelj. Novi pokazatelji uvest će se 2024. ¹⁰⁶
Postotak postupaka koji su neovisno preispitani	Preispituje se najmanje 30 % operativnih postupaka Agencije na godišnjoj razini	Ostalo: Vidjeti ranije navedeno.
Zaštita podataka: broj ispunjenih zahtjeva za savjet službenika za zaštitu podataka zaprimljenih od nositelja poslovnih procesa	80 % zahtjeva podnosi se u ranoj fazi projekta 60 % zahtjeva je ispunjeno 60 % primljenih zahtjeva ispunjeno je u dogovorenom roku	U skladu s ciljnom vrijednošću 80 % zahtjeva podnosi se u ranoj fazi projekta 60 % zahtjeva je ispunjeno 60 % zahtjeva ispunjeno je na vrijeme

Napredak prema zadatku i projektu

Projektni/neprojektni zadatak	Ključna postignuća tijekom razdoblja izvješćivanja
Zaštita podataka Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ praćenje neprovedenih preporuka i podrška njihovoj provedbi, uključujući izvješćivanje o statusu provedbe, te formalno donošenje primjedbi na nacrt izvješća o reviziji Europskog nadzornika za zaštitu podataka za 2022. ■ podrška revizijama: koordinacija revizije SIS-a koju je proveo Europski nadzornik za zaštitu podataka za 2023. (5. – 6. prosinca 2023.), uključujući davanje savjeta o tekućem prethodnom savjetovanju s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka o EES-u, sBMS-u i mjerenjima točnosti ■ ispunjen zahtjev EDPS-a za informacije o sustavu C.SIS i kritičnim zakrpama ■ ažuriranje registara za zaštitu podataka: povrede podataka, voditelj obrade / izvršitelj obrade ■ procjena povreda podataka, uključujući potrebna izvješća ■ podrška puštanju u rad sustava SIS u ožujku 2023. (integrirana i zadana zaštita podataka) ■ savjetovanje voditelja obrade / izvršitelja obrade podataka, uključujući unutarnje voditelje obrade na koje utječu međunarodni prijenosi ■ revidirana metodologija za provedbu procjene učinka na zaštitu podataka, uključujući posebno osposobljavanje i praktične radionice ■ ispunjeno je 568 zahtjeva za promjene povezanih sa sustavima pravosuđa i unutarnjih poslova te funkcioniranjem i administracijom eu-LISA-e ■ sastanci mreža (EDPS – službenik za zaštitu podataka, službenici za zaštitu podataka u području pravosuđa i unutarnjih poslova) kako bi se raspravljalo o područjima od interesa, npr. o međunarodnim prijenosima, nedavnoj sudskoj praksi o privatnosti i zaštiti podataka, uvodu u NextCloud ■ Skupina za koordinaciju nadzora (Eurodac, VIS, SIS), Odbor za koordinirani nadzor (SIS) ■ svijest o zaštiti podataka, uključujući obuku osoblja, kviz o zaštiti podataka za 2023., 23 novinska članka, ažuriranja na intranetu
Računovodstvo Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ održavanje računovodstvenog sustav kontrole kvalitete ■ dostavljanje privremene računovodstvene dokumentacije Agencije za 2023. i završne računovodstvene dokumentacije za 2022. ■ stavljanje na raspolaganje internih smjernica o upravljanju imovinom ■ suradnja s vanjskim revizorima i Revizorskim sudom

¹⁰⁶ Kriteriji RACER-a: relevantni, prihvaćeni, pouzdani, jednostavni za praćenje i stabilni.

Projektni/neprojektni zadatak	Ključna postignuća tijekom razdoblja izvješćivanja
Unutarnja revizija Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ pružanje točnih informacija o zaključcima i preporukama revizije, uključujući redovite, točne i pravodobne informacije o statusu provedbe revizijskih preporuka ■ praćenje akcijskih planova za provedbu revizijskih preporuka ■ procjena postupaka unutarnje kontrole i kontrola poslovnih procesa
Ocjena Agencije (članak 39. Uredbe o osnivanju) Uobičajene aktivnosti	U tijeku – odgođeno ■ komparativna analiza: opseg proširen uz odobrenje Komisije ■ dubinska analiza dovršit će se u drugoj polovini 2023.

6.1.4. Upravljanje poslovnim programima i projektima (EPMO)

U skladu s Uredbom o osnivanju, eu-LISA mora imati odgovarajuću strukturu i alate za upravljanje projektima kako bi učinkovito upravljala svim svojim projektima te ujedno nastavila poboljšavati svoje sposobnosti upravljanja projektima. Kako bi se osiguralo ostvarenje ciljeva i isplativo upravljanje resursima, eu-LISA i dalje promiče najbolju praksu, pri čemu je usmjerena na standardizaciju procesa i metodologije upravljanja projektima/portfeljima.

Agencija je 2023. počela ocjenjivati kako svoje postupke upravljanja projektima učiniti fleksibilnijima i istražila je **Scaled Agile Framework (SAFe)** kao podršku novom načinu rada u skladu sa strategijom rješavanja „3R”. Prijelaz s upravljanja projektima i metoda provedbe prema principu „slapa” na nove fleksibilne načine rada u središte je stavio zajedničke prioritete omogućivanjem transverzalnosti i bržeg donošenja odluka.

Ključni pokazatelji uspješnosti

Pokazatelji uspješnosti	Ciljna vrijednost	Status
Obnova evaluacije integracije modela zrelosti sposobnosti (CMMI)	Obnovljena ocjena CMMI-ja	Ostalo: ocjena CMMI-ja zamijenjena je fleksibilnom procjenom spremnosti za projekte iz prve faze.
Ocjena završetka i napretka projekata u odnosu na (ponovno utvrđenu) početnu vrijednost definiranih parametara kvalitete/cijene/vremena i uzimajući u obzir granice dopuštenog odstupanja u okviru projekta	< 10 %	U skladu s ciljnom vrijednošću 9,83 % 2023. dovršena 4 projekta (uključujući 3 interna)
Ocjena usklađenosti završenih projekata s obzirom na metodologiju eu-LISA-e za upravljanje projektima tijekom životnog ciklusa projekta	Mali projekti: > 75 % Srednji projekti: > 80 % Veliki projekti: > 85 %	Nije primjenjivo: nijedan mali projekt nije zaključio 2023. Ispod ciljne vrijednosti 76 % Ispod ciljne vrijednosti 75 %

Napredak prema zadatku i projektu

Projektni/neprojektni zadatak	Ključna postignuća tijekom razdoblja izvješćivanja
Sposobnost upravljanja programima i projektima, strategija pronalaženja resursa i upravljanje poslovnim rizicima Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ koordinacija ulaznih podataka za mjesečna izvješća odbora za upravljanje programom i polugodišnja izvješća o napretku za Europski parlament i Vijeće ■ mjesečni sastanci Korporativnog upravljačkog odbora (CSC) i Odbora za upravljanje ugovorima EXTRA ■ nadogradnja alata za upravljanje zahtjevima za vanjsku nabavu ■ razvoj i održavanje metodologije za upravljanje programima i projektima, uključujući godišnju provjeru usklađenosti u pogledu odgovarajuće primjene metodologije za upravljanje programima i projektima ■ poboljšanje upotrebe alata za upravljanje programima i projektima (Planview Portfolios i ProjectPlace) te kvalitete podataka prikupljenih tim alatima ■ uspostava i održavanje timova za provedbu i upravljanja projektima u skladu s novim načinom rada ■ upravljanje korporativnim rizicima prati se cijele godine, a o statusu se redovito obavješćuje Upravni odbor, što je posljednji put učinjeno u srpnju ■ ex ante ocjena: godišnja <i>ex ante</i> procjena mogućnosti projekata planiranih za 2025.
Službena procjena prakse upravljanja projektima na temelju modela CMMI-ja Projekt: datum isporuke prema JPD-u: 2023.	Ostalo ■ ocjena CMMI-ja zamjenjuje se internom fleksibilnom procjenom spremnosti

6.2. Poslovna podrška

Agencija je i dalje predana rastu kao učinkovita i fleksibilna organizacija kako bi osigurala operativnu izvrsnost, ispunila svoju misiju i ostvarila godišnje ciljeve u potpunosti u skladu s regulatornim okvirom EU-a. Funkcije podrške koje omogućuju uspješnost na visokoj razini uključuju upravljanje ljudskim i financijskim resursima, pravne usluge i učinkovitu unutarnju podršku dionicima.

KLJUČNA OSTVARENJA

- Postignuta je izvrsna razina izvršenja proračuna za obveze i plaćanja, od gotovo 100 %.
- Agencija je ostvarila znatno povećanje stope popunjenosti radnih mjesta.

6.2.1. Korporativna sigurnost i kontinuitet poslovanja

Agencija i dalje održava i poboljšava visoku razinu fizičke sigurnosti u svojim objektima i oko njih kao odgovor na promjenjive poslovne potrebe. To uključuje praćenje i poboljšanje **strategije upravljanja kontinuitetom poslovanja** (BCMS) koja obuhvaća temeljito provjerene politike, postupke i organizacije upravljanja za odgovaranje na sigurnosne incidente ili druge smetnje u poslovanju, njihovu istragu te oporavak od njih. Tijekom razdoblja izvješćivanja svi zaposlenici koji rade na kontinuitetu poslovanja sudjelovali su u obuci kako bi se osiguralo da imaju potrebno znanje i stručnost u pogledu organizacijske otpornosti u slučaju incidenata koji uzrokuju poremećaje u radu.

Glavni su ciljevi 2023. **osigurati sigurnost i kontinuitet poslovanja** lokacija, imovine i osoblja eu-LISA-e te svih povezanih horizontalnih elemenata (tj. osigurati da su strategije i politike usklađene s relevantnim propisima) te nastaviti poboljšavati kontinuitet poslovanja i sigurnosne postupke na temelju preporuka iz vježbi, inspekcija i revizija.

Kad je riječ o **sigurnosnoj zaštiti i fizičkoj sigurnosti**, Agencija je poboljšala svoje stanje sigurnosti i zaštite u svim poslovnim prostorima i među osobljem koje upravlja sustavima 24 sata dnevno, sedam dana u tjednu. Kako bi se osiguralo pravilno upravljanje fizičkom sigurnošću, Agencija je u svibnju donijela ažuriranu verziju politike pristupa za fizički pristup, kojom su obuhvaćene sve osobe ili vozila koja traže pristup lokacijama eu-LISA-e. Agencija je provela i specijaliziranu obuku za svoje osoblje i osoblje na terenu kako bi povećala spremnost za izvanredne situacije.

Ključni pokazatelji uspješnosti

Pokazatelji uspješnosti	Ciljna vrijednost	Status
Broj vježbi postupanja u izvanrednim situacijama / provjera povezanih sa sigurnošću i kontinuitetom poslovanja provedenih na godišnjoj razini	Dvije provjere godišnje	U skladu s ciljnom vrijednošću: jedna provjera kontinuiteta poslovanja i dvije protupožarne vježbe (jedna u Tallinnu i jedna u Strasbourgu) <i>Izvor: Pregled jamstva sigurnosti</i>
Kontrole kontinuiteta poslovanja obuhvaćaju sva poslovna područja eu-LISA-e	BCMS obuhvaća 100 % poslovnih područja eu-LISA-e	U skladu s ciljnom vrijednošću: uspostavljeni, doneseni i ažurirani planovi kontinuiteta poslovanja za sva poslovna područja. <i>Izvor: Pregled jamstva sigurnosti</i>
Testirani su planovi kontinuiteta poslovanja i potvrđena je njihova djelotvornost	Provodi se najmanje jedna provjera korporativne otpornosti	U skladu s ciljnom vrijednošću <i>Izvor: Pregled jamstva sigurnosti</i>
Postotak preporuka provedenih u skladu s akcijskim planovima	85 %	U skladu s ciljnom vrijednošću provedeno > 85 % preporuka iz prošlih provjera i provedenih vježbi <i>Izvor: izvješća o provedbi</i>

Napredak prema zadatku i projektu

Projektni/neprojektni zadatak	Ključna postignuća tijekom razdoblja izvješćivanja
Provedba preporuka o sigurnosti i kontinuitetu poslovanja <i>Uobičajene aktivnosti</i>	Provedeno ■ prilagodljiva poboljšanja infrastrukture za praćenje sigurnosti ■ naglasak na ključnim aktivnostima upravljanja kibersigurnošću kao odgovor na povećano okruženje prijetnji zaključene sve preporuke iz prethodnih revizija i inspekcija
Sigurnosna politika i upravljanje kontinuitetom <i>Uobičajene aktivnosti</i>	Provedeno ■ godišnja obuka osoblja, među ostalim o sigurnosti, zdravlju i zaštiti ■ organizacija informativnih manifestacija za dionike
Upravljanje kontinuitetom poslovanja	Provedeno ■ održavanje eu-LISA-ina sustava za upravljanje korporativnim kontinuitetom poslovanja

Projektni/neprojektni zadatak	Ključna postignuća tijekom razdoblja izvješćivanja
Uobičajene aktivnosti	(BCMS), uključujući provedbu plana za poboljšanje ■ testiranje planova kontinuiteta poslovanja u pogledu učinkovitosti uspostavljenih kontrola, uključujući godišnju provjeru kontinuiteta poslovanja
Sigurnosna zaštita	Provedeno
Uobičajene aktivnosti	■ upravljanje sigurnosnim sustavima (uključujući odobrenja) i osiguranje sigurnosne zaštite u svim prostorima eu-LISA-e 24 sata dnevno, sedam dana u tjednu, uključujući sigurnosne kontrole privremenih prostora ■ osiguranje sigurnosnih zahtjeva za proširenje radnih mjesta i prostora podatkovnih centara modularnim rješenjima ■ praćenje sigurnosnog okruženja i usklađivanje relevantnih sigurnosnih mjera s kontinuiranim kretanjem geopolitičke situacije ■ provedba sigurnosnih mjera za uspostavu registra klasificiranih podataka EU-a i zajedničku inspekciju koju provode Europska komisija, Vijeće EU-a i ESVD ■ sigurnosne mjere i zahtjevi s obzirom na dodatne prostore podatkovnih centara u Strasbourgu (MDC1, 2, ASPIRE) ■ donesena ažurirana verzija politike fizičkog pristupa

6.2.2. Upravljanje ljudskim resursima

Agencija je nastavila osiguravati stalno poboljšanje svojih kapaciteta za profesionalni razvoj, pri čemu se usmjerila na stjecanje talenata i uvođenje u posao, ciljani profesionalni razvoj i zadržavanje raznolikog osoblja s potrebnim vještinama i iskustvom. Agencija je kontinuirano poboljšavala svoju administrativnu učinkovitost, a digitalizacijom svojih postupaka prešla je na upravljanje ljudskim resursima na temelju kompetencija.

Ključni pokazatelji uspješnosti

Pokazatelji uspješnosti	Ciljna vrijednost	Status
Omjer (%) administrativnih resursa i omjer (%) operativnih resursa u odnosu na sve ljudske resurse (osoblje i upućeni nacionalni stručnjaci)	administrativni: 20 % operativni: 70 %	Djelomično u skladu s ciljnom vrijednošću 16,5 % <i>Izvor: baza podataka ljudskih resursa, izvješća sustava SYSPER</i> Djelomično u skladu s ciljnom vrijednošću 74,1 % <i>Izvor: baza podataka ljudskih resursa, izvješća sustava SYSPER</i>
Stopa izostanka s posla	Prosječni broj dana bolovanja po članu osoblja < 15 dana po članu osoblja Postotak članova osoblja na dugotrajnom bolovanju < 10 % Postotak članova osoblja koji uopće nisu bili na bolovanju > 15 %	U skladu s ciljnom vrijednošću 9,7 dana <i>Izvor: baza podataka ljudskih resursa, izvješća sustava SYSPER</i> U skladu s ciljnom vrijednošću 5,3 % <i>Izvor: baza podataka ljudskih resursa, izvješća sustava SYSPER</i> U skladu s ciljnom vrijednošću 42,7 % <i>Izvor: baza podataka ljudskih resursa, izvješća sustava SYSPER</i>
Godišnja fluktuacija osoblja (%)	≤ 5 %	U skladu s ciljnom vrijednošću 4,09 % <i>Izvor: baza podataka ljudskih resursa, izvješća sustava SYSPER</i>
Nezadovoljavajuće ocjene osoblja (%)	Između 1 % i 5 %	U skladu s ciljnom vrijednošću: 1,8 <i>Izvor: baza podataka ljudskih resursa, izvješća sustava SYSPER</i>
Razina sudjelovanja osoblja	≥ 6,3	U skladu s ciljnom vrijednošću 7,4
Godišnja stopa popunjenosti (%)	> 94 %	U skladu s ciljnom vrijednošću 94,2 % <i>Broj uključuje izdane ponude za posao: bez izdanih ponuda za posao stopa popunjenosti iznosi 85,7 %</i> <i>Izvor: baza podataka ljudskih resursa, izvješća sustava SYSPER</i>

Napredak prema zadatku i projektu

Projektni/neprojektni zadatak	Ključna postignuća tijekom razdoblja izvješćivanja
Administracija i planiranje ljudskih resursa Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ upravljanje rutinskim operacijama i postupcima osoblja, od odabira i uvođenja u posao do raskida ugovora (uključujući ocjenjivanje, produljenje ugovora, prava, godišnji odmor itd.) ■ unapređenje postupaka u području ljudskih resursa (uključujući digitalizaciju, neobvezne module SYSPER, iLearn), poboljšanje postupka zapošljavanja, planiranje osoblja, upravljanje uspješnošću i ponuda osposobljavanja ■ pokretanje redovite ankete o iskustvu zaposlenika i izrada akcijskog plana za rješavanje područja u kojima je potrebno poboljšanje
Prijelaz na upravljanje ljudskim resursima na temelju kompetencija Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ uvođenje pristupa upravljanju ljudskim resursima na temelju kompetencija; revizija okvira kompetencija radi pružanja sveobuhvatnih smjernica, alata i postupaka ■ organiziranje interne obuke, projekata za dobrobit zaposlenika ■ uvođenje novog programa e-uvođenja novih zaposlenika ■ nastavak provedbe programa unutarnje mobilnosti kako bi se iskoristile kompetencije postojećih članova osoblja i potaknuo profesionalni rast
Upravljanje talentima Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ zapošljavanje novog osoblja, kontinuirani rad na privlačenju raznolike skupine kandidata, npr. CloudFest 2023. u Njemačkoj, aktivnosti brendiranja poslodavaca putem namjenskih kampanja i upotrebom društvenih mreža kao alata za pribavljanje talenata ■ preoblikovanje programa pripravnništva ■ informiranje o prijedlogu vrijednosti za zaposlenike eu-LISA-e i veća vidljivost mogućnosti za razvoj karijere, dopiranje do nove publike ■ dodatni razvoj vodstva, upravljanja uspješnošću, stjecanja talenata, odnosa sa zaposlenicima, učenja i razvoja, analitike ljudi, uključujući provedbu novih nagrada i inicijativa za priznavanje, kao što je nagrada Talent Spotlight Award ■ provedba aktivnosti povezanih s jačanjem organizacijske kulture i vrijednosti, uključujući

6.2.3. Upravljanje proračunom, financijama i nabavom

Agencija je nastavila jačati i usavršavati svoje unutarnje financijske procese i postupke javne nabave, uključujući poboljšavanje svojih kapaciteta za izvješćivanje i analizu, kako bi podržala strateško donošenje odluka i osigurala transparentno, učinkovito i djelotvorno upravljanje svojim financijskim resursima u skladu s relevantnim regulatornim instrumentima, obvezama i općim zahtjevima upravljanja.

Ključni pokazatelji uspješnosti

Pokazatelji uspješnosti	Ciljna vrijednost	Status
Upravljanje stjecanjem	> 60 % projekata nabave koji se odvijaju prema rasporedu	U skladu s ciljnom vrijednošću 80 % <i>Izvor: izvješće o nabavi</i>
Učinkovitost postupka javne nabave	< 25 %	U skladu s ciljnom vrijednošću 16,7 % <i>Izvor: izvješće o nabavi</i>
Stopa poništenja odobrenih sredstava za plaćanje	< 5 %	Djelomično u skladu s ciljnom vrijednošću 5,8 % iako je i dalje malo iznad ciljne vrijednosti, smanjenje je bilo značajr <i>Izvor: skladište podataka ABAC</i>
Stopa izvršenja proračunskih obveza	od 95 % do 99 %	U skladu s ciljnom vrijednošću 99,9 % <i>Izvor: skladište podataka ABAC</i>
Stopa izvršenja plaćanja	> 95 %	U skladu s ciljnom vrijednošću 99,9 % <i>Izvor: skladište podataka ABAC</i>
Omjer plaćanja izvršenih unutar zakonski propisanih rokova	od 90 % do 100 %	U skladu s ciljnom vrijednošću 96,4 % <i>Izvor: skladište podataka ABAC</i>

Napredak prema zadatku i projektu

Projektni/neprojektni zadatak	Ključna postignuća tijekom razdoblja izvješćivanja
Upravljanje proračunom, imovinom i financijama <i>Uobičajene aktivnosti</i>	Provedeno ■ odgovarajuće upravljanje izvršenjem proračuna, pružanje usluga u skladu s utvrđenim standardima ■ podrška strateškom donošenju odluka i dostava potrebnih financijskih izvještaja ■ stalno poboljšanje analitičkih sposobnosti, npr. predviđanje i planiranje proračuna, čime se osigurava kvalitetno praćenje izvršenja proračuna za financijske operacije ■ poboljšani unutarnji financijski procesi i postupci, tj. utvrđivanje zahtjeva za izradu naprednog višegodišnjeg i godišnjeg proračuna za integrirano planiranje radi poboljšanja izrade proračuna na temelju aktivnosti
Upravljanje nabavom i stjecanjem <i>Uobičajene aktivnosti</i>	Provedeno ■ pružanje usluga nabave i stjecanja u skladu s propisanim obvezama i unutar planiranog proračunskog okvira
Unutarnje financijske kontrole i praćenje revizijskih preporuka <i>Uobičajene aktivnosti</i>	Provedeno ■ kontrolne liste i tijek rada za financijske transakcije koji se vode u skladu su s financijskim pravilima eu-LISA-e ■ revizija kontrola i postupaka, uzimajući u obzir nalaze Revizorskog suda

6.2.4. Pravne usluge

Odjel za pravne usluge Agencije osigurava da eu-LISA djeluje u skladu s primjenjivim regulatornim okvirom. To se postiže pružanjem pravodobnih pravnih savjeta, mišljenja i preporuka o najboljoj praksi te, prema potrebi, zastupanjem Agencije pred sudovima EU-a i nacionalnim sudovima. Agencija eu-LISA primjenjivala je 2023. najviše razine dobre administrativne prakse, poštovala je sve pravne zahtjeve te je ostala predana jamčenju transparentnosti u svojim aktivnostima, postupcima i donošenju odluka, uključujući javni pristup svojim dokumentima.

Ključni pokazatelji uspješnosti

Pokazatelji uspješnosti	Ciljna vrijednost	Status

¹⁰⁷ Povelja EUAN-a o raznolikosti i uključivanju, radna skupina EUAN-a za raznolikost i uključivanje, ožujak 2023.

Napredak prema zadatku i projektu

Projekt/neprojekt zadatak	Ključna postignuća tijekom razdoblja izvješćivanja
Pravne usluge	Provedeno
Uobičajene aktivnosti	351 zahtjev za interne pravne savjete, koji nisu prešli u stadij predsudskog ili sudskog postupka - osam predsudskih postupaka riješenih u zakonskim rokovima (jedan je prešao u sudski postupak), sudski postupci: tri postupka pred sudom EU-a (kao tuženik) zaključena 2023., dva su postupka u tijeku, jedan kao intervenijent - devet pritužbi na temelju članka 90. stavka 2. Pravilnika o osoblju, dvije administrativne istrage, jedna istraga zaključena 2023. javni pristup dokumentima: specijalizirano osposobljavanje i sastanak za informiranje, odgovor u utvrđenom zakonskom roku (23 početna zahtjeva i 13 savjetovanja); jedan od početnih zahtjeva popraćen je ponovnim zahtjevom, zaključen jedan ponovni zahtjev odgođeno: specijalizirano osposobljavanje i sastanak za informiranje o javnom pristupu dokumentima (nedovoljan broj osoblja)

6.2.5. Usluge poslovne podrške (upravljanje objektima i poslovne IT usluge)

Usluge poslovne podrške Agencije usmjerene su na razvoj optimiziranog i fleksibilnog radnog okruženja na svim lokacijama, sa sigurnom, učinkovitom i funkcionalnom infrastrukturom koja je u potpunosti usklađena s poslovnim potrebama eu-LISA-e i njezinim zalaganjem da postane ekološki održiva organizacija.

Program povećanja kapaciteta

Nakon što joj je 2018. proširen mandat, eu-LISA morala je proširiti kapacitet svojeg tehničkog centra u Strasbourgu kako bi se zadovoljile operativne potrebe novih sustava, što je prije svega podrazumijevalo povećanje kapaciteta podatkovnih centara i stvaranje dodatnog uredskog prostora za osoblje. Projekt za **drugo proširenje centra u Strasbourgu** pokrenut je u veljači 2020., a njegova provedba planira se za 2028. U lipnju 2021. dodana su još dva projekta: **modularni podatkovni centar** (MDC) i **nadogradnja sustava opskrbe električnom energijom i hlađenja** kako bi se odgovorilo na hitne poslovne potrebe prije dovršetka drugog proširenja.

Radi učinkovitog upravljanja projektima i njihove provedbe u okviru sveobuhvatnog **programa povećanja kapaciteta** uređena su sljedeća tri međusobno povezana infrastrukturna projekta:

- **Drugo proširenje tehničkog centra u Strasbourgu:** Projekt se bavi izgradnjom novih poslovnih prostora na sadašnjoj lokaciji. Međutim, zbog proračunskih ograničenja projekt je trenutačno odgođen za sljedeće razdoblje višegodišnjeg financijskog okvira.
- **Modularni podatkovni centar 2:** Projektom se predviđa instalacija modularnog podatkovnog centra u kontejnerima, tj. fleksibilno i prilagodljivo rješenje za koje nisu potrebne građevinske aktivnosti. Agencija je 2023. provela anketu o nabavi za pregled tržišnih opcija i odabrala je najprikladnijeg pružatelja usluga. Projekt je u fazi planiranja, a unutarnji dionici rade na definiranju konačnog dizajna, sigurnosnih zahtjeva i potrebnih građevinskih i električnih radova kako bi se prvi skup modula isporučio u drugoj polovini 2024.
- **Nadogradnja infrastrukture za napajanje i hlađenje:** Cilj je pokriti kratkoročne i dugoročne potrebe za električnom energijom i hlađenjem tehničkog centra u Strasbourgu. Rezultati studije predizvedivosti za optimizaciju kapaciteta za hlađenje dostavljeni su u lipnju. Odabrana su dva scenarija, pri čemu prvi omogućuje učinkovitiju upotrebu postojeće infrastrukture za hlađenje u kratkoročnom razdoblju, dok je drugi srednjoročno rješenje koje se temelji na geotermalnom pristupu za smanjenje ugljičnog otiska. Provedbom tih dvaju scenarija povećat će se ukupna učinkovitost potrošnje energije (PUE) kako bi se poštovali **instrumenti EU-a za poboljšanje energetske učinkovitosti podatkovnih centara**.¹⁰⁸

Korporativne usluge

Odjel za korporativne usluge pojednostavnjuje unutarnje IT usluge Agencije i upravljanje informacijama kako

¹⁰⁸ Više informacija dostupno je na posebnoj mrežnoj stranici Komisije o [zelenom oblaku i zelenim podatkovnim centrima](#). Za detaljnije informacije vidjeti [zahtjeve za ekološki dizajn poslužitelja i proizvoda za pohranu podataka](#), [Europski kodeks ponašanja za upravljanje podatkovnim centrima na energetski učinkovit način](#) i [kriterije za zelenu javnu nabavu za podatkovne centre, prostorije za poslužitelje i usluge u oblaku](#).

bi se osigurala organizacijska učinkovitost i fleksibilnost te ujedno olakšalo ostvarenje poslovnih ciljeva s dostupnim resursima, procesima i kapacitetima. Agencija eu-LISA održava sve svoje lokacije i objekte kako bi osigurala sigurnu, učinkovitu i funkcionalnu **infrastrukturu zgrade**.

Agencija poduzima korake kako bi **smanjila svoj učinak na okoliš**. Tako je 2023. započela s provedbom svoje politike zaštite okoliša, koja je donesena 2022., i priprema se za prijavu za certificiranje u okviru EU-ova sustava upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja (**EMAS**), koje se očekuje 2024.

Ključni pokazatelji uspješnosti

Pokazatelji uspješnosti	Ciljna vrijednost uspješnosti	Status pokazatelja uspješnosti
Dostupnost poslovnih IT usluga	> 90 % (dostupnost aplikacija)	U skladu s ciljnom vrijednošću
Korporativno zadovoljstvo krajnjeg korisnika / zaposlenika IT uslugama	> 90 %	U skladu s ciljnom vrijednošću
Drugo proširenje poslovnih prostora eu-LISA-e u Strasbourg	Trošak: ukupno odstupanje ≤ 10 % Rokovi: ukupno odstupanje ≤ 10 % Opseg: nema odstupanja	Ostalo: projekt je odgođen zbog proračunskih ograničenja
Ekološki pokazatelj: ugljični otisak	3491 tCO ₂ eq za 2022. 3506 tCO ₂ eq za 2023.	Ostalo: godina 2023. upotrijebit će se kao polazna vrijednost jer prethodni rezultati nisu reprezentativni zbog ograničenja povezanih s bolešću COVID-19. Emisije stakleničkih plinova izračunate su s pomoću novog alata, uzimajući u obzir tri opsega emisija u skladu s preporukama GIME-a i protokolom o stakleničkim plinovima.

Napredak prema zadatku i projektu

Projektni/neprojektni zadatak	Ključna postignuća tijekom razdoblja izvješćivanja
Program povećanja kapaciteta	
Podatkovni centar u Strasbourg – projekt povećanja kapaciteta električne energije i hlađenja Projekt: datum isporuke prema JPD-u: 2025.	U tijeku - provedba kratkoročnih mjera za nadogradnju sustava opskrbe električnom energijom i hlađenja - projekt modularnog podatkovnog centra 2 (MDC2) u fazi planiranja; odobren dizajn namjenskih energetske prostora u kontejnerima - ključno postignuće: dovršetak ankete o nabavi za MDC2 i studije o optimizaciji kapaciteta hlađenja te studije o predizvedivosti za građevinske i električne radove za MDC2
Drugo proširenje poslovnih prostora eu-LISA-e u Strasbourg Projekt: datum isporuke prema JPD-u: 2028.	Odgođeno zbog proračunskih ograničenja projekt je odgođen za sljedeće razdoblje višegodišnjeg financijskog okvira; eu-LISA će se u međuvremenu usmjeriti na instalaciju modularnog podatkovnog centra te nadogradnju dodatne infrastrukture za napajanje i hlađenje
Opća podrška	
Usluge horizontalne poslovne podrške (poslovna putovanja, objekti, logistika i uredski materijal) Uobičajene aktivnosti	Provedeno - pružanje usluga u objektima za podršku operacijama, uključujući kontinuirano poboljšanje usluga praćenjem prijavljenih incidenata i vremena odgovora do otklanjanja problema - poboljšanje infrastrukture zgrade, osnovnih poslovnih aktivnosti i dobrobiti zaposlenika
Upravljanje zdravljem i sigurnošću Uobičajene aktivnosti	Provedeno - provedba plana za sustav upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu - donesena politika zdravlja i sigurnosti na radu za promicanje i održavanje sigurnog i zdravog radnog okruženja - procjena rizika, utvrđivanje mogućih opasnosti i osposobljavanje, prema potrebi
Pametno upravljanje prostorom Projekt: datum isporuke prema JPD-u: 2024.	U tijeku - poboljšanje produktivnosti i učinkovite upotrebe uredskog prostora uvođenjem politike rada na temelju aktivnosti (ABW) i rotacijske upotrebe radnih stolova radi povećanja učinkovitosti i uštede troškova, uključujući uvođenje novog softverskog rješenja kako bi se osiguralo učinkovitije upravljanje uredskim prostorom, tj. upravljanje radnim stolovima, sobe za sastanke, raspodjela prostora, analitika radnog mjesta itd. - ključno postignuće: završena studija u kojoj su se istraživale mogućnosti za odgovarajući model rada na temelju aktivnosti; preporuke će se provoditi od sljedeće godine
Upravljanje uslugama u području okoliša Uobičajene aktivnosti	Provedeno - provedba plana za certificiranje u okviru EMAS-a - proveden i održava se plan za razborito korištenje energije, uključujući zelenu električnu energiju - analiza učinka na okoliš (izravni/neizravni učinci aktivnosti eu-LISA-e na okoliš) - pokretanje projekta sa zelenim timom

Projektni/neprojektni zadatak	Ključna postignuća tijekom razdoblja izvješćivanja
	■ izračun emisija stakleničkih plinova u skladu s protokolom o stakleničkim plinovima
Upravljanje poslovnim sadržajem Projekt: datum isporuke prema JPD-u: 2025.	U tijeku ■ provedba projekta u tijeku: sustav za upravljanje dokumentima (DMS) i novo suvremeno mrežno mjesto, uključujući registar javnih dokumenata ■ pripreme projekta za intranet/ekstranet (pokrenut će se 2024.) ■ u tijeku je provedba projekta sustava za upravljanje dokumentima (isporuka do kraja 2024.)
Administrativna podrška Uredu izvršnog direktora Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ pružanje administrativne i izvršne podrške, uključujući korespondenciju, upravljanje kalendarom, organizaciju putovanja, planiranje manifestacija i izvješćivanje
Korporativna informacijska i komunikacijska tehnologije (IKT)	
Administracija, održavanje i podrška za poslovnu infrastrukturu i aplikacije IKT-a Uobičajene aktivnosti	Provedeno ■ vođenje korektivnog, preventivnog, razvojnog, adaptivnog održavanja i podrške za poslovnu infrastrukturu i aplikacije IKT-a, uključujući razvoj novih alata za osoblje ■ nabava softvera, hardvera, opreme, usluga, licencija za IKT (uključujući pravodobno produljenje), potpisani/izmijenjeni ugovori o računalnoj mreži / mobilnoj telefoniji ■ pružanje podrške krajnjim korisnicima, uključujući pokretanje novog portala za prijavljivanje incidenata i uvođenje novog pristupa pružanju poslovnih usluga IKT-a usmjeravanjem na pokazatelje uspješnosti za praćenje kvalitete usluga ■ uvedeno novo rješenje za uslugu pristupa IKT-u na daljinu, među ostalim za mobilne uređaje ■ projekt SERENA (siguran pristup mreži): nova veza za korporativnu mrežnu infrastrukturu i sustave pravosuđa i unutarnjih poslova za pružanje usluga s pristupom internetu i pristup platformi SERENA ■ projekt modernizacije mreža i sigurnosti
Migracija u oblak i infrastruktura virtualne radne površine koja se temelji na oblaku Projekt: datum isporuke prema JPD-u: 2026.	U tijeku ■ u tijeku je projekt migracije u oblak radi podrške digitalizaciji korporativnih usluga ■ rješenje za identifikaciju IKT-a u oblaku, rješenje za komunikaciju i suradnju za timove, pričuveno rješenje za IKT u oblaku i alternativno rješenje za IKT u oblaku za timove ■ ključno postignuće: provedba komponenata računalstva u oblaku, uključujući klijente platforme Azure u okviru sustava za upravljanje dokumentima
Popis infrastrukture informacijskih tehnologija (ITIL) Projekt: datum isporuke prema JPD-u: 2025.	U tijeku ■ provedba praksi ITIL-a za upravljanje uslugama i imovinom ■ analiza procesa „u tijeku” i definicija „budućih” procesa te kartiranje procesa nakon analize (iterativni pristup): definicija sučelja, kontrola i detaljnog dizajna ■ portal eu-LISA-e za prijavljene incidente: analiza i definiranje procesa ■ procjena nove aplikacije za ITSM

II

UPRAVLJANJE

Upravljanje

7.

7.1. Upravni odbor

Agencija je nastavila blisku, konstruktivnu i transparentnu suradnju s Upravnim odborom eu-LISA-e. Uz njegove funkcije propisane statutom, Upravni odbor se redovito izvješćivalo o svim utvrđenim značajnim rizicima i problemima, uključujući provedene mjere ublažavanja, statusu sustava u funkciji, napretku u razvoju novih sustava, ažuriranjima o stanju osoblja i programu povećanja kapaciteta.

Odbor je u siječnju 2023. zaključio da puštanje u rad sustava ulaska/izlaska u svibnju 2023. više nije izvedivo. Što je najvažnije, Upravni odbor je u više navrata potvrdio svoju snažnu predanost uvođenju arhitekture interoperabilnosti kao najvišeg prioriteta te je redovito primao ažurirane informacije o napretku postignutom u reviziji vremenskog okvira za njezino uvođenje.

Agencija je 2023. uspostavila novu **strategiju 3R** (ponovna mobilizacija, rješavanje i obnova) kako bi prevladala zastoje, čime su omogućeni revizija i ažuriranje plana za interoperabilnost, uz postupnu provedbu u četiri faze u razdoblju od 2024. do 2027. Odbor je podržao novi plan za interoperabilnost, a Vijeće za pravosuđe i unutarnje poslove odobrilo ga je 19. listopada 2023. Na dan donošenja ovog izvješća eu-LISA bila je na dobrom putu da uspostavi arhitekturu interoperabilnosti u skladu s novim planom.

Tijekom razdoblja izvješćivanja Upravni odbor donio je nekoliko važnih odluka kojima se osigurava kontinuitet poslovanja Agencije:

- imenovanje nove izvršne direktorice
- imenovanje novog računovodstvenog službenika
- donošenje zakonom propisanih dokumenata za planiranje i izvješćivanje: Jedinstvenog programskog dokumenta za razdoblje 2024. – 2026. i Financijskog izvještaja o prihodima i rashodima za financijsku godinu 2024., Konsolidiranog godišnjeg izvješća o radu za 2022., Godišnjeg izvješća Odjela za unutarnju reviziju i godišnje računovodstvene dokumentacije za 2022., izmjene Plana unutarnje revizije za 2023. i Plana unutarnje revizije za 2024.
- odobrenje ažurirane strategije Agencije za uvođenje EES-a na temelju strategije rješavanja 3R: ponovna mobilizacija pružatelja usluga, rješavanje tehničkih poteškoća i obnavljanje načina rada
- odobrenje revidiranog vremenskog okvira za plan za interoperabilnost i
- donošenje revidiranih planova za sigurnost i kontinuitet poslovanja za Eurodac.

Ostale važne odluke Upravnog odbora donesene su u okviru pisanih postupaka, uključujući privremeno izvješće za 2023., izvješća o napretku, neautomatski prijenos odobrenih sredstava za preuzete obveze iz financijske godine 2022. u 2023., popis tijela Eurodaca, godišnje izvješće o Eurodacu za 2021., plan komunikacije i širenja informacija eu-LISA-e za 2024., oglednu odluku o radnom vremenu i hibridnom radu, revidirani poslovnik za EES, ETIAS i odbor za upravljanje interoperabilnošću, pravila eu-LISA-e o sukobu interesa, revidirani mandat ACFC-a.

Odbor za reviziju, usklađenost i financije (ACFC) Upravnog odbora pratio je upravljanje rizicima i unutarnje kontrole Agencije. Upravni odbor i ACFC primali su redovita izvješća o stanju proračunskih pregovora i financijskom upravljanju, kao i o napretku u provedbi revizijskih preporuka.

Uzimajući u obzir opažanja koja proizlaze iz unutarnjih i vanjskih revizija, i dalje postoje preostali rizici i nedostatna kontrola u pogledu pribavljanja ljudskih resursa, kontrole aktivnosti nabave i upravljanja ugovorima

u kontekstu operativnih programa i projekata, što bi moglo utjecati na pravilnost transakcija izvršenih u financijskoj godini 2023.

Agencija trenutačno radi na tim pitanjima kako bi ih što prije riješila. Upravni odbor redovito preispituje napredak u provedbi otvorenih revizijskih preporuka.

Tijekom razdoblja izvješćivanja eu-LISA je organizirala sedam sastanaka Upravnog odbora, uključujući jedan izvanredni sastanak, na kojima se raspravljalo o puštanju u rad obnovljenog SIS-a i provedbi arhitekture interoperabilnosti. ACFC je održao četiri sastanka, uključujući jedan izvanredni sastanak na kojem se raspravljalo o trenutačnoj razini provedbe, predviđanjima proračuna za 2023. i statusu revizijskih preporuka čiji je rok za provedbu istekao. Tehnička horizontalna stručna radna skupina odbora sastala se jednom, u skladu sa zahtjevom. Kako bi dodatno poboljšala transparentnost i doprinijela razvoju svijesti u javnosti o svojem radu, Agencija je na svojem mrežnom mjestu nastavila objavljivati sažetke redovitih sjednica Upravnog odbora.

7.2. Važni događaji

7.2.1. Novi propisi koji utječu na rad eu-LISA-e

U studenome 2023. Vijeće i Europski parlament donijeli su dvije revidirane uredbe o izmjeni koje će otvoriti put za **digitalizaciju postupka izdavanja viza**¹⁰⁹, što će podrazumijevati novi zadatak za eu-LISA-u – razvoj **zajedničke platforme za podnošenje zahtjeva za vize** i kasnije upravljanje njome¹¹⁰. Komisija je tijekom godine pozvala eu-LISA-u da doprinese pripremi nekoliko zakonodavnih inicijativa koje će utjecati na mandat Agencije i njezine buduće aktivnosti.

Nadalje, eu-LISA nastavit će povećavati svoj doprinos digitalizaciji područja pravosuđa EU-a, u skladu s **paketom o digitalnom pravosuđu**, donesenim u prosincu 2023.¹¹¹ Točnije, eu-LISA započela je s pripremama za razvoj platforme za suradnju **zajedničkih istražnih timova**¹¹².

7.2.2. Revidirane/izmijenjene Uredbe

Vijeće i Parlament utvrdili su 2022. svoje pregovaračke mandate za preinaku Uredbe o Eurodacu kako bi dovršili **reformu sustava Eurodac**¹¹³. Kad se donese, ta preinaka bit će posljednja važna sastavnica koja će se integrirati u okvir za interoperabilnost u području pravosuđa i unutarnjih poslova. Uredba će služiti kao pravna osnova za nadogradnju Eurodaca koju će provesti Agencija.

7.2.3. Nove inicijative Komisije

Agencija je dala tehnički doprinos za zakonodavni financijski izvještaj za budući **usmjerivač Prüm II** za uredbu o policijskoj suradnji¹¹⁴ i **usmjerivač za unaprijed dostavljene informacije o putnicima (API)**, koji se odnosi na prikupljanje i prijenos unaprijed dostavljenih informacija o putnicima¹¹⁵. Osim toga, Agencija je na zahtjev Komisije pružila svoje stručno znanje o uredbama o provjerama¹¹⁶ i o digitalizaciji putnih isprava i inicijativi za

¹⁰⁹ Uredba (EU) 2023/2667 od 22. studenoga 2023. u pogledu **platforme EU-a za podnošenje zahtjeva za vizu** i Uredba (EU) 2023/2685 od 22. studenoga 2023. o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1683/95 u pogledu digitalizacije postupka izdavanja viza.

¹¹⁰ „Komunikacija Komisije o razvoju prototipa internetske platforme EU-a za podnošenje zahtjeva za vizu”, 27. travnja 2022.

¹¹¹ Uredba (EU) 2023/2844 o **digitalizaciji pravosudne suradnje** i pristupa pravosuđu u prekograničnim građanskim, trgovačkim i kaznenim stvarima te Direktiva (EU) 2023/2843 u pogledu digitalizacije pravosudne suradnje

¹¹² Uredba (EU) 2023/969 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. svibnja 2023. o uspostavi platforme za suradnju radi pružanja podrške radu **zajedničkih istražnih timova** i izmjeni Uredbe (EU) 2018/1726 (SL L 132, 17.5.2023., str. 132.)

¹¹³ „Eurodac: Zastupnici ažurirali svoje stajalište s obzirom na predstojeće pregovore s Vijećem”, Europski parlament, Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (LIBE), priopćenje za medije, 13. prosinca 2022.

¹¹⁴ Uredba Prüm II donesena je 13. ožujka 2024., vidjeti Uredbu (EU) 2024/982, SL L, 2024/982, 5. travnja 2024.

¹¹⁵ Prijedlog uredbe o prikupljanju i prijenosu unaprijed dostavljenih informacija o putnicima (API podatci) radi poboljšanja i olakšavanja nadzora vanjskih granica i Prijedlog uredbe o prikupljanju i prijenosu unaprijed dostavljenih informacija o putnicima u svrhu suzbijanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona **kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela** te o izmjeni Uredbe (EU) 2019/818

¹¹⁶ Prijedlog uredbe o izmjeni Uredbe (EU) 2019/816 o uspostavi centraliziranog sustava za utvrđivanje država članica koje imaju podatke o osuđujućim presudama protiv državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva (sustav ECRIS-TCN) za dopunu europskog informacijskog sustava kaznene evidencije i Uredbe (EU) 2019/818 o uspostavi okvira za interoperabilnost informacijskih sustava EU-a u području policijske i pravosudne suradnje, azila i migracija i izmjeni uredbi (EU) 2018/1726, (EU) 2018/1862 i (EU) 2019/816 za potrebe **uvođenja dubinske provjere državljana trećih zemalja na vanjskim granicama**, COM/2021/96 final

olakšavanje putovanja (digitalne putne vjerodajnice)¹¹⁷.

Agencija je pripremila preliminarnu procjenu usmjerenu na mogući učinak budućeg Akta EU-a o umjetnoj inteligenciji na postojeće i buduće informacijske sustave povjerene eu-LISA-i.

7.2.4. Ruska agresija na Ukrajinu

Od početka ruske invazije na Ukrajinu 24. veljače 2022. Agencija aktivno podržava države članice i brine se za neprekinutu dostupnost sustava EU-a za upravljanje granicama.

Agencija eu-LISA nastavila je doprinositi sastancima **Mreže EU-a za pripravnost i upravljanje krizama u području migracija**¹¹⁸. Kako bi podržala provedbu Direktive o privremenoj zaštiti¹¹⁹, Agencija je pružila stručnu podršku Komisiji u razvoju **platforme za privremenu zaštitu** za registraciju osoba koje bježe od ruske agresije na Ukrajinu. Agencija je doprinijela i radnoj skupini za **integrirani politički odgovor na krizu (IPCR)**¹²⁰, prvenstveno pružanjem podrške Vijeću u pitanjima povezanim s opsežnim informacijskim sustavima u području pravosuđa i unutarnjih poslova i pružanjem redovitih izvješća za informiranje Komisije o upotrebi sustava pravosuđa i unutarnjih poslova i o razinama kiberprijetnji.

Agencija eu-LISA cijelo je vrijeme bila u redovitom kontaktu s drugim agencijama EU-a u zemljama domaćinima koje graniče s Ukrajinom i Rusijom (tj. s Uredom BEREC-a, EIGE-om, Frontexom, CEPOL-om i ECHA-om) kako bi analizirala razine prijetnji za kibersigurnost i kontinuitet poslovanja. Osim toga, pojačala je praćenje mogućih rizika i prijetnji za opsežne informacijske sustave i korporativnu infrastrukturu u svojoj nadležnosti, a relevantne informacije prosljeđuje odgovarajućim stranama. Na razini osoblja u okviru eu-LISA-e pokrenuto je nekoliko inicijativa u obliku dobrotvornih akcija za podršku izbjeglicama.

7.2.5. Promjena izvršnog direktora

Mandat Kruma Garkova, koji je bio izvršni direktor eu-LISA-e od njezina osnivanja, istekao je 2022. Upravni odbor imenovao je 31. listopada 2022. zamjenika izvršnog direktora eu-LISA-e, Luca Tagliarettija, na mjesto privremenog izvršnog direktora do dana kada novi izvršni direktor preuzme dužnost. U tom je svojstvu Luca Tagliaretti preuzeo i funkciju dužnosnika za ovjeravanje koji je odgovoran za provedbu unutarnjih kontrola eu-LISA-e. Kako bi se spriječio sukob interesa s ulogom voditelja upravljanja rizicima i unutarnje kontrole (MRMIC) za potrebe provedbe okvira za unutarnju kontrolu, uloga voditelja zaduženog za upravljanje rizicima i unutarnju kontrolu do imenovanja sljedećeg izvršnog direktora delegirana je voditelju Jedinice za upravljanje i kapacitete.

Nakon detaljnog postupka odabira koji je organizirala Komisija i nakon što je Europski parlament saslušao tri kandidata koji su ušli u uži izbor, Upravni odbor imenovao je 12. siječnja 2023. Agnès Diallo izvršnom direktoricom eu-LISA-e na mandat od pet godina. Agnès Diallo preuzela je dužnost 16. ožujka 2023.

7.3. Proračunsko i financijsko upravljanje

7.3.1. Financijsko upravljanje

U skladu s člankom 46. stavkom 3. Uredbe o osnivanju, proračun eu-LISA-e za financijsku godinu 2023. financirao se sredstvima iz različitih izvora, pri čemu su glavni prihodi proizašli iz godišnje subvencije primljene iz općeg proračuna EU-a¹²¹. Osim toga, eu-LISA prima doprinose iz pridruženih zemalja, kao djelomičnu nadoknadu rashoda Agencije.

¹¹⁷ Više informacija dostupno je na posebnoj mrežnoj stranici Komisije: [Putovanja – digitalizacija putnih isprava za lakše putovanje](#).

¹¹⁸ [Plan za pripravnost i upravljanje krizama u području migracija](#), mehanizam EU-a za **pripravnost i upravljanje krizama povezanim s migracijama**, uspostavljen [Preporukom Komisije \(EU\) 2020/1366 od 23. rujna 2020.](#)

¹¹⁹ [Direktiva Vijeća 2001/55/EZ](#) od 20. srpnja 2001. o minimalnim standardima za dodjelu **privremene zaštite** u slučaju masovnog priljeva raseljenih osoba te o mjerama za promicanje uravnoteženih napora država članica pri prihvatu i snošenju posljedica prihvata tih osoba i [Provedbena odluka Vijeća \(EU\) 2022/382](#) od 4. ožujka 2022. o utvrđivanju postojanja masovnog priljeva raseljenih osoba iz Ukrajine u smislu članka 5. Direktive 2001/55/EZ koja ima učinak uvođenja privremene zaštite, SL L 71, 4.3.2022., str. 1-6.

¹²⁰ Detaljniji pregled **načina na koji Vijeće koordinira odgovor EU-a na krize** nalazi se na posebnoj stranici o [integriranom političkom odgovoru na krizu \(IPCR\)](#)

¹²¹ Vidjeti odjeljak III. glavu 11. poglavlje 10. „*Upravljanje granicama – decentralizirane agencije*“, kako ga je donijelo proračunsko tijelo, tj. Europski parlament i Vijeće Europske unije. Doprinos EU-a odnosi se na odobrena sredstva za preuzimanje obveza i odobrena sredstva za plaćanje C1 (izglasana odobrena sredstva za tekuću proračunsku godinu); više informacija nalazi se u članku 45. stavku 5. i članku 46. stavku 3. Uredbe o osnivanju eu-LISA-e.

Što je najvažnije, eu-LISA dovršava svoju **strategiju unutarnje kontrole** koja će sadržavati informacije o troškovima i koristima kontrola koje provodi Agencija, tj. potpune informacije o njihovoj djelotvornosti, učinkovitosti i ekonomičnosti. U pripremi oglednih dokumenata upotrijebljeni su najbolji primjeri iz prakse i smjernice iz mreže EUAN-a za poboljšanje rezultata (PDN).

7.3.2. Izvršenje proračuna

Upravni odbor donio je konačni izvještaj o prihodima i rashodima za 2023. u skladu s člankom 45. stavkom 7. Uredbe o osnivanju eu-LISA-e. Agencija je do kraja 2023. postigla visoku stopu izvršenja proračuna, što je dokaz kvalitete financijskog planiranja i kapaciteta za provedbu:

- 99,9 % za odobrena sredstva za preuzimanje obveza
- 99,9 % za odobrena sredstva za plaćanje, uključujući prijenos administrativnih rashoda u 2024.

Prva izmjena proračuna

Upravni odbor odobrio je jednu izmjenu proračuna kako bi se vratila odobrena sredstva za plaćanje u iznosu od 32,80 milijuna EUR¹²².

Tablica 3. Raščlamba izmjene proračuna za 2023. (u milijunima EUR)

Glava proračuna	Sustav/zadatak	Izmjena proračuna Odobrena sredstva za plaćanje
B03 Rashodi poslovanja		
od čega	zajednička infrastruktura sustava	–20,00
	interoperabilnost	–12,80
Ukupno		–32,80

Izvršenje odobrenih sredstava za preuzimanje obveza

Agencija je 2023. upravljala proračunom od 262,23 milijuna EUR u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza (C1¹²³), koji je podijeljen među različitim glavama na sljedeći način:

- 11 % (27,77 milijuna EUR) za rashode za infrastrukturu i operativne rashode (glava 2.)
- 16 % (41,67 milijuna EUR) za rashode za osoblje (glava 1.)
- 73 % (192,79 milijuna EUR) za operativni proračun (glava 3.).

Kad je riječ o glavi 3., zbog višegodišnje prirode ugovora koji se upotrebljavaju za podršku temeljnim aktivnostima, otvorena odobrena sredstva za preuzimanje obveza u iznosu od 189,74 milijuna EUR predviđena za 2023. automatski su prenesena te će se upotrijebiti tijekom 2024. i u narednim godinama. Detaljna raščlamba navedena je u Prilogu II.

Do kraja financijske godine stopa izvršenja iznosila je 100 % za glavu 1. i 98,8 % za glavu 2.

Operativni proračun u iznosu od 192,79 milijuna EUR izvršen je 100 %.

Agencija je 2023. ukinula 10,45 milijuna EUR odobrenih sredstava za preuzimanje obveza prenesenih iz prethodnih godina, što čini 2,8 % ukupnog iznosa prenesenih odobrenih sredstava u okviru glave 3., „Rashodi poslovanja”. U tablici u nastavku sažeto su prikazana opozvana odobrena sredstva prema godini nastanka pravne obveze na kojoj se temelje.

¹²² Odluka Upravnog odbora eu-LISA-e 2023-333 od 16. studenoga 2023.

¹²³ Odobrena sredstva za godinu (tj. početni proračun + izmjena proračuna ± prijenosi). Riječ je o nedavno odobrenim sredstvima, koja su unesena u proračun na početku financijske godine i mogu se prenijeti ili dopuniti odobrenim sredstvima iz izmjene proračuna.

Tablica 4. Opozvane proračunske obveze iz 2023. prema godini nastanka (u milijunima EUR)

Poglavlje proračuna	Članak proračuna	2017.	2019.	2020.	2021.	2022.	Ukupno
Infrastruktura	Zajednička infrastruktura sustava			-0,02	-0,28	-0,02	-0,33
	Mreže			-0,00	-0,00		-0,00
Unutarnji poslovi	SIS II		-0,39		-1,50	-0,03	-1,92
	VIS/BMS			-1,86			-1,86
	EES	-2,92		-1,06	-0,00	-0,14	-4,12
	ETIAS			-0,01	-0,41		-0,41
	Eurodac	-0,05	-0,12		-0,70		-0,87
	Interoperabilnost					-0,77	-0,77
Pravosuđe	ECRIS				-0,05		-0,05
Aktivnosti operativne podrške	Operativna podrška					-0,12	-0,12
Ukupno		-2,97	-0,51	-2,95	-2,94	-1,08	-10,45

U okviru operativne podrške, iznos od 0,12 milijuna EUR odnosi se na ukidanje proračunskih odobrenih sredstava za preuzimanje obveza za koja je istekao ugovor, za koja nisu bile potrebne rezervacije predviđene ugovorom,

npr. opozivi koji se odnose na ugovore o funkcijama vanjske podrške, uključujući dodatne troškove za prekovremeni rad, preostali sastanci savjetodavne skupine i aktivnosti osposobljavanja za države članice.

Izvršenje odobrenih sredstava za plaćanje

Ukupni izglasani konačni proračun za odobrena sredstva za plaćanje Agencije iznosio je 294,18 milijuna EUR. Na kraju 2023. izvršenje odobrenih sredstava za plaćanje za odobrena sredstva C1 doseglo je 99,9 %, uključujući prijenos administrativnih rashoda u 2024. U okviru glave 1. stopa izvršenja za odobrena sredstva iznosila je 97,9 %, pri čemu je 2,1 % preneseno automatski. U okviru glave 2. stopa izvršenja dosegla je 54,4 %, pri čemu je 1,2 % ukinuto, a preostalih 44,4 % automatski preneseno u 2024. U okviru glave 3. izvršeno je 100 % odobrenih sredstava. U okviru administrativnih rashoda eu-LISA izvršila je 94,2 % odobrenih sredstava za plaćanje prenesenih iz 2022. u 2023.

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza u okviru glave 1. („Rashodi za osoblje”)¹²⁴ koja iznose 0,88 milijuna EUR i u okviru glave 2. („Rashodi za infrastrukturu i operativni rashodi”) koja iznose 12,34 milijun EUR, a koja još nisu bila plaćena tijekom 2023. i za koja postoji valjana pravna obveza, prenesena su u 2024. zajedno s odgovarajućim odobrenim sredstvima za plaćanje, u skladu s člankom 12. stavkom 6. financijskih pravila eu-LISA-e. U okviru glave 3. najveći dio odobrenih sredstava za plaćanje potrošen je na zajedničku infrastrukturu sustava, ETIAS, EES i interoperabilnost. Raščlamba izvršenih odobrenih sredstava za plaćanje za operativni proračun nalazi se sljedećim stranicama.

Pokazatelj uspješnosti: vrijeme plaćanja

Tijekom 2023. eu-LISA ukupno je izvršila 3447 platnih transakcija s rokovima za plaćanje, što je povećanje od 19,19 % u odnosu na 2022., uključujući:

- 3329 transakcija s maksimalnim vremenom plaćanja od 30 dana
- 58 transakcija s maksimalnim vremenom plaćanja od 45 dana
- 60 transakcija s maksimalnim vremenom plaćanja od 60 dana.

Prosječno vrijeme plaćanja za sve vrste plaćanja bilo je znatno kraće od propisanog roka: 16,6 dana za plaćanja koja je potrebno izvršiti u roku od 30 dana i 27,7 dana za plaćanja koja je potrebno izvršiti u roku od 60 dana. Pravodobno plaćanje vjerovnicima pokazuje učinkovitost financijskih rezultata eu-LISA-e.

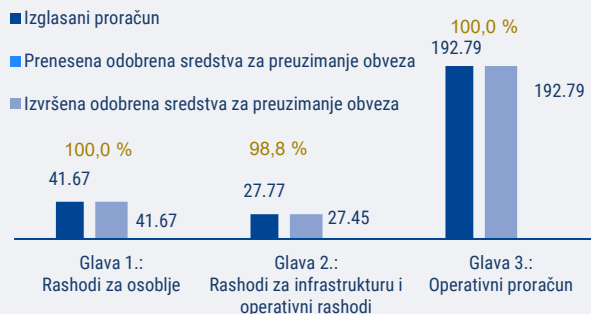
Sveukupno je 96,4 % svih transakcija plaćeno u ugovorenom roku. Kasnilo se s ukupno 125 plaćanja, a za 10 su plaćene zatezne kamate za kašnjenje u iznosu od 12 920,87 EUR plaćenih vjerovnicima.

¹²⁴ Ne prenose se odobrena sredstva za preuzimanje obveza i za plaćanje povezana s naknadama.

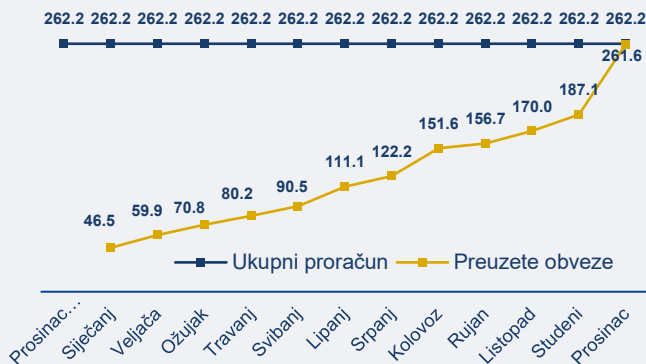
Izvršenje proračuna 2023.

Agencija u okviru godišnjeg okvira za izvješćivanje objavljuje stope izvršenja proračuna i pokazatelje uspješnosti.

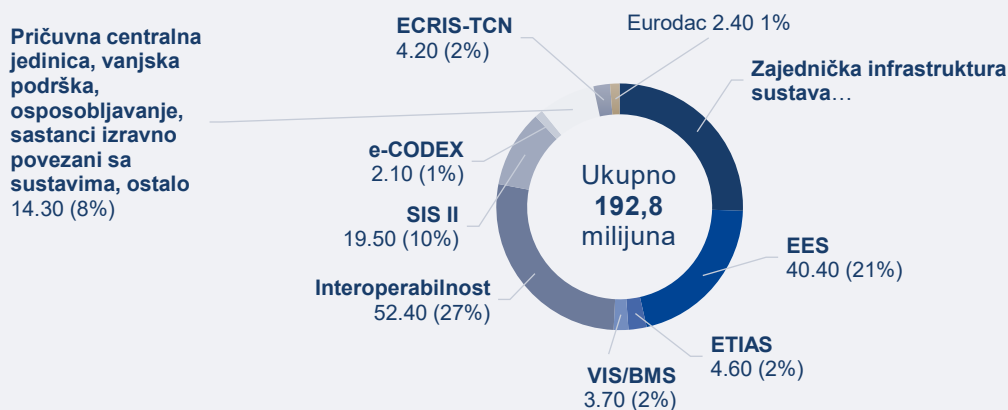
Slika 3. Potrošnja odobrenih sredstava za preuzimanje obveza C1 (u milijunima EUR)

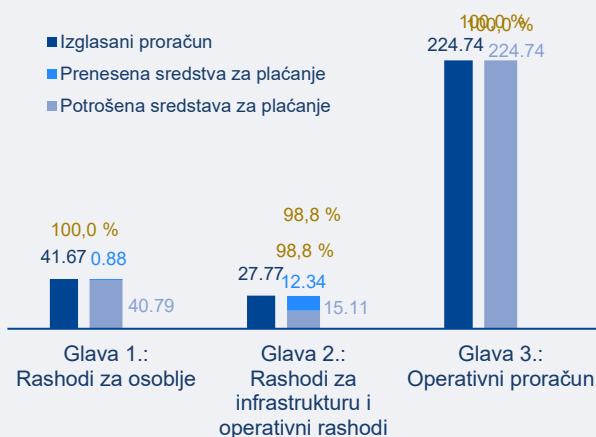
Slika 4. Kretanja u potrošnji odobrenih sredstava i sredstava predviđenih proračunom tijekom 2023. (u milijunima EUR)

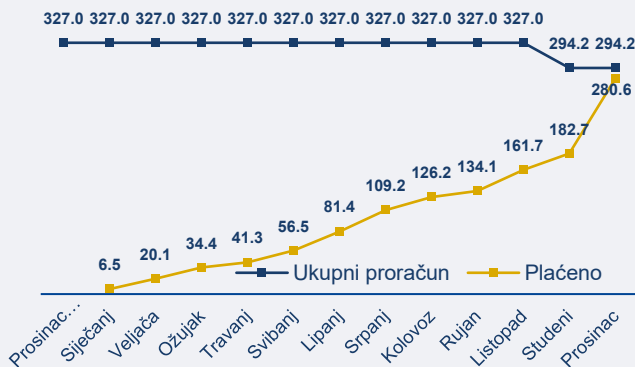
Slika 5. Izvršenje odobrenih sredstava za preuzimanje obveza iz glave 3. (u milijunima EUR)

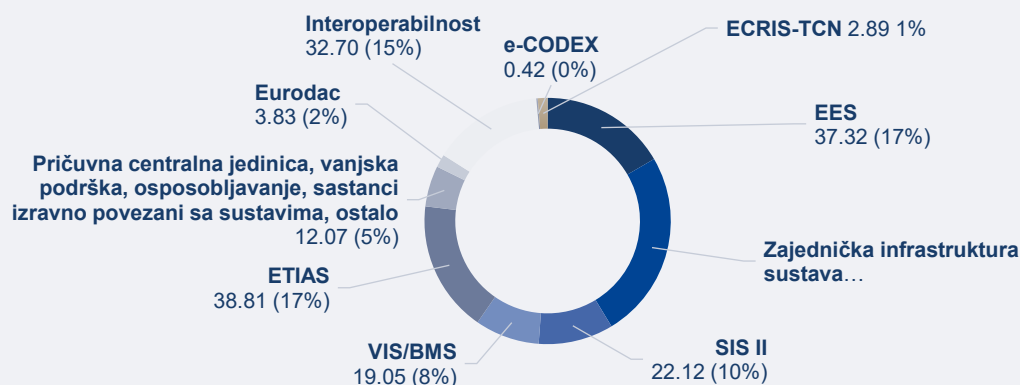
Slika 6. Potrošnja odobrenih sredstava za plaćanje C1 (u milijunima EUR)

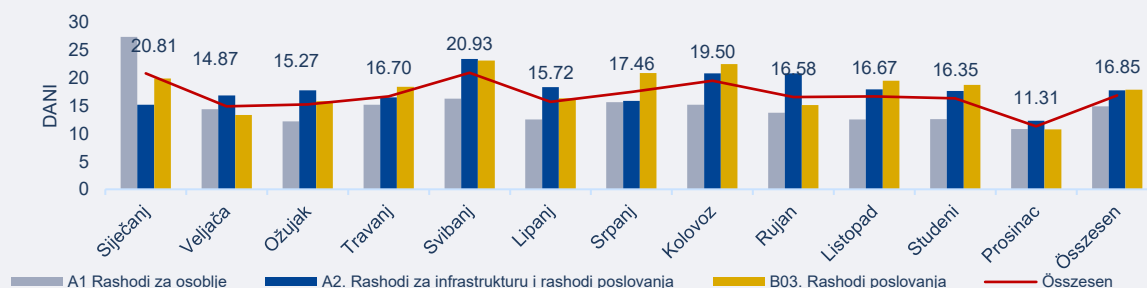
Slika 7. Kretanja u potrošnji plaćenih sredstava i sredstava predviđenih proračunom tijekom 2023. (u milijunima EUR)

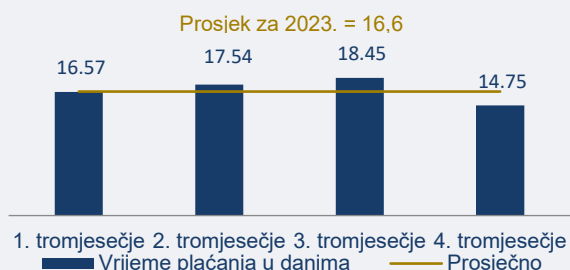
Slika 8. Izvršena odobrena sredstava za plaćanje u okviru glave 3. (u milijunima EUR)

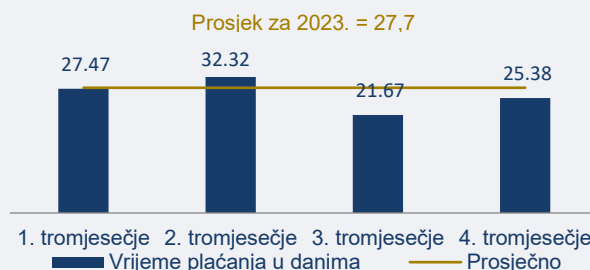
Slika 9. Mjesečno kretanje ukupnog vremena plaćanja

Slika 10. Plaćanja koja je potrebno izvršiti u roku od 30 dana

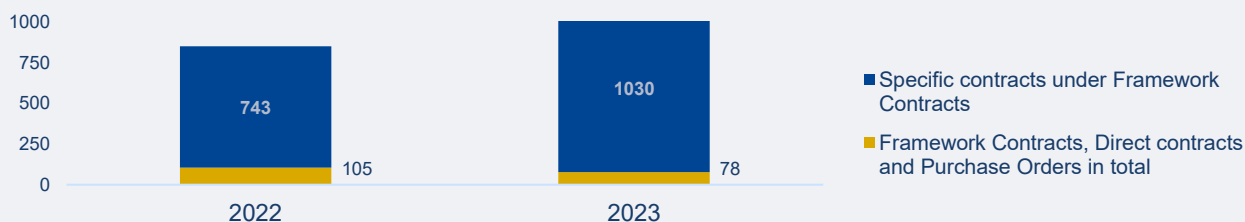
Slika 11. Plaćanja koja je potrebno izvršiti u roku od 60 dana

7.3.3. Postupci javne nabave

Obujam transakcija (tj. ugovora) i ukupnih **aktivnosti javne nabave nastavili su se povećavati** tijekom 2023. Ukupno je tijekom godine **potpisano 1108 ugovora**, što je **povećanje od 31 %** u odnosu na 848 ugovora potpisanih 2022. Najčešće korišteni postupak javne nabave tijekom 2023. bio je pregovarački postupak za ugovore vrlo male vrijednosti.

Slika 12. Ugovori i izmjene ugovora potpisani 2022. i 2023.

Specific contracts under Framework Contracts	Posebni ugovori na temelju okvirnih ugovora
Framework Contracts, Direct contracts and Purchase Orders in total	Ukupni okvirni ugovori, izravni ugovori i narudžbenice

Tablica 5. Postotak postupaka javne nabave prema vrsti upotrijebljenoj 2023.

Vrsta postupka / pravna osnova	Postotak	Broj postupaka	Dodijeljeni iznos (u eurima)
Pregovarački postupak za ugovore srednje vrijednosti	2,94 %	1	140 000,00
Pregovarački postupak za ugovore vrlo male vrijednosti	82,35 %	28	256 684,20
Pregovarački postupak bez prethodne objave	5,88 %	2	860 000,00
Otvoreni postupak (članak 164. stavak 1. točka (a) Uredbe o financijskim pravilima)	8,82 %	3	77 553 898,00
Ukupno		34	78 810 582,20

Agencija je 2023. potpisala sljedeći ugovor u skladu s točkom 11.1. podtočkom (g) Priloga I. Financijskoj uredbi EU-a:

Broj postupka	Glava	Izvođač	Iznos (u eurima)	Pravna osnova
LISA-2022-NP-08	Najam prostora za ured za vezu eu-LISA-e u Bruxellesu (Belgija)	Conseil Central de l'Économie	110 000,00	Prilog 1. – točka 11.1. podtočka (g) – Ugovori u vezi s nekretninama ¹²⁵

7.4. Delegiranje i daljnje delegiranje ovlasti izvršenja proračuna na osoblje

U skladu s financijskim pravilima eu-LISA-e, posebno člancima 41. i 46., dužnosnik za ovjeravanje delegira ovlasti za izvršenje proračuna imenovanim dužnosnicima za ovjeravanje, uglavnom na razini voditelja jedinice/odjela. Imenovani dužnosnik za ovjeravanje izvršava delegiranje ovlasti na temelju Povelje za dužnosnike za ovjeravanje na osnovi delegiranja, u kojoj su navedeni njihov opis poslova i odgovornosti. Ta se delegiranja primjenjuju na temelju matrice proračunske odgovornosti, koja je uspostavljena u okviru eu-LISA-e kao dodjela nadležnosti i odgovornosti imenovanom osoblju na temelju njihove upravljačke uloge u organizaciji za aktivnosti kao što su planiranje, izvršenje i praćenje proračunskih sredstava unutar svih financijskih tokova. Delegiranje ovlasti stoji na razini proračunske linije za sve izvore sredstava. Izvršava ga osoblje koje je za tu ulogu službeno imenovano odlukom izvršnog direktora unutar određenog iznosa (tj. financijska gornja granica). Izvršni direktor redovito preispituje delegiranje ovlasti.

7.5. Upravljanje ljudskim resursima

Razvoj politike ljudskih resursa i donesena provedbena pravila

Kako bi uskladila svoj pravni okvir s promjenjivim okruženjem agencija EU-a i povećala fleksibilnost radnih dogovora, eu-LISA uvela je nova pravila o radnom vremenu i hibridnom radu. U studenome 2023. eu-LISA donijela je odluku o radnom vremenu i hibridnom radu¹²⁶ kojom se zamjenjuju dva prethodna dokumenta sa smjernicama o radnom vremenu i radu na daljinu.

Novim pravilima uvedena je kombinacija rada na daljinu i rada u uredu kao ekvivalentnih načina rada, uz navođenje mogućih tjednih omjera za prisutnost u uredu i rad na daljinu. Osim toga, uvedene su nove definicije kako bi se osigurali osnova za zajedničko razumijevanje pojmova, smjernice za radne dogovore i rješavanje specifičnih situacija. Kako bi se olakšala provedba novih pravila od 1. siječnja 2024. organizirano je nekoliko informativnih sastanaka za rukovoditelje i osoblje.

Plan radnih mjesta i broj zaposlenika

U planu radnih mjesta eu-LISA-e za 2023. bilo je ukupno 399 odobrenih radnih mjesta, odnosno 222 člana privremenog osoblja (TA), 166 članova ugovornog osoblja (CA) i 11 upućenih nacionalnih stručnjaka (SNE). U odnosu na 2022. došlo je do ukupnog povećanja od šest radnih mjesta, a sva su se odnosila na radna

¹²⁵ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije

¹²⁶ Odluka Upravnog odbora eu-LISA-e br. 2023-333 od 16. studenoga 2023.

mjesta članova privremenog osoblja odobrena u okviru proračunskih pregovora EU-a za 2023. kako bi se odgovorilo na sve veće kibersigurnosne prijetnje. Broj radnih mjesta ugovornog osoblja i upućenih nacionalnih stručnjaka nije se mijenjao tijekom ovog razdoblja.

Stopa popunjenosti iznosila je 89,2 % plana radnih mjesta, a razina popunjenosti, ako se uključe izdane ponude za posao, iznosila je 92,3 %, što je neznatno povećanje u odnosu na 2022. (+0,2 %). Ukupna stopa popunjenosti za sve vrste radnih mjesta iznosila je 85,7 %, a razina popunjenosti 94,2 % ako se uključe izdane ponude za posao.

Do kraja 2023. **ukupan broj zaposlenik** dosegnuo je 342 člana osoblja, od čega je 246,9 ekvivalenata punog radnog vremena (EPRV) (74,1 % osoblja) bilo zaposleno u operativnim aktivnostima, 31,1 ekvivalent punog radnog vremena (9,3 % osoblja) u povezanim financijskim aktivnostima i aktivnostima javne nabave te 55 ekvivalenata punog radnog vremena (16,5 % osoblja) u horizontalnim aktivnostima (opća koordinacija i administrativna podrška). To je povećanje u odnosu na 324 člana osoblja na kraju 2022.

Agencija eu-LISA 2023. uspjela je zaposliti velik broj dodatnih članova osoblja. Ukupno je izdano 90 ponuda za posao, u usporedbi s njih 85 tijekom 2022. Budući da su postojeći popisi uspješnih kandidata u potpunosti iscrpljeni, Agencija je pokrenula nove postupke odabira, što je utjecalo na trajanje postupka zapošljavanja. S obzirom na očekivano povećanje broja osoblja, Agencija je uspješno pokrenula pilot-projekt prvog opsežnog zapošljavanja iz baze talenata (na razini FG IV) kako bi uspostavila veće interne popise uspješnih kandidata za osnovne IT funkcije i pomoćno osoblje.

Nekoliko uspješnih kandidata bilo je iz Agencije, pa to nije utjecalo na ukupan broj zaposlenika. Situaciju je dodatno otežala činjenica da je 26 od 90 kandidata (28 %) odbilo ponude za posao, uglavnom zbog prihvatanja drugih ponuda (27 %), nezainteresiranosti za preseljenje na mjesto zaposlenja (23 %), osobnih razloga (23 %) ili većih očekivanja u pogledu plaće (15 %).

Agencija je 2023. pokrenula devet novih postupaka odabira (ne uključujući pozive za pripravnništvo) u kojima je primljeno ukupno 2127 prijava. Ukupno su zaposlena 62 nova člana osoblja (ponude za posao prihvaćene do 31. prosinca 2023.), od čega je 13 članova osoblja eu-LISA-e dobilo nove mogućnosti za razvoj karijere. Prosječan broj prijava prema postupku iznosio je 152, što je povećanje u odnosu na prosjek od 107 prijava 2022. Najveći broj kandidata za zatvoreni postupak odabira bio je 535, a najmanji 68.

Osim toga, eu-LISA pokrenula je program unutarnje mobilnosti kako bi iskoristila kompetencije postojećeg osoblja i potaknula kontinuirani interni profesionalni rast. Pokrenut je natječaj za pronalazak novog voditelja sektora za Sektor za alate za operativne usluge u Jedinici za rad sustava te je on i zaključen imenovanjem jednog člana osoblja na tu ulogu. Tijekom 2023. 32 člana osoblja uspješno su završila probni rad, a dvije su osobe otišle tijekom probnog rada. Nije bilo procjena probnog rada s negativnim ishodom. Procjene probnog rada u potpunosti su digitalizirane do kraja 2023., za što se upotrebljava sustav eu-LISA-e za e-učenje.

Na kraju 2023. eu-LISA imala je 342 člana osoblja zaposlena na puno radno vrijeme: 198 članova privremenog osoblja, 135 članova ugovornog osoblja i devet upućenih nacionalnih stručnjaka. Osim toga, 12 pripravnika pozvano je na obavljanje stručnog staža u Agenciji. U usporedbi s 2022. nije bilo znatnih promjena u raspodjeli osoblja između tri centra eu-LISA-e, tj. sjedišta u Tallinnu (Estonija), tehničkog centra u Strasbourgu (Francuska) i ureda za vezu u Bruxellesu (Belgija). Gotovo trećina osoblja (26 %) bila je zaposlena u sjedištu eu-LISA-e u Tallinnu, a 73 % u tehničkom centru u Strasbourgu, dok je ured za vezu u Bruxellesu činio 1 % osoblja. Agencija nema stalno zaposleno osoblje u pričuvnom tehničkom centru u mjestu Sankt Johann im Pongau (Austrija).

Osoblje Agencije čine zaposlenici 25 nacionalnosti: 23 iz država članica EU-a te iz Norveške i Ujedinjene Kraljevine. U usporedbi s 2022. poboljšala se rodna ravnoteža (+2,7 %), pri čemu žene čine 34,2 % (117 osoba), a muškarci 65,8 % osoblja (225 osoba).

Pokazatelj uspješnosti u području ljudskih resursa

Stopa izostanka s posla utvrđena je na temelju triju pokazatelja:

- prosječni broj dana bolovanja po zaposleniku bio je 9,7 dana (ciljna vrijednost: < 15 dana po zaposleniku)
- postotak članova osoblja na dugotrajnom bolovanju bio je 5,3 % (ciljna vrijednost: < 10 %)
- postotak članova osoblja koji uopće nisu bili na bolovanju bio je 42,7 % (ciljna vrijednost: > 15 % cjelokupnog osoblja).

Svi su ti pokazatelji bili u skladu s ciljnom vrijednošću, iako je zabilježen blagi porast izostanaka u usporedbi s vrijednostima iz 2022.

Izlazna fluktuacija osoblja iznosila je 4,09 %, odnosno ostala je ispod ciljne vrijednosti od 5 % (uz iznimku osoblja zaposlenog krajem 2023., bila je malo viša od ciljne vrijednosti i iznosila je 5,6 %). U sjedištu u Tallinnu fluktuacija osoblja iznosila je 7,45 %, u usporedbi s 2,82 % u tehničkom centru u Strasbourgu.

Postotak osoblja koje je na vrijeme dostavilo svoje **izjave o financijskim interesima** bio je 91 % (ciljna vrijednost: > 80 %), što je blago poboljšanje u usporedbi s 90 % u 2022.

Nakon prelaska na metodu kvalitativne procjene, ključni pokazatelj uspješnosti „indeks zadržavanja talenata” zamijenjen je 2023. ključnim pokazateljem uspješnosti „**postotak nezadovoljavajuće ocjene osoblja**”. Za taj ključni pokazatelj uspješnosti Agencija je 2023. dosegla 1,8 % (ciljna vrijednost: između 1 % i 5 %).

Agencija je 2023. **uvela u posao 39 novih zaposlenika**, pri čemu im je pružala podršku u preseljenju i drugim pitanjima, prema potrebi.

Tijekom 2023. 32 člana osoblja uspješno su završila **probni rad**, a dva člana napustila su eu-LISA-u tijekom probnog rada. Nije bilo procjena probnog rada s negativnim ishodom.

Agencija je provela **godišnji plan učenja** i brojne aktivnosti na razini tima i pojedinačnoj razini:

- organizirala je 67 osposobljavanja ukupnog trajanja od 124 dana i s 1149 sudionika
- organizirala je 22 vanjska osposobljavanja za ukupno 107 sudionika
- ostvarila je stopu općeg zadovoljstva internim osposobljavanjem od 82 %
- obradila je 224 pojedinačna zahtjeva za osposobljavanje
- 59 članova osoblja sudjelovalo je u jezičnim tečajima.

Agencija je različitim inicijativama tijekom 2023. nastavila poboljšavati iskustvo i dobrobit svojih zaposlenika. Godina je započela pokretanjem **ankete o angažmanu osoblja** u lipnju, čiji je cilj bio procijeniti zadovoljstvo osoblja i utvrditi područja u kojima su potrebna poboljšanja. Kao odgovor na pokretače s najnižom ocjenom utvrđene u anketi uspostavljene su radne skupine za provedbu ciljanih mjera usmjerenih na rješavanje tih problema i poticanje angažmana. Tijekom godine organiziran je niz društvenih aktivnosti kako bi se potaknula kohezija tima i stvorile mogućnosti za smislenu društvenu interakciju među osobljem.

Budući da prepoznaje važnost psihičkog zdravlja, eu-LISA organizirala je pet internetskih seminara o **psihičkom zdravlju i dobrobiti**, u kojima je sudjelovalo 312 sudionika. Osim toga, 19 osoba iskoristilo je 106 pojedinačnih savjetovanja, a 142 osobe bile su pretplaćene na aplikaciju za dobrobit koju nudi Agencija. Nadalje, na licu mjesta doveden je stručnjak za tjelovježbu kako bi pružio smjernice i podršku za poboljšanje razina dnevne fizičke aktivnosti u uredskom okruženju. Organizirane su i **inicijative povezane sa zdravljem**, kao što su dani bicikla, kako bi se promicala kultura dobrobiti i potaknuli zdravi načini života. Sve te inicijative ističu kontinuiranu predanost eu-LISA-e stavljanju sveukupne dobrobiti osoblja u prvi plan.

Osposobljeni su i imenovani novi **povjerljivi savjetnici**. Ukupno im je prijavljeno devet slučajeva i organizirani su redoviti sastanci za nadzor. Jedinica za ljudske resurse provela je tri preliminarne procjene i pokrenula tri formalne administrativne istrage.

Komparativna analiza osoblja

U skladu sa zahtjevima iz okvirne financijske uredbe i metodologijom koju su donijeli voditelji administracije agencija EU-a eu-LISA provela je godišnju komparativnu analizu kako bi utvrdila omjer administrativnog i operativnog osoblja. Općenito se smatra da bi optimalna raspodjela radnih mjesta i osoblja trebala biti oko 70 % za operativne aktivnosti, 20 % za aktivnosti administrativne podrške i koordinacije te 10 % za neutralne (financijske) aktivnosti. Rezultati komparativne analize 2022. pokazali su da je raspodjela osoblja eu-LISA-e sljedeća: **73,1 % u operativnim dužnostima, 17,5 % u administrativnim i koordinacijskim zadacima, a 9,4 % na neutralnim funkcijama**. Detaljniji pregled rezultata komparativne analize eu-LISA-e za 2023. dostupan je u Prilogu IV.

7.6. Strategija za poboljšanje učinkovitosti

Tijekom 2023. eu-LISA nastavila je raditi na tome da se **razvije u fleksibilnu i učinkovitu organizaciju** koja ostvaruje izvrsne rezultate za svoje dionike. Kako bi poboljšala svoj doprinos provedbi politika EU-a u području pravosuđa i unutarnjih poslova, Agencija je razmotrila **optimizaciju** svojeg upravljanja, planiranja resursa i upravljanja proračunom kako bi dodatno poboljšala svoju operativnu učinkovitost i upotrebu resursa. Prije svega, nakon uspješne provedbe **metodologije fleksibilnog upravljanja projektima** kako bi se prevladao zastoj u razvoju EES-a, fleksibilni pristup postupno će se proširiti na razvoj svih drugih sustava.

Agencija je redovito preispitivala svoje unutarnje upravljanje i organizacijske strukture radi optimizacije. Kako bi olakšala učinkovitiju suradnju među timovima, eu-LISA **je kartirala i dokumentirala sve svoje procese**, ukupno 69 operativnih i korporativnih procesa, koji su naknadno revidirani i ažurirani radi daljnje optimizacije i stvaranja više sinergija.

Kako bi postigla izvrsne rezultate i ostvarila ciljeve svojih politika, eu-LISA **je analizirala proračunska ograničenja i ljudske resurse** dostupne za izvršavanje dodijeljenih zadataka. U tom je kontekstu Agencija uzela u obzir i sljedeće aspekte: moguće dugoročne negativne financijske učinke koji proizlaze iz ubrzane stope inflacije, potaknute povećanom potražnjom zbog gospodarskog oporavka, kontinuirane poremećaje u lancima vrijednosti i pritisak rastućih troškova energije.

Agencija razmatra **modernizaciju svojeg operativnog modela** kako bi smanjila ovisnost o vanjskim izvođačima. U tu je svrhu uložila znatan napor u provedbu **pristupa fleksibilnog upravljanja projektima**, kojim se jača transverzalnost okupljanjem različitih timova u privremene grupe kako bi se proveli projekti čiji razvoj kasni. Kad je riječ o budućnosti, eu-LISA razmatra kako smanjiti troškove infrastrukture upotrebom **rješenja u oblaku** i dodatnom standardizacijom upravljanja održavanjem sustava.

Agencija je vodila redovite rasprave i uvela mjere ublažavanja kako bi riješila problem **nedostatka osoblja**. U novoj strategiji pronalaženja resursa donesenoj 2022. pojašnjeni su kapaciteti potrebni za pružanje propisanih usluga i navedene su najbolje metode pronalaženja resursa, tj. koje se vrste ljudskih resursa mogu upotrijebiti za obavljanje određenih poslova, npr. angažiranje statutarog osoblja za ključne usluge koje se ne mogu eksternalizirati te vanjskih izvođača za druge usluge ili primjena kombiniranog modela. Budući da je strategija pronalaženja resursa važan vodič za planiranje ljudskih resursa i utvrđivanje potrebe za dodatnim resursima koji se ne mogu eksternalizirati, Agencija ju je nastavila prilagođavati u skladu s potrebama koje se mijenjaju.

Agencija je ujedno sklopila novi okvirni ugovor za pronalaženje **vanjske podrške**, tj. za eksternalizaciju poslova za koje eu-LISA-i nije dodijeljen dovoljan broj radnih mjesta (kako bi se ostvarili kratkoročni ciljevi). Osim toga, eu-LISA radila je na sveobuhvatnoj izgradnji kapaciteta, uključujući razvoj potrebnih vještina i znanja među osobljem, što se odvijalo u kombinaciji s provedbom strategije eu-LISA-e za ljudske resurse.

Kad je riječ o zapošljavanju osoblja, eu-LISA znatno je poboljšala upotrebu unutarnjih **popisa uspješnih kandidata** sastavljenih u okviru prethodnih postupaka odabira. Na primjer, objedinjavanjem profila i duljih popisa uspješnih kandidata kako bi se obuhvatilo nekoliko radnih mjesta u okviru jednog postupka zapošljavanja, Agencija je uspjela popuniti veći broj dostupnih radnih mjesta uz manji broj oglasa za slobodna radna mjesta. U tom je području učinkovitost postignuta i kombiniranjem napora s drugim agencijama EU-a za zajedničko objavljivanje oglasa za slobodna radna mjesta i dijeljenjem sastavljenih popisa uspješnih kandidata. Na temelju tog iskustva Agencija aktivno razmatra druge mogućnosti za stvaranje sinergija s drugim agencijama EU-a radi povećanja učinkovitosti.

Kao posljedica pandemije bolesti COVID-19, eu-LISA od 2020. mijenja način vođenja aktivnosti osposobljavanja tako da se prebacuje sa obuke uz fizičku prisutnost na **internetske tečajeve**. Tako je 2023. 80 % novih aktivnosti osposobljavanja provedeno na internetu (u odnosu na 36 % 2019.), a sudjelovanje putem interneta doseglo je vrhunac od 94 %. Kao rezultat toga, ukupno sudjelovanje povećalo se šest puta, sa 623 tijekom 2019. na 4112 tijekom 2023. Nadalje, većina materijala za osposobljavanje na internetu može se ponovno upotrijebiti, čime se smanjuju radno opterećenje i troškovi, ne samo za eu-LISA-u, već i za sudionike.

Slično tome, i upotreba **videokonferencija** za unutarnje i međuagencijske sastanke (uključujući sastanke s Komisijom) dovela je do znatnih proračunskih ušteda.

Agencija je 2023. uvela **novi digitalni alat za planiranje** (Anaplan) kako bi poboljšala učinkovitost korporativnog planiranja i raspodjele resursa. Novi alat omogućuje pojednostavnjenje planiranja u cijeloj Agenciji upotrebom zajedničkog skupa podataka kao zajedničkog izvora podataka. Upotrijebljen je kao pomoć u pripremi godišnjeg programa rada za 2023. (uključujući raspodjelu proračuna i ljudskih resursa) te je proširen kako bi se pomogao u praćenju provedbe programa rada, uključujući razvoj kapaciteta softvera Power BI.

Sve će se te aktivnosti podržati daljnjom digitalizacijom unutarnjih tijekova rada i upotrebom različitih IT alata za olakšavanje i pojednostavnjenje procesa. Agencija je počela razmatrati i moguće slučajeve upotrebe **umjetne inteligencije**, posebno generativne umjetne inteligencije, za daljnje poboljšanje učinkovitosti,

posebno za optimizaciju opetovanih zadataka ili onih male vrijednosti kako bi se osoblju omogućilo da se usredotoči na aktivnosti veće vrijednosti.

7.7. Ocjena rezultata revizija i ex post evaluacija

U ovom se odjeljku daje sažetak revizija koje su proveli Služba Europske komisije za unutarnju reviziju (IAS) i Odjel za unutarnju reviziju eu-LISA-e (IAC), kao i revizija koje je proveo EDPS te mišljenja Revizorskog suda o pouzdanosti i pravilnosti transakcija povezanih s računovodstvenom dokumentacijom, uključujući relevantne nalaze koje su dostavili.

7.7.1. Služba Europske komisije za unutarnju reviziju i Odjel za unutarnju reviziju eu-LISA-e

U studenome 2022. Upravni odbor eu-LISA-e donio¹²⁷ je Plan unutarnje revizije za 2023.¹²⁸, koji je izmijenjen u studenome 2023.¹²⁹ Odjel za unutarnju reviziju nastavio je 2023. služiti kao kontaktna točka za Službu Europske komisije za unutarnju reviziju, Revizorski sud i Europski ured za borbu protiv prijevара. Ta je uloga važna kako bi se poremećaji u redovitom radu Agencije sveli na najmanju moguću mjeru i kako bi se izbjeglo udvostručavanje rada. Rezultati Plana unutarnje revizije za 2023. formalizirani su u detaljnom izvješću o radu koje je analizirano i o kojem se raspravljalo s izvršnom direktoricom i ACFC-om (sastanak održan 21. veljače 2024.) i koje je Upravni odbor primio na znanje 21. ožujka 2024.¹³⁰

Tablica 6. Sažetak tema unutarnjih revizija obrađenih 2023.

Revizor	Revizijska tema obrađena 2023. (prema vrsti)	Tematsko područje i rezultati
IAC	Pregled upravljanja pravima pristupa sustavu ABAC (jamstvo) ¹³¹	Pružanje (ponovnog) jamstva za upravljanje pravima pristupa sustavu ABAC. Revizija je bila usmjerena na provedbu i ažuriranje procjene rizika u vezi s odobrenim pravima pristupa te je provedena periodična provjera prava pristupa (tj. tijek rada, računovodstvo i izvješćivanje) u odnosu na odgovornosti povjerene korisnicima u skladu s redovnim postupkom. Rezultirala je zaključkom i dvjema revizijskim preporukama ¹³² . Kao odgovor na to uspostavljen je akcijski plan.
IAC	Revizija postupka upravljanja konfiguracijom (jamstvo)	Pružanje (ponovnog) jamstva djelotvornosti i učinkovitosti unutarnjih kontrola uspostavljenih za postupak upravljanja konfiguracijom (operacije). Revizija je bila usmjerena na cjelovitost repozitorija konfiguracija. Rezultirala je revizijskim zaključkom i četirima revizijskim preporukama ¹³³ . Rukovodstvo Agencije kao odgovor na to uspostavilo je akcijski plan.
IAC	Praćenje provedbe strategije eu-LISA-e za borbu protiv prijevара (koordinacija/jamstvo)	Pomoć u borbi protiv prijevара smanjenjem mogućnosti počinitelja za počinjenje prijevара. U strategiji eu-LISA-e za borbu protiv prijevара za razdoblje 2022. – 2024. utvrđena su tri cilja: ■ postići potpunu usklađenost s načelima borbe protiv prijevара ■ uspostaviti i održavati visoke razine etičnosti u svim aktivnostima eu-LISA-e ■ razviti i upotrebljavati prikupljanje i analizu podataka. IAC je dostavio godišnje izvješće o praćenju u kojem je navedena stopa provedbe od 75 % akcijskog plana strategije za borbu protiv prijevара ¹³⁴ .
IAC	Praćenje provedbe revizijskih preporuka koje su izdali IAS, IAC, ECA i OLAF (koordinacija)	Pobrinuti se za rješavanje utvrđenih problema i provedbu poboljšanja. IAC je 2023. dostavio četiri izvješća o praćenju.
IAC IAS	Praćenje provedbe revizijskih preporuka (jamstvo)	Neovisna potvrda da su problemi riješeni, a poboljšanja provedena. IAC i IAS provjerili su provedbu preporuka za koje navedeno da su „provedene” (spremne za reviziju) i zaključili 19 preporuka.

¹²⁷ Ref. dokument Upravnog odbora 2022-382, odluke Upravnog odbora, točka B.15.d.

¹²⁸ Ref. dokument Upravnog odbora 2022-387, Plan unutarnje revizije za 2023., Ares(2022)8560364, 9. prosinca 2022.

¹²⁹ Ref. dokument Upravnog odbora 2023-333, odluke Upravnog odbora, točka B18.c.

¹³⁰ Točka B15.a. odluka sa 48. sjednice Upravnog odbora eu-LISA-e, ref. dok. 2024-046, 21. ožujka 2024.

¹³¹ ABAC (računovodstvo nastanka poslovnog događaja): korporativni sustav za izvršenje i praćenje proračunskih i računovodstvenih operacija koji je razvila Komisija, uključujući značajke kojima se osigurava usklađenost s Financijskom uredbom i provedbenim pravilima

¹³² Izvješće IAC-a, ref. Ares(2023)5187136, 26. srpnja 2023.

¹³³ Izvješće IAC-a, ref. Ares(2024)1056607, 12. veljače 2024.

¹³⁴ Izvješće Odjela za unutarnju reviziju o praćenju provedbe akcijskog plana strategije za borbu protiv prijevара za 2023., ref. Ares(2024)1056755, 12. veljače 2024.

Revizor	Revizijska tema obrađena 2023. (prema vrsti)	Tematsko područje i rezultati
IAS	Revizija više subjekata o koordinaciji između GU-a HOME i decentraliziranih agencija EU-a: eu-LISA, EUAA, Europol, CEPOL i EMCDDA	Završno izvješće o reviziji objavljeno je u svibnju 2023., pri čemu je IAS smatrao da je akcijski plan eu-LISA-e za dvije revizijske preporuke prikladan ¹³⁵ .

7.7.2. Europski nadzornik za zaštitu podataka (EDPS)

Visoka razina zaštite podataka jedan je od glavnih ciljeva Agencije. Vanjske revizije usklađenosti u području zaštite podataka doprinose ostvarenju tog cilja i dio su eu-LISA-ina plana kontinuiranog poboljšanja operativnog upravljanja informacijskim sustavima pravosuđa i unutarnjih poslova. Agencija je 2023. nastavila pratiti napredak u **provedbi preporuka** utvrđenih u revizijama EDPS-a u pogledu sustava SIS, VIS i Eurodac:

- revizija sustava SIS i VIS, provedena u studenome 2018., rezultirala je završnim izvješćem koje je Agencija primila u travnju 2023., koje je uključivalo 43 preporuke (Agencija ih je zaključila sve)
- revizija sustava Eurodac provedena je u prosincu 2019., a rezultirala je završnim izvješćem koje je eu-LISA primila u travnju 2023., koje je sadržavalo 29 preporuka (Agencija je zaključila 23).

Agencija je u rujnu zaključila sve preporuke iz revizija EDPS-a u pogledu sustava SIS i VIS za razdoblje 2017. – 2019.

Nakon revizije EDPS-a u pogledu sustava SIS, VIS i Eurodac za 2022. EDPS je 15. lipnja donio svoje konačne primjedbe na nacrt izvješća o inspekciji, a eu-LISA poslala je svoje primjedbe EDPS-u 26. lipnja, u potpunosti u skladu s rokom. Agencija je u rujnu 2023. primila završno izvješće o reviziji, koje je uključivalo 37 preporuka. Posljednja revizija EDPS-a na licu mjesta provedena je u prosincu 2023. u pogledu sustava SIS.

Agencija je u svim slučajevima pripremila odgovarajuće akcijske planove, u koje je uključila preporuke EDPS-a, te je EDPS-u dostavljala tromjesečna izvješća, a Upravnom odboru i njegovu Odboru za reviziju, usklađenost i financije izvješća o stanju u pogledu neprovedenih preporuka.

7.7.3. Europski revizorski sud

Revizorski sud 2023. dovršio reviziju godišnje računovodstvene dokumentacije eu-LISA-e za financijsku godinu 2022.¹³⁶ Revizija Europskog revizorskog suda obuhvaćala je sljedeće:

- računovodstvenu dokumentaciju Agencije, koja se sastoji od financijskih izvještaja¹³⁷ i izvješća o izvršenju proračuna¹³⁸ za financijsku godinu koja je završila 31. prosinca 2022.
- zakonitost i pravilnost transakcija povezanih s tom računovodstvenom dokumentacijom.

Prema mišljenju Revizorskog suda računovodstvena dokumentacija eu-LISA-e za 2022. u svim značajnim aspektima vjerno prikazuje financijsko stanje eu-LISA-e na dan 31. prosinca 2022. te rezultate poslovanja, novčane tokove i promjene u neto imovini, u skladu s Financijskom uredbom eu-LISA-e i računovodstvenim pravilima koja je usvojio računovodstveni službenik Komisije. Ta se pravila temelje na međunarodno prihvaćenim računovodstvenim standardima za javni sektor. Međutim, Revizorski je sud u obliku posebne napomene skrenuo pozornost na bilješku 2.1.5.3. uz godišnju računovodstvenu dokumentaciju za 2022. u kojoj se opisuju kašnjenja u uvođenju sustava ulaska/izlaska i njihov učinak na rad eu-LISA-e.

Prema mišljenju Revizorskog suda prihodi povezani s računovodstvenom dokumentacijom za godinu koja je završila 31. prosinca 2022. u svim su značajnim aspektima zakoniti i pravilni. Kad je riječ o plaćanju, Revizorski sud utvrdio je da je neusklađenost utjecala na plaćanja u ukupnom iznosu od 17,8 milijuna EUR, što čini 4,8 % odobrenih sredstava za plaćanje dostupnih 2022. te premašuje prag značajnosti utvrđen za reviziju. U skladu s tim donio je uvjetno mišljenje o zakonitosti i pravilnosti plaćanja povezanih s računovodstvenom dokumentacijom. Revizorski sud iznio je i opažanja o upravljanju, sustavima kontrole i upravljanju proračunom koja nisu dovela u pitanje prethodno navedena mišljenja. Agencija je pripremila akcijski plan kako bi odgovorila na ta opažanja¹³⁹.

¹³⁵ Izvješće IAS-a, ref. Ares(2023)3266879, 10. svibnja 2023.

¹³⁶ Europski revizorski sud (2023.), *Godišnje izvješće o agencijama EU-a za financijsku godinu 2022.*, 26. listopada 2023., str. 237–248.

¹³⁷ Financijski izvještaji uključuju bilancu stanja i izvještaj o financijskom rezultatu, tablicu novčanog toka, izvještaj o promjenama u neto imovini i sažetak važnih računovodstvenih politika te druga pojašnjenja.

¹³⁸ Izvješća o izvršenju proračuna uključuju izvješća u kojima su objedinjene sve proračunske operacije i pojašnjenja.

¹³⁹ Akcijski plan ref. Ares(2024)2384688, 2. travnja 2024.

7.8. Praćenje revizijskih preporuka i povezanih akcijskih planova

U skladu s odlukom izvršnog direktora eu-LISA-e Odjel za unutarnju reviziju Agencije odgovoran je za praćenje napretka u provedbi revizijskih preporuka¹⁴⁰. U tu svrhu Odjel prikuplja ažuriranja od nositelja tih preporuka i sastavlja izvješća o praćenju koja se podnose izvršnom direktoru i Upravnom odboru.

Stopa provedbe revizijskih preporuka 2023. iznosila je 87 % –provedene su 33 preporuke, a za 38 preporuka istekao je rok za provedbu.¹⁴¹ Status napretka eu-LISA-e u provedbi revizijskih preporuka na dan 31. prosinca 2023. sažeto je prikazan u tablici u nastavku.

Tablica 7. Revizijske preporuke: napredak u provedbi

Preporuke IAS-a, IAC-a, ECA-e i OLAF-a prema ocjeni	Ukupan broj otvorenih preporuka 2023.	U tijeku	Provedeno	Rok za provedbu istekao	Zaključeno	Ukupan broj otvorenih preporuka na kraju 2023.
ključne	3	-	3	-	3	-
vrlo važne	20	-	16	4	8	12
važne	15	-	14	1	8	7
Ukupno	38	-	33	5	19	19

Terminologija:

- **u tijeku**: provedba se odvija prema planu ili u skladu s novim rokom / akcijskim planom dogovorenim s revizorom
- **provedeno**: potvrdio nositelj preporuke i spremna je za revizorovu provjeru
- **rok za provedbu istekao**: provedba je u tijeku, no nije dovršena do dogovorenog roka
- **zaključeno**: revizor je službeno zaključio problem
- **ključne**: temeljna slabost revidiranog procesa koja je štetna na razini cijelog subjekta
- **vrlo važne**: temeljna slabost koja je štetna za cijeli proces (tako su označene sve preporuke Revizorskog suda)
- **važne**: bitna slabost cijelog procesa ili temeljna slabost bitnog dijela revidiranog procesa.

Tablica 8. Nprovedene revizijske preporuke, uključujući znatna kašnjenja (> 6 mjeseci, na dan 31. prosinca 2023.)

#	Revizor, revizija, godina	Broj/naziv preporuke	Ocjena	Izvorni rok	Odgodeno > 6 mjeseci	Aktivnosti Agencije
1	IAS, Izvješće o kontrolama postupka javne nabave, 2017.	3. Provedba kontrola prije sklapanja posebnih ugovora	Važno	31. 12. 2018.	5 godina, 1 mjesec	Agencija je donijela postupak kontrole s predloškom. Novi postupak provest će se do kraja lipnja 2024.
2	IAS, Izvješće o zapošljavanju osoblja i angažmanu strukturnih pružatelja usluga te organizacijskoj etici eu-LISA-e, 2020.	1. Pribavljanje ljudskih resursa mora se temeljiti na dokumentiranoj i ažuriranoj procjeni	Vrlo važno	30. 9. 2020.	4 godine, 4 mjeseca	U ožujku 2024. pokrenuta je velika reorganizacija kako bi se podržali novi načini rada i osigurala uspješna provedba plana za interoperabilnost. Agencija će primiti rezultate vanjske ocjene do lipnja 2024. Ta dva elementa čine osnovu za ažuriranje strategije pronalaženja resursa i metode raspodjele resursa. Agencija je stoga unaprijedila preporučeni plan provedbe i pomaknula ciljni datum do ožujka 2025.

¹⁴⁰ Odluka izvršnog direktora o donošenju sustava obveznog podnošenja izvješća izvršnom direktoru i voditelju Odjela za unutarnju reviziju o napretku ostvarenom u području revizijskih preporuka i/ili nalaza, ref. Ares(2018)6152498, 30. studenoga 2018.

¹⁴¹ Izvješće Odjela za unutarnju reviziju o statusu otvorenih revizijskih preporuka na dan 31. prosinca 2023., Ares(2024)1713484, 5. ožujka 2024.

3	ECA, Izvješće o godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji eu-LISA-e za financijsku godinu 2017./2018.	Agencija eu-LISA upravlja trima zasebnim, neintegriranim opsežnim informacijskim sustavima (SIS II, VIS, Eurodac) te se u svima njima obrađuju podatci u području pravosuđa i unutarnjih poslova EU-a. Zbog takvog pristupa može se dogoditi da eu-LISA ne ostvari ekonomije razmjera i ne iskoristi sinergiju među sustavima.	Vrlo važno	31. 12. 2019.	4 godine	Zajedničkom nabavom TOF LOT1 za sustave SIS, VIS i Eurodac osiguravaju se jedinstven pristup i ekonomije razmjera za operativno upravljanje (održavanje/podrška) za sva tri sustava. Agencija je dovršila prijenos održavanja infrastrukture za sva tri sustava na transversalni model javne nabave (TOF LOT2).
4	ECA, Izvješće o godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji eu-LISA-e za financijsku godinu 2020./2021.	Opetovano visoke stope prijenosa u suprotnosti su s proračunskim načelom jedne godine i upućuju na strukturne probleme u izvršenju proračuna.	Vrlo važno	31. 12. 2022.	1 godina	Provedeno. Agencija je poboljšala nadzor i kontrolu nad pokretanjem obveza. Rok za podnošenje novih zahtjeva za preuzimanje proračunskih obveza je 30. rujna, čime se postiže bolja usklađenost ugovornih razdoblja s financijskom godinom. Zadatak je višeg rukovodstva da se pobrine da se iznimke svedu na najmanju moguću mjeru jer je učinak na prijenose znatan. Učinak novih mjera potvrdit će se količinom prijenosa iz 2024. u 2025.
5	ECA, Izvješće o godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji eu-LISA-e za financijsku godinu 2021./2022.	Agencija eu-LISA mogla je što prije upotrijebiti ugovore u okviru TEF-a i TOF-a umjesto da mijenja postojeće ugovore za maksimalni iznos dopušten Financijskom uredbom.	Vrlo važno	31. 12. 2023.	-	Zajedničkom nabavom TOF LOT1 za sustave SIS, VIS i Eurodac osiguravaju se jedinstven pristup i ekonomije razmjera za operativno upravljanje (održavanje/podrška) za sva tri sustava. Agencija je dovršila prijenos održavanja infrastrukture za sva tri sustava na transversalni model javne nabave (TOF LOT2).

Agencija je obvezna poduzeti brze i odlučne korake kako bi riješila problem kašnjenja provedbe neprovedenih preporuka, uključujući revidiranje ciljnih datuma. Agencija će u budućnosti obavijestiti revizore o napretku u provedbi.

Kako bi potvrdili zaključivanje preporuka za koje je eu-LISA navela da su „provedene” (stavke u kategoriji „zaključeno”), IAS i IAC proveli su godišnje praćenje akcijskih planova koji su proglašeni „provedenima” i zaključili su 19 revizijskih preporuka¹⁴². Revizorski sud pratio je i provedbu svojih revizijskih preporuka iz prethodnih godina¹⁴³.

7.9. Mjere praćenja povezane s istragama koje provodi OLAF¹⁴⁴

Agencija je 2023. provela preporuke koje proizlaze iz OLAF-ovih istraga povezanih s predmetima OC/2017/1121/A2 i COM(2022)28974 (administrativna preporuka AR-2022-0031).

7.10. Praćenje opažanja tijela nadležnog za davanje razrješnice

Odbor za proračunski nadzor (CONT) Europskog parlamenta pokrenuo je 2023. godišnji postupak davanja razrješnice za aktivnosti agencija EU-a i zajedničkih poduzeća provedene u financijskoj godini 2022. Tim se postupkom jamči usklađenost s relevantnim pravnim i regulatornim zahtjevima te primjena načela dobrog financijskog upravljanja, točnije načela ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti.

¹⁴² Praćenje neprovedenih preporuka o upravljanju informacijskom sigurnošću u eu-LISA-i – napomena IAS-a o zaključcima revizije, ref. Ares(2023)4482, 28. lipnja 2023., Ares(2023)7132265, 1. prosinca 2023.; rezultati praćenja IAC-a za 2023., ref. Ares(2024)1549093, 12. veljače 2024.

¹⁴³ Godišnje izvješće Revizorskog suda o agencijama EU-a za financijsku godinu 2022., str. 234–240.

¹⁴⁴ Članak 11. Uredbe (EU/Euratom) br. 883/2013 o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF)

U travnju 2024. Europski parlament dao je izvršnoj direktorici eu-LISA-e razrješnicu za izvršenje proračuna Agencije 2022., čime je odobrio računovodstvenu dokumentaciju eu-LISA-e za financijsku godinu 2022., te je iznio svoje primjedbe u rezoluciji¹⁴⁵.

Kako bi se istaknula utvrđena područja za poboljšanje i riješila područja od ključnog interesa, Agencija je posebno:

- poduzela potrebne korake kako bi ojačala svoje unutarnje kontrole i ažurirala unutarnje procese za postupke upravljanja ugovorima kako bi ublažila slabosti koje su utvrdili revizori, uključujući dovršetak svoje strategije unutarnje kontrole i poboljšanje sposobnosti za izradu ugovora
- ostala predana zaključivanju neprovedenih revizijskih preporuka bez daljnje odgode i pravodobnoj provedbi svih novih revizijskih preporuka
- uvela nove alate i metode za bolje planiranje i praćenje izvršenja proračuna
- nastavila s prelaskom s vertikalnog na transverzalno pronalaženje resursa za razvoj, unapređenje i održavanje sustava glavnih poslovnih aktivnosti
- redefinirala strategiju zapošljavanja kako bi se bolje riješilo pitanja zapošljavanja i rodne ravnoteže
- ojačala nekoliko elemenata svoje komponente procjene rizika i nastavila pratiti strateški plan kako bi bolje uskladila strateške i operativne ciljeve te poboljšala ukupnu provedbu dugoročne strategije Agencije.

Agencija je pripremila akcijski plan kao odgovor na opažanja Revizorskog suda o računovodstvenoj dokumentaciji eu-LISA-e za 2022.

¹⁴⁵ [Odluka Europskog parlamenta od 11. travnja 2024.](#) o razrješnici za izvršenje proračuna eu-LISA-e za financijsku godinu 2022. (2023/2165(DEC)); Akcijski plan eu-LISA-e ref. Ares(2024)2384688, 2. travnja 2024.

U tablici u nastavku navedena su opažanja iz **izvješća Revizorskog suda o razrješnici za 2022.** koja se odnose na izvršenje proračuna eu-LISA-e i odgovor Agencije te mjere poduzete za rješavanje tih pitanja¹⁴⁶.

Tablica 9. Opažanja tijela nadležnog za davanje razrješnice

Opažanja tijela nadležnog za davanje razrješnice	Odgovor eu-LISA-e i poduzete mjere
Proračun i financijsko upravljanje	
- napominje da su naponi za praćenje proračuna tijekom financijske godine 2022. rezultirali stopom izvršenja proračuna od 91,13 % u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza, što je smanjenje od 8,87 % u odnosu na 2021. - nadalje, sa zabrinutošću napominje da je stopa izvršenja odobrenih sredstava za plaćanje iznosila 86,71 %, što je smanjenje od 7,94 % u odnosu na 2021.	Provedeno Agencija je uvela nove alate i metode za planiranje i praćenje izvršenja proračuna. Razina izvršenja proračuna za 2023. iznosila je 99,9 % za odobrena sredstva za preuzimanje obveza i odobrena sredstva za plaćanje, bez prijenosa diferenciranih odobrenih sredstava.
- sa zabrinutošću napominje da je prema izvješću Revizorskog suda Agencija prenijela 14,4 milijuna EUR (23 %) raspoloživih odobrenih sredstava za preuzimanje obveza iz 2022. u 2023. te da je taj iznos uključivao 13,7 milijuna EUR (ili 95 %) odobrenih sredstava u okviru glave II., koja se odnosi na administrativne rashode (97 % 2021.) - primjećuje ponavljanje prijenosa odobrenih sredstava zbog kojih Revizorski sud podsjeća da su opetovane visoke stope prijenosa u suprotnosti s proračunskim načelom jedne godine i ukazuju na strukturne probleme u izvršenju proračuna ili loše proračunsko planiranje - u tom kontekstu napominje da je potpisivanje novog okvirnog ugovora o pružanju usluga vanjske podrške u četvrtom tromjesečju 2023. ključno za ostvarenje tih ciljeva - očekuje da će provedba tog akcijskog plana dovesti do znatnog poboljšanja i poziva eu-LISA-i da tijelo nadležno za davanje razrješnice izvijesti o ostvarenom napretku	U tijeku Agencija prima na znanje opažanje. Agencija je izradila akcijski plan koji uključuje nekoliko mjera provedenih od 2023. kako bi se poštovalo načelo jedne godine i smanjila razina prijenosa. Osim toga, Agencija je osmislila nove procese za smanjenje prijenosa u skladu s načelom jedne godine. Krajem 2023. eu-LISA sklopila je novi okvirni ugovor za usluge vanjske podrške (LISA/2022/OP/04). Usluge na temelju tog ugovora pružaju se od kraja 2023. i nastavit će se pružati do kraja 2027.
Uspješnost	
očekuje znatan doprinos Agencije digitalizaciji pravosuđa kako bi se poboljšala suradnja među pravosudnim tijelima Unije i omogućio bolji pristup pravosuđu za građane i poduzeća Unije	U tijeku Agencija je znatno doprinijela digitalizaciji pravosuđa na razini EU-a kako bi poboljšala suradnju među pravosudnim tijelima i omogućila bolji pristup pravosuđu za građane i poduzeća. Digitalizaciji pravosuđa doprinijet će i njezin rad na interoperabilnosti sustava pravosuđa i unutarnjih poslova. U tu svrhu eu-LISA surađuje s Eurojustom, Europolom i EPPO-om u pogledu e-CODEX-a i ECRIS-TCN-a te u okviru pripreme za platformu za suradnju zajedničkih istražnih timova. Agencija je nastavila s uvođenjem sustava ECRIS-TCN u skladu s novim planom za interoperabilnost, koji je već donio konkretne rezultate u obliku prve inačice sustava ECRIS-TCN u svibnju 2024. Kad je riječ o e-CODEX-u, komponente su u potpunosti prenesene u eu-LISA-ino okruženje za smještaj do 30. studenoga 2023., a Agencija je 27. ožujka 2024. preuzela privremeno upravljanje. Službeno preuzimanje dovršeno je u lipnju 2024., u skladu s Komisijinim proglašenjem uspješnog dovršetka procesa predaje i preuzimanja. Agencija je započela i s pripremama za razvoj platforme za suradnju zajedničkih istražnih timova. Projekt će započeti 2024., ali s obzirom na to da je sporazum o doprinosu za razvoj potpisan s Komisijom u svibnju, eu-LISA odmah je započela sa službenom uspostavom projektnog tima i sklapanjem ugovora.
potiče Agenciju da nastavi surađivati s drugim agencijama Unije	U tijeku Agencija prima na znanje opažanje. Agencija je sklopila radne dogovore, memorandume o razumijevanju i planove suradnje s većinom agencija za pravosuđe i unutarnje poslove: CEPOL, EUAA, Eurojust, Europol, FRA, Frontex i ENISA. Tim se instrumentima uspostavlja horizontalni okvir za bilateralnu suradnju, čiji je cilj olakšati učinkovitiju i sveobuhvatniju provedbu propisa EU-a. Bilateralna suradnja provodi se i s BERIC-om i EIGE-om kao partnerskim agencijama smještenima u baltičkim zemljama sa zajedničkim izazovima. Radi jačanja suradnje s drugim agencijama EU-a i u okviru formata trija predsjedništva, eu-LISA priprema se za preuzimanje

¹⁴⁶ Europski revizorski sud [Godišnje izvješće o agencijama EU-a za financijsku godinu 2022.](#), C/2023/594, 27. listopada 2023.

predsjedanja JHAAN-om 2024. Nadalje, eu-LISA aktivno sudjeluje u radu različitih skupina u okviru Mreže agencija EU-a (EUAN).

Učinkovitost i poboljšanja

- poziva Agenciju da nastavi surađivati s drugim agencijama Unije kako bi se mogli iskoristiti svi dostupni resursi

U tijeku

Agencija prima na znanje opažanje.

Agencija je sklopila sporazume o razini usluga s nekoliko agencija EU-a radi pružanja podrške u pitanjima kontinuiteta poslovanja te povećanja učinkovitosti i sinergija u drugim područjima suradnje. S Frontexom i EUAA-om sklopljeni su sporazumi o smještaju njihovih lokacija za oporavak u slučaju katastrofe. Agencija pruža usluge smještaja podatkovnih centara u svojem tehničkom centru u Strasbourgu (Francuska) – za EUAA-u od 2016., a za Frontex od 2019., uključujući usluge podrške.

S ENISA-om je sklopljen sporazum o provedbi godišnjih vježbi u području kibersigurnosti eu-LISA-e; s Europolom postoji sporazum o organizaciji zajedničkog sigurnosnog odbora.

- poziva Agenciju da pojača rad na potpunoj provedbi alata za upravljanje javnom nabavom (PPMT)

Provedeno

Agencija je dovršila postupak uvođenja PPMT-a 9. listopada 2023., nakon što je dobila pristup produkcijskom okruženju PPMT-a. Od 1. siječnja 2024. PPMT se upotrebljava za sve postupke javne nabave čija je vrijednost veća od 15 000 EUR.

Kadrovska politika

- napominje da se, unatoč naporima Agencije, fluktuacija osoblja povećala s 5,5 % 2021. na 7,1 % 2022., dok se stopa popunjenosti smanjila na 82 %, što je niže od ciljne vrijednosti Agencije od 94 %, posebno zbog broja kratkotrajnih radnih mjesta i radnih mjesta nižeg razreda koja Agencija nudi

U tijeku

Agencija prima na znanje opažanje i nastavlja raditi na poboljšanju stope popunjenosti i smanjenju fluktuacije osoblja.

- sa zabrinutošću napominje sastav višeg i srednjeg rukovodstva Agencije u pogledu roda, koje se sastoji od 12 muškaraca (86 %) i dvije žene (14 %), Upravnog odbora, koji čini 50 muškaraca (82 %) i 11 žena (18 %), te sveukupnog osoblja, koje uključuje 209 muškaraca (67 %) i 101 ženu (33 %)

U tijeku

Agencija prima na znanje opažanje i nastavlja raditi na poboljšanju rodne ravnoteže svojeg osoblja.

- podsjeća na važnost uspostave rodne ravnoteže i poziva Agenciju da nastavi ulagati napore u postizanje rodne ravnoteže na svim razinama konkretnim mjerama kojima se privlače prijave žena za radna mjesta koja nudi Agencija

Agencija intenzivno radi na povećanju broja kandidatkinja, primjerice sudjelovanjem u sajmovima industrije i objavljivanjem oglasa za slobodna radna mjesta na posebnim forumima.

- traži od Komisije i država članica da uzmu u obzir važnost postizanja rodne ravnoteže pri imenovanju svojih članova u Upravni odbor Agencije

Na inicijativu jedne rukovoditeljice, 2022. osnovana je neformalna skupina za raspravu o mogućnostima za rješavanje pitanja rodne ravnoteže na rukovodećoj i nerukovodećoj razini.

Osim toga, nastavilo se raditi na privlačenju većeg broja kandidatkinja u eu-LISA-u, uključujući sljedeće aktivnosti:

- preispitivanje i preformuliranje oglasa za slobodna radna mjesta kako bi bili uključiviji te njihovo objavljivanje na posebnim forumima za stručnjakinje u području IKT-a
- poticanje i motiviranje osoblja organiziranjem internetskih seminara s drugim agencijama EU-a i Komisijom, s naglaskom na inicijativama za poboljšanje rodne ravnoteže u javnim službama EU-a.

Osim toga, eu-LISA surađuje i razmjenjuje iskustva s drugim agencijama EU-a i Komisijom u vezi s inicijativama usmjerenima na poboljšanje rodne ravnoteže u javnim službama EU-a. Tijekom 2023. organizirani su sastanci s EIGE-om i Revizorskim sudom kako bi se saznalo više o njihovoj najboljoj praksi u području raznolikosti i uključenosti. Agencija je sudjelovala na internetskom globalnom sajmu karijera za žene usmjerenom na profile u području STEM-a (znanost, tehnologija, inženjerstvo i matematika) kako bi privukla raznolikiju skupinu kandidata.

Zastupljenost žena i/ili alternativnih članova u Upravnom odboru eu-LISA-e stalno raste jer su države članice i Komisija istaknuli važnost rodne ravnoteže. Od ukupno 33 člana Upravnog odbora, njih 10 su žene i/ili alternativni članovi. Komisija, koju predstavljaju dva člana, u prosincu 2023. imenovala je jednu članicu u odbor.

- prima na znanje da su 2022. na internoj razini provedene i zaključene tri administrativne istrage povezane s uznemiravanjem, uz još jedan slučaj koji je završio pred sudom

U tijeku / provedeno

Agencija prima na znanje opažanje i nastavit će promicati poštovanje i dostojanstvo na radnom mjestu i primjenjivati politiku nulte tolerancije na uznemiravanje.

- poziva Agenciju da brzo poduzme mjere i dotične pozove na odgovornost

Javna nabava

- ističe primjedbe iz izvješća Revizorskog suda koja su dovela do sastavljanja uvjetnog mišljenja zbog nepravilnosti nekoliko plaćanja izvršenih 2022., u ukupnom iznosu od 17,8 milijuna EUR povezanih sa sedam posebnih ugovora,

Djelomično provedeno

Agencija je primila na znanje ta opažanja i usmjerena je na poboljšanje izrade ugovora u skladu s time. Kako bi spriječila slične događaje u budućnosti, Agencija je u nove pozive za podnošenje

što čini 4,8 % ukupnih odobrenih sredstava za plaćanje dostupnih 2022.

- napominje da je nepravilnost tih plaćanja uglavnom posljedica odstupanja od relevantnih okvirnih ugovora
- ističe da se prema odgovorima Agencije na pisana pitanja Parlamenta nepravilnosti u pogledu plaćanja izvršenih 2022. mogu svrstati u tri kategorije: izmjena ugovora na određeno vrijeme (6,5 milijuna EUR), produženje posebnih ugovora preko maksimalno dopuštenog roka (3,7 milijuna EUR) i nedostatak pojedinosti o zahtjevima u posebnim ugovorima (7,5 milijuna EUR)
- prima na znanje da se neka od tih nepravilnih plaćanja u ukupnom iznosu od 10,5 milijuna EUR odnose na tri posebna ugovora na temelju kojih su plaćanja izvršena i 2021. kao i to da je Revizorski sud utvrdio da su nepravilna u svom godišnjem izvješću o agencijama Unije za tu godinu
- iz izjava izvršne direktorice Agencije koje je dala na sastanku s Odborom za proračunski nadzor Parlamenta održanom 29. studenoga 2023. („izjave izvršne direktorice”) prima na znanje da je šest od sedam posebnih ugovora utvrđenih u izvješću Revizorskog suda isteklo bez nepodmirenih plaćanja
- ističe da je to problem koji se u Agenciji opetovano pojavljuje
- poziva Agenciju da nastavi poduzimati mjere za potpuno rješavanje dotičnog problema i da tijelo nadležno za davanje razrješenice izvijesti o postignutom napretku

■ s dubokom zabrinutošću napominje da je 2022. bila treća godina zaredom za koju je Revizorski sud izdao uvjetno mišljenje u području upravljanja javnom nabavom i ugovorima Agencije, koju su obilježili povećani troškovi Agencije uslijed nepravilnosti, kašnjenja i neodgovarajućih postupaka javne nabave te nedostatka pažnje Agencije u pogledu pravila o javnoj nabavi

■ prima na znanje akcijski plan Agencije za detaljno preispitivanje vlastitih postupaka kako bi se utvrdili i uklonili temeljni uzroci ponovljenih primjedbi Revizorskog suda u tom području, kako je navedeno u odgovorima Agencije na pisana pitanja Parlamenta, u izvješću Agencije o daljnjem postupanju i u izjavama izvršne direktorice

■ stoga, kao rezultat provedbe tog akcijskog plana, očekuje trajno poboljšanje, posebno s obzirom na to da je šest od sedam posebnih ugovora koje je Revizorski sud smatrao nepravilnima isteklo bez nepodmirenih plaćanja

■ poziva Agenciju da periodično izvješćuje tijelo nadležno za davanje razrješenice o postignutom napretku u provedbi tog akcijskog plana i svim poduzetim korektivnim mjerama

■ ističe da je prema izvješću Revizorskog suda Agencija 2022. kao i 2021. izvršila plaćanja na temelju posebnog ugovora (u iznosu od 40 milijuna EUR) kojim se povezani okvirni ugovor nije pravilno proveo jer nisu navedene pojedinosti o pribavljenim uslugama (količine i datum isporuke)

■ napominje da je na temelju tog ugovora Agencija 2022. platila 7,5 milijuna EUR

■ prima na znanje da je u skladu s komentarima Agencije iz bilješke od 13. studenoga 2023. naslovljene „Razrješenica za 2022. – nalazi Revizorskog suda o agenciji eu-LISA. Kratka napomena za zastupnike u Europskom parlamentu” temeljni uzrok neodređene prirode tog ugovora, potpisanog krajem 2018., potreba za očuvanjem financiranja interoperabilnosti između EES-a i VIS-a, za koje se proračunsko planiranje, koje je izvan kontrole Agencije, uvelike odmaknulo od stvarnog donošenja relevantnog zakonodavstva

■ napominje da bi se bez tog ugovora izgubio povezani iznos potreban za osiguranje interoperabilnost

■ prima na znanje, kako je navedeno u odgovoru Agencije na opažanje Revizorskog suda, korektivne mjere koje je Agencija poduzela na temelju izmjene tog ugovora kojemu je dodan detaljniji opis pruženih usluga

■ napominje da Agencija nije produljila taj ugovor, koji je istekao 2022.

ponuda uvela dodatne i konkretnije klauzule kako bi bolje odražavale operativne zahtjeve i olakšale upravljanje promjenama.

Agencija je predana izvršavanju svojeg mandata na potpuno usklađen način. Zbog toga je, pod svojim novim vodstvom i uzimajući u obzir važne primjedbe Revizorskog suda, započela detaljno preispitivanje svojih postupaka kako bi utvrdila i uklonila temeljne uzroke tih opažanja:

■ jačanje kapaciteta javne nabave putem organizacijske konsolidacije, ubrzavanje novog zapošljavanja i utvrđivanje posebnih vanjskih savjetnika radi pružanja neovisnog stručnog znanja o posebnim i vrlo složenim slučajevima

■ provedena je analiza osnovnog uzroka za više od 500 ugovora (od kojih je 160 još uvijek aktivno) kako bi se utvrdila temeljna pitanja i definirale korektivne mjere utvrđena rješenja: ciljana obuka, uvođenje kontrolnih popisa, bolje definiranje uloga i poboljšanje unutarnje komunikacije o upravljanju ugovorima

■ povećanje intenziteta kontrola s novim kontrolnim popisima za aktivnosti upravljanja ugovorima kako bi se osiguralo da nema bitnih promjena okvirnih ugovora

■ izrada strategije unutarnje kontrole koja će se formalno donijeti sredinom 2024. to će uključivati: procjenu rizika, analizu troškova i koristi, mjere za jačanje organizacijskih sposobnosti, broj osoblja i intenzitet kontrola

■ osnivanje radne skupine za „upravljanje ugovorima s nultom stopom pogrešaka” pod pokroviteljstvom izvršne direktorice radi praćenja, kontrole i osiguranja usklađenosti u vezi sa sklapanjem ugovora, od definicije potreba do potpisivanja, uključujući sve izmjene

U tijeku

Kako je objašnjeno u prethodnim odjeljcima, Agencija stalno poboljšava svoje postupke i provjere kako bi podržala svoj složeni model nabave.

Provedeno

Agencija potvrđuje da je temeljni uzrok problema bila potreba za osiguranjem financijskih sredstava za projekte EES-a unatoč kašnjenjima u informacijama potrebnima za pokretanje razvojnih aktivnosti.

Jačanjem unutarnje kontrole, kako je opisano u prethodnim odjeljcima, znatno se smanjuje mogućnost ponavljanja situacije s tim ugovorom iz 2018., koji je sada istekao.

- u tom kontekstu podsjeća na to da su kašnjenja u donošenju i provedbi relevantnih pravnih akata ključni čimbenici za utvrđivanje razine detaljnosti i preciznosti koju eu-LISA može ponuditi pri prvotnom sklapanju okvirnih ugovora

- prima na znanje stajalište iz izvješća Agencije o daljnjem postupanju prema kojemu bi kraće trajanje pripreme provedbenih akata izravno utjecalo na sposobnost Agencije da bolje planira svoju javnu nabavu i ograniči izmjene ugovora

- sa zabrinutošću prima na znanje da je prema izvješću Revizorskog suda Agencija primijenila pregovarački postupak za dodjelu ugovora bez prethodne obavijesti o nadmetanju

- prima na znanje da je Agencija obrazložila tu odluku iznimnom hitnošću unatoč savjetima svojih službi zaduženih za područja javne nabave i pravnih usluga

- prima na znanje razloge Revizorskog suda prema kojima primjena tog postupka nije bila opravdana

- prima na znanje odgovor eu-LISA-e prema kojemu bi došlo do materijalizacije rizika od prekida u održavanju od nekoliko mjeseci jer su se rokovi za provedbu programa EES-a službeno promijenili u kasnijoj fazi, a ukupno vrijeme potrebno za dodjelu ugovora i prelazak na novog izvođača procijenjeno je na najmanje osam mjeseci

- u tom kontekstu smatra da je pristup Agencije bio razuman

- konstatira da je prema odgovoru Agencije dodijeljeni ugovor u međuvremenu istekao

- prima na znanje dodatne dvije primjedbe o sustavima upravljanja i kontrole Agencije sadržane u izvješću Revizorskog suda

- prima na znanje prvu primjedbu u pogledu nabave hardvera (27,7 milijuna EUR) za koju nisu dobiveni cjenici dobavljača hardvera i za koju nisu provedene *ex ante* provjere

- prima na znanje drugu primjedbu u pogledu javne nabave u sklopu okvirnog ugovora o transverzalnim operacijama, čija je procijenjena vrijednost 490 milijuna EUR, pri čemu se za šest sastanaka odbora za ocjenu nisu vodili zapisi te je potpisano samo završno izvješće

- poziva Agenciju da unaprijedi svoje sustave unutarnje kontrole kako se takvi nedostaci ne bi pojavljivali u budućnosti

- napominje da se osam primjedbi iz izvješća Revizorskog suda za prethodne godine (2017., 2018. i 2021.) povezanih s Agencijom vodi kao „otvorene”

- apelira na Agenciju da bez odgode zaključi pitanja u vezi s navedenim primjedbama i obavijesti tijelo nadležno za davanje razrješenice o napretku postignutom u tom pogledu

Unutarnja kontrola

- konstatira prisutnost velikog nedostatka u pogledu načela br. 10. „Odabire i razvija aktivnosti kontrole” u okviru komponente „Aktivnosti kontrole” već treću godinu zaredom

- poziva Agenciju da nastavi ulagati napore u smanjenje nedostataka u području aktivnosti kontrole kako bi se smanjili rizici povezani s ostvarivanjem ciljeva politika kao i operativnih ciljeva i ciljeva unutarnje kontrole

- poziva Agenciju da provede preostale preporuke te da tijelo nadležno za davanje razrješenice obavijesti o postignutom napretku

Provedeno

Agencija je raskinula predmetni okvirni ugovor. Potrebne usluge za održavanje i interoperabilnost sustava nabavljene su u okviru okvirnog ugovora nakon otvorenih postupaka javne nabave.

U tijeku

Cijene plaćene u okviru ugovora za nabavu hardvera i njegovo održavanje naknadno su usklađene s okvirnim uvjetima.

Poboljšana je dokumentacija zapisa odbora za ocjenu.

Agencija stalno poboljšava svoje postupke i provjere kako bi podržala svoj složen model nabave.

Provedeno

Za sva zapažanja koja su još uvijek otvorena pripremljeni su akcijski planovi kako bi se riješili i zaključili svi nalazi do kraja 2023. / sredine 2024.

Djelomično provedeno

Prema Izvješću eu-LISA-e o okviru unutarnje kontrole iz 2024., tijekom 2023. nije bilo većih nedostataka, posebno zbog visoke stope provedbe neprovedenih revizijskih preporuka i korektivnih mjera za uklanjanje nedostataka unutarnje kontrole.

Osim toga, Agencija sastavlja svoju strategiju unutarnje kontrole, a cilj je dovršiti je do ljeta 2024. Strategiju će se predstaviti Odboru za reviziju, usklađenost i financije Upravnog odbora u listopadu 2024.

Poboljšanje usklađenosti jedan je od ključnih prioriteta Agencije, pa će aktivno nastaviti smanjivati preostale nedostatke.

Djelomično provedeno

Krajem 2023. eu-LISA provela je i zaključila 14 od 16 preostalih revizijskih preporuka (87 %). Provedba preostalih dviju preporuka, koje su složenije i ovise o drugim poboljšanjima, planira se do prosinca 2024. odnosno ožujka 2025. Agencija je u potpunosti predana rješavanju svih preostalih preporuka bez daljnje odgode i pravodobnoj provedbi svih novih preporuka.

7.11. Upravljanje okolišem

Nakon što je 2022. podržala **politiku zaštite okoliša**, eu-LISA se obvezala uspostaviti unutarnji sustav upravljanja okolišem (EMS) u skladu s EU-ovim **sustavom upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja (EMAS)** te radi na certificiranju u okviru EMAS-a do 2024. Time će se aktivnosti eu-LISA-e uskladiti s inicijativom **europskog zelenog plana** za smanjenje emisija stakleničkih plinova u svim poslovnim područjima.

Agencija je 2023. objavila svoju **prvu službenu izjavu o okolišu za 2022.**, u kojoj se detaljno navode ciljevi, praćenje i napredak¹⁴⁷. To izvješće uključuje tablični sažetak u kojem su prikazani izvori učinaka na okoliš, akcijski planovi i pokazatelji uspješnosti za sve aspekte povezane s okolišem. Kako bi se osoblje uključilo u taj sustav upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja, Agencija je osnovala internu radnu skupinu volontera, interno poznatu kao **zeleni tim**, koja sudjeluje u posebnim radnim skupinama.

7.12. Procjena koju je provelo rukovodstvo

Rukovodstvo Agencije **na temelju opravdanih razloga smatra** da su uvedene odgovarajuće kontrole i da one funkcioniraju na predviđeni način. Rizici se prate i ublažavaju na primjeren način te se prema potrebi provode razna poboljšanja i mjere za jačanje. Agencija će u budućnosti posebnu pozornost usmjeriti na poboljšanje sustava upravljanja i kontrole te upravljanja proračunom, javnom nabavom i ugovorima.

Tijekom 2023. utvrđeni su glavni rizici i njima se upravljalo, što dodatno potvrđuju rezultati unutarnjih i vanjskih revizija provedenih tijekom godine. Agencija je osmislila potrebne akcijske planove kako bi odgovorila na opažanja i zaključila preporuke koje još nisu provedene.

Osim toga, rukovodstvo eu-LISA-e uviđa potrebu za održavanjem djelotvornosti njezina okvira za unutarnju kontrolu te osiguranjem praćenja i ocjene njegove provedbe u svrhu postizanja ciljeva Agencije kako su utvrđeni u Uredbi o osnivanju i dugoročnoj strategiji.

7.13. Vanjska ocjena

U skladu s člankom 39. Uredbe o osnivanju eu-LISA-e, Agencija mora proći ocjenu uspješnosti svakih pet godina, a očekuje se da će Europska komisija sljedeću ocjenu pokrenuti 2023. U okviru te ocjene razmatrat će se uspješnost eu-LISA-e u odnosu na njezin mandat, ciljeve, lokacije i zadatke. Ocijenit će i koliko Agencija uspješno doprinosi i dodaje vrijednost operativnom upravljanju informacijskim sustavima pravosuđa i unutarnjih poslova EU-a te kako je uspjela uspostaviti koordinirano, isplativo i usklađeno informatičko okruženje za upravljanje tim sustavima i za njihov rad.

Agencija je na zahtjev Komisije provela **neovisnu komparativnu analizu** kako bi se pripremila za vanjsku ocjenu koju provodi Komisija. Vanjski izvođač procijenio je ukupnu operativnu uspješnost eu-LISA-e, primjerenost raspodjele i upotrebe ljudskih resursa te doprinos Agencije ciljevima relevantnih politika EU-a u području pravosuđa i unutarnjih poslova. Kako bi pružila sveobuhvatniji uvid u mogući tijek razvoja i unapređenje u narednim godinama, Agencija je od izvođača naručila dodatne preporuke o strateškim poboljšanjima u srednjoročnoj perspektivi. Zbog proširenog opsega tog postupka završno izvješće dovršeno je u siječnju 2024.

¹⁴⁷ Izjava o okolišu eu-LISA-e za 2022., objavljena 10. listopada 2023.

OCJENA DJELOTVORNOSTI ICF-a

Djelotvornost okvira za unutarnju kontrolu (ICF) i glavni korporativni rizici za razdoblje izvješćivanja

Ocjena djelotvornosti ICF-a

8.

8.1. Djelotvornost okvira za unutarnju kontrolu

Sustavi unutarnje kontrole pomažu organizacijama u postizanju ciljeva te ostvarivanju operativnih i financijskih rezultata u skladu s relevantnim pravilima i propisima. Sustavom unutarnje kontrole koji dobro funkcionira podržava se donošenje utemeljenih odluka i pomaže smanjiti rizike na prihvatljive razine putem isplativih kontrola.

Upravni odbor eu-LISA-e zadužio je 2019. izvršnog direktora za provedbu okvira za unutarnju kontrolu (ICF) u skladu s načelima i značajkama koje je donio odbor.

Okvir za unutarnju kontrolu Agencije čini sljedećih pet komponenti: (1) kontrolno okruženje, (2) procjena rizika, (3) kontrolne aktivnosti, (4) informacije i komunikacija te (5) aktivnosti praćenja. Za učinkovitu unutarnju kontrolu nad poslovanjem tih pet međusobno povezanih komponenti mora biti prisutno i dobro funkcionirati na svim razinama organizacije. ICF-om su također utvrđena temeljna načela za svaku komponentu te povezane značajke svakog načela, koji su određeni na način da se uzima u obzir specifičan način upravljanja uspostavljen u Agenciji. Ta utvrđena načela i značajke unutarnje kontrole minimalni su standardi navedeni u članku 45. stavku 2. financijskih pravila eu-LISA-e.

Izvršni direktor ovlašten je provoditi **godišnju ocjenu djelotvornosti ICF-a**. Zamjenik izvršnog direktora Agencije služi kao voditelj zadužen za upravljanje rizicima i unutarnju kontrolu kako bi pružao podršku u uspostavi, praćenju, provedbi i ocjenjivanju ICF-a eu-LISA-e te u izvješćivanju o njemu.

Funkciju voditelja zaduženog za upravljanje rizicima i unutarnju kontrolu 2023. obavljao je zamjenik izvršnog direktora, od 16. ožujka 2023. do 31. prosinca 2023. Od studenoga 2022. do 16. ožujka zamjenik izvršnog direktora imenovan je privremenim izvršnim direktorom. U tom razdoblju dužnosti voditelja zaduženog za upravljanje rizicima i unutarnju kontrolu delegirane su voditelju Jedinice za upravljanje i kapacitete. Zamjenik izvršnog direktora dao je ostavku 16. siječnja 2024. Kako bi se osigurao kontinuitet poslovanja i potrebno razdvajanje dužnosti između izvršnog direktora i voditelja zaduženog za upravljanje rizicima i unutarnju kontrolu, uloga voditelja ponovno je odlukom izvršnog direktora privremeno delegirana voditelju Jedinice za upravljanje i kapacitete, Philippeu Harantu. Delegiranje je valjano dok se ne imenuje novi zamjenik izvršnog direktora, a delegirane odgovornosti uključuju dovršetak ove ocjene ICF-a.

8.1.1. Metodologija

Godišnja ocjena ICF-a uključuje sljedeće korake: utvrđivanje kriterija za praćenje za svako načelo unutarnje kontrole, utvrđivanje prednosti i područja koja treba poboljšati, provedbu ocjene na razini pojedinačnih načela i komponenata te provedbu ukupne ocjene¹⁴⁸. Za potrebe ove ocjene voditelj zadužen za upravljanje rizicima i unutarnju kontrolu prikuplja i na temelju unaprijed utvrđenih kriterija za praćenje analizira podatke iz različitih internih izvora, uključujući anketu o angažmanu osoblja, registar iznimaka i neusklađenosti, izvješća o unutarnjoj i vanjskoj reviziji i drugu dokumentaciju povezanu s internim poslovnim procesima.

8.1.2. Rezultati ocjene

Kriteriji za praćenje unutarnje kontrole

Rezultat samoprocjene provedene 2024. pokazao je da je 88 % kriterija za praćenje unutarnje kontrole 2023. postignuto ili djelomično postignuto.

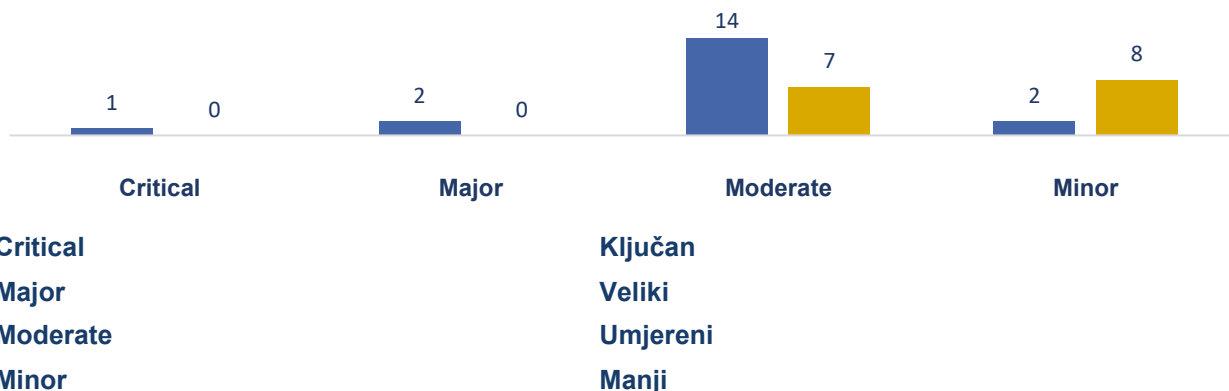
Kriteriji za praćenje unutarnje kontrole	2023.	2024.
Ukupan broj pokazatelja	79	79
■ postignuto	56 (71 %)	62 (78 %)
■ djelomično postignuto	8 (10 %)	8 (10 %)
■ nije postignuto	15 (19 %)	9 (10 %)

¹⁴⁸ Pokazatelji za svako načelo ICF-a, njihove osnovne i ciljne vrijednosti utvrđeni su u Prilogu 2. Odluci izvršnog direktora o donošenju kriterija za praćenje unutarnje kontrole i imenovanju voditelja zaduženog za upravljanje rizicima i unutarnju kontrolu.

Prednosti i nedostatci unutarnje kontrole

U ocjeni za 2024. zaključeno je šest nedostataka, a za njih 12 smanjena je razina ozbiljnosti. Utvrđen je jedan novi umjereni i jedan manji nedostatak, što je ukupno 15 nedostataka u području unutarnje kontrole – sedam umjerenih i osam manjih nedostataka. Dva nova nedostatka utvrđena su kao posljedica revizije i samoprocjene. Prvi put od 2021. nema otvorenih ključnih ili velikih nedostataka.

Slika 13. Procjena statusa nedostatka ICF-a 2023. i 2024.

Tijekom 2023. Agencija je provodila različite aktivnosti radi provedbe planova korektivnih mjera i otklanjanja nedostataka unutarnje kontrole.

Općenito rezultati ocjene za 2024. pokazuju da je sustav unutarnje kontrole eu-LISA-e prisutan, da funkcionira te da je djelotvoran, ali da su potrebna određena poboljšanja (2. kategorija)

Ocjena komponenti ICF-a

Komponente ICF-a	Prednosti	Nedostatci
I. Kontrolno okruženje	■ nadzor uprave, Upravnog odbora i njegova Odbora za reviziju, usklađenost i financije nad unutarnjim kontrolama ■ kontinuitet poslovanja i razdvajanje dužnosti	■ osigurati sudjelovanje u mogućnostima izgradnje kapaciteta u području etičnosti i integriteta / tematskoj obuci ■ jačanje provedbe odgovornosti i prijenosa znanja
II. Procjena rizika	■ donošenje revidirane strategije upravljanja rizicima ■ stopa provedbe korektivnih mjera za revizijske preporuke dosegla je 87 % ■ utvrđen postupak zviždanja i provedeno 75 % akcijskog plana strategije za borbu protiv prijevара ■ imenovanje novog računovodstvenog službenika eu-LISA-e	■ dovršetak i praćenje registra rizika i problema jedinica ■ jačanje unutarnje kontrole provedbom preporuka iz izvješća o provedbi strategije za borbu protiv prijevара
III. Kontrolne aktivnosti	■ uspješna provedba planova korektivnih mjera i zaključivanje ključnih revizijskih preporuka ■ donošenje politike upravljanja imovinom ■ osiguranje ciljeva u pogledu sigurnosti, kontinuiteta poslovanja i skeniranja osjetljivosti u pogledu uspješnosti	■ usklađenost, posebno u području upravljanja ugovorima i praćenja ugovora ■ bolje upravljanje rizicima ■ dovršetak strategije unutarnje kontrole
IV. Informacije i komunikacija	■ oblikovanje postupka za zviždače i revizija smjernica o zviždačima ■ godišnja revizija imenovanja osoba za kontakt za javni pristup dokumentima (PAD) ■ zaključene su sve preporuke koje proizlaze iz revizije koju je proveo EDPS ■ kanali za unutarnju i vanjsku komunikaciju dobro su uspostavljeni i funkcioniraju	■ svi su nedostaci otklonjeni

I Kontrolno okruženje

Komponenta kontrolnog okruženja obuhvaća skup standarda postupanja, postupaka i struktura koji čine osnovu za aktivnosti unutarnje kontrole u cijeloj organizaciji. Na rukovodećoj razini opći standard u pogledu važnosti unutarnjih kontrola, uključujući očekivane standarde postupanja, određuju Upravni odbor, izvršni direktor i ostatak najvišeg rukovodstva.

Komponenta kontrolnog okruženja ICF-a prisutna je i dobro funkcionira (**1. kategorija**).

Agencija eu-LISA raspolaže dobro organiziranim kontrolnim okruženjem, koje čine standardi postupanja, postupci i strukture koji osiguravaju temelj za provedbu unutarnjih kontrola. Agencija kontinuirano preispituje i ažurira svoje kontrolno okruženje kako bi povećala njegovu djelotvornost i učinkovitost. Pobrinula se da su njezina struktura, hijerarhija, tijela i odgovornosti dobro uspostavljeni te da se prema potrebi revidiraju. Unatoč naporima Agencije, stopa fluktuacije osoblja i dalje je iznad ciljne vrijednosti. Veliko radno opterećenje negativno utječe na sudjelovanje u obuci i mogućnosti izgradnje kapaciteta u području etičnosti i integriteta. Pojedinačna odgovornost za unutarnju kontrolu i prijenos znanja utvrđeni su kao prioritet za eu-LISA-u.

Načelo	Ocjena
1. Pokazuje predanost u odnosu na integritet i etičke vrijednosti	Načelo je prisutno i dobro funkcionira (1. kategorija)
2. Preuzima odgovornost za nadzor	Načelo je prisutno i dobro funkcionira (1. kategorija)
3. Utvrđuje strukture, nadležnost i odgovornost	Načelo je prisutno i dobro funkcionira (1. kategorija)
4. Pokazuje predanost u odnosu na kompetentnost	Načelo je prisutno i dobro funkcionira (1. kategorija)
5. Raspoređuje odgovornosti	Načelo je prisutno i dobro funkcionira (1. kategorija)

II Procjena rizika

Procjena rizika dinamičan je i iterativan postupak za utvrđivanje i procjenu rizika koji mogu utjecati na postizanje ciljeva te za utvrđivanje načina na koji se takvim rizicima treba upravljati.

Komponenta procjene rizika ICF-a prisutna je i funkcionira, ali potrebna su određena poboljšanja (2. kategorija).

Agencija eu-LISA nastavlja se oslanjati na svoju strategiju upravljanja rizicima i postupke procjene rizika u nastojanju da na djelotvoran način definira ciljeve te utvrdi rizike i analizira ih. Nakon donošenja provedbenog plana strategije 2022., prvo izvješće o provedbi o postizanju planiranih rezultata (kojima se doprinosi ostvarenju strateških ciljeva) izrađeno je za 2021. i 2022. Agencija je revidirala i donijela svoju **novu strategiju upravljanja rizicima**. Strategijom se dodatno definira standardizirani pristup za materijalizaciju rizika i toleranciju rizika te se pružaju smjernice za njezinu provedbu u odborima za programe. Dovršetak i praćenje registra rizika i problema jedinica i dalje predstavlja trajni nedostatak za Agenciju. U području suzbijanja i otkrivanja prijevара definiran je postupak za zviždače. Agencija je uspjela provesti 75 % svojeg akcijskog plana strategije za borbu protiv prijevара za razdoblje 2022. – 2024. Provedbenim preporukama iz izvješća o strategiji za borbu protiv prijevара dodatno će se ojačati unutarnje kontrole 2024. Uloženi su znatni napor kako bi se zaključile sve otvorene revizijske preporuke. Do kraja 2023. stopa provedbe korektivnih mjera za sve revizijske preporuke iznosila je 87 %. Međutim, i dalje treba zaključiti osam vrlo važnih revizijskih preporuka povezanih s financijskim upravljanjem. Računovodstveni službenik Agencije imenovan je u siječnju 2023., a nova izvršna direktorica preuzela je dužnosti dužnosnika za ovjeravanje 16. ožujka 2023.

Načelo	Ocjena
6. Utvrđuje odgovarajuće ciljeve	Načelo je prisutno i dobro funkcionira (1. kategorija)
7. Utvrđuje i analizira rizike	Načelo je prisutno i dobro funkcionira (1. kategorija)
8. Ocjenjuje rizik od prijevара	Načelo je prisutno i funkcionira, ali potrebna su određena poboljšanja (2. kategorija)
9. Utvrđuje i analizira bitne promjene	Načelo je prisutno i dobro funkcionira (1. kategorija)

III Kontrolne aktivnosti

Kontrolne aktivnosti ublažavaju rizike povezane s ostvarivanjem ciljeva (ciljevi politika, operativni ciljevi, ciljevi unutarnje kontrole) koji su primjenjivi na sve razine organizacije, različite faze poslovnih procesa i u cijelom tehnološkom okruženju. Mogu imati ulogu sprječavanja ili otkrivanja, a obuhvaćaju cijeli niz ručnih i automatiziranih aktivnosti te razdvajanje dužnosti.

Komponenta kontrolnih aktivnosti ICF-a prisutna je i funkcionira, ali potrebna su određena poboljšanja (2.

kategorija).

U procjeni komponente za 2024. zaključeno je da je djelomično prisutna, da funkcionira i da je učinkovita, ali da je potrebno određeno poboljšanje: prebačeno u 2. kategoriju (u usporedbi s 3. kategorijom 2023.). To je uglavnom posljedica uspješne provedbe planova korektivnih mjera i zaključivanja „ključnih” (povezanih s EES-om) i „važnih” revizijskih preporuka te reklasifikacije drugih preostalih „važnih” preporuka u „umjerene”. Prvi put od 2021. nema otvorenih ključnih ili velikih nedostataka.

Agencija je intenzivno radila na najvažnijim područjima usklađenosti, kao što su upravljanje ugovorima, nabava i pribavljanje resursa, kao i na prelasku na horizontalni operativni model. U okviru korektivnih mjera Agencija je donijela **politiku upravljanja imovinom** kao mehanizam preventivne kontrole. Dodatno je ojačala postupak izvješćivanja o iznimkama, posebno osiguranjem sustavnog praćenja korektivnih mjera. Doprinosom strategije unutarnje kontrole 2024. dodatno će se definirati i ojačati unutarnje kontrole, a njezinom provedbom osigurat će se usklađenost projekta od njegova početka do kraja. Agencija je nastavila pojačavati kontrolu nad tehnologijom i IT sigurnošću te je objavljivala dobre rezultate.

Načelo	Ocjena
10. Odabire i razvija kontrolne aktivnosti	Načelo je djelomično prisutno i funkcionira, ali potrebna su određena poboljšanja (2. kategorija)
11. Odabire i razvija opću kontrolu u području tehnologije	Načelo je prisutno i dobro funkcionira (1. kategorija)
12. Provodi kontrolne aktivnosti s pomoću politika i postupaka	Načelo je prisutno i funkcionira, ali potrebna su određena poboljšanja (2. kategorija)

IV Informacije i komunikacija

Informacije koje se dostavljaju u okviru komunikacije potrebne su kako bi organizacija mogla provoditi aktivnosti unutarnje kontrole i podržati ostvarivanje ciljeva. Unutarnja komunikacija osoblju pruža informacije potrebne za postizanje ciljeva i provedbu svakodnevnih kontrola, dok vanjska komunikacija javnosti i dionicima daje informacije o ciljevima i aktivnostima Agencije.

Komponenta informiranja i komunikacije prisutna je i dobro funkcionira (**1. kategorija**).

Aktivnosti informiranja i komunikacije Agencije slijede dobro uspostavljene postupke i procese koji doprinose ostvarivanju općenitijih ciljeva organizacije. Unutarnja i vanjska komunikacija 2023. provodila se u skladu s odobrenim godišnjim planom. Agencija je nastavila jačati svoju kontrolu upravljanja informacijama godišnjom revizijom imenovanja osoba za kontakt za javni pristup dokumentima i imenovanjem tih osoba za kontakt u cijeloj Agenciji. Prvi su put uspješno zaključene sve preporuke o upravljanju podacima i zaštiti podataka iz revizije koju je proveo Europski nadzornik za zaštitu podataka. Organiziran je sastanak za informiranje o ICF-u (koji je održan u veljači 2024.) i provedeno je šest tečaja za osoblje u cijeloj Agenciji o iznimkama i neusklađenostima.

Načelo	Ocjena
13. Koristi se relevantnim informacijama	Načelo je prisutno i dobro funkcionira (1. kategorija)
14. Komunicira na unutarnjoj razini	Načelo je prisutno i dobro funkcionira (1. kategorija)
15. Komunicira na vanjskoj razini	Načelo je prisutno i dobro funkcionira (1. kategorija)

V Aktivnosti praćenja

Agencija sudjeluje u kontinuiranim i posebnim ocjenama kako bi utvrdila je li svaka od pet komponenti ICF-a prisutna i funkcionira li dobro. Kontinuiranim ocjenama, koje su ugrađene u postupke na različitim razinama organizacije, pružaju se pravodobne informacije o svim potencijalnim nedostacima. Agencija redovito ocjenjuje sve nalaze i odmah obavješćuje o utvrđenim nedostacima te ih ispravlja.

Komponenta aktivnosti praćenja prisutna je i dobro funkcionira (**1. kategorija**).

Agencija je nastavila jačati praćenje i ocjenu svojih unutarnjih kontrola koje se temelje na podacima dobivenima iz aktivnosti izvješćivanja, unutarnjih i vanjskih revizija, analize iznimaka i neusklađenosti, registra korporativnih rizika, provedbe strategije za borbu protiv prijevара i samoprocjene osoblja u okviru njihovih područja odgovornosti.

Načelo	Ocjena
16. Provodi kontinuirane i/ili odvojene ocjene	Načelo je prisutno i dobro funkcionira (1. kategorija)
17. Ocjenjuje nedostatke i obavještava o njima	Načelo je prisutno i dobro funkcionira (1. kategorija)

8.1.3. Glavni korporativni rizici

Agencija je nastavila pratiti korporativne rizike i probleme na kontinuiran, proaktivan i standardiziran način. Rukovoditelj zadužen za upravljanje rizicima i unutarnju kontrolu 2022. poboljšao je i potvrdio kriterije učinka i vjerojatnosti kako bi standardizirao i automatski kvalificirao stavke na korporativnoj razini. Kako bi se uzeli u obzir nalazi ocjene ICF-a iz 2021., registri rizika i problema vode se na razini jedinica.

Upravni odbor odobrio je u listopadu 2023. **novi paket za upravljanje rizicima**, koji obuhvaća politiku upravljanja rizicima, kriterije klasifikacije za korporativne rizike i probleme, definiciju postupka upravljanja rizicima, radne upute (provedba u portfeljima Planview) i sporazum o ključnim pokazateljima uspješnosti.

Tijekom 2023. Upravni odbor obavješćivalo se o statusu korporativnih rizika i problema na tromjesečnoj osnovi, u travnju, srpnju i studenome. Osim toga, najnovije informacije o korporativnim rizicima i problemima svakog se mjeseca šalju svim članovima osoblja i dostupne su na intranetu.

Agencija je tijekom godine zaključila pet rizika, dva je svela na razinu jedinice i dodala je četiri nove stavke (od kojih su dvije tijekom godine reklasificirane u probleme).

U tablici u nastavku prikazan je popis korporativnih rizika prema stanju u prosincu 2023. Osim informacija navedenih u nastavku, potpuni registar korporativnih rizika uključuje opis odgovora na rizike, zajedno s vremenskim okvirom za djelovanje, a te se informacije redovito preispituju i ažuriraju.

Tablica 10. Korporativni rizici, stanje na dan 31. prosinca 2023.

ID	Naziv korporativnog rizika	Vjerojatnost	Učinak	Nositelj i drugi doprinositelji
2017-01	Ciljan i uspješan vanjski kibernetički napad na infrastrukturu eu-LISA-e	3 – visoka	4 – vrlo visok	Voditelj Jedinice za sigurnost
2018-01	Mjere koje su već poduzete možda neće biti dovoljne kako bi se zajamčila dovoljna veličina kapaciteta podatkovnog centra eu-LISA-e za smještaj dodatnih sustava u budućnosti	3 – visoka	4 – vrlo visok	Voditelj Jedinice za upravljanje infrastrukturom i voditelj Odjela za korporativne usluge
2018-06	Povreda povjerljivosti: slučajno otkrivanje osjetljivih informacija u javnosti pri odgovoru na zahtjeve za javne informacije	2 – srednja	4 – vrlo visok	Voditelj Odjela za korporativne usluge
2019-05	Nedovoljno fizičkog prostora dostupnog na vrijeme za prilagodbu ključnim potrebama Agencije	3 – visoka	3 – visok	Voditelj Odjela za korporativne usluge, voditelj Jedinice za korporativne usluge i voditelj Jedinice za ljudske resurse
2019-08	Model i kapacitet tehničke podrške: znatno povećanje broja zahtjeva upućenih funkcijama tehničke podrške eu-LISA-e nakon puštanja novih sustava u rad može dovesti do ozbiljnog narušavanja kvalitete tehničke podrške za nove i postojeće sustave	3 – visoka	4 – vrlo visok	Voditelj Jedinice za rad sustava Voditelj Jedinice za sigurnost Voditelj Jedinice za ljudske resurse
2020-01	Nedovoljne pravne provjere	3 – visoka	4 – vrlo visok	Voditelj Odjela za korporativne usluge
2020-06	Izazov angažiranja resursa usklađenih s potrebama Agencije – rizik od nepronalaženja „prave osobe” za eu-LISA-u	3 – visoka	4 – vrlo visok	Voditelj Jedinice za ljudske resurse
2020-08	Održavanje ugovora u funkciji nije dovoljno učinkovito za hardver i softver na kraju životnog ciklusa	3 – visoka	4 – vrlo visok	Voditelj Jedinice za planiranje i standarde, voditelj Jedinice za upravljanje infrastrukturom
2021-02	Točna, potpuna i ažurirana dokumentacija sustava ne čuva se u središnjem repozitoriju kojim upravlja eu-LISA	3 – visoka	4 – vrlo visok	Voditelj Jedinice za planiranje i standarde Voditelj Jedinice za provedbu programa i projekata
2022-04	Nedostatni resursi za upravljanje ugovorima EXTRA	3 – visoka	4 – vrlo visok	Voditelj Odjela za korporativne usluge
2022-07	Trenutačni sukob između Rusije i Ukrajine utjecao je na geopolitičku situaciju u Europi, čime su se povećali rizici za institucije, tijela i agencije EU-a. To utječe na eu-LISA-u zbog povećanog opsega kiberaktivnosti i potrebe za jačanjem fizičke zaštite lokacija/prostora	3 – visoka	4 – vrlo visok	Voditelj Jedinice za sigurnost i izvršni direktor
2023-03	Rizik od nedostatnog proračuna za komunikacijsku infrastrukturu zbog ponovnog pregovaranja o okvirnom ugovoru za mrežu TESTA-ng III	3 – visoka	4 – vrlo visok	Voditelj Jedinice za upravljanje infrastrukturom
2023-04	Pravni rizik u pogledu moguće prekvalifikacije nekih ugovora EXTRA (vanjska podrška) kao radnih mjesta za osoblje	3 – visoka	4 – vrlo visok	Voditelj Odjela za korporativne usluge Voditelj Jedinice za ljudske resurse

8.1.4. Provedba akcijskog plana strategije za borbu protiv prijevvara za 2023.

Strategija Agencije za borbu protiv prijevvara za razdoblje 2022. – 2024. ima tri strateška cilja:

- postići potpunu usklađenost s načelima borbe protiv prijevvara
- uspostaviti i održavati visoku razinu etičnosti u svim aktivnostima eu-LISA-e
- razviti i upotrebljavati prikupljanje i analizu podataka.

Redovito praćenje stanja provedbe akcijskog plana strategije za borbu protiv prijevvara za razdoblje 2022. – 2024. pokazalo je da se 2023. nije ostvario nijedan rizik od prijevare¹⁴⁹. Akcijski plan sadržava 13 mjera, od kojih je svaka namijenjena smanjenju jednog ili više rizika od prijevare. Rezultati praćenja u prosincu 2023. pokazali su da je Agencija provela sedam od deset mjera koje je trebala provesti (tri su „u tijeku” u zadanom roku), stoga je stopa provedbe bila 75 %.

Ukupan kvantitativni aspekt provedbe akcijskog plana eu-LISA-e za strategiju za borbu protiv prijevvara 2023. čini se dostatnim. Međutim, iako tijekom tog postupka nisu utvrđeni slučajevi sumnje na prijevvaru, istaknute su sljedeće mogućnosti za jačanje unutarnjih kontrola:

- Nositelji mjera trebaju pojačati napore kako bi se u sljedećoj godini akcijski plan u potpunosti proveo. Zbog složenosti odgođenih mjera dogovoreni su revidirani rokovi za provedbu.
- Treba ojačati provedbu provedbenih pravila o Vodiču za službena putovanja koji je donijela Agencija.
- Potrebno je utvrditi financijske gornje granice i pravila za organizaciju društvenih manifestacija te o tome obavijestiti relevantne dionike.

8.2. Zaključci ocjene djelotvornosti okvira za unutarnju kontrolu

Općenito, rezultati ocjene pokazuju da je **sustav unutarnje kontrole eu-LISA-e prisutan, da funkcionira te da je djelotvoran, ali da su potrebna određena poboljšanja (2. kategorija).**

8.3. Izjava voditelja zaduženog za upravljanje rizicima i unutarnju kontrolu

Izjava voditelja zaduženog za upravljanje rizicima i unutarnju kontrolu

Ja, niže potpisani

voditelj zadužen za upravljanje rizicima i unutarnju kontrolu u Agenciji Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA)

izjavljujem da sam u svojstvu voditelja zaduženog za upravljanje rizicima i unutarnju kontrolu i u skladu s okvirom eu-LISA-e za unutarnju kontrolu, izvršnoj direktorici priopćio svoje savjete i preporuke u pogledu općeg stanja unutarnje kontrole u Agenciji.

Ovom izjavom potvrđujem da su informacije navedene u ovom konsolidiranom godišnjem izvješću o radu i njegovim prilogima prema mojim saznanjima točne, pouzdane i potpune.

Philippe Harant

Privremeni voditelj zadužen za upravljanje rizicima i unutarnju kontrolu

[Kvalificirani elektronički potpis]

¹⁴⁹ Izvješće Odjela za unutarnju reviziju o praćenju provedbe akcijskog plana strategije za borbu protiv prijevvara za 2023., ref. Ares(2024)1056755, 12. veljače 2024.

IV.

JAMSTVO RUKOVODSTVA

Jamstvo rukovodstva

9. Pregled elemenata na kojima se temelji jamstvo

U ovom odjeljku iznosi se pregled sastavnih dijelova jamstva koji čine temelj razumnog jamstva koje dužnosnik za ovjeravanje daje u svojoj izjavi o jamstvu u okviru godišnjeg izvješća o radu.

➤ Prvi sastavni dio: Procjena koju je provelo rukovodstvo

Rukovodstvo Agencije na temelju opravdanih razloga smatra da su uvedene odgovarajuće kontrole i da one funkcioniraju na predviđeni način. Rizici se prate i ublažavaju na primjeren način te se prema potrebi provode razna poboljšanja i mjere za jačanje. Osim toga, rukovodstvo eu-LISA-e uviđa potrebu za održavanjem djelotvornosti njezina okvira za unutarnju kontrolu te osiguranjem praćenja i ocjene njegove provedbe u svrhu postizanja ciljeva Agencije kako su utvrđeni u Uredbi o osnivanju i dugoročnoj strategiji.

Agencija je 2013. uspostavila službeni postupak za **evidentiranje iznimaka i neusklađenosti**, a odgovarajuće smjernice izrađene su 2021. Taj postupak sadržava odgovarajuće mjere kako bi se zajamčilo da se svi iznimni slučajevi poništavanja kontrola ili odstupanja od donesenog regulatornog okvira temeljito objasne, evidentiraju i prijave u skladu s načelom transparentnosti. Sve iznimke i neusklađenosti moraju se na odgovarajući način dokumentirati, registrirati i odobriti prije poduzimanja bilo kakvih mjera. U skladu sa smjericama eu-LISA-e rukovodstvo je zaduženo za praćenje svih prijavljenih slučajeva dvaput godišnje putem namjenskog analitičkog izvješća.

Tijekom 2023. eu-LISA evidentirala je 21 iznimku i 12 neusklađenosti. Rukovodstvo Agencije analiziralo je i preispitalo sve evidentirane slučajeve te korektivne mjere i mjere ublažavanja u trećem tromjesečju 2023. i prvom tromjesečju 2024., što je rezultiralo donošenjem akcijskog plana kako bi se njihova pojava i učinak sveli na najmanju moguću mjeru. Te analize poslužile su i za utvrđivanje nedostataka u okviru ocjene djelotvornosti ICF-a.

➤ Drugi sastavni dio: Rezultati vanjskih revizija

Revizorski sud uputio je Europskom parlamentu i Vijeću sljedeću izjavu o jamstvu:

Mišljenje o pouzdanosti računovodstvene dokumentacije: prema mišljenju Revizorskog suda računovodstvena dokumentacija eu-LISA-e za 2022. u svim značajnim aspektima vjerno prikazuje financijsko stanje eu-LISA-e na dan 31. prosinca 2022. te rezultate poslovanja, novčane tokove i promjene u neto imovini, u skladu s Financijskom uredbom eu-LISA-e i računovodstvenim pravilima koja je usvojio računovodstveni službenik Komisije. Ta se pravila temelje na međunarodno prihvaćenim računovodstvenim standardima za javni sektor. Međutim, Revizorski je sud u obliku posebne napomene skrenuo pozornost na bilješku 2.1.5.3. uz godišnju računovodstvenu dokumentaciju za 2022. u kojoj se opisuju kašnjenja u uvođenju sustava ulaska/izlaska i njihov učinak na rad eu-LISA-e.

Mišljenje o zakonitosti i pravilnosti prihoda povezanih s računovodstvenom dokumentacijom: prema mišljenju Revizorskog suda prihodi povezani s računovodstvenom dokumentacijom za godinu koja je završila 31. prosinca 2022. u svim su značajnim aspektima zakoniti i pravilni.

Mišljenje o zakonitosti i pravilnosti plaćanja povezanih s računovodstvenom dokumentacijom: Revizorski sud utvrdio je da je neusklađenost utjecala na plaćanja u ukupnom iznosu od 17,8 milijuna EUR, što čini 4,8 % odobrenih sredstava za plaćanje dostupnih 2022. te premašuje prag značajnosti utvrđen za reviziju. U skladu s tim donio je uvjetno mišljenje o zakonitosti i pravilnosti plaćanja povezanih s računovodstvenom dokumentacijom.

Revizorski sud iznio je i opažanja o upravljanju, sustavima kontrole i upravljanju proračunom koja nisu dovela u pitanje prethodno navedena mišljenja. Agencija je pripremila akcijski plan kako bi odgovorila na ta opažanja.

➤ Treći sastavni dio: Praćenje zadržki iz prethodnih razdoblja izvješćivanja

Izjava o jamstvu dužnosnika za ovjeravanje iz konsolidiranoga godišnjeg izvješća o radu za 2022. sadržavala je sljedeće zadržke:

- početak rada obnovljenog SIS-a odgođen je sa studenoga 2022. na 7. ožujka 2023.
- Uzimajući u obzir opažanja koja proizlaze iz unutarnjih i vanjskih revizija, u kontekstu operativnih programa

i projekata kontrole su nedostatne, što utječe na redovitost aktivnosti nabave i upravljanja ugovorima provedenih u financijskoj godini 2022. Kako bi odgovorila na otvorene revizijske preporuke koje se odnose na upravljanje nabavom i ugovorima, Agencija je počela revidirati svoje smjernice/postupke za javnu nabavu donesene 2021. Agencija eu-LISA ujedno priprema nove smjernice/postupke za upravljanje ugovorima, a cilj ih je donijeti do rujna 2024.

- Parnični postupak s izvođačem za izgradnju (povezan s prvim proširenjem tehničkog centra eu-LISA-e u Strasbourgu u Francuskoj), koji je nastavljen pred drugostupnjim sudom u Strasbourgu, dovršen je početkom 2023. (izvansudskim posredovanjem, a bilateralni sporazum uskoro će biti potpisan).

9.1. Zaključci

Na temelju informacija iz 3. poglavlja ovog izvješća može se zaključiti da nisu utvrđeni veći nedostaci u pogledu unutarnjih kontrola koji bi mogli utjecati na izjavu o jamstvu. Međutim, Revizorski je sud skrenuo pozornost na bilješku 2.1.5.3. uz godišnju računovodstvenu dokumentaciju za 2022. u kojoj se opisuju kašnjenja u uvođenju sustava ulaska/izlaska i njihov učinak na rad eu-LISA-e.

Osim toga, Revizorski sud iznio je i opažanja o upravljanju, sustavima kontrole i upravljanju proračunom koja nisu dovela u pitanje njegova mišljenja. Agencija je pripremila akcijski plan kako bi odgovorila na ta opažanja.

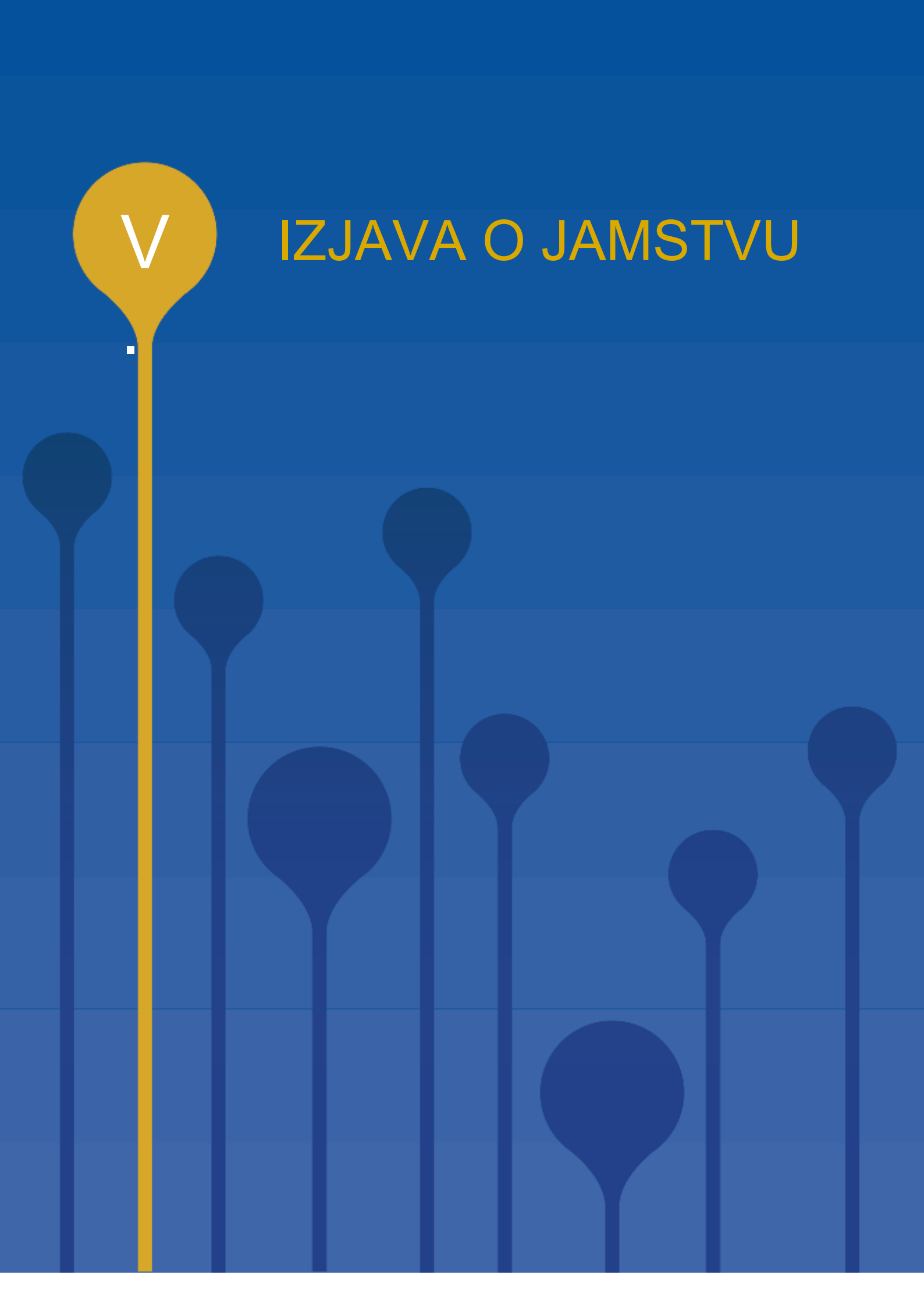
Nadalje, kako bi odgovorila na otvorene revizijske preporuke koje se odnose na upravljanje nabavom i ugovorima, Agencija je počela revidirati svoje smjernice/postupke za javnu nabavu donesene 2021. te ujedno uspostavlja nove smjernice/postupke za upravljanje ugovorima.

9.2. Zadržke

Na temelju prethodno navedenih informacija dužnosnik za ovjeravanje izrazio je sljedeće zadržke u pogledu izjave o jamstvu rukovodstva za 2023.:

- Upravni odbor eu-LISA-e u siječnju 2023. zaključio je da puštanje u rad sustava ulaska/izlaska u svibnju 2023. više nije izvedivo. Kako bi prevladala zastoje, Agencija je uspostavila novu strategiju 3R (ponovna mobilizacija, rješavanje i obnova). To je omogućilo pripremu kvalitetnog plana za interoperabilnost, s postupnom provedbom u četiri faze u razdoblju od 2024. do 2026. Odbor je podržao taj plan, a Vijeće za pravosuđe i unutarnje poslove odobrilo ga je 19. listopada 2023. Prema stanju 1. svibnja 2024. Agencija je na dobrom putu da ostvari rezultate u skladu s planom. Prema saznanjima Agencije sve strane sudjeluju u testiranjima.
- Uzimajući u obzir opažanja koja proizlaze iz unutarnjih i vanjskih revizija, i dalje postoje preostali rizici i nedostatak kontrole u pogledu pribavljanja ljudskih resursa, kontrola aktivnosti nabave i upravljanja ugovorima u kontekstu operativnih programa i projekata, što bi moglo utjecati na pravilnost transakcija izvršenih u financijskoj godini 2023. Agencija trenutačno radi na tim pitanjima kako bi ih što prije riješila. Upravni odbor redovito preispituje napredak u provedbi otvorenih revizijskih preporuka.

Osim toga, kad je riječ o uvjetnom mišljenju Revizorskog suda o zakonitosti i pravilnosti plaćanja povezanih s računovodstvenom dokumentacijom za 2022., Agencija je izradila akcijski plan kako bi odgovorila na opažanja o upravljanju, sustavima kontrole i upravljanju proračunom.

V

IZJAVA O JAMSTVU

Izjava o jamstvu

Ja, niže potpisana,

izvršna direktorica Agencije Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA)

u svojstvu dužnosnika za ovjeravanje

izjavljujem da su podatci sadržani u ovom izvješću istiniti i točni.

Izjavljujem i da imam razumno jamstvo da su sredstva dodijeljena za aktivnosti opisane u ovom izvješću upotrijebljena za svoju namjenu i u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja te da se uspostavljenim kontrolnim postupcima daje potrebno jamstvo u pogledu zakonitosti i pravilnosti temeljnih transakcija.

Ovo razumno jamstvo temelji se na mojoj vlastitoj prosudbi, savjetovanjima s dužnosnicima za ovjeravanje na osnovi delegiranja i na informacijama koje su mi na raspolaganju, kao što su rezultati godišnje ocjene djelotvornosti okvira za unutarnju kontrolu, godišnje preispitivanje iznimaka i neusklađenosti, godišnje preispitivanje provedbe revizijskih preporuka i preliminarno mišljenje Revizorskog suda o zakonitosti i pravilnosti transakcija izvršenih u financijskoj godini 2023.

Potvrđujem da nemam saznanja ni o kakvom pitanju o kojemu se ovdje nije izvijestilo, koje bi moglo naštetiti interesima Agencije ili njezinih dionika.

Međutim, potrebno je istaknuti sljedeće zadržke:

Upravni odbor eu-LISA-e u siječnju 2023. zaključio je da puštanje u rad sustava ulaska/izlaska u svibnju 2023. više nije izvedivo. Agencija je 2023. uspostavila novu strategiju (3R – ponovna mobilizacija, rješavanje i obnova) kako bi prevladala taj zastoj. To je omogućilo pripremu kvalitetnog plana za interoperabilnost, s postupnom provedbom u četiri faze u razdoblju od 2024. do 2026. Taj je plan podržao Upravni odbor eu-LISA-e, a Vijeće za pravosuđe i unutarnje poslove odobrilo ga je 19. listopada 2023. Prema stanju 1. svibnja 2024. Agencija je na dobrom putu da ostvari rezultate u skladu s planom. Prema saznanjima Agencije sve strane sudjeluju u testiranjima.

Uzimajući u obzir opažanja koja proizlaze iz unutarnjih i vanjskih revizija, i dalje postoje preostali rizici i nedostatna kontrola u pogledu pribavljanja potrebnih ljudskih resursa, kontrola aktivnosti nabave i upravljanja ugovorima u kontekstu operativnih programa i projekata, što bi moglo utjecati na pravilnost transakcija izvršenih u financijskoj godini 2023. Agencija trenutačno radi na tim pitanjima kako bi ih što prije riješila. Upravni odbor redovito preispituje napredak u provedbi otvorenih revizijskih preporuka.

Trebala bih naglasiti i da sam 16. ožujka 2023. preuzela ulogu dužnosnika za ovjeravanje.

Agnès Diallo

Izvršna direktorica

[Kvalificirani elektronički potpis]

VI

PRILOZI

U prilogima se pruža detaljniji pregled upotrebe resursa i osigurava se dodatna transparentnost u pogledu rada i poslovanja Agencije

Prilog I. Statistički podatci o glavnim poslovnim aktivnostima

Cilj je ključnih korporativnih pokazatelja uspješnosti¹⁵⁰ dionicima Agencije dati pregled uspješnosti eu-LISA-e u glavnim područjima djelatnosti. Upravni odbor eu-LISA-e donio je 21. ožujka 2023. izvješće Agencije o ključnim korporativnim pokazateljima uspješnosti za 2023.

Operativno upravljanje informacijskim sustavima PUP-a

Dostupnost sustava

KPI	Ciljna vrijednost	2020.	2021.	2022.	2023.	Status
3	Dostupnost središnjeg sustava Eurodaca					
	zeleno ≥ 99,99 %	99,87 %	99,80 %	99,88 %	99,47 %	Ispod ciljne vrijednosti nešto ispod ciljne vrijednosti zbog incidenata, uključujući planiranu nedostupnost za potrebe provedbe projekata <i>Izvor: Sporazum o razini usluga i mjesečna izvješća o uslugama</i>
	99,99 % > žuto ≥ 99,50 %					
	crveno < 99,50 %					
6	Dostupnost središnjeg sustava SIS-a					
	zeleno ≥ 99,99 %	99,94 %	99,98 %	99,94 %	99,67 %	Djelomično u skladu s ciljnom vrijednošću: zbog incidenata koji su utjecali na dostupnost <i>Izvor: Sporazum o razini usluga i mjesečna izvješća o uslugama</i>
	99,99 % > žuto ≥ 99,50 %					
	crveno < 99,50 %					
8	Dostupnost središnjeg sustava VIS-a					
	zeleno ≥ 99,99 %	99,93 %	99,98 %	99,69 %	99,97 %	Djelomično u skladu s ciljnom vrijednošću: zbog prelaska na pričuvnu centralnu jedinicu <i>Izvor: Sporazum o razini usluga i mjesečna izvješća o uslugama</i>
	99,99 % > žuto ≥ 99,50 %					
	crveno < 99,50 %					

Vrijeme odgovora

KPI	Ciljna vrijednost	2020.	2021.	2022.	2023.	Status
4	Vrijeme odgovora središnjeg sustava Eurodaca¹⁵¹					
	zeleno ≥ 99,45 %	99,95 %	100,00 %	99,99 %	99,98 %	U skladu s ciljnom vrijednošću <i>Izvor: Sporazum o razini usluga i mjesečna izvješća o uslugama</i>
	99,45 % > žuto ≥ 90 %					
	crveno < 90 %					
7	Vrijeme odgovora središnjeg sustava SIS-a¹⁵²					
	zeleno ≥ 99,5 %	99,86 %	99,85 %	98,98 %	99,99 %	U skladu s ciljnom vrijednošću <i>Izvor: Sporazum o razini usluga i mjesečna izvješća o uslugama</i>
	99,5 % > žuto ≥ 99 %					
	crveno < 99 %					
9	Vrijeme odgovora središnjeg sustava VIS-a¹⁵³					
	zeleno = 100 %	99,98 %	99,90 %	99,70 %	99,98 %	Djelomično u skladu s ciljnom vrijednošću <i>Izvor: Sporazum o razini usluga i mjesečna izvješća o uslugama</i>
	100 % > žuto ≥ 90 %					
	crveno < 90 %					

Dostupnost komunikacijske infrastrukture

KPI	Ciljna vrijednost	2020.	2021.	2022.	2023.	Status
5	Dostupnost mreže širokog područja (WAN) (za SIS i VIS)					
	zeleno ≥ 99,99 %	99,9931 %	99,9988 %	99,9984 %	99,9994 %	U skladu s ciljnom vrijednošću
	99,99 % > žuto ≥ 99,50 %					
	crveno < 99,50 %					

¹⁵⁰ Najnoviju verziju ključnih korporativnih pokazatelja uspješnosti eu-LISA-e Upravni je odbor donio 9. travnja 2020. Nakon preispitivanja u veljači 2021., Agencija je provela nekoliko promjena, koje je Upravni odbor donio u ožujku 2021.

¹⁵¹ Ključne poslovne funkcije Eurodaca razvrstane su u dvije kategorije: a) transakcije visokog prioriteta (standardno vrijeme odgovora: 1 sat) i b) redovite transakcije (24 sata). Pokazatelj vremena odgovora (KPI 4) prosjek je tih dviju kategorija: „zeleno” ako je 99,45 % transakcija unutar standardnog vremena odgovora, „žuto” ako su transakcije između 90 i 99,45 % i „crveno” ako su ispod 90 %.

¹⁵² Postotak upita 1. kategorije (točno) na koje je odgovoreno u roku od jedne sekunde

¹⁵³ Postotak ukupnih odgovora unutar ugovornih rokova (pokazatelji vršnog sata, povrede i evidencije) za svaku poslovnu skupinu (azil, granice, konzularni poslovi, izvršavanje zakonodavstva i državno područje)

Operativna podrška i osposobljavanje

KPI	Ciljna vrijednost	2020.	2021.	2022.	2023.	Status
16	Osposobljavanje za države članice o sustavima PUP-a					
	stopa zadovoljstva (na ljestvici od 1 do 6) prosjek > 4	4,5	5,4	5,4	5,26	U skladu s ciljnom vrijednošću
19	Zadovoljstvo korisnika: % krajnjih korisnika koji su zadovoljni ili vrlo zadovoljni sveukupnim radom sustava PUP-a					
	≥ 80 %	95 %	95 %	97 %	97,33 %	U skladu s ciljnom vrijednošću
20	Uspješnost službe za korisničku podršku eu-LISA-e					
	≥ 75 %	99,90 %	95,00 %	82,37 %	100 %	U skladu s ciljnom vrijednošću

Sigurnost

KPI	KPI	Ciljna vrijednost	2020.	2021.	2022.	2023.	Status
1	Postotak ostvarenih ciljeva u pogledu sigurnosti (u skladu sa zakonodavstvom)						
	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	U skladu s ciljnom vrijednošću
2	Broj vježbi za slučaj opasnosti, sigurnosnih vježbi i vježbi koje se odnose na kontinuitet poslovanja provedenih godišnje						
	2	2	2	3	3	3	U skladu s ciljnom vrijednošću Jedna vježba koja se odnosi na kontinuitet poslovanja i dvije protupožarne vježbe (TLL i SXB)

Upravljanje i usklađenost

KPI	Ciljna vrijednost	2020.	2021.	2022.	2023.	Status
21	Ocjena projekta: dovršetak ocijenjen u odnosu na polaznu vrijednost definiranih parametara kvalitete/troškova/vremena, uzimajući u obzir dopuštena odstupanja					
	< 10 %	9,19 %	15,75 %	16,59 %	9,83 %	U skladu s ciljnom vrijednošću 4 projekta dovršena 2023. (uključujući 3 interna projekta)
22	Upravljanje projektima: ocjena usklađenosti završenih projekata s obzirom na metodologiju eu-LISA-e za upravljanje projektima tijekom životnog ciklusa projekta					
Mali projekti	> 75 %	nije primjenjivo	20 %	nije primjenjivo	nije primjenjivo	Nije primjenjivo: 2023. nije bilo malih projekata
Srednji projekti	> 80 %	71 %	76,2 %	66 %	76 %	Ispod ciljne vrijednosti
Veliki projekti	> 85 %	73,5 %	nije primjenjivo	74 %	75 %	Ispod ciljne vrijednosti
23	Revizija: (A) postotak revizijskih preporuka provedenih u propisanim rokovima					
Ključno	100 %	nije primjenjivo	nije primjenjivo	nije primjenjivo	100 %	U skladu s ciljnom vrijednošću (3 od 3)
Vrlo važno	≥ 90 %	67 %	72 %	63 %	80 %	Ispod ciljne vrijednosti (16 od 20) znatan napredak prema ostvarenju ciljne vrijednosti, a 2023. došlo je do najboljeg poboljšanja u proteklm godinama
Važno	≥ 80 %	60 %	85 %	62 %	93 %	U skladu s ciljnom vrijednošću: 14 od 15
23	Revizija: (B) broj i starost neprovedenih revizijskih preporuka					
Preporuke za koje je rok za provedbu istekao prije manje od 6 mjeseci	≤ 4	2	3	4	0	U skladu s ciljnom vrijednošću
Preporuke za koje je rok za provedbu istekao između 6 mjeseci i 1 godine	≤ 2	1	0	0	2	U skladu s ciljnom vrijednošću
Preporuke za koje je rok za provedbu istekao prije više od godinu dana	≤ 1	10	6	8	3	Ispod ciljne vrijednosti znatan napredak prema ostvarenju ciljne vrijednosti, a 2023. došlo je do najboljeg poboljšanja u proteklm godinama

Administracija i opća podrška

KPI	Ciljna vrijednost	2020.	2021.	2022.	2023.	Status	
15	Ekološki pokazatelj: ugljični otisak						
	Početna vrijednost ¹⁵⁴	341,04 tone	401 tona	570 tona ¹⁵⁵	3506 tCO ₂ eq za 2023.	Ostalo emisije stakleničkih plinova izračunate u skladu s preporukama GIME-a i protokolom o stakleničkim plinovima	
10	Stopa poništenja odobrenih sredstava za plaćanje						
	< 5 %	13,60 %	7 %	10,6 %	5,8 %	Djelomično u skladu s ciljnom vrijednošću stopa je znatno smanjena	
11	Stopa izvršenja proračunskih obveza (%)						
	95 – 99 %	99,1 %	100 %	99 % (uključujući neautomatski prijenos)	99,9 %	U skladu s ciljnom vrijednošću	
12	Stopa izvršenja plaćanja (%)						
	> 95 %	99 %	99 %	91,6 %	99,9 %	U skladu s ciljnom vrijednošću	
13	Omjer administrativnih i operativnih resursa u odnosu na sve ljudske resurse (osoblje i upućeni nacionalni stručnjaci) (%)						
	Administrativni 20 %	16,5 %	16,9 %	16,3 %	17,2 %	Djelomično u skladu s ciljnom vrijednošću	
	Operativne aktivnosti 70 %	72,5 %	73,2 %	74,7 %	74 %	Djelomično u skladu s ciljnom vrijednošću	
14	Omjer plaćanja izvršenih unutar propisanih rokova (%)						
	> 87,5 %	95,9 %	99 %	90,1 %	96,4 %	U skladu s ciljnom vrijednošću	
17	Učinkovitost postupka javne nabave						
	< 25 %	11 %	21,4 %	9,5 %	16,7 %	U skladu s ciljnom vrijednošću	
18	Upravljanje stjecanjem: projekti javne nabave koji se odvijaju prema rasporedu						
	> 60 %	163,6 %	80,1 %	140 %	80 %	U skladu s ciljnom vrijednošću	
24	Godišnja stopa izostanka s posla:						
a)	prosječni broj dana bolovanja	< 15 dana po zaposleni ku	5,6 dana	4,1 dan	7,5 dana	9,7 dana	U skladu s ciljnom vrijednošću
b)	% članova osoblja na dugotrajnom bolovanju	< 10 %	4,4 %	3,2 %	4,6 %	5,3 %	U skladu s ciljnom vrijednošću
c)	% članova osoblja koji nisu bili na bolovanju	> 15 %	52,9 %	51,6 %	42 %	42,7 %	U skladu s ciljnom vrijednošću
25	Godišnja fluktuacija osoblja (%)						
	≤ 5 %	3,70 %	5,48 %	7,1 %	4,09 %	U skladu s ciljnom vrijednošću	
26	Godišnja stopa popunjenosti (%)						
	> 94 %	91 %	94,2 %	82 %	94,2 %	Djelomično u skladu s ciljnom vrijednošću ¹⁵⁶ : nešto ispod ciljne vrijednosti zbog dvaju radnih mjesta koja se ne mogu popuniti (Eurodac)	
27	Indeks zadržavanja talenata						
	> 0	0,9	0,2	0,3	1,8	U skladu s ciljnom vrijednošću	
28	Razina sudjelovanja osoblja						
	≥ 6,3	7,4	7,3	7,3	7,4	U skladu s ciljnom vrijednošću	
29	Učinak vanjske komunikacije eu-LISA-e						
a)	društvene mreže	+200 pratitelja na svakoj platformi na godišnjoj razini	LinkedIn: +1888 Twitter: +477 Facebook: +332	LinkedIn: +5490 Twitter: +602 Facebook: +315 YouTube: +389	LinkedIn: +3127 Twitter: +405 Facebook: +285 YouTube: +99	LinkedIn: +4013 Twitter: +404 Facebook: +403 YouTube: +89	Djelomično u skladu s ciljnom vrijednošću YouTube zaostaje zbog ponovnog određivanja prioriteta, tj. prvi je prioritet objava na Twitteru/LinkedInu/Facebooku
b)	zadovoljstvo manifestacijama	> 90 %	84 %	80 %	86,3 %	nije primjenjivo	Ostalo: godišnja konferencija nije održana 2023.
c)	stopa sudjelovanja	> 95 %	105 % ¹⁵⁷	95 %	95,3 %	nije primjenjivo	Ostalo: godišnja konferencija nije održana 2023.

¹⁵⁴Godina 2023. upotrijebit će se kao polazna vrijednost jer prethodni rezultati nisu reprezentativni zbog ograničenja povezanih s bolešću COVID-19.

¹⁵⁵Uključuje emisije CO₂ za privremenu poslovnu zgradu u Illkirchu u Strasbourgu (Francuska).

¹⁵⁶Broj uključuje izdane ponude za posao; bez izdanih ponuda za posao stopa popunjenosti iznosi 85,7 %.

¹⁵⁷Zbog promijenjenog oblika sudjelovanja osnovna vrijednost postavljena je za sudjelovanje uz fizičku prisutnost, ali se zbog ograničenja povezanih s pandemijom bolesti COVID-19 manifestacija morala održati samo na internetu, zbog čega se znatno povećao broj sudionika.

30 Učinak unutarnje komunikacije eu-LISA-e (anketa o zadovoljstvu)						
a) stopa sudjelovanja	> 51 %	52 %	55 %	59 %	58 %	U skladu s ciljnom vrijednošću
(b) stopa zadovoljstva	> 70 %	93 %	93 %	91 %	89 %	U skladu s ciljnom vrijednošću

Prilog II. Statistički podatci o financijskom upravljanju

Početni proračun, prijenosi i izmjene proračuna

Tablica u nastavku prikazuje sažetak, na razini poglavlja, unutarnjih proračunskih prijenosa kojima Agencija upravlja za sredstva C1 2023.

Poglavlje proračuna		Odobrena sredstva za preuzete obveze (u milijunima EUR)				Odobrena sredstva za plaćanje (u milijunima EUR)			
		Početni proračun	Prijenosi	Izmjena proračuna	Konačni proračun	Početni proračun	Prijenosi	Izmjena proračuna	Konačni proračun
A-11	Plaće i naknade	43,51	–5,29		38,22	43,51	–5,29		38,22
A-12	Rashodi povezani sa zapošljavanjem	0,49	–0,19		0,30	0,49	–0,19		0,30
A-13	Izdatci za službena putovanja	0,66	–0,07		0,59	0,66	–0,07		0,59
A-14	Socijalna i zdravstvena infrastruktura	2,52	–0,98		1,54	2,52	–0,98		1,54
A-15	Osposobljavanje osoblja	1,48	–0,45		1,03	1,48	–0,45		1,03
GLAVA 1. – RASHODI ZA OSOBLJE		48,66	–6,99		41,67	48,66	–6,99		41,67
A-20	Rashodi za poslovne prostore	5,33	–0,67		4,65	5,33	–0,67		4,65
A-21	Korporativna informacijska i komunikacijska tehnologija	8,15	0,15		8,30	8,15	0,15		8,30
A-22	Pokretnine i povezani troškovi	0,58	–0,44		0,14	0,58	–0,44		0,14
A-23	Tekući administrativni rashodi	2,29	–0,79		1,51	2,29	–0,79		1,51
A-25	Upravni odbor	0,62	–0,06		0,57	0,62	–0,06		0,57
A-26	Informacije i publikacije	0,45	0,57		1,02	0,45	0,57		1,02
A-27	Usluge vanjske podrške	7,33	–1,15		6,19	7,32	–1,15		6,19
A-28	Sigurnost	5,46	–0,05		5,40	5,46	–0,05		5,40
GLAVA 2. – RASHODI ZA INFRASTRUKTURU I OPERATIVNI RASHODI		30,21	–2,44		27,77	30,21	–2,44		27,77
B3-0	Infrastruktura	43,27	6,87		50,13	74,28	2,15	–20,00	56,42
B3-1	Unutarnji poslovi	117,26	5,70		122,94	150,74	15,89	–12,80	153,83
B3-2	Pravosuđe	2,52	3,76		6,29	9,55	–6,24		3,31
B3-8	Aktivnosti operativne podrške	20,32	–6,90		13,42	13,55	–2,37		11,18
GLAVA 3. – RASHODI POSLOVANJA		183,36	9,43		192,79	248,11	9,43	–32,80	224,74
UKUPNO		262,23	0,00		262,23	326,98	0,00	–32,8	294,18

Izvršenje proračuna eu-LISA-e za 2023. (izvor sredstava C1)

Odobrena sredstva za 2023. (izvor sredstava C1 – subvencija EU-a za 2023.)

Glava proračuna	Obveze (C1, u milijunima EUR)			Plaćanja (C1, u milijunima EUR)		
	Predviđeno	Potrošeno	%	Predviđeno	Potrošeno	%
Glava 1. – Rashodi za osoblje	41,67	41,67	100,0 %	41,67	41,67	100,0 %
<i>od čega izvršeno</i>		41,67	100,0 %		40,79	97,9 %

od čega automatski preneseno					0,88	2,1 %
Glava 2. – Rashodi za infrastrukturu i operativni rashodi	27,77	27,45	98,8 %	27,77	27,45	98,8 %
od čega izvršeno		27,45	100,0 %		15,11	54,4 %
od čega automatski preneseno					12,34	44,4 %
Glava 3. – Rashodi poslovanja	192,79	192,79	100,0 %	224,74	224,74	100,0 %
od čega izvršeno		192,79	100,0 %		224,74	100,0 %
UKUPNO	262,23	261,91	99,9 %	294,18	293,85	99,9 %
od čega izvršeno		261,91	99,9 %		280,64	95,4 %
od čega automatski preneseno					13,22	4,5 %

Izvršenje proračuna iz ostalih izvora sredstava

Uz godišnji proračun (izvor sredstava C1) Agencija je izvršila odobrena sredstva:

- iz odobrenih sredstava prenesenih u 2023. odlukom Upravnog odbora (izvor sredstava C3)¹⁵⁸
- iz unutarnjih namjenskih prihoda (izvor sredstava C4)¹⁵⁹
- iz prijenosa sredstava za preuzimanje obveza (diferenciranih u glavi 3. i nediferenciranih u glavama 1. i 2.) i odgovarajućih odobrenih sredstava za plaćanje (samo nediferenciranih) iz prethodnih godina (izvor sredstava C8)¹⁶⁰
- iz vanjskih namjenskih prihoda, kao doprinosa pridruženih zemalja u skladu s člankom 46. stavkom 3. točkom (b) uredbe o osnivanju eu-LISA-e (izvor sredstava R0¹⁶¹, samo glava 3.).

Glava proračuna		Izvor sredstava	Preuzete obveze			Plaćanja		
			Predviđeno proračunom (u milijunima EUR)	Potrošeno (u milijunima EUR)	%	Predviđeno proračunom (u milijunima EUR)	Potrošeno* (u milijunima EUR)	%
A-1	Rashodi za osoblje	C1	41,67	41,67	100,0 %	41,67	40,79	97,9 %
		C8	0,67	0,56	83,5 %	0,67	0,56	83,5 %
		međuzbroj	42,34	42,23	99,7 %	42,34	41,35	97,7 %
A-2	Rashodi za infrastrukturu i operativni rashodi	C1	27,77	27,45	98,8 %	27,77	15,11	54,4 %
		C4	0,02	0,02	100 %	0,02		0,0 %
		C8	13,73	13,00	94,7 %	13,73	13,00	94,7 %
		međuzbroj	41,51	40,46	97,5 %	41,51	28,11	67,7 %
B0-3	Rashodi poslovanja	C1	192,79	192,79	100,0 %	224,74	224,74	100,0 %
		C3	25,15	25,15	100,0 %			
		C4	0,04	0,04	100,0 %	0,04	0,04	100,0 %
		C8	368,07	357,62	97,2 %			
		R0	79,82	7,42	9,3 %	79,82		0,0 %
		međuzbroj	665,87	583,03	87,6 %	304,60	224,78	73,8 %
		UKUPNO	749,73	665,72	88,8 %	388,45	294,24	75,7 %

¹⁵⁸ Odluka Upravnog odbora eu-LISA-e br. 2023-040 od 9. veljače 2023.; **članak 12. financijskih pravila eu-LISA-e**

¹⁵⁹ Odobrena sredstva iz unutarnjih namjenskih prihoda u godini

¹⁶⁰ Ako se obveze preuzimaju na temelju nediferenciranih odobrenih sredstava, a odgovarajući iznosi nisu u potpunosti plaćeni, odgovarajuća odobrena sredstva za plaćanje automatski se prenose samo na sljedeću financijsku godinu. U tom se slučaju izvor sredstava mijenja iz C1 u C8. Odobrena sredstva prenose se u sljedeću godinu te se odgovarajuće obveze prenose. U slučaju diferenciranih odobrenih sredstava za koja rezervirani iznosi nisu plaćeni, automatski se prenose obveze i odgovarajuća odobrena sredstva za preuzimanje obveza (izvor sredstava C8). S druge strane, odobrena sredstva za plaćanje se ne prenose, već će se za iduću godinu morati pronaći drugi izvori financiranja (izvor sredstava C1).

¹⁶¹ Odobrena sredstva iz vanjskih namjenskih prihoda (za godinu i prenesena)

Proračunski prijenosi izvršeni 2023.

Tijekom 2023. izvršeni su sljedeći unutarnji prijenosi u skladu s člankom 26. financijskih pravila Agencije kako bi se osigurala optimalna raspodjela proračunskih odobrenih sredstava za preuzimanje obveza i plaćanje. Ukupno je izvršeno 11 prijenosa u skladu s člankom 26. stavkom 1., dok nijedan nije proveden u skladu s člankom 26. stavkom 2.

Proračunski prijenos ¹⁶²	Glava proračuna		Glava 1. Rashodi za osoblje		Glava 2. Rashodi za infrastrukturu i operativni rashodi		Glava 3. Rashodi poslovanja	
	Referentni dokumenti:		Odobrena sredstva za preuzimanje obveza	Odobrena sredstva za plaćanje	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza	Odobrena sredstva za plaćanje	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza	Odobrena sredstva za plaćanje
1	LIS.5075							Prijenos sredsta unutar proračunske glave
2	LIS.5086		-650 000	-650 000	650 000	650 000		Prijenos sredstava unutar proračunske glave
3	LIS.5095							Prijenos sredstava unutar proračunske glave
4	LIS.5117		-3 042 660	-3 042 660	Prijenos sredstava unutar proračunske glave		3 042 660	3 042 660
5	LIS.5127		Prijenos sredstava unutar proračunske glave		Prijenos sredstava unutar proračunske glave		Prijenos sredstava unutar proračunske glave	
6	LIS.5141		-1 172 500	-1 172 500	-772 500	-772 500	1 945 000	1 945 000
7	LIS.5161		-1 081 017	-1 081 017	-1 416 762	-1 416 762	2 497 779	2 497 779
8	LIS.5167		-1 001 074	-1 001 074	-896 309	-896 309	1 897 382	1 897 382
	LIS.5168							Prijenos sredstava unutar proračunske glave
9	LIS.5204		-34 460	-34 460			34 460	34 460
	LIS.5207							Prijenos sredstava unutar proračunske glave
	LIS.5208							Prijenos sredstava unutar proračunske glave
10	LIS.5244							Prijenos sredstava unutar proračunske glave
	LIS.5247		-10 657	-10 657			10 657	10 657
11	LIS.5253							Prijenos sredstava unutar proračunske glave
	LIS.5254							Prijenos sredstava unutar proračunske glave
	LIS.5261							Prijenos sredstava unutar proračunske glave
UKUPNO			-6 992 369	-6 992 369	-2 435 571	-2 435 571	9 427 940	9 427 940

Detaljan popis proračunskih prijenosa (svi izvori sredstava)

Br.	Referentni dokumenti:	Datum	Proračunska linija	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza	Odobrena sredstva za plaćanje
1	LIS.5075	23. 5. 2023.	B03110 VIS	0,00	-6 000 000,00
			B03111 EES	0,00	6 000 000,00

¹⁶² Proračunski prijenosi između glava navedeni su u punoj vrijednosti u EUR.

Br.	Referentni dokumenti:	Datum	Proračunska linija	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza	Odobrena sredstva za plaćanje
2	LIS.5086	24. 7. 2023.	A01100 Plaće i naknade za članove privremenog osoblja	-820 000,00	-820 000,00
			A01120 Naknade za upućene nacionalne stručnjake i stažiste	120 000,00	120 000,00
			A01401 Dodatak za troškove skrbi za djecu	50 000,00	50 000,00
			A02000 Rashodi za poslovne prostore	425 676,68	425 676,68
			A02200 Uredska oprema i logističke usluge	-425 676,68	-425 676,68
			A02600 Informacije i publikacije	650 000,00	650 000,00
			B03000 Zajednička infrastruktura sustava	0,00	-3 000 000,00
			B03110 VIS	0,00	-
			B03111 EES	0,00	12 000 000,00
			B03120 Eurodac	0,00	15 000 000,00
			B03130 Interoperabilnost	0,00	3 000 000,00
3	LIS.5095	22. 9. 2023.	B03000 Zajednička infrastruktura sustava	9 058 000,00	-3 000 000,00
			B03100 SIS II	9 058 000,00	9 058 000,00
			B03110 VIS	-2 264 500,00	-2 264 500,00
			B03111 EES	-2 264 500,00	-2 264 500,00
			B03120 Eurodac	-2 264 500,00	-2 264 500,00
4	LIS.5117	28. 9. 2023.	A01100 Plaće i naknade za članove privremenog osoblja	-580 000,00	-580 000,00
			A01110 Plaće i naknade za članove ugovornog osoblja	-825 000,00	-825 000,00
			A01200 Rashodi za zapošljavanje i premještaje	-100 000,00	-100 000,00
			A01402 Europska škola	-1 212 660,30	-1 212 660,30
			A01500 Osposobljavanje osoblja	-325 000,00	-325 000,00
			A02100 Korporativna informacijska i komunikacijska tehnologija	220 000,00	220 000,00
			A02320 Pravni troškovi	-220 000,00	-220 000,00
			A02500 Sastanci Upravnog odbora	55 000,00	55 000,00
			A02510 Ostali sastanci	-55 000,00	-55 000,00
			B03000 Zajednička infrastruktura sustava	0,00	-3 000 000,00
			B03010 Mreže širokog područja	0,00	-3 500 000,00
			B03100 SIS II	0,00	-2 069 751,00
			B03110 VIS	0,00	-9 000 000,00
			B03111 EES	4 142 660,30	17 512 411,30
			B03112 ETIAS	0,00	11 300 000,00
			B03130 Interoperabilnost	0,00	-4 200 000,00
			B03200 ECRIS	906 964,39	-4 000 000,00
			B03801 Testiranje i prijelaz	0,00	-500 000,00
			B03802 Osposobljavanje za države članice	-600 000,00	-600 000,00
			B03810 Vanjska podrška	0,00	2 500 000,00
			B03811 Savjetovanje i studije	-656 964,39	-400 000,00
			B03820 Savjetodavne skupine	-700 000,00	-1 000 000,00
			B03821 Ostali sastanci i službena putovanja	-50 000,00	0,00
5	LIS.5127	30. 10. 2023	A01110 Plaće i naknade za članove ugovornog osoblja	-269 000,00	-269 000,00
			A01403 Društvene aktivnosti	269 000,00	269 000,00
			A02000 Rashodi za poslovne prostore	-125 107,41	-125 107,41
			A02100 Korporativna informacijska i komunikacijska tehnologija	125 107,41	125 107,41
			A02330 Ostali tekući troškovi	-7804,61	-7804,61
			A02331 Pristojbe i naknade za ljudske resurse	7804,61	7804,61
			B03010 Mreže širokog područja	0,00	3 560 873,00

Br.	Referentni dokumenti:	Datum	Proračunska linija	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza	Odobrena sredstva za plaćanje
6	LIS.5141	13. 11. 2023	B03110 VIS	-1 724 581,40	-3 090 000,00
			B03201 e-CODEX	1 724 581,40	-470 873,00
			A01110 Plaće i naknade za članove ugovornog osoblja	-1 150 000,00	-1 150 000,00
			A01500 Osposobljavanje osoblja	-22 500,00	-22 500,00
			A02000 Rashodi za poslovne prostore	-250 000,00	-250 000,00
			A02320 Pravni troškovi	-150 000,00	-150 000,00
			A02330 Ostali tekući troškovi	-150 000,00	-150 000,00
			A02600 Informacije i publikacije	-25 000,00	-25 000,00
			A02700 Usluge vanjske podrške	-172 500,00	-172 500,00
			A02800 Korporativna sigurnost	-25 000,00	-25 000,00
			B03100 SIS II	-800 000,00	0,00
			B03110 VIS	18 000 000,00	0,00
			B03111 EES	10 000 000,00	0,00
			B03112 ETIAS	-6 000 000,00	0,00
			B03120 Eurodac	-2 000 000,00	0,00
			B03130 Interoperabilnost	22 022 500,00	1 945 000,00
			B03800 Sigurnost sustava i kontinuitet poslovanja	-200 000,00	0,00
			B03802 Osposobljavanje za države članice	-576 000,00	0,00
			B03810 Vanjska podrška	-1 290 000,00	0,00
			B03811 Savjetovanje i studije	-640 000,00	0,00
			B03820 Savjetodavne skupine	-408 000,00	0,00
			B03821 Ostali sastanci i službena putovanja	-160 000,00	0,00
			B03822 Evaluacije šengenskog područja	-3 500,00	0,00
			A01100 Plaće i naknade za članove privremenog osoblja	-931 000,00	-931 000,00
			A01200 Rashodi za zapošljavanje i premještaje	-71 541,30	-71 541,30
			A01400 Godišnji liječnički pregled	-20 000,00	-20 000,00
			A01403 Društvene aktivnosti	-6 000,00	-6 000,00
			A01500 Osposobljavanje osoblja	-52 475,80	-52 475,80
			A02000 Rashodi za poslovne prostore	-529 599,80	-529 599,80
			A02100 Korporativna informacijska i komunikacijska tehnologija	-50 000,00	-50 000,00
			A02200 Uredska oprema i logističke usluge	-6022,46	-6022,46
			A02220 Rashodi za dokumentaciju i knjižnicu	-1396,57	-1396,57
			A02320 Pravni troškovi	-192 806,00	-192 806,00
			A02330 Ostali tekući troškovi	-50 000,00	-50 000,00
7	LIS.5161	1. 12. 2023.	A02500 Sastanci Upravnog odbora	-3126,15	-3126,15
			A02510 Ostali sastanci	-26 963,59	-26 963,59
			A02600 Informacije i publikacije	-27 674,46	-27 674,46
			A02700 Usluge vanjske podrške	-500 000,00	-500 000,00
			A02800 Korporativna sigurnost	-29 173,24	-29 173,24
			B03000 Zajednička infrastruktura sustava	0,00	393 838,96
			B03010 Mreže širokog područja	2 497 779,37	3 075 137,21
			B03100 SIS II	2 329 739,70	-4 130 765,19
			B03110 VIS	-1 467 186,57	331 966,03
			B03112 ETIAS	0,00	744 445,72
			B03130 Interoperabilnost	0,00	3 141 666,67
			B03200 ECRIS	0,00	-577 702,57

Br.	Referentni dokumenti:	Datum	Proračunska linija	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza	Odobrena sredstva za plaćanje
8	LIS.5167	13. 12. 2023	B03201 e-CODEX	0,00	-0,60
			B03800 Sigurnost sustava i kontinuitet poslovanja	0,00	-146 360,37
			B03801 Testiranje i prijelaz	274 062,05	283 062,48
			B03802 Osposobljavanje za države članice	-122 864,09	-217 600,77
			B03810 Vanjska podrška	-941 413,82	-150 000,00
			B03811 Savjetovanje i studije	-13 555,85	160 091,80
			B03820 Savjetodavne skupine	-50 000,00	-200 000,00
			B03821 Ostali sastanci i službena putovanja	-8781,42	-210 000,00
			A01100 Plaće i naknade za članove privremenog osoblja	-464 581,92	-464 581,92
			A01110 Plaće i naknade za članove ugovornog osoblja	-284 725,09	-284 725,09
			A01120 Naknade za upućene nacionalne stručnjake i stažiste	-89 047,74	-89 047,74
			A01200 Rashodi za zapošljavanje i premještaje	-23 300,00	-23 300,00
			A01301 Troškovi službenih putovanja	-74 154,35	-74 154,35
			A01400 Godišnji liječnički pregled	-5295,61	-5295,61
			A01403 Društvene aktivnosti	-39 325,19	-39 325,19
			A01500 Osposobljavanje osoblja	-20 643,90	-20 643,90
			A02000 Rashodi za poslovne prostore	-195 926,89	-195 926,89
			A02100 Korporativna informacijska i komunikacijska tehnologija	-144 931,97	-144 931,97
			A02200 Uredska oprema i logističke usluge	-6421,78	-6421,78
			A02330 Ostali tekući troškovi	-24 792,92	-24 792,92
			A02510 Ostali sastanci	-25 114,82	-25 114,82
			A02600 Informacije i publikacije	-25 000,00	-25 000,00
			A02700 Usluge vanjske podrške	-473 348,43	-473 348,43
			A02800 Korporativna sigurnost	-771,70	-771,70
			B03000 Zajednička infrastruktura sustava	7 354 247,50	4 168 534,56
			B03002 Pričuvni centar – tekući troškovi	-214 752,00	-92 000,00
			B03010 Mreže širokog područja	-854 316,53	0,00
			B03100 SIS II	1 428 431,83	-2 148 497,39
			B03110 VIS	-	-2 271 152,25
			B03111 EES	5 214 279,83	-1 670 867,65
			B03112 ETIAS	2 178 583,58	-718 907,01
			B03120 Eurodac	-1 328 190,43	0,00
			B03130 Interoperabilnost	4 232 767,04	7 521 933,61
			B03200 ECRIS	1 629 398,86	-1 431 661,56
			B03201 e-CODEX	-495 042,14	4425,65
			B03800 Sigurnost sustava i kontinuitet poslovanja	-6073,68	-352 523,96
			B03801 Testiranje i prijelaz	-5616,90	0,00
			B03802 Osposobljavanje za države članice	-43 875,26	-113 035,95
			B03810 Vanjska podrška	-48 213,71	-1 016 747,69
			B03811 Savjetovanje i studije	0,00	30 475,00
			B03820 Savjetodavne skupine	-58 923,36	0,00
			B03821 Ostali sastanci i službena putovanja	-243,92	-9000,00
			B03822 Evaluacije šengenskog područja	-93,05	-3593,05
9	LIS.5168		B03000 Zajednička infrastruktura sustava	40 000,00	40 000,00
			B03810 Vanjska podrška	-40 000,00	-40 000,00
	LIS.5204		A01400 Godišnji liječnički pregled	-1966,87	-1966,87

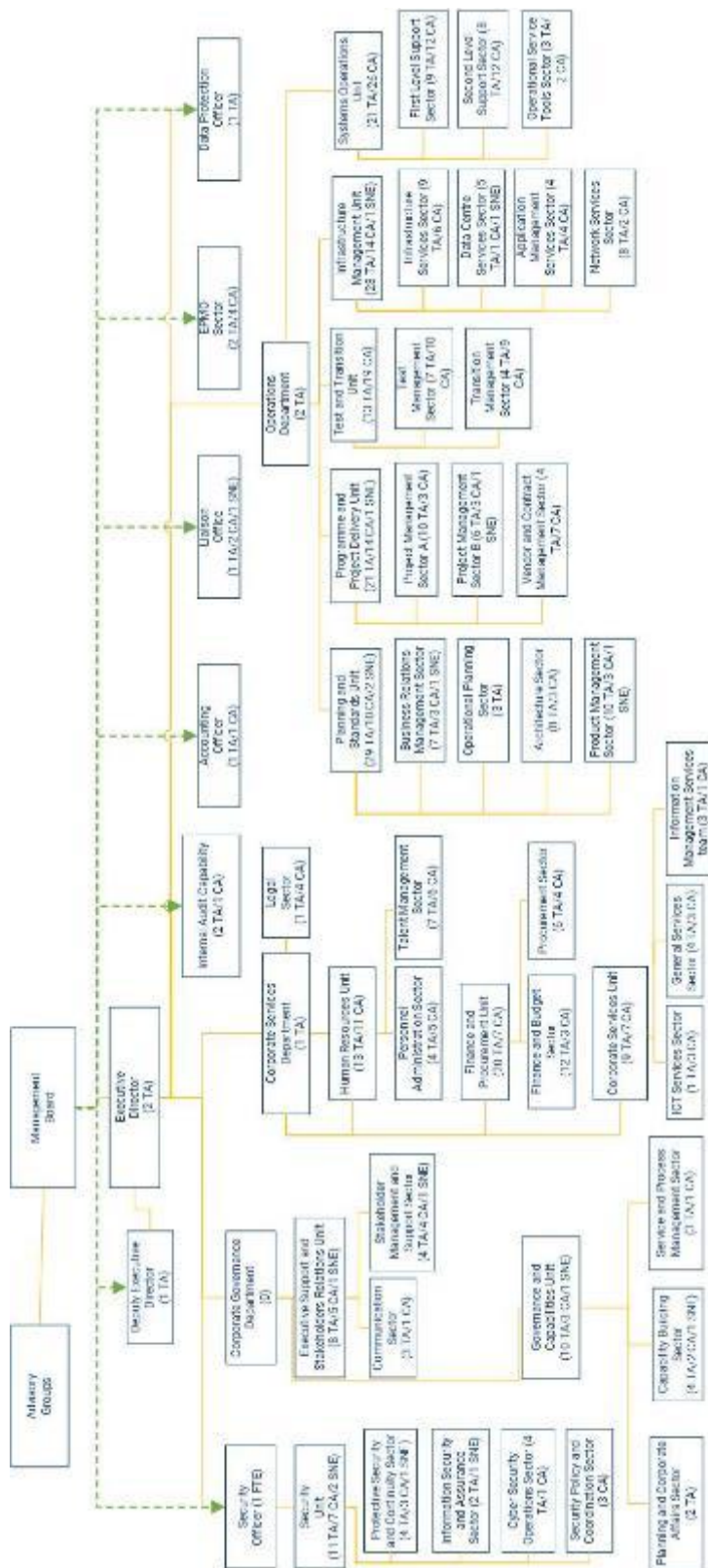
Br.	Referentni dokumenti:	Datum	Proračunska linija	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza	Odobrena sredstva za plaćanje
10		19. 12. 2023	A01403 Društvene aktivnosti	-9793,42	-9793,42
			A01500 Osposobljavanje osoblja	-22 700,00	-22 700,00
			B03000 Zajednička infrastruktura sustava	-1 917 691,86	1 655 594,53
			B03002 Pričuvni centar – tekući troškovi	0,00	-42 195,67
			B03010 Mreže širokog područja	0,00	-159 513,02
			B03100 SIS II	-766 621,98	-279 900,00
			B03110 VIS	0,00	50 223,00
			B03111 EES	-1 215 977,33	-3 190 558,51
			B03112 ETIAS	-1 660 862,19	282 000,00
			B03130 Interoperabilnost	5 858 139,92	1 383 460,29
			B03200 ECRIS	-1578,52	727 000,00
			B03201 e-CODEX	0,00	-4425,65
			B03800 Sigurnost sustava i kontinuitet poslovanja	-1537,85	-101 681,09
			B03801 Testiranje i prijelaz	0,00	97 249,23
			B03802 Osposobljavanje za države članice	-56 560,73	-123 212,40
			B03810 Vanjska podrška	-135 778,92	-158 110,04
			B03820 Savjetodavne skupine	-36 933,02	-59 522,87
			B03821 Ostali sastanci i službena putovanja	-30 137,23	-30 146,89
			B03822 Evaluacije šengenskog područja	0,00	-11 800,62
			LIS.5207	B03000 Zajednička infrastruktura sustava	-40 000,00
		B03130 Interoperabilnost	40 000,00	40 000,00	
	LIS.5208	B03100 SIS II	-1 000 000,00	-1 000 000,00	
		B03110 VIS	-1 000 000,00	-1 000 000,00	
		B03111 EES	-1 000 000,00	-1 000 000,00	
		B03112 ETIAS	-1 000 000,00	-1 000 000,00	
		B03120 Eurodac	-536 358,78	-536 358,78	
		B03130 Interoperabilnost	4 536 358,78	4 536 358,78	
		21. 12. 2023	B03000 Zajednička infrastruktura sustava	0,00	-911 129,68
			B03010 Mreže širokog područja	0,00	-2771,60
			B03100 SIS II	0,00	-31 479,62
			B03110 VIS	0,00	-812 420,95
			B03111 EES	0,00	-6 706 620,96
			B03112 ETIAS	0,00	14 272 352,24
B03120 Eurodac			0,00	-4 680 346,28	
B03130 Interoperabilnost			0,00	-602 495,31	
B03200 ECRIS			0,00	-491 140,17	
B03810 Vanjska podrška			0,00	-21 854,00	
B03820 Savjetodavne skupine			0,00	-12 093,67	
LIS.5247			A01401 Dodatak za troškove skrbi za djecu	-6500,00	-6500,00
			A01403 Društvene aktivnosti	-1961,47	-1961,47
	A01500 Osposobljavanje osoblja	-2196,00	-2196,00		
	B03112 ETIAS	10 657,47	10 657,47		
LIS.5253	22. 12. 2023	B03120 Eurodac	0,00	40 000,00	
		B03130 Interoperabilnost	0,00	-40 000,00	
LIS.5254		B03111 EES	0,00	242 538,16	
		B03112 ETIAS	-10 657,47	-581 792,94	
		B03120 Eurodac	0,00	339 254,78	
		B03130 Interoperabilnost	336 685,96	0,00	

Br.	Referentni dokumenti:	Datum	Proračunska linija	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza	Odobrena sredstva za plaćanje
			B03810 Vanjska podrška	-34 247,80	0,00
			B03811 Savjetovanje i studije	-291 780,69	0,00
	LIS.5261		B03100 SIS II	-13 324,52	0,00
			B03130 Interoperabilnost	13 324,52	0,00

Prilog III. Organizacijska shema

Organizacijska struktura Agencije ostala je nepromijenjena 2023.

Slika Organizacijska struktura (stanje u prosincu 2023.)

Prilog IV. Plan radnih mjesta i dodatne informacije o upravljanju ljudskim resursima

Plan radnih mjesta eu-LISA-e za 2023.

Plan radnih mjesta za 2023. uključivao je **222 radna mjesta za članove privremenog osoblja**, od čega 169 u kategoriji AD i 53 u kategoriji AST.

Kategorija i razred AD	Privremeno osoblje	Kategorija i razred AST	Privremeno osoblje
AD 16	0	nije primjenjivo	nije primjenjivo
AD 15	1	AST 11	0
AD 14	1	AST 10	0
AD 13	3	AST 9	1
AD 12	4	AST 8	4
AD 11	11	AST 7	6
AD 10	12	AST 6	12
AD 9	22	AST 5	11
AD 8	38	AST 4	13
AD 7	11	AST 3	6
AD 6	46	AST 2	0
AD 5	20	AST 1	0
Ukupno AD	169	Ukupno AST	53

Informacije o početnoj razini za svaku vrstu radnog mjesta (indikativna tablica)

U tablici u nastavku prikazane su razine u kojima su ključne funkcije koje je navela Komisija zastupljene u eu-LISA-i. U slučaju razlika u terminologiji Komisije i eu-LISA-e navode se interni nazivi radnih mjesta. Početni razredi koji su viši od razreda navedenih u članku 53. Uvjeta zaposlenja ostalih službenika Europske unije rezultat su zapošljavanja tijekom početne faze rada Agencije, kad su u planu radnih mjesta eu-LISA-e bili dodijeljeni viši razredi. Ako se neko od tih radnih mjesta oslobodi, zapošljavanje će se pokrenuti u skladu s Odlukom Upravnog odbora eu-LISA-e br. 2019-32 od 26. lipnja 2019. o vrstama i nazivima radnih mjesta u eu-LISA-i¹⁶³.

Ključne funkcije	Vrsta ugovora (službenik, TA ili CA)	Funkcijska skupina, razred zaposlenja	Administrativna podrška ili operacije
Voditelj odjela (2. razina)	TA	AD 12	administrativna podrška / operativne aktivnosti
Voditelj jedinice (3. razina)	TA	AD 9	administrativna podrška / operativne aktivnosti
Voditelj sektora (4. razina) (nema uloge voditelja subjekta)	TA, CA	AD 5, AD 7	administrativna podrška / operativne aktivnosti
Viši službenik	TA	AD 7	administrativna podrška / operativne aktivnosti
Službenik	TA, CA	AD 5, AD 6, FS IV	administrativna podrška / operativne aktivnosti
Voditelj Odjela za korporativne usluge	TA	AD 12	administrativna podrška
Voditelj Jedinice za ljudske resurse	TA	AD 9	administrativna podrška
Voditelj Jedinice za financije i nabavu ¹⁶⁴	TA	AD 10	neutralne aktivnosti
Voditelj Odjela za unutarnju reviziju	TA	AD 9	administrativna podrška / neutralne aktivnosti
Računovodstveni službenik	TA	AD 9	neutralne aktivnosti
Službenik za zaštitu podataka	TA	AD 8	administrativna podrška
Osobni pomoćnik izvršnog direktora ¹⁶⁵	TA	AST 5	administrativna podrška

¹⁶³ Kao i u dokumentu Upravnog odbora, referentni broj 2019-149

¹⁶⁴ Razred naveden u tablici viši je od razine uključene u Odluku odbora br. 2019-32 od 26. lipnja 2019. o vrstama i nazivima radnih mjesta u eu-LISA-i, što znači da je osoba zaposlena tijekom faze pokretanja rada eu-LISA-e kada je ponuđen viši početni razred.

¹⁶⁵ Osoba je zaposlena u početnoj fazi eu-LISA-e kada je ponuđen viši početni razred.

Komparativna analiza eu-LISA-e 2023.

Krajem 2023. eu-LISA provela je komparativnu analizu u skladu s metodologijom koju su 2014. dogovorili voditelji administracije agencija EU-a. Ta je metodologija izrađena prilagodbom, poboljšanjem i razradom Komisijine metodologije analitičkog pregleda. U analitičkom pregledu ljudski resursi kategoriziraju se prema ulozi koju svako radno mjesto ima u organizaciji. Glavni je cilj tog postupka dobiti podatke o broju radnih mjesta u područjima „administrativne podrške i koordinacije”, „operativnih aktivnosti” i „neutralnih aktivnosti” u svim organizacijskim jedinicama kako bi se ti rezultati usporedili s prošlogodišnjima. Analitičkim pregledom bila su obuhvaćena sva radna mjesta u eu-LISA-i. Rezultati tog pregleda prikazani su u tablicama u nastavku.

Rezultati komparativne analize 2023. pokazuju blago smanjenje (0,7 %) udjela operativnih radnih mjesta (sa 74,7 % na 74,0 %), pri čemu su se opće operativne aktivnosti smanjile za 0,8 %, dok se upravljanje programima smanjilo za 0,4 %, a koordinacija na najvišoj razini povećala za 0,6 %. Postotak radnih mjesta za administrativnu podršku i koordinaciju povećao se za 0,8 %, sa 16,3 % na 17,1 %. Broj neutralnih radnih mjesta smanjio se za 0,1 %, s 9,0 % na 8,9 %.

Tablica 11. Komparativna analize eu-LISA-e za 2023.: članovi osoblja

(Pot)kategorija vrste posla	2020. (%)	2021. (%)	2022. (%)	2023. (%)
Administrativna podrška i koordinacija	16,5 %	16 %	16,3 %	17,1 %
Administrativna podrška	12 %	11,1 %	11,3 %	12,1 %
Koordinacija	4,5 %	4,9 %	5,0 %	5,0 %
Operativne aktivnosti	72,5 %	74,2 %	74,7 %	74,0 %
Operativna koordinacija najviše razine	7 %	5,3 %	5,1 %	5,7 %
Upravljanje programima i njihova provedba	4 %	3,5 %	3,9 %	3,5 %
Evaluacija i procjena učinka	0 %	0 %	0,0 %	0,0 %
Opće operativne aktivnosti	61,5 %	65,4 %	65,6 %	64,8 %
Neutralne aktivnosti	11 %	9,8 %	9,0 %	8,9 %
Financije i kontrola	11 %	9,8 %	9,0 %	8,9 %
Jezične aktivnosti	0 %	0 %	0,0 %	0,0 %

Agencija je provela i analitički pregled radnih mjesta koja su popunjavali vanjski pružatelji usluga (osoblje izvođača koje radi u poslovnim prostorima Agencije), a rezultati su navedeni u nastavku.

U usporedbi s prošlom godinom postotak eksternalizacije usluga administrativne podrške i koordinacije smanjio se sa 60,5 % na 53,5 %, dok se postotak eksternaliziranih operativnih aktivnosti povećao s 36,1 % na 43,3 %. Postotak eksternaliziranih neutralnih radnih mjesta isto se tako smanjio, s 3,4 % na 3,2 %.

Tablica 12. Komparativna analiza eu-LISA-e za 2023.: vanjski pružatelji usluga (izvođači na licu mjesta)

(Pot)kategorija vrste posla	2020. (%)	2021. (%)	2022. (%)	2023. (%)
Administrativna podrška i koordinacija	52,2 %	55,8 %	60,5 %	53,5 %
Administrativna podrška	40,2 %	37,5 %	33 %	36 %
Koordinacija	12 %	18,3 %	28 %	17 %
Operativne aktivnosti	42,4 %	40,4 %	36,1 %	43,3 %
Operativna koordinacija najviše razine	2,2 %	1,9 %	0,0 %	0,6 %
Upravljanje programima i njihova provedba	2,2 %	1,5 %	12,3 %	10,2 %
Evaluacija i procjena učinka	2,2 %	1,4 %	0,0 %	2,6 %
Opće operativne aktivnosti	35,8 %	35,6 %	23,8 %	29,9 %

¹⁶⁶ Planom radnih mjesta nisu obuhvaćena radna mjesta tajnika ni administrativnih službenika. U skladu s Pravilnikom o osoblju koji je na snazi od 1. siječnja 2014. eu-LISA odlučila je zadržati razrede odobrene u planu radnih mjesta i povećati opseg poslova zaposlenicima u razredima AST 2 i 3 za radna mjesta asistenta. Tajničke poslove prema potrebi obavljaju i vanjski pružatelji usluga (*intramuros*).

¹⁶⁷ Osoba je zaposlena u početnoj fazi eu-LISA-e kada je ponuđen viši početni razred.

Neutralne aktivnosti	5,4 %	3,8 %	3,4 %	3,2 %
Financije i kontrola	5,4 %	3,8 %	3,4 %	3,2 %
Jezične aktivnosti	0 %	0 %	0 %	0 %

Provedbena pravila za ljudske resurse donesena 2023.

Agencija eu-LISA zatražila je odstupanje od pravila Komisije o radnom vremenu i hibridnom radu kako bi imala dovoljno vremena za njihovu prilagodbu posebnostima eu-LISA-e, posebno onima koje se odnose na unutarnju strukturu i operacije za koje je potrebno različito radno vrijeme. Upravni odbor donio je u studenome 2023. odluku o radnom vremenu i hibridnom radu u eu-LISA-i¹⁶⁸, za koju se planira da će stupiti na snagu 1. siječnja 2024.

Planovi za kompenzacijski dopust

U skladu s Izvješćem Europskog parlamenta o razrješnici za 2011. sve agencije EU-a dužne su izvijestiti o broju dana dopusta odobrenih za svaki razred prema planovima fleksibilnog radnog vremena i kompenzacijskog dopusta¹⁶⁹.

Fleksibilno radno vrijeme program je radnog vremena koji se u eu-LISA-i primjenjuje analogijom s novodonesenim provedbenim pravilima o radnom vremenu i hibridnom radu. Agencija je zadužena za kontinuirano pružanje svojih usluga državama članicama (24 sata dnevno, sedam dana u tjednu). To podrazumijeva da će dio osoblja morati raditi u smjenama ili biti u pripravnosti. Ponekad intervencije u informacijskim sustavima kojima upravlja eu-LISA zahtijevaju da se radi izvan uobičajenog radnog vremena, pa tako i noću i na državne praznike. Posljedično je kompenzacija za prekovremeni rad koja se stječe zbog fleksibilnog radnog vremena ili tijekom intervencija u okviru rada u pripravnosti svojstvena značajka njezina svakodnevnog rada.

U tablici u nastavku prikazana je količina (broj dana) dopusta koji su dodijeljeni kao kompenzacija za prekovremeni rad, podijeljeno prema funkcijskim skupinama i prosječnom broju dana odsutnosti zbog kompenzacijskog dopusta. U usporedbi s 2022. blago se povećao broj plaćenih fleksibilnih i prekovremenih sati, što je dovelo do povećanja ukupnog prosječnog broja dana kompenzacijskog dopusta za 0,7 dana (sa 5,8 na 6,5). Pregled ne uključuje stanje pripravnosti jer se osoblju pruža financijska naknada. Međutim, upućeni nacionalni stručnjaci (SNE) kompenziraju se slobodnim vremenom u okviru fleksibilnog radnog vremena ili prekovremenog rada, ovisno o broju sati ili dana koje treba nadoknaditi za stanje pripravnosti.

Tablica 13. Naknada za prekovremeni rad (prema funkcijskim skupinama)

Funkcijska skupina	Vrsta naknade	Ukupni broj iskorištenih dana	Broj osoba	Prosječan broj dana po osobi	Ukupan prosječni broj dana po osobi
TA AD	Prekovremeni rad	19	5	3,8	6,5
	Fleksibilno radno vrijeme	1020	125	8,2	
TA AST	Prekovremeni rad	0	0	0,0	
	Fleksibilno radno vrijeme	186,5	36	5,2	
CA FGII	Prekovremeni rad	0	0	0,0	
	Fleksibilno radno vrijeme	5,5	2	2,8	
CA FGIII	Prekovremeni rad	4	1	4,0	
	Fleksibilno radno vrijeme	123	26	4,7	
CA FGIV	Prekovremeni rad	0	0	0,0	
	Fleksibilno radno vrijeme	386,5	72	5,4	
Upućeni nacionalni stručnjaci	Prekovremeni rad	3	1	3,0	
	Fleksibilno radno vrijeme	71,5	10	7,2	

¹⁶⁸ Odluka Upravnog odbora eu-LISA-e br. 2023-333 od 16. studenoga 2023.

¹⁶⁹ Rezolucija Europskog parlamenta od 17. travnja 2013. o razrješnici za izvršenje proračuna agencija Europske unije za financijsku godinu 2011.: uspješnost, financijsko upravljanje i nadzor, 2012/2214(DEC)

Prilog V. Ljudski i financijski resursi prema aktivnostima

Ljudski resursi prema aktivnostima

Tijekom 2023. od ukupno 342 radna mjesta, 249,9 ekvivalenta punog radnog vremena (73,1 % osoblja) upotrijebljeno je za operativne aktivnosti, a 32,1 ekvivalenta punog radnog vremena (9,4 % osoblja) za povezane aktivnosti u okviru nabave i financija. Horizontalne aktivnosti (opća koordinacija i administrativna podrška) obavljalo je 60 osoba (kao ekvivalent punog radnog vremena) (17,5 % osoblja).

U tablici u nastavku prikazan je pregled osoblja eu-LISA-e prema zakonodavnim prijedlozima u skladu s odobrenim proračunom i planom radnih mjesta za 2023.

Tablica 14. Ljudski resursi (prema području djelatnosti)

Područje djelatnosti	Odobreno za 2023.			Stvarno stanje 2023. ¹⁷⁰		
	TA	CA	Upućeni nacionalni stručnjaci	TA	CA	Upućeni nacionalni stručnjaci
Uredba o agenciji eu-LISA						
Osnovno osoblje (radna mjesta odobrena u okviru proračuna za 2020.)	113	30	9	109	34	8
Revidirana uredba o eu-LISA-i (dodatno osoblje)	23	27	2	22	23	1
Uredbe specifične za sustav (donesene)						
EES	32			29		
ETIAS	7	35		6	27	
Podrška prijevozniciima za EES i ETIAS ¹⁷¹		21			13	
ECRIS-TCN		5			5	
e-CODEX	2	3			1	
Interoperabilnost	31	34		26	22	
Preinaka sustava SIS (vraćanje i granice)		4			4	
Revidirani VIS	6	7		6	6	
Radna mjesta za sigurnost odobrena 2023.	6					
Zakonodavni prijedlozi čije je donošenje u tijeku¹⁷²						
Preinaka Uredbe o Eurodacu	2			0		
Ukupno ekvivalenata punog radnog vremena	222	166	11	198	135	9

Rashodi u skladu s utvrđivanjem troškova na temelju aktivnosti

Tijekom 2018. eu-LISA razvila je metodologiju utvrđivanja troškova na temelju aktivnosti, što joj je omogućilo da utvrdi ukupne troškove za svaki sustav kojim upravlja. Ukupni rashodi za sustave obuhvaćaju:

- izravne rashode kojima su obuhvaćeni troškovi održavanja i projekata
- rashode povezane s mrežom
- horizontalne rashode kojima su obuhvaćeni operativni troškovi za zajedničku infrastrukturu i sigurnost sustava te korporativni i horizontalni rashodi, uglavnom rashodi za osoblje i tekući troškovi.

Preraspodjela korporativnih i operativnih horizontalnih rashoda temelji se na sljedećim troškovima:

- izravnim rashodima za sustave
- vremenu (trošku radne snage) dodijeljenom sustavima.

Tijekom izvještajne godine Agencija je izvršila proračun od 287,1 milijun EUR, od čega je:

¹⁷⁰ Postojeće osoblje, bez izdanih ponuda za posao

¹⁷¹ Ta radna mjesta privremeno su raspodijeljena eu-LISA-i iz Frontexa na početno razdoblje od tri godine, od 2022. do 2024. Krajem 2023. sporazum je produljen do 2027.

¹⁷² Navedeni broj osoblja privremen je i temelji se na zakonodavnom financijskom izvještaju koji je prethodno donesen.

- 74 % potrošeno na operativne aktivnosti
- 26 % potrošeno na korporativne horizontalne troškove, uključujući rashode za mrežu/infrastrukturu i interoperabilnost koji se naplaćuju za odgovarajuće sustave.

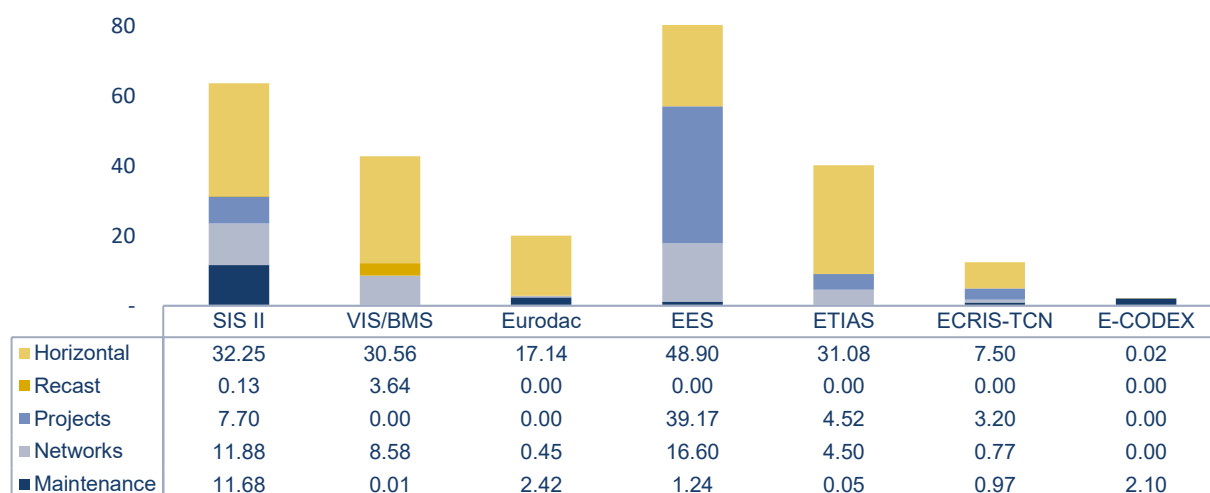
Tablica 15. Troškovi na temelju aktivnosti prema sustavu za 2023. (ukupni troškovi sustava)

Sustav	Ukupni troškovi (u milijunima EUR)	Udio ukupnih troškova (%)
SIS	63,63	22 %
VIS/BMS	42,79	15 %
Eurodac	20,02	7 %
EES	105,91	37 %
ETIAS	40,15	14 %
ECRIS-TCN	12,44	4 %
e-CODEX	2,12	1 %
UKUPNO	287,06	100 %

Većina temeljnih aktivnosti Agencije ne ponavlja se, već se temelji na projektima. Stoga se njihovi troškovi ne mogu standardizirati u okviru standardnog poslovnog modela utemeljenog na procesima.

Na sljedećim dijagramima prikazana je raščlamba troškova za svaki sustav (u milijunima EUR) i u obliku postotka ukupnih troškova za sustave.

Slika 14. Raščlamba troškova prema sustavu (u milijunima EUR)

Rashodi povezani s višelokacijskom organizacijom

Izravni troškovi povezani s višelokacijskom organizacijom Agencije sažeto su prikazani u tablici u nastavku.

Slika 15. Udio izravnih troškova za 2023. povezanih s višelokacijskom organizacijom Agencije (u milijunima EUR)

Glava proračuna	Ukupna plaćanja	Plaćanja povezana s višelokacijskom organizacijom Agencije	Udio (%)
A-1 Rashodi za osoblje	40,79	0,19	0,5 %
A-2 Rashodi za infrastrukturu i operativni rashodi	15,11	nije primjenjivo	nije primjenjivo
B0-3 Rashodi poslovanja	224,74	0,05	0,0 %
UKUPNO	280,64	0,24	0,1 %

Izravne troškove povezane s višelokacijskom organizacijom eu-LISA-e čine rashodi za službena putovanja statutarne osoblja koje putuje između njezina sjedišta u Tallinnu (Estonija) i tehničkog centra u Strasbourgu

(Francuska). Oni su 2023. činili 0,1 % ukupnog iznosa izvršenih plaćanja.

Prilog VI. Sporazumi o doprinosu, dodjeli bespovratnih sredstava i razini usluga

Nije primjenjivo za agenciju eu-LISA 2023.

Prilog VII. Upravljanje okolišem

Utjecaj ekoloških pitanja na organizacijsku učinkovitost povećava se i nastaviti će se povećavati. Agencija je posvećena poboljšanju svoje ekološke učinkovitosti i radi u smjeru registracije u okviru EU-ova sustava upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja (EMAS) do 2024. Nakon što je 2022. donijela politiku zaštite okoliša eu-LISA-e, Agencija je uspostavila unutarnji sustav upravljanja okolišem (EMS) koji se temelji na načelima EMAS-a i europskog zelenog plana.

EMS doprinosi strateškom cilju Agencije – „daljnji razvoj eu-LISA-e prema učinkovitoj, prilagodljivoj i otpornoj organizaciji unutar regulatornog okvira EU-a”, na sljedeće načine:

Učinkovitost resursa i održivost:

- EMS doprinosi ciljevima eu-LISA-e u pogledu učinkovitosti resursa, u skladu sa širim ciljem da eu-LISA postane učinkovita organizacija.
- Strategije za smanjenje količine otpada, potrošnje energije ili drugih učinaka na okoliš trebale bi biti usklađivanja resursa.

Usklađenost s propisima o zaštiti okoliša:

- U skladu s politikom zaštite okoliša eu-LISA-e, Agencija se obvezala uskladiti s relevantnim propisima i zahtjevima dionika.
- Prakse upravljanja okolišem osiguravaju da je organizacija usklađena s propisima i standardima u području zaštite okoliša.

Misija i vrijednosti:

- Promicanje misije i vrijednosti Agencije trebalo bi obuhvaćati predanost ekološkoj održivosti.
- Pokazivanje odgovornog upravljanja okolišem u skladu je s vrijednostima koje se odnose na društveno odgovorno poslovanje.

Učinak na ugled:

- Pokazivanje odgovornosti za okoliš može doprinijeti rastu Agencije kao ključne agencije EU-a, uzimajući u obzir sve veću važnost održivosti za organizacijski ugled.

Proteklih je godina eu-LISA uvela nove pokazatelje za mjerenje svoje ekološke učinkovitosti. Odlučeno je da će se **podatci za 2023. upotrebljavati kao osnovna referentna točka** za sve naknadne procjene jer je politika rada na daljinu uvedena zbog bolesti COVID-19 bila na snazi do trećeg tromjesečja 2022. Osim toga, upotreba vrijednosti iz 2019. kao osnovnih vrijednosti ne bi bila relevantna zbog većeg broja osoblja u poslovnim prostorima.

U skladu s Uredbom o EMAS-u, eu-LISA mora dostaviti podatke za pokazatelje uspješnosti u nastavku:

- energetska učinkovitost u zgradama (potrošnja električne energije)
- energetska učinkovitost u podatkovnom centru (učinkovitost potrošnje energije, PUE)
- proizvodnja otpada
- potrošnja vode
- potrošnja papira
- poslovna putovanja (broj službenih putovanja)
- emisije stakleničkih plinova
- bioraznolikost¹⁷³.

¹⁷³ Uredba (EZ) br. 1221/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o dobrovoljnom sudjelovanju organizacija u **sustavu upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja Zajednice (EMAS)** te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 761/2001 i odluka Komisije 2001/681/EZ i 2006/193/EZ, SL L 342, 22.12.2009., str. 1-45.

Agencija je počela evidentirati svoje emisije CO₂ 2020., ali samo na temelju potrošnje električne energije i službenih putovanja. Od 2023. upotrebljava posebnu platformu za **izračun emisija stakleničkih plinova** uz podršku savjetnika. Emisije stakleničkih plinova izračunate su s pomoću alata Aktio koji upotrebljava protokol o stakleničkim plinovima. O emisijama iz opsega 1 i 2 izvješćuje se u potpunosti, dok se opseg 3 temelji na preporukama GIME-a¹⁷⁴, kada su dostupni podatci, i obuhvaća:

- dugotrajnu imovinu
- kupovinu proizvoda i usluga
- otpad
- poslovna putovanja
- putovanja na posao
- ostale neizravne emisije.

Tablica 16. Kretanje izračuna emisija stakleničkih plinova

Vrste emisija	2020. u tCO ₂	2021. u tCO ₂	2022. u tCO ₂	2022. u tCO ₂ eq	2023. u tCO ₂ eq
Električna energija	296	355	425	831,2	883,2
Plin, nafta i druga goriva				7,1	7,1
Klimatizacija i rashladna sredstva				86,8	86,8
Gorivo				17,3	17,3
Poslovna putovanja	45	56	143	143,7	294,0
Putovanje zaposlenika na posao i s posla				417,6	582,0
Kupljeni proizvodi i usluge				2,7	35,9
IT inventar				1632,0	378,2
Ostala dugotrajna imovina				323,8	1190,1
Otpad				28,2	31,5
Otpadne vode				0,6	0,7
UKUPNO	341	411	568	3491	3507

Agencija je 2023. objavila svoju **prvu službenu izjavu o okolišu za 2022.**, u kojoj se detaljno navode ciljevi, praćenje i napredak¹⁷⁵. To izvješće uključuje tablični sažetak u kojem su prikazani izvori učinaka na okoliš, akcijski planovi i pokazatelji uspješnosti za sve aspekte povezane s okolišem.

Izjava o okolišu za 2023. priprema se i sadržavat će, uz informacije navedene u izvješću za 2022., popis aktivnosti za ostvarivanje novih ekoloških ciljeva u narednim godinama:

- definiranje ekoloških potreba i očekivanja dionika eu-LISA-e
- utvrđivanje rizika i mogućnosti na temelju analize PESTEL¹⁷⁶
- utvrđivanje aspekata okoliša i učinaka na okoliš eu-LISA-e putem analize utjecaja na okoliš
- novi alati za izračun emisija stakleničkih plinova.

Kako bi se osoblje uključilo u taj sustav upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja, Agencija je osnovala internu radnu skupinu volontera, interno poznatu kao **zeleni tim**, koja sudjeluje u posebnim radnim skupinama.

¹⁷⁴ [Međuinstitucijska skupina EU-a za upravljanje okolišem \(GIME\)](#), koju je Komisija osnovala za razmjenu najbolje ekološke prakse u skladu s **europskim zelenim planom**; preporuke GIME-a: ref. ARES (2017) 6028470, 8. prosinca 2017.

¹⁷⁵ [Izjava o okolišu eu-LISA-e za 2022.](#), objavljena 10. listopada 2023.

¹⁷⁶ [PESTEL](#) je metoda organizacijske analize usmjerena na makrookruženje i obuhvaća sljedeća područja: političko, gospodarsko, društveno (ili društveno-kulturno), tehnološko, ekološko i pravno.

Prilog VIII. Godišnja računovodstvena dokumentacija

BILANCA STANJA – 2023. (u EUR)

Imovina

DUGOTRAJNA IMOVINA	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.	Razlika	Promjena u %
Računalni softver	47 211 505	43 427 266	3 784 239	9 %
Nematerijalna imovina u izgradnji	63 861 190	66 969 819	(3 108 629)	(5 %)
Nematerijalna imovina	111 072 695	110 397 085	675 610	1 %
Zemljište i zgrade	34 341 167	32 017 632	2 323 535	7 %
Postrojenja i oprema	71 312	87 067	(15 755)	(18 %)
Namještaj i prijevozna sredstva	148 499	159 628	(11 129)	(7 %)
Računalni hardver	54 926 400	79 616 674	(24 690 274)	(31 %)
Ostala ugrađena oprema	1 301 144	1 020 658	280 486	27 %
Nekretnine, postrojenja i oprema	90 788 522	112 901 659	(22 113 137)	(20 %)
Dugoročno prethfinanciranje	-	2 546 822	(2 546 822)	(100 %)
Dugoročna potraživanja od razmjenskih transakcija	154 575	137 797	16 778	12 %
UKUPNA DUGOTRAJNA IMOVINA	202 015 792	225 983 363	(23 967 571)	(11 %)
KRA TKOTRAJNA IMOVINA				
Iznosi potraživanja od korisnika	476 995	-	476 995	
Odgodene naknade	25 906 041	13 307 960	12 598 081	95 %
Ostala potraživanja od razmjenskih transakcija	91 877 664	97 332 433	(5 454 769)	(6 %)
Kratkotrajna potraživanja od razmjenskih transakcija	118 260 700	110 640 393	7 620 307	7 %
Potraživanja od PDV-a	1 709 593	1 325 357	384 236	29 %
Doprinosi pridruženih država	9 962 171	6 343 406	3 618 765	57 %
Potraživanja od nerazmjenskih transakcija	11 671 764	7 668 763	4 003 001	52 %
UKUPNA KRA TKOTRAJNA IMOVINA	129 932 464	118 309 155	11 623 308	10 %
UKUPNA IMOVINA	331 948 256	344 292 518	(12 344 262)	(4 %)

Obveze

NETO IMOVINA	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.	Razlika	Promjena u %
Akumulirani višak	244 066 659	201 187 412	42 879 247	21 %
Poslovni rezultat godine (+ dobit)	6 605 912	42 879 247	(36 273 335)	(85 %)
NETO IMOVINA	250 672 571	244 066 659	6 605 913	3 %
KRA TKOROČNE OBVEZE				
Kratkotrajne rezervacije	49 000	-	49 000	
Kratkotrajne rezervacije	49 000	-	49 000	
Kratkoročne poslovne obveze	27 075 383	32 419 850	(5 344 467)	(16 %)
Dospjele obveze povezane s konsolidiranim tijelima	1 107 604	26 281 667	(25 174 063)	(96 %)
Dospjele obveze	28 182 987	58 701 517	(30 518 530)	(52 %)
Obračunani rashodi	53 043 698	41 524 343	11 519 355	28 %
UKUPNE KRA TKOROČNE OBVEZE	81 275 685	100 225 859	(18 950 175)	(19 %)
UKUPNE OBVEZE	331 948 256	344 292 518	(12 344 262)	(4 %)

Izveštaj o financijskom rezultatu 2023. (u EUR)

PRIHODI	2023.	2022.	Razlika	Promjena u %
Doprinos EU-a	293 073 132	270 226 598	22 846 534	8 %
Doprinosi država EFTA-e	24 982 568	16 474 672	8 507 896	52 %
Prihod od nerazmjenskih transakcija	318 055 700	286 701 270	31 354 430	11 %
Ostali prihodi	532 370	8 613	523 757	6,081 %
Ukupni prihodi	318 588 070	286 709 883	31 878 187	11 %
RASHODI				
Rashodi poslovanja	(184 569 703)	(127 063 564)	(57 506 139)	45 %
Rashodi za osoblje	(39 194 301)	(36 101 247)	(3 093 054)	9 %
Financijski troškovi zbog zakašnjelih plaćanja	(12 921)	(9 048)	(3 873)	43 %
Administrativni rashodi i rashodi za IT	(10 670 587)	(8 988 906)	(1 681 681)	19 %
Ostali rashodi povezani s vanjskim pružateljima usluga	(7 463 280)	(6 360 820)	(1 102 460)	17 %
Rashodi povezani s konsolidiranim tijelima	(2 320 682)	(2 807 104)	486 422	(7 %)
Rashodi povezani s dugotrajnom imovinom	(66 960 630)	(61 780 865)	(5 179 765)	8 %
Rashodi povezani s operativnim najmovima	(741 050)	(713 280)	(27 770)	4 %
Pravne rezervacije	(49 000)	-	(49 000)	
Gubitak zbog tečajnih razlika	(5)	(5 803)	5 798	(100 %)
Administrativni rashodi	(127 412 455)	(116 767 072)	(10 645 383)	9 %
Ukupni rashodi	(311 982 158)	(243 830 636)	(68 151 522)	28 %
POSLOVNI REZULTAT GODINE	6 605 912	42 879 247	(36 273 335)	(85 %)

Izveštaj o novčanim tokovima 2023. (neizravna metoda u EUR)

Novčani tokovi u okviru operativnih aktivnosti	2023.	2022.
Poslovni rezultat godine – dobit/(gubitak)	6 605 912	42 879 247
Amortizacija nematerijalne dugotrajne imovine	21 276 299	21 480 761
Amortizacija i otpis materijalne dugotrajne imovine	39 220 794	35 073 305
Povećanje/(smanjenje) rezervacija	49 000	-
(Povećanje)/smanjenje prethodno financiranja	2 546 822	-
(Povećanje)/smanjenje dugotrajnog prethodno financiranja / depozita	(16 778)	-
(Povećanje)/smanjenje kratkoročnih potraživanja	(11 623 308)	(39 452 668)
Povećanje/(smanjenje) dospjelih obveza i obračunanih rashoda	6 174 888	(4 423 209)
Povećanje/(smanjenje) obveza povezanih s konsolidiranim tijelima EU-a	(25 174 063)	23 205 937
Neto novčani tokovi u okviru operativnih aktivnosti	39 059 566	78 763 373
Novčani tokovi u okviru investicija		
Materijalna i nematerijalna dugotrajna imovina (i njezino povećanje)	(39 059 566)	(78 763 373)
Neto novčani tokovi u okviru investicija	(39 059 566)	(78 763 373)
Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata	-	-
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	-	-
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	-	-

Prilog XI. Izvješće o javnom pristupu dokumentima

Kako bi osigurala transparentnost svojih operacija, Agencija mora javno objaviti informacije o svim svojim aktivnostima, pod uvjetom da time ne ugrožava ostvarivanje svojih operativnih ciljeva. Tijekom 2023. Agencija je i dalje bila predana jamčenju transparentnosti svojih aktivnosti, postupaka i donošenja odluka. Primjenjivala je najviše razine dobre administrativne prakse i poštovala sve pravne zahtjeve.

Izvješće o zahtjevima za pristup dokumentima

Agencija se obvezala jamčiti transparentnost svih svojih aktivnosti, postupaka i donošenja odluka, uključujući postupak za javni pristup dokumentima¹⁷⁷. Agencija je tijekom 2023. primjenjivala najviše razine dobre administrativne prakse i poštovala sve rokove propisane Uredbom (EZ) br. 1049/2001.

Agencija je 2023. zaprimila 23 zahtjeva za pristup dokumentima, što je povećanje u odnosu na prethodne godine. U tri od 23 zahtjeva Agencija je pozvala tražitelje azila da pojašne opseg svojih zahtjeva, u skladu s člankom 6. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 1049/2001.

Osim toga, u sedam zahtjeva za javni pristup dokumentima Agencija nije posjedovala sve ili neke od traženih dokumenata te slijedom toga nije mogla odobriti (ili odbiti) pristup. Tražitelji azila bili su uredno obaviješteni o tome i prema potrebi upućeni na javno dostupne informacije i druge odgovarajuće institucije. Tijekom 2023. eu-LISA analizirala je 77 dokumenata, od čega je 25 potpuno otkriveno tražiteljima azila, 49 ih je djelomično otkriveno uz redigirane dijelove dokumenata, a za njih tri odbijen je zahtjev za pristup. Ti su se dokumenti sastojali od 1660 stranica, od kojih je u cijelosti objavljeno 497 stranica, a djelomično 1141 stranica, dok je pristup za preostale 22 stranice odbijen.

Slika 16. Broj dokumenata analiziranih 2023.

Slika 17. Broj stranica analiziranih 2023.

Djelomične izmjene dokumenata i odbijanje pristupa dokumentima eu-LISA je temeljila na izuzećima navedenima u članku 4. Uredbe (EZ) br. 1049/2001, posebno na zaštiti privatnosti i integriteta pojedinca (u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a o zaštiti osobnih podataka)¹⁷⁸, zaštiti javnog interesa u pogledu javne sigurnosti, postupcima donošenja odluka koji su u tijeku i komercijalnim interesima.

Treba napomenuti da su tri dokumenta za koje je Agencija 2023. odbila pristup tražiteljima azila sadržavala informacije o tehničkim aspektima opsežnih informacijskih sustava koje razvija i kojima upravlja Agencija. Objavljivanje tih dokumenata javnosti otkrilo bi tehničke i osjetljive informacije o sustavima. Stoga se objavljivanje traženih dokumenata moralo odbiti na temelju zaštite javnog interesa u pogledu javne sigurnosti.

Podnesen je jedan ponovni zahtjev protiv prvotnih odluka Agencije. Međutim, odluke Agencije o javnom pristupu dokumentima nisu se osporavale pred sudovima EU-a. Osim toga, Europskom ombudsmanu nije podnesena nijedna pritužba u pogledu postupka postupanja Agencije sa zahtjevima za pristup dokumentima.

Agencija je 2023. primila i 13 zahtjeva za mišljenje za pristup dokumentima drugih tijela EU-a, u skladu s člankom 4. stavkom 4. Uredbe (EZ) br. 1049/2001. To predstavlja eksponencijalno povećanje u odnosu na prethodnu godinu.

¹⁷⁷ U skladu s člankom 17. odluke Upravnog odbora eu-LISA-e od 28. lipnja 2012., koja odražava tekst članka 17. Uredbe (EZ) br. 1049/2001 o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije, te u skladu s člankom 34. njezine Uredbe o osnivanju (Uredba (EU) 2018/1726), godišnje izvješće eu-LISA-e uključuje izvješće o pristupu dokumentima u kojem se navodi broj slučajeva u kojima je pristup odbijen i u kojem se navode razlozi za takva odbijanja.

¹⁷⁸ Uredba (EU) 2018/1725 o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka, SL L 295, 21.11.2018., str. 39-98.

Ostale aktivnosti povezane s pristupom dokumentima

Agencija kontinuirano nastoji zajamčiti potpuno poštovanje pravnih zahtjeva i poboljšati praksu obrade zahtjeva za javni pristup dokumentima. Kad je riječ o tome, Agencija nastavlja s radom na preispitivanju praktičnih rješenja za javni pristup dokumentima kako bi se poboljšale učinkovitost i operativna djelotvornost postupka. Osim toga, Agencija je 2023. ostvarila nekoliko ključnih točaka, koje će pomoći u neometanoj obradi budućih zahtjeva za javni pristup dokumentima.

Nakon donošenja odluke Upravnog odbora eu-LISA-e o praktičnim rješenjima za javni pristup dokumentima u posjedu Agencije, s krajnjim ciljem utvrđivanja praktičnih rješenja za primjenu Uredbe (EZ) br. 1049/2001, osiguranja dobre administrativne prakse i visokih standarda javnog pristupa dokumentima, uzimajući u obzir specifičnu prirodu Agencije i njezina mandata, pravni sektor (koji je imenovan timom eu-LISA-e za javni pristup dokumentima) nastavio je jačati pravni okvir za javni pristup dokumentima¹⁷⁹.

Izvršna direktorica eu-LISA-e donijela je 27. listopada 2023. izmjenu Odluke o imenovanju osoba za kontakt za javni pristup dokumentima i njezina Priloga, kako bi one činile međusektorsku mrežu u okviru rada Agencije, kojom će koordinirati pravni sektor u svojstvu koordinatora za javni pristup dokumentima, s glavnim ciljem obrade zahtjeva za javni pristup dokumentima u njihovim tematskim područjima.

¹⁷⁹ Odluka Upravnog odbora eu-LISA-e br. 2022-090 od 24. ožujka 2022.

Prilog X. Izvješće o održivosti

Danas je rješavanje pitanja održivosti ključno za sve organizacije, posebno u kontekstu ostvarivanja ciljeva navedenih u europskom zelenom planu¹⁸⁰. U tu svrhu organizacije izvješćuju o održivosti, odnosno dobrovoljno objavljuju pokazatelje koji odražavaju njihovu ekološku, društvenu i gospodarsku učinkovitost kako bi dale sustavan pregled svojeg operativnog učinka. Ta izvješća kao proaktivan instrument uključuju informacije o relevantnim akcijskim planovima, mjerama za ublažavanje i praksama za smanjenje negativnih učinaka i modernizaciju sustava koji se smatraju neodrživima. Dugoročno, tim se izvješćivanjem olakšava sustavno praćenje provedbe i napretka kako bi se utvrdila područja u kojima su potrebna daljnja poboljšanja.

Agencije EU-a pozvane su **da daju primjer proaktivnim i transparentnim** objavljivanjem svoje učinkovitosti i učinka, ne samo u pogledu okoliša, već i društva u cjelini¹⁸¹. Budući da shvaća svoju ulogu i obveze kao javno tijelo, eu-LISA je predana promicanju održivosti kao sastavnog dijela naše odgovornosti prema društvu i budućim generacijama.

Okvir za izvješćivanje o održivosti

Ovo je prvi put da eu-LISA objavljuje informacije o održivosti u okviru svojeg godišnjeg izvješća o radu. Nakon što je ispitala najčešće korištene okvire za izvješćivanje o održivosti, Agencija je odlučila upotrijebiti standard koji je razvila globalna inicijativa za izvješćivanje (GRI)¹⁸². Standardi održivosti GRI-ja odabrani su jer predstavljaju globalnu najbolju praksu, ali i zato što je to preferirana metodologija za javne institucije koju preporučuje Mreža za razvoj učinkovitosti (PDN) **Mreže agencija EU-a**.

Standardi GRI-ja organizacijama pružaju okvir za javno izvješćivanje o učincima svojih aktivnosti na strukturiran i sustavan način koji je transparentan dionicima, pa se tako dobiva sveobuhvatan pregled značajnih tema organizacije, njihovih učinaka i načina na koji se njima upravlja¹⁸³.

Postoje dva načina primjene standarda GRI-ja:

- izvješćivanje u skladu sa standardima GRI-ja, tj. usklađenost sa svim zahtjevima GRI-ja i izvješćivanje o svim standardima GRI-ja i
- izvješćivanje u odnosu na standarde GRI-ja, tj. izvješćivanje samo o odabranim standardima GRI-ja ili njihovim dijelovima.

Izvješće eu-LISA-e o održivosti za 2023.

Izvješće Agencije o održivosti za 2023. obuhvaća razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. Budući da eu-LISA tek počinje izvješćivati o održivosti, njezino prvo izvješće o održivosti sastavljeno je **u odnosu na standarde GRI-ja** te je usmjereno na teme za koje postoje pouzdani podatci.

Podatci su prikazani u indeksu sadržaja GRI-ja i daju kratak pregled aktivnosti eu-LISA-e u tom području i upućivanja na druge dokumente u kojima su dostupne dodatne informacije. Ključne aktivnosti Agencije u pogledu održivosti sažeto su prikazane na sljedećoj stranici, dok se cjelovita verzija **Izvješća eu-LISA-e o održivosti za 2023.** može preuzeti na mrežnom mjestu eu-LISA-e¹⁸⁴.

¹⁸⁰ Više informacija o **europskom zelenom planu** nalazi se na posebnim mrežnim mjestima [Europske komisije](#) i [Vijeća EU-a](#).

¹⁸¹ Europski revizorski sud (2019.) [Izvješće o održivosti: Pregled stanja institucija i agencija EU-a](#).

¹⁸² Detaljniji pregled **standarda globalne inicijative za izvješćivanje** dostupan je na www.globalreporting.org.

¹⁸³ U okviru GRI-ja **značajne teme** odnose se na najvažnije gospodarske, ekološke i socijalne učinke organizacije.

¹⁸⁴ [Izvješće eu-LISA-e o održivosti za 2023.](#)

Proteklih je godina eu-LISA poduzela odlučne mjere provedbom raznih mjera kako bi optimizirala upotrebu resursa i smanjila negativne učinke te ujedno poboljšala svoju financijsku učinkovitost, sudjelovanje dionika i potaknula raznolikost. U svojem prvom izvješću o održivosti Agencija je istaknula sljedeće aktivnosti:

- Agencija je odgovorila na moguće financijske i operativne rizike koji proizlaze iz klimatskih promjena ulaganjem u **energetski učinkovita rješenja otporna na klimatske promjene** u skladu sa zelenim inicijativama EU-a. To je vidljivo iz „zelenog” sjedišta u Tallinnu i nadogradnje infrastrukture koja je u tijeku, uključujući nove prostore u Strasbourgu (Francuska) i Bruxellesu (Belgija). *Više pojedinosti nalazi se u Izvješću eu-LISA-e o održivosti za 2023., odjeljak 201-2 „Financijske implikacije te drugi rizici i mogućnosti koji su posljedica klimatskih promjena”.*
- Agencija je 2023. nastavila raditi na registraciji u okviru EU-ova **sustava upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja**¹⁸⁵ provedbom sustava upravljanja okolišem usklađenog sa standardima EU-a, izračunavanjem sveobuhvatnih emisija stakleničkih plinova i objavljivanjem svoje **prve službene izjave o okolišu**¹⁸⁶ te je istodobno angažirala svoje osoblje osnivanjem **posebne radne skupine – zelenog tima**. *Više pojedinosti nalazi se u Izvješću eu-LISA-e o održivosti za 2023., poglavlje „Ekološke teme (GRI 300)”.*
- Agencija doprinosi **unutarnjoj sigurnosti EU-a** i olakšava **slobodu kretanja** unutar šengenskog područja nadziranjem ključnih IT sustava za **upravljanje vanjskim granicama** i olakšavanjem suradnje među tijelima za izvršavanje zakonodavstva (tj. SIS, VIS i Eurodac), a istodobno razvija nove sustave i sveobuhvatnu arhitekturu interoperabilnosti za područje pravosuđa i unutarnjih poslova. *Više pojedinosti nalazi se u Izvješću eu-LISA-e o održivosti za 2023., odjeljak 203-2 „Znatni neizravni gospodarski učinci”.*
- Agencija je donijela **Povelju EUAN-a o raznolikosti i uključivanju**¹⁸⁷, zajedno s akcijskim planom za promicanje tih vrijednosti među osobljem¹⁸⁸. Tijekom 2023. eu-LISA bila je domaćin radionicama o raznolikosti i aktivno je sudjelovala na Mjesecu ponosa, što je kulminiralo pohvalom na „Nagradama za raznolikost i uključivanje” EUAN-a za njezin rad na provedbi inicijativa navedenih u **Akcijskom planu za raznolikost, pravednost i uključivanje** za razdoblje 2023. – 2024. *Više pojedinosti nalazi se u Izvješću eu-LISA-e o održivosti za 2023., poglavlje „Socijalne teme (GRI 400)”.*
- Agencija je 2023. uvela **strukturirani pristup uključivanju dionika**, pri čemu je upotrijebila novi model upravljanja poslovnim odnosima kako bi poboljšala odgovornost, kontrolu i uzajamno razumijevanje, a započela je i s **ažuriranjem svojeg službenog mrežnog mjesta** kako bi poboljšala komunikaciju i integraciju na društvenim mrežama. *Više pojedinosti nalazi se u odjeljku 2-29 „Pristup uključivanju dionika”.*
- Agencija je donijela **sveobuhvatan sustav upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu**, provela redovite vježbe za sprječavanje rizika i poboljšala ergonomiju na radnom mjestu, organizirala sastanke za informiranje o zdravlju i sigurnosti na radu, internetske seminare o psihičkom zdravlju i uvela nove inicijative za dobrobit osoblja, uključujući individualna savjetovanja i promicanje tjelesne aktivnosti, npr. biciklom do radnog mjesta. *Više pojedinosti nalazi se u Izvješću eu-LISA-e o održivosti za 2023., poglavlje „Socijalne teme (GRI 400)”.*
- **Stopa popunjenosti** Agencije krajem 2023. iznosila je 94 % zahvaljujući sustavnom pristupu rješavanju problema sa stanjem osoblja i učinkovitoj organizaciji postupaka odabira. Osim toga, eu-LISA održala je rekordan broj timske obuke, povećala je mogućnosti za pripravnništvo, proširila unutarnju mobilnost i programe osposobljavanja. *Više pojedinosti nalazi se u Izvješću eu-LISA-e o održivosti za 2023., poglavlje „Socijalne teme (GRI 400)”.*

¹⁸⁵ Više informacija dostupno je na posebnoj mrežnoj stranici Komisije o [sustavu upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja \(EMAS\)](#).

¹⁸⁶ [Izjava o okolišu eu-LISA-e za 2022.](#), objavljena 10. listopada 2023.

¹⁸⁷ [Povelja Mreže agencija EU-a \(EUAN\) o raznolikosti i uključivanju](#), svibanj 2021.

¹⁸⁸ [Akcijski plan eu-LISA-e za raznolikost, pravednost i uključivanje za razdoblje 2023. – 2024.](#)

Sljedeći koraci

Agencija u budućnosti nastoji postupno proširiti opseg objavljenih informacija i započela je s pripremama za prikupljanje dodatnih podataka kako bi u budućnosti dala sveobuhvatniji pregled. Kako je već navedeno, ovo izvješće o održivosti temelji se na smjernicama iz standarda GRI-ja. Međutim, s obzirom na nove europske standarde izvješćivanja o održivosti (ESRS) uvedene početkom 2024., Agencija će provesti sveobuhvatnu analizu kako bi odlučila hoće li nastaviti primjenjivati standarde GRI-ja ili će prijeći na ESRS, koji se počinju primjenjivati od 1. siječnja 2024.¹⁸⁹

¹⁸⁹ [Delegirana uredba Komisije \(EU\) 2023/2772](#) od 31. srpnja 2023. u pogledu **standarda izvještavanja o održivosti**

Prvo izdanje, dovršeno u lipnju 2024.

Ni eu-LISA ni osobe koje djeluju u njezino ime nisu odgovorne za način upotrebe navedenih informacija.

© eu-LISA, 2024.

Reproduciranje je dopušteno pod uvjetom da se navede izvor.

Za svako korištenje ili umnožavanje elemenata koji nisu u vlasništvu eu-LISA-e možda će biti potrebno zatražiti dopuštenje izravno od odgovarajućih nositelja prava.

